

UNIVERSITY OF PITTSBURGH

Darlington Memorial Library

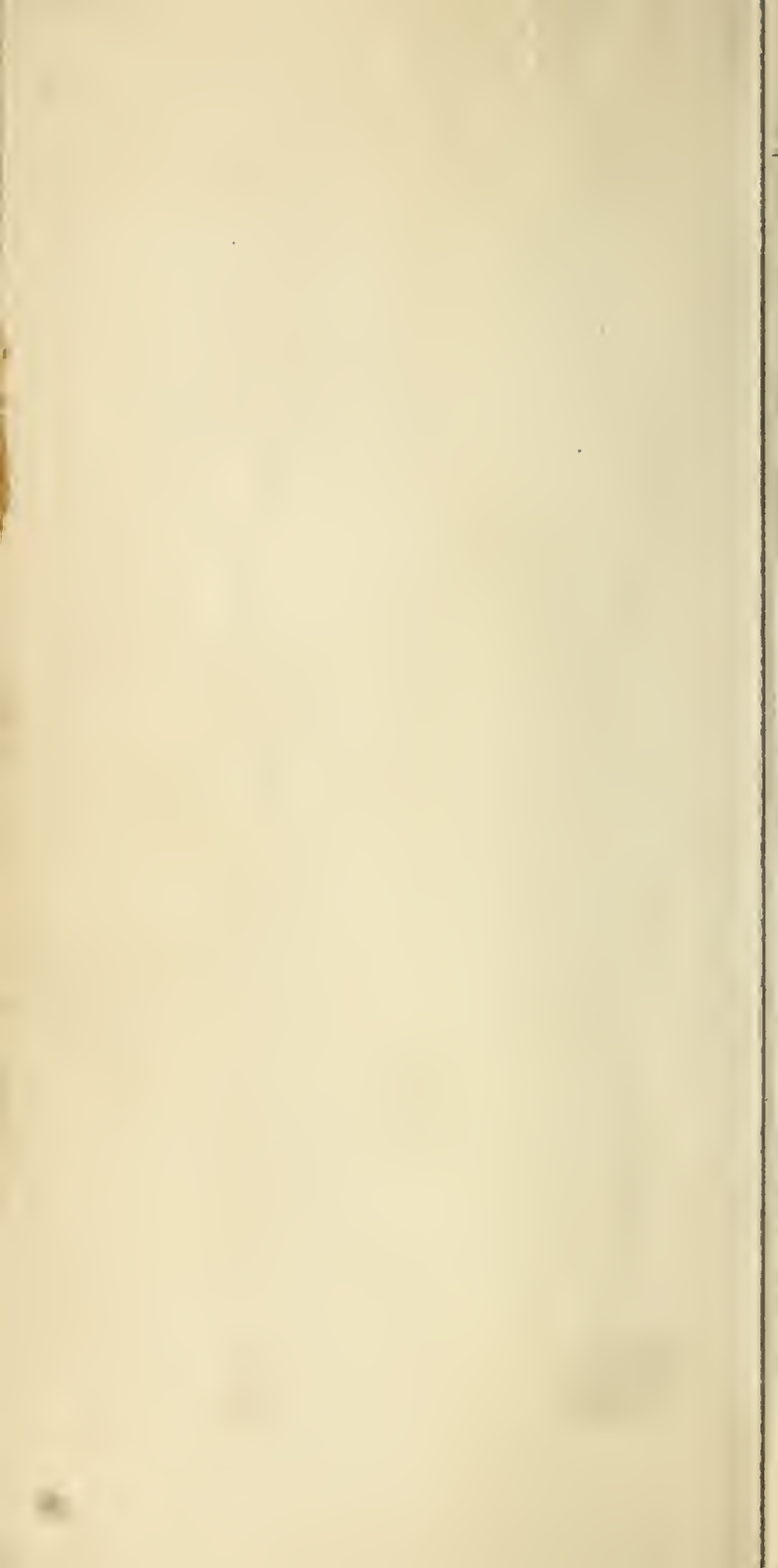

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Pittsburgh Library System

"Placentinus, or Placentius,
Peter, said to have been the real
coll. & ~~auth.~~ / name of a German
author, who, under the fictitious
name of Publius Porcius Porcellus,
wrote the Latin Poem entitled
Pugna Porcorum; consisting of
360 verses, in which every word
begins with a P. It was first
published separately at Antw.
1533, 8vo, which is the best edition.
Reprinted at Paris, 1539, - Louv.
1546, and Bras. 1547, 8vo., and also
in the *Musae Venales*, &c."
Walt's *Bibliotheca Britannica*.

James Scott, M.D.

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or a page from a manuscript. The text is arranged in approximately 15 lines, though many are heavily obscured by ink blots and fading. The script is dense and difficult to decipher.

Handwritten text, possibly a signature or a closing phrase, located below the main body of text. It is also heavily obscured by ink blots.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a date or a reference, also obscured by ink blots.

NUGÆ VENALES,
S I V E
THESAURUS

RIDENDI & JOCANDI

A D

Gravissimos Severissimosque Viros,
PATRES MELANCHOLICORUM

Conscriptos.

Editio ultima auctior & correctior.

ANNO 1720.

Prostant apud NEMINEM; sed tamen
UBIQUE.

Huic Editioni accessere,

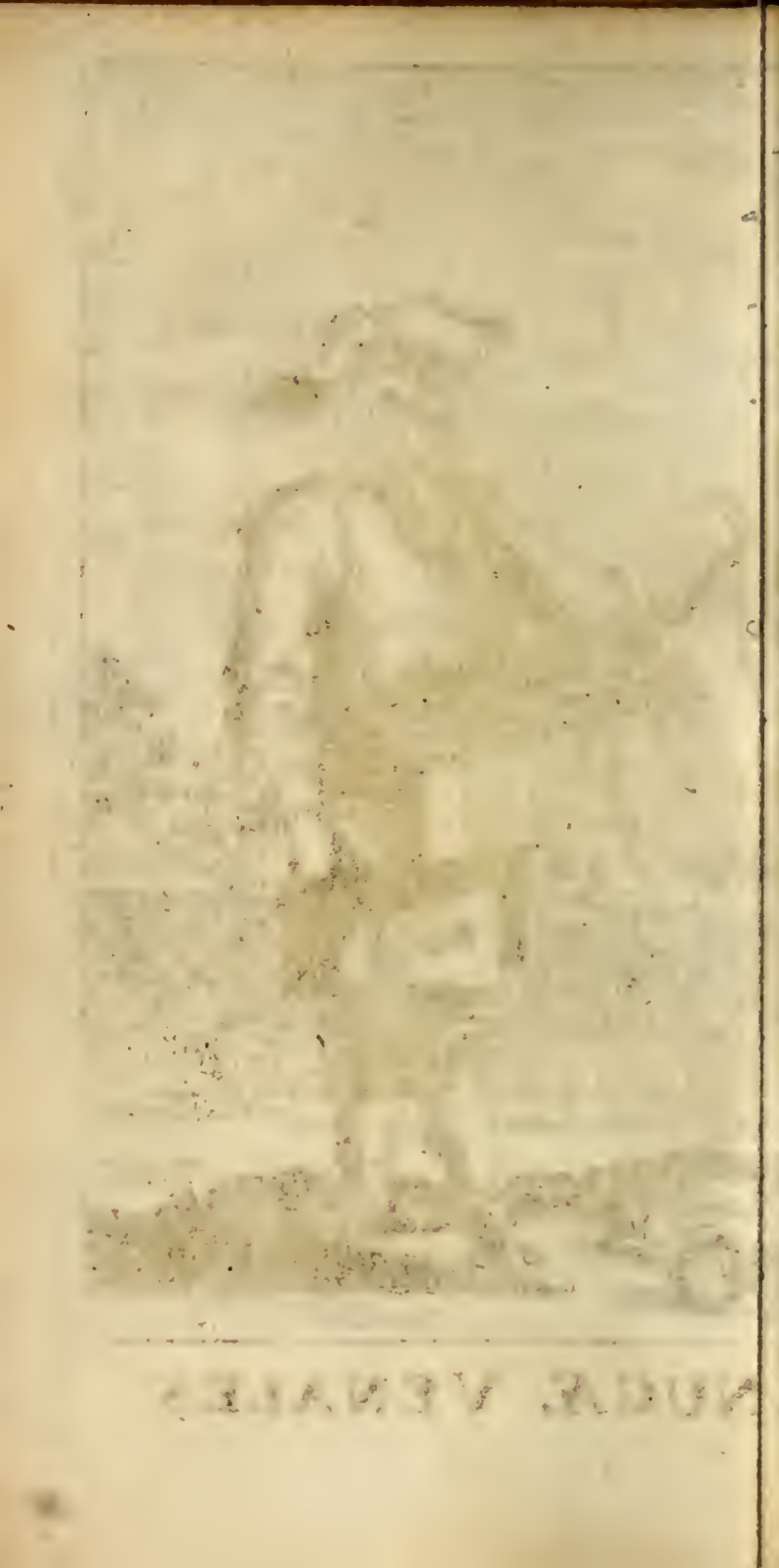
- I. Theses de Häsione & Häsib
qualitate.
- II. Cortum Versicale de Flo
Swartibus, &c.
- III. Disputatio Physiologistica,
jure & natura Pennalium.
- IV. Disputatio de Cornelio, ej
dem natura ac proprietate.
- V. Themata Medica, Beanorum
Archibeanorum, Beanul
rum & Cornutorum qu
rumcunque affectibus & c
ratione.
- VII. Pugna Porcorum.
- VIII. Crepundia Poëtica aucta.
- IX. Canum cum Cattis Cert
men.

Misce stultitiam consiliis brevenz.
Horat.

NUGÆ VENALES

P R Æ F A T I O.

Festive Lector,

Semper *jocari, stultorumque*
nunquam risui operam da-
re, non minus fatuorum ho-
minum est: utpote qui id
quod sibi proprium est, faciunt quasi mi-
nime proprium. Si enim homo rationa-
lis, etiam risibilis est. Atque hoc est,
quod homini proprium, et quidem quarto
modo, appellant cum ratione differentes
Logici. Ex his autem modum tenere,
sapientis est.

Omne tulit punctum, qui miscuit
utile dulci,

Horatius ait, et omnium calculo ap-
probatur. Quomodo autem illud fieri
possit, haud facile explicari potest. Ego,
qui tamen unicuique liberum suum ju-
dicium relinquo, non sic severo studio

P R Æ F A T I O.

*inhiandum existimo, ut propterea omnis
risibilitas proinde humanitas, tollatur
exuatur; neque sic risui operam dan-
dam puto, ut ea de causa omnis severi-
tas, omnis authoritas exulet, atque ita
fieri potest, ut*

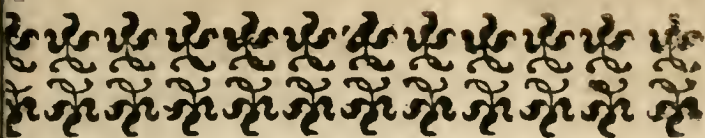
*Sit modus in rebus, sint certe
denique fines.*

*Quos ultra citroque nequit co-
sistere rectum.*

*Cujus modi tanto major habenda ratio
est, quanto major utilitatis. Est enim
id, ut iterum hoc dicam, optimum uti-
lissimumque, seriis festiva misceri.
Quod ut majori cum delectatione facere
possis, quisquis es, Lector, visum fuit
hæc ridicularia, elegantissima sim-
cum aliis festivis opusculis recudere
risuique promovendo iterare. Tu in-
terim*

*His utere, Lector amice;
Quæ bona sunt, lauda; falsa refelle
vale.*

Qua

Quenam in mundo admiranda?

R E S P.

Quod omnes cornices sunt nigræ: quod ratti æque citò currant ac mures: quod canes ossa arrodant & deglutiant: quod rusticus armaturam induat, galeam capiti imponat, hastam arripiat ad defendendum ullos gallinaceos, cum singulis diebustam diligenter observentur à vulpium orphanis. Mirabile quod feles nequam post cœnam, ensis existentibus tenebris, sine lumine, ne gladio, sine pileo, nudis auribus pedibusque, absque crepidis calopodiisque audeat aggredi ingentem exercitum honestorum iurium & glirium. Mirabilius quod hiems unquam ita caleat sicuti æstas: uti legitur pud Quinquarillam, sine perspicillo in liro per omnia albo, in illis verbis *pata, pata, m.* Mirabilissimum omnes fœminas hoc violo laborare, ut per unum idemque foramen tingant & cacent, cum (scilicet) latrina poticam obverterint.

Quid est scholasticus;

R. Est filius patris sui, frater sororis, nepes avunculi, doctor omnium, præsertim

A

in

in naturalibus: utpote qui se libenter adjungit puellis, quæ ex simplicitate caseum fel custodiendum commiserunt. Summa summarum studiosus melius loquitur furno; etiam si os ejus non ita large pateat; profert aurea verba, etiam si rostrum ipsius non sit flavum.

Noctis commoda quanam?

R E S P.

1. Nocte conficiuntur homines. 2. Nocte amatores amasias suas adeunt, & cum iis fabulantur. 3. Nocte Cosinographi, Astrologi Philosophi contemplantur planetas. 4. Nocte ebrii sine scandalo sese inebriant & planetas (hem patinas dicere volui) perscrutantur. 5. Nox arridet magis, quo liberius suam magiam exercent; placet furibus ut tutius furentur: meretricibus ut delectabilius coeant. Bre viter (ut 600. literis dicam) nox confert dulcem quietem, & inducit oblivionem omnium malorum. Certe si nox non esset, multi artifices se perditum irent; qui candelabra, & candelas conficiunt, quamam re compararent sibi victum? Lenones honesti quomodo sese sustentarent? Magni mercatores sulphuratorum mendicarent; quid enim opus esset sulphuratis, si non essent candelæ; quid candelæ sine nocte? *Object.* Luna est candela naturalis, ergo non opus est candelis artificiosis? R. 1. Luna non semper lucet, & tunc homines star glirium stertere cogerentur. Est qui Luna candela naturalis lucens noctuis & spertilionibus, non & hominibus, multo minus furibus.

Mulier quamam pudibunda?

R. Quæ tegit faciem cum indusio suo.

Quibus sibi Sapiens homo debet cavere?

R E S P.

1. A zelo amantium. 2. A rapina militum.
3. A penna Notariorum. 4. A subtili practica
Procuratorum. 5. A mercatoribus non danti-
bus mutuò. Contra non renuet prandere cum
Abbatibus; cœnari cum Advocatis; jentacu-
um sumere cum commissariis aliisque magna-
tibus; celebrabit pascha in ædibus suis, at qua-
dragesimum ubique. Præceptores nostri sic
nos instruere solebant. Quinque hominum
genera frequentant nundinas, 1. emptores,
2. venditores, 3. spectatores, 4. ii qui specta-
tum veniunt, 5. trium literarum homines,
vulgò crumenifecæ, ab hoc quinto hominum
genere, discipuli, vobis cavete.

*Cur odium Vatinianum inter Monachos
& Canonicos?*

R. Quia Monachis ova, Canonicis gallinæ
in deliciis sunt. Monachi accusant Canonicos,
quod gallinas devorent, quæ illis ova esculen-
ta parere possunt; contra Canonici accusant
Monachos, quod ova comedant, è quibus
pulli gallinacei (cibus Canonorum) excu-
luntur. Iudex & Scabini sic responderunt;
Monachorum rationibus perpenfis illis assenti-
mur: sed perpenfis rationibus Canonorum
& illis assentimur, itaque neutra pars causa ce-

cidit. Monachorum una ratio est è millibus petita, quia possunt esse gallinæ absque ovis: nam Deus in prima creatione creavit gallinas cum nullum esset ovum. Contra Canonici asserunt Deum gallinas non ex nihilo creasse sed ex materiâ quâdam confusa, quam Judæi *tohu vabohu*, poëtæ *chaos* nominant. 2. arcte accurateque tenent, gallinas posse producere etiam non existentibus gallinis: idque probant experienciâ. Nam cives in Alcair urbe Turcicâ, in furnis suis calidis ex ovis pullos exfilire faciunt: itaque *adhuc sub judice lis est*, qui victor, quis victus, dubitatur.

Fœmina formidolosa quanam?

R. Quæ caudam intra crura deponit.

Homo cujus partis orationis est?

R. Participii partis: quia partem capit ab omni animalium genere. Sic multis *struthio-cameli* ventriculus est, qui durissima concoquere possunt; aliis adest cor *Leonis*, in quorum numero sunt milites quidam; plures *cani* natura gaudent; quam plurimi *suis*, omnia promiscuè devorantes; infiniti *Asini* complerione delectantur, à Gallis dicti, *Asnes à sources oreilles*.

Quotuplices sunt crepitus ventris?

R. Sunt multiplices. Tormentarii horrendos edunt sonitus, domicella crepitus suo premunt intra nates, exilesque sonos emittunt; crepitus apothecariorum nihil aliud redolent, quam vinum aromatites vel anisum

conditum: aromatarii nil nisi zingiber in podi-
ce habent; procuratores articulant suos crepi-
us, sicuti causam alicujus processus; advocati
(quos auri sacra fames exagitat) nil nisi au-
rum tonant in suas braccas, experiemini, &
proculdubio invenietis aliquid merdæ.

Fœmina audax quanam?

R. Quæ duos homines per unum foramen
expectat.

Quid est Rusticus?

R. Liberalis est, ut dives avarus; delecta-
bilis, ut stercus faccaratum; syncerus, ut
miles tempore belli apud pulchram fœminam;
amabilis ut podagricus; albus ut civis ex
Æthiopia, civilis ut rusticus Montensis. Bre-
viter, Dominus rusticus (cui Deus largiatur
vitam donec moriatur) est pulchrior monacho
fine cappa, mendico fine scutella, advo-
cato fine codice & decretalibus, ebrio fine
cantharo. Dominus rusticus est insignis & ge-
nerosus miles: qui uno oculo torvo tremo-
rem incuteret integro exercitui muscarum,
imo scarabæorum: in illius honorem sequens
carmen pono:

*Rustica gens est optima flens, sed pessima gaudens
Ungentem pungit, pungentem rusticus ungit.*

Quosnam usus præstat charta?

R E S P.

1. Ut nates mundemus, alioqui digitis illas
tergere oporteret. 2. Memoria optimorum
librorum charta reservatur: hinc extat Ovi-
dius amoribus, speculum Ululæ, quatuor

Alii Aymonis, &c. probati authores, qui ex incendio Trojæ reservati sunt. 3. Literæ amatoriae ad amasiam chartâ transmittuntur. Quid historiographi, poëtæ, oratores essent sine charta? sine gramine campus, & sine crine caput.

Fœmina meticulosa quanam?

R. Quæ non audet dormire sine viris.

Quis sagittarius collimat ad pedes; & tangit nares?

Crepitus ventris. Germani sic efferunt;

Der unghewisse Schutz binn ich ghenannt,

In allen Landen sehr woll bekannt,

Ich ziel dir nach d'versch, und tref dir die Nasz

Kanstu es mir sagen, du bist ein Basz.

Bona Eunuchorum quanam?

R E S P.

1. Sunt immunes à carnalibus voluptatibus, quibus homines brutorum more agitantur, & quasi in furorem præcipitantur. 2. Moriuntur in suo individuo, sicuti phoenix, avis nobilissima. 3. Habent vocem exilem & musicalem. 4. Præficiuntur gynæceis imperatorum, Regum, Principum, &c.

Quatuor occidunt hominem ante tempus,

*Uxor formosa, tristis familia, immoderatus
cibus ac potus, aër corruptus.*

Vinum à quibus in pretio habitum fuit?

Romani authorem vini tam magni fecerunt, ut eum inter Deos ponerent; Græci in
vino

vinum veritatem esse dixerunt, ideo Bacchus pingitur nudus & juvenis: quippe qui sine malitia & fraude veritatem aperit. Hippocrates & Galenus asserunt vinum esse medicamentum præstantissimum. confortat enim & calefacit nervos frigidos; purgat melancholiam; provocat urinam; calefacit stomachum; sistit vomitum; & animat homines ad actus heroicos.

Cur asinis sese mutuo fricare licet?

Hoc privilegium omnibus asinis & quadrupedibus & bipedibus concessum, se mutuo scabere, quia genealogiam suam ducunt à tritavo illius asini, cujus maxillâ Cain occidit fratrem suum Abelem.

Quis usus raparum & brassica capitata?

R. Sunt optima medicamenta pro ægrotis, nam mollificant merdam. Decoctio earum pellit cholicam ventosam, quæ sese exferit per posticum; & sensum odoris vellicat fœtore maligno.

Quid est homo sine barba?

R. Piscis sine squammis, ursus sine crine, fœmina sine pilis, canis sine cauda.

Mulier nausea abundans quanam?

R. Quæ nihil appetit, nisi jure perfusum

Avarus cui similis?

R. Est similis porco, nam nemini prodest, nisi post mortem. Sed invidus, neque post mortem quicquam utilitatis adfert, & in vita suâ valde parum.

Crepitus ventris estne corporale quid?

R. Ita: probatur sic; ratio corporis organici consistit in subtilitate sensuum. Atqui nihil æque sensibile est ac crepitus. Ergo crepitus est corpus organicum. 2. Ecce alia ratio deprompta ex profunditate meæ braccæ: Ea omnia quæ constant ex quatuor elementis sunt corporea. Sed crepitus sunt compositi ex quatuor elementis. Ergo (*Minorem probo.*) quia crepitus sunt sicci, humidi, frigidi & calidi, fac periculum victo dabis manus. Quam pulcrum est philosophiæ operam dedisse! ubique enim locorum nobis adjumento est. 3. Quæ suas habent dimensiones, longitudinem, latitudinem & profunditatem corporea sunt. Ergo crepitus sunt corporei. Quia quidam crepitus magni, quidam longi, quidam breves, quidam curti, quidam obliqui, quidam largi, secundum magnitudinem foraminis.

Caci quibus rebus minime indigent;

R. Candela & perspicillo, juxta illud:

Was bath Kertz oder Brill,

Wan die Eul nicht sehen will.

Quid remedii pro odoratus amissione?

R. Recipe medicamentum quod in officinis vocatur *Diamerdis*.

Papirus, unde denominationem habeat.

R. A Priapo, Deo, inter Gentes & amatores, satis noto: anagrammatizet quis voculas *Priapus* & *Papirus* inveniet easdem literas. Ideo autem à *Priapo Papirus*, quia eo amatores utuntur, dum ad amasias suas literas transportandas curant.

Qui-

Quibus in locis publice licet loculos exhaurire?

R. 1. In Ganea. 2. In Caupona. 3. In sphæristerio.

Coitus quid efficit;

R. Efficit largam, parvam, curtam & magnam amicitiam.

Crepitus ventris estne spiritualis?

R. Ita, probatur sic: 1. Quæ invisibilia sunt, spiritualia sunt. Atqui crepitus sunt invisibiles. Ergo spirituales sunt: minorem probabo, dum vos oro ut insignem crepitum emitatis, mihiq; indicatis cujus coloris sit, vel metimini mihi ulnam unam, sicuti metiri solent pannus, & vobis, ut in concursu lampada tradam. Quæ habent agilitatem, ut nullus hominum possit eorum ictus evitare sunt spiritualia. Sed tales sunt crepitus. Ergo, &c. His adde, etiamsi crepitus proveniunt ex spelunca & nascantur sine visu, sicuti talpæ, attamen non sunt palpabiles, sicuti tenebræ Ægyptiorum. Ergo, &c. 3. Fides ex auditu est. Crepitus sunt ex auditu & odoratu. Ergo crepitus spirituales sunt.

Famina superba quanam?

R. Quæ tantum magnos intuetur.

Phlegmaticis & pulmoniacis quomodo succurrendum?

R. Clystere auriculari, seu in aures injecto, quo cerebrum eorum purgetur à pituitosis & biliosis humoribus. Hoc medicamentum heri vespere (nolo enim numerare, menses, septimanas & dies) inveni in aliquo libro

impresso triginta annis ante mundi creationem. In quo etiam libro inveni medicamentum ex helleboro albo confectum, quo sumpto lens abortiit & pediculus sternutavit. Cuiusquam pulchrum est, esse Medicum! etiam si nasum stercorei admoveat: quid tum postea; ex re quâlibet bonus odor lucri: licet sterminus & urina sint medicorum fercula prima, non curo; modo mea bursa semper sit gravis Jacobitis; modo meum armamentarium semper probè sit instructum (si non pistolis saltem pistolettis): sit interim (per me licet) medicorum *recipe. decipe.*

Quodnam est presentissimum remedium colicæ?

R. Occludere os, aperire nates. Agimus vobis gratias Reverendi Doctores & in gratitudinem osculamur manus vestras, vos in recompensationem osculamini nostras nates.

Quid est honor?

R. Est nihil apud Latinos, *rien* apud Gallos. Honor est, quod facit fumare culinam; honor est, quod replet granaria & cellas; honor est, superbe vestitum esse; honor est, strenuè evacuare cantharum, honor est 1000 homines in prælio occidere & ne unum quidem procreare.

Mulier Hugenota & Papistica quanam?

Hugenota est, quæ omni tempore desiderat carnem; Papistica quæ sæpe volvit & trahit aspergillum.

Volatus avis paradisi quam vim habet?

R. Mare reddit humidum & salsum, ignem efficit

efficit calidum, & aromata efficacia cordi corroborando.

Quanam sibi honorifice cedunt;

R. Dies cedit nocti, tempus serenum pluvioso, dies sabbati, diei solis.

Quid est crepitus?

R. Crepitus est flatus ventris, quem natura provida sanitatis tuendæ causa per podicem ejicit: materia ejus existens paulum crassa. Hæc est definitio essentialis & quidditativa, constat enim ex genere, quod est flatus, & differentia, quæ est ventris, nisi velis nos æque per os ac per podicem pedere.

Ære alieno obarato quid jucundissimum?

R. Si terminum dilationis ei datur eo usque dum induciæ fiant inter feles & mures.

Mendici quam varia nanciscuntur nomina?

R. Si juxta rivum Rheni comedant, Domini Rheni appellantur, si in plateis pediculos colligant custodes platerarum vocantur, si juxta exercitum sese scabant, generosi milites sunt, si furentur, patibuli incolæ existunt, si panem petant propter Deum proprie mendici dicuntur.

Quid est fœmina?

R. Est secunda pars necessaria ad propagationem & conservationem generis humani: Græcus quidam dixit, ignem, aquam & fœminam esse tria mala, atque ita fœminam bonam quis inveniet? Philemon testatur, bonam capram, bonum mulum, & bonam fœminam, esse tria pessima animalia, Simonides

dicat, foeminas natas vel ex simia, vel ex vulpe, vel ex mustela; alter clamat earum pulchritudinem esse instar rosæ spinis circumdatae, verba earum fraus, ornatus earum cauda pavonis, amor earum veluti serpens, qui in amplexu strangulat marem suum. Foemina (quod sub rosa dictum velim) est homo levissimus vix ponderans duo grana, foemina constat ex tenuissima materia cujus ulna emitur teruncio.

Quare rex rhombuli, trifolii, cordis & liginis, quatuor chartarum reges semper sunt pauperes?

R. Quia continuo sunt in lusu: juxta illud: Ludus homini perditio: Miserrima est praeterea conditio eorum regum; Nam si uni parti nimium pecuniæ detraxerint, condemnantur ad ignem & sicuti magi in cinerem rediguntur.

Quibus caput facile tumidum sit?

R. Illis quos deficit moneta. Homunculi quidam cum in popina quadam abdomini inferviissent, capita eorum ita intumuerunt, ut inde egredi non potuerint.

Quid est melancholicus?

R. Est stultus inter omnes asinos, qui non intelligit carnem perdicum esse longe delictiorem vaccina.

Familia spiritalis quanam est?

R. Cujus vagina capax est magnarum rerum.

Crepitus ventris est ne bonus?

R. Ita, probatur sic: illud censetur esse bonum, quod utile, jucundum & honestum est. Cicer. i. officior. Atqui tales sunt crepitus, Ergo, &c. Minorem probo: utiles sunt crepitus: quia qui animose pedit prolongat vitam suam juxta proverbium vulgare; utilitas crepitus inde quoque apparet, quod omnes fere artes ex eo originem suam duxerunt. *Musica* ex crepitu orta est, quia tota pendet ex varietate sonorum sicuti non inveniuntur duo nasi per omnia similes, ita vix ac ne vix quidem duo crepitus ejusdem soni, sed quot peditores, tot soni. Antiqui prædicebant pluviosum aut serenum tempus ex tono & sono suorum crepituum, Ecce *Astrologia*. Germani, qui crepitus emittunt, tamquam ex profunda aliqua spelunca, hinc bombardæ & tormenta bellica inventa; Galli, hinc confecere pilam lusoriam, quam follem appellant. Nautæ artem navigandi, inde didicerunt, ut uno vento ad contraria loca navigare possint, hac consideratione moti, quod crepitus collimet ad pedes & feriat nares: Galenus, Hippocrates, Avicenna, Rases, &c. multa secreta quoad medicinam, inde auferunt. i. Crepitus est jucundum quid; quia cantat nascendo, & nascitur cantando. Imo quod plus est, unus crepitus clare editus omnes sodales etiam omnino melancholicos, ad risum concitat. Imprimis crepitus canis aulæ delectabilis est, quippe qui veniam pedendi largitur Domicellis omnibus horis, dum-

modo dicant, abigite canem, quia pepedit.
 3. Crepitus est honestum quid: quia utilitatem adfert maximam, & hominem vivificat, unde quidam ex retento crepitu obierunt. Hinc Cæsar quidam Romanus edicto permisit, ut cuilibet crepitum clare emittere liceret etiam in ipso convivio.

Filii prodigi quinam?

Quorum abavus est Midas. Nam Midas omnia quæ continebat, mutabat in aurum, ita prodigi omnia Midæ bona relicta transmutant in merdam, colore eodem, sed odore plane diverso.

Quomodo efferes uno vocabulo latino quinque animalia eaque pilosa?

R. Vultis scire? unico verbo hoc *conculcavimus*. Prima syllaba est *con* Gallicanum, quod Latinis sonat cunnum. Secunda syllaba est *cul* quod etiam Gallicum est, Latinis autem est podex. Tertia syllaba *cat* picardicum est, Latinis cattus. Quarta syllaba est *vi* & est opifex naturæ. Quinta syllaba est *mus* animal fatis notum, Gallicè *souris*.

Mulier debilis quanam est?

Quæ statim in dorsum cadit, simulac eam vel digitulo quis tetigerit.

Quanam est differentia inter pediculum formaliter sic dictum, & pediculum planum, seu inguinalem?

R. Pediculus ut sic totum perreptat corpus, at pediculus planus inhæret in ystaci, palpebris &c. occupatque, portum posticum; Gallis,

le port soufflé au cul. dictum. Dicam planissime, ut cæci videant, surdi audiant, leprosi sentiant. Pediculus inguinalis est instar planetæ fixæ, at pediculus vulgaris instar planetæ erraticæ: aliquando tamen boni amici sunt, ita ut eadem mensa imò eadem quadra utantur.

Rapæ quomodo profunt?

R. Auferunt à filiabus cordis palpitacionem, syncopen, anxietatem, pleuritidem, appetitum inordinatum, colorem pallidum, tremorem, vomitum oris sed non podicis. Summa rapæ & brassicæ capitatæ profunt. Nam brassicæ procreant ventum & rapæ crepitum, Quidam multas comedendo rapas femoralia permerdavit. Si quis non vult credere admoveat nasum & sentiet procul dubio, nisi prorsus careat odoratu.

Quis est author ventorum?

Follis confector & podex.

Bona Domestica quanam est?

R. Quæ omnibus satis pensi exhibet.

Quid sunt Bohemi?

R. Sunt homines rotundi, quorum nasus, dum vivunt, semper intra duos oculos consistit, qui æquè sordide egrediuntur mundo ac intrant, qui habent ventum in podice æque ac follis; minimum eorum natura donavit 32. dentibus, qui maxilla instar crepitaculi leproforum. Bohemi plebeji equitant super scæminas, at magnates & nobiles super equos, stulti sunt per naturam, estque iis stultitia proprium quarto modo, frigent præ calore, & æstuant præ frigore.

Qui.

Quinam sunt excommunicati?

R. Qui crepitum emittunt & non aperiunt podicem.

Quam quisque novit artem in hac se exerceat?

R. Itaque Philosophus loquatur de Philo-
sophia, medicus de merdis, cerdo (vulgo
aurifex in corio) de veteramentis, barbiton-
for de barba. Cæcus delectetur baculo suo,
Doctor caputio, monachus cappa, faber se-
curi, nauta navi, &c.

Recita laudes podicis.

R. Dominus *podex* cætera omnia membra
dignitate superat. Nam 1. Est *philosophus*, quia
gerit barbam. 2. Est *advocatus* insignis, quia
tam clarè animi sui sensa exprimit, ut nullus
advocatorum audeat nasum suum admove-
re: 3. Est *Capitaneus* animosus, nam aut vult vin-
cere, aut vinci sive mori, ita præfractè pu-
gnat. 4. Est *Rusticus* insigni charitate præ-
ditus, sæpe enim vicini sui agrum gratis ster-
corat. 5. Dominus *podex* est excellens *piëtor*,
præsertim quoad indusium, linteamina enim
tam citò non sunt extensa, quin picturas va-
rias adumbret. 6. Est probatus *pharmacopola*,
quia optime conficit confectionem *Diamerdis*,
6. Est optimus *musicus*. Nam quamvis mu-
sica divina & vocalis sit jucunda, nihil tamen
ad podicis musicam. Nam vocalis musica,
tantum satisfaciatur auribus, at podici musica,
non tantum tangit auditum, sed etiam odora-
tum, gustum, visum, tactum. 8. Est *vir hono-
rabilis*, quia primus locus ei assignatur. In-
con-

conviviis hoc cernere licet, ubi parietes tape-
tis ornati sunt & pulvinaria composita, nam
ibi audiuntur statim hæc & similia: tu pone
podicem hic, tu ibi, hem tu nimis humiliasti
podicem, tu non satis commode sedes, ni-
mium exaltasti podicem, tu eas allatum vi-
num cum tuo podice, tu manes hic cum tuo
podice, & ego vobis ago gratias & ab eo cum
meo podice.

Fœmina curiosa quanam?

R. Quæ appetit scire, quid quivis possit.

Qui maximè omnium lucrantur?

R. Qui in hoc seculo sunt versipelles, tem-
pori servientes & instar Chameleontis quem-
libet colorem induentes, qui cum affirmanti-
bus affirmant, cum negantibus negant, hic
quæstus hodie est uberrimus.

Brassicis capitatis quinam delectantur?

R. Fœminæ: idque propter acrimoniam
earum, & cum eas miscuerint cum farina zi-
zaniorum, provocant annos, dies & menses
suos, suppositis in modum suppositorii: lo-
quor de *Androgyne*, id est, corpore compo-
sito ex duplici podice & quatuor clunibus, quod
mirifice facit ad conservationem generis hu-
mani. Galenus ait, brassicam capitatam ad-
modum utilem esse iis, qui tremori & convul-
sionibus sunt obnoxii: quare consulo juve-
nibus, ut omni mane sumant scrupulum u-
num ut nates tremant, quando virga eis mi-
natur, sumant item tandem recens nuptæ, ut
possint

possint alacrius perficere opus, quod primæ nuptiarum nocte exsequendum.

Fœmina gulosa quanam est?

R. Ad hanc quæstionem utpote difficilem, solus respondere nequeo: subvenite viri qui ornati estis more Mosaico secundum vetus Testamentum scilic. Hem devorate manipulum unum cinnamomi, syncope corripiamini, apprehendite trabem ne cadatis: quid jam dicitis: Illa gulosa est, quæ amat rem delicatulam. Rem acu tetigistis.

Quis nasus est optimus?

R. Magnus. Vide catalogum Imperatorum Romanorum, omnes fuerunt nasuti. Numma secundus rex Romanorum sesquipedalem nasum habebat, ideoque nominatus fuit Pompilius, quasi dicas, nasus in superlativo gradu. Lycurgus & Solon habebant insignem nasum, si fides sit adhibenda Plutarcho. Summa omnes reges Italiæ fuerunt nasuti, excepto Tarquimo superbo, qui ideo etiam urbe & regno pulsus fuit. Quisque apprehendat nasum suum, & videat, num possit fieri Imperator. Qui habent magnum nasum cæteris sapientiores sunt, & melius exercent animi functiones, quia melius excrementa exeunt. Unde Homerus quia erat sapiens nasutus dicitur. Et proverbio illi dicuntur prudentes, qui è longinquo odorantur, & de stupido dicitur, non habet nasum: præsertim nasus est indicium brachæ: juxta illud.

Ad formam nasi cognoscitur ad te levavi.

Quanam est differentia inter sapientem & stultum?

R. Aliqui mensuræ duæ vini discriminant sapientem à stulto. Nam cum doctor mensuram unam atque alteram biberit; nihil differt à stulto. Alii qui plus vident quam 25. cæci cum suis perspicillis, sic respondent, nullam aliam esse differentiam inter sapientem & stultum, nisi quod hic publice, ille privatim sive clanculum, suam exercet stultitiam. Certe in quibusdam etsi stultitia foris non appareat, semina tamen stultitiæ intus latitant. Sed qui se putat aliis sapientiore esse, is stultorum imperator dicendus est. Est enim primus stultitiæ gradus sese aliis antepone. Huic quæstioni finem imponens vobis omnibus opto annos Nestoris, divitias Midæ, ipsius autem auriculas iis, qui non habent.

Fœmina frigida quanam est?

R. Aquæ potatoribus res ista decidenda relinquitur non vinolentis: qui capite & pedice suum negotium defendunt, sicut cornix, quæ nuces frangere & dejicere desiderat: uno verbo: frigida est, quæ desiderat operiri visibus.

Cur data est barba viris?

R. Ut sit signum domini in fœminas, iisque præpolleant. Fœminæ iratæ Jovem adierunt, petentes ab eo barbam, tum Jupiter subiratus, in medio, inquit, consistit virtus, bar-

barbamque illis affixit in medio. Iuro per ambas nates hoc formaliter ita sese habere.

An viri cornigeri sint infames?

R. Nequaquam. Nam cornua portare honori datur. Sol spargens radios super terram, nonne videtur dicere, videre cornua mea: Luna crescendo & decrescendo ostendit cornua sua. Magna pars quadrupedum gerit cornua. Imo ipsi Diaboli si pictoribus sit habenda fides, habent cornua. Monoceros, Taurus, hircus gloriantur cornibus suis. Moses cornutus pingitur. Pan Ethnicorum Deus cornua habet, παν Græcum est, Latinis omne, si addas cornua, idem est ac si dicas, omnia sunt cornuta. Cum igitur in Cœlo, in terra, in inferno sint cornua, quare & viris cornua non competerent?

Expone versus istius Epitaphii.

*O Deus omnipotens vituli miserere Joannis
Quem mors præveniens non sivit esse bovem.
Corpus in Italia est, habet intestina Brabantus:
Ast animam nemo; cur? quia non habuit.*

R. Est epitaphium factum in honorem cujusdam studiosi nobilis Heydelbergæ studentis, qui cum insigniter genio indulgeret, vinumque non pitissando, ut decebat, sed plenis buccis hauriret, vitam suam abbreviavit. Illius sensus est: *O Deus omnipotens vituli miserere Joannis.* Vocabatur enim Joannes Kalb seu vitulus. *Quem mors præveniens non sivit esse bovem.* Metuendum enim, ne si diutius vixisset, ex vitulo bos factus fuisset. Corpus in-

in Italia est, &c. cum nobilis esset, corpus ejus Italiam versus missum, intestina vero ad Brabantos, ast animam nemo: cur? quia non habuit. Certe ebriosi neque vitam neque animam habent.

Quid est barba?

R. Est pilus. Quid est pilus? R. Est barba.

Quinam sunt omnium maxime gulosi?

R. Fœminæ: quia non solum de die, sed etiam de nocte carnes comedere volunt, una vice tantum devorantes ut penè suffocentur.

Quæ est differentia inter barbam & crinem?

R. Barba nascitur in fœminis juxta os pubis, at crinis in pericranio & auribus.

Narra lepidam Thrasonis Irrisionem.

R. Quidam cum à Thrasone egregie fustibus mulctatus esset, interrogante populo cur se non defendisset, respondit id strenue fecissem, nisi metuerem Thrasonem hunc alio tempore me aggressurum, & minaciter in culum meum sufflaturum, quod pati nullo modo possem quin in illius faciem & oculos screarem, quod redoleret merdam.

Fœmina diligens quanam est?

R. Quæ bis suum opus perfecit, antequam altera semel.

Quomodo pronunciabis uno verbo, radices esculentas, carnem & pisces?

R. Vocola *Pekulharing*. Pe enim Brabantinis sonat radicem; Colonienf. & Germanis

Mur-

Murren oder gelbe Ruben, *Haring* est piscis :
& *kul* seu testes carnem significat.

An pecunia obediunt omnia?

R. Sic? Nam magni mercatores sulphuratorum apud combibones in majori pretio sunt, quam ipse Plato, si maledicto isto metallo destituatur, juxta illud: *Si nihil attuleris, ibis Homere foras.*

Quenam sunt privilegia scabiosorum?

R. Si tres sodales assideant & sint nisi duo vitra, Dominus scabiosus habebit unum pro se, privilegiatus est, ut solus bibat, solus edat, solus merdet. Si octo hospites divertent in diversorium, in quo sit curta suppellex, & sint nisi tres Lecti, Dominus scabiosus privilegiatus est ut unam occupet (cæteris omnibus ringentibus) solus dormiat, ita bene meretur de omnibus scabiosus. Innumerabilia ejus Privilegia sunt. Hoc privilegium etiam in eos competit, quod leprosos nitore superent, quodque duo scabiosi oculati plus videant quam ducenti cæci cum suis perspicillis.

Cur crepitus est generis masculini cum pertineat potius ad fœminas, & mentula generis fœminini, cum pertineat ad masculos?

R. Missos faciamus Chamæleontes, qui nisi ventis & fumo vescuntur, cordatos consulamus. Prima quæstio est, cur crepitus sit generis masculini, &c. agitata fuit in collegio magistri Aliborum. Vos qui estis *Nasuti* dicite

dicite sententiam vestram: accedite hic: Nonne veteres Romani condiderunt legem de repitu propter foeminas? quæ eum intra naves suffocabant, & totum sodalitium humebant sine humore vini vel cerevisiæ, ita ut bibula non madefierent? R. Verum quidem est, mentulam proprie pertinere ad masculinum, sed quia foemina ea die nocteque exercenda est, dixerunt esse generis fæminini. Per quam regulam. Esto fæmineum, &c.

Quanam est suppellex mobilis maxime necessaria de nocte?

R. Sulphurata. Nam simulac nox ingruit, candela accendi & focus exstrui debet, hoc autem fit beneficio sulphuratorum; quod si defint, jam vicinos importune adire oportet, & precario ab illis ignem petere. Et quam necessaria sint sulphurata hinc apparet, quod magna pars pauperum victum inde sibi quaerunt, hinc *Cornucopia* pauperum dici possunt, quia ex illis victitant quoad necessaria alimenta scilicet & vestes. 2. Si quis tempore nocturno incidat in syncopen, aut apoplexiam, statim subsidium petendum à sulphuratis & ignitabulo (Nam hæc duo inseparabilia sunt) statim candela accendenda ad accersendum medicos, pharmacopœos, chirurgos, quod si sulphurata defint, ecce Homo mortuus. Unde recte Belgæ de sulphuratis:

Ein grosz gemacht umb ein klein Geld.

Mulier liberalis quamam?

R. Quæ nihil deneget petentibus aliquid à se.

Est ne mendicus præferendus diviti?

R. Est. Quia Alexander totius orbis monarcha invidebat Diogeni paupertatem suam, dicendo : si non essem Alexander, vellem fieri Diogenes. 2. Quia paupertas artes perdocet : necessitas enim artium inventrix & ingenii largitor : & revera dum pauperes student, divites abdomini indulgent : & quia paupertas semper in magno pretio habita fuit, ideo mendici immunes sunt ab omnibus vectigalibus ; & ubique locorum jus municipale (quod quibusdam in locis multo constat) gratis obtinent. 3. Omnes reges totius mundi, principes, cives, &c. de jure divino tenentur illis pendere tributum & dare eleëmofynam, privilegium hoc illis nunquam deerit quamdiu mundi hæc compages stabit, nam mendicos semper habebimus nobiscum. Verum quidem est quod multam adhibeant diligentiam, quo sibi acquirant panem quotidianum, at id illis commune est cum advocatis, procuratoribus & totâ tribu furunculorum. 4. Cum per mare, per terras currat mercator ad Indos, idque sæpe cum vitæ periculo, soli mendici à latronibus liberati sunt, juxta illud ; Cantabit vacuus coram latrone viator. 5. Cum obæratì à suis creditoribus vexentur, in solos mendicos neque procurator, neque creditor, neque magi-

stra-

atus ullum jus habent : quia calvum velle-
 difficile est , tonsi sunt usque ad cutem , est-
 ue illis domi curtissima suppellex. Itaque
 etentes ablegant ; contra ab omnibus stipem
 etunt , cives sunt totius mundi , cum cæteri
 omnes una civitate inclusi sunt veluti Pa-
 siis , Roma , Colonia , &c. 6. Præterea
 eque fæda usura animam conspurcat , nemo
 lis fortunam invidet. Videtis ergo pauper-
 tem esse malorum refugium , miseriæ asy-
 um. 7. Donum pauperis rustici in vola ma-
 us portantis paxillulum aquæ ad Artaxer-
 em , nonne superat divitias 100. Domino-
 um ? Pauperibus enim nunquam deest bona
 voluntas. Et Thebanus Philosophus nisi co-
 gnovisset paupertatis prærogativam , nun-
 quam projecisset bona sua in mare , dicens ;
mergam vos ô Divitiæ , ne mergar à vobis. Fa-
 britius id quoque exactè cognovit , cum ra-
 ba sua prætulit auro Samnitarum. Magnus
 Philosophus nudus exivit civitate Priena.
 Diogenes nunquam rupisset scutellam suam
 ligneam , nisi scivisset , naturam nobis de
 omni supellectili satis superque providisse. Et
 certè tot homines docti non fuissent amplexi
 paupertatem , nisi gustum aliquem boni in
 ipsa percepissent. Breviter mendici quiete
 dormiunt , non timent crumenifecas neque
 latrones nocturnos. Neque opus habent Hel-
 vetiis ad thesauros suos custodiendos. Et ut
 id quod res est , dicam , homo qui paucis
 contentus est , perfectè dives est , imò ditior
 quam si possideret opes Cræsi & Alexandri.

Pauper nihil potest omittere & tamen singulis diebus lucrum facit.

Qualis futurus est Antichristus?

R. Erit prægnans & pariet 18. Elephantos scarlatos & cæruleos, & hac de causa anseres tam alte vociferabuntur, sicuti solebant ante 100 annos, neque dignabuntur calefacere pedes, quando volent ire cubitum.

Mulieres cur potius nubunt Juris perito, quam Medicis & Theologis?

R. Poëta neotericus.

*Ut juris mystes jus, fas rectumque ministrat,
Fœmina sic rectum semper amare solet.*

Meretrix quid & unde?

R. Meretrix rectè à quibusdam dicitur Ephippium *Reipublica*: ejus avus fuit eques rusticus, & ne ipsa degeneret à stirpe sua, vocatur eques aurei velleris, sive mavis, equus. Meretrix unam manum ori admovet alteram crumenæ, nisi quando affidet menses: meretricis unus oculus in patinis est, alter in quadra vicini sui, uno oculo ridet altero flet, aurem unam aperit culinæ odori, alteram claudit precibus amicorum, curæ cordisque illi est sodalium sanitas, nam eos non finit stertere nec die nec nocte, & præsertim tempore pomeridiano, quod est admodum insalubre: habet aures patulas similes auribus (salva reverentia) asinorum, os illi est instar fornacis, quamvis ad tantam capacitatem non accedat. Uno verbo meretricum virtutes tot sunt, quot sunt muscæ in autumnno, pediculi

iculi in pallio mendici, farcimina Parisiis, & ne videar eis adulari, est *tanquam equus & mulus in quibus non est intellectus.*

Mendacia adferuntne quid utilitatis?

R. Quod sic. Nam Chaldæi, Ægyptii, Græci & Romani, cum animadverterent veritatem non sufficere populi ferociæ domandæ, formarunt religiones mendaciis scatentes. finxerunt Neptunum cum tridenti, Cupidinem cum sagittis, Vulcanum cum facce ardenti aliaque mille figmenta, & mendacia quæ excogitarunt ut subditos in perpetua obedientia & concordia continerent. Idem fecit Minos in Creta, Lycurgus Lacedæmoniis, Mahomet suis mendaciis totum imperium stabilivit. Bellorum præfecti & quæstores erarii mendacio admodum opus habent, similiter & iudices in suis functionibus. Et Domini Advocati, qui defendunt, quod prætor eis mentiri permittat. §. *Nam si cui ex justa causa.* Mercatoribus & artificibus mendacium panis quotidianus est, ex quo plerique victitant, & multorum res ad restim rediisset, nisi se hoc modo sustentassent. Amatores nunquam ad finem optatum pervenirent, nisi mentirentur per gulam, Medici, chirurgi, leones, imo agyrtæ omnes nonne palam utuntur mendaciis? Judith nonne mentita est, ut patriam liberaret periculo, quod illam premebat. Et divinus Plato, quamvis magnus zelator veritatis (qui in secunda sua lege omnes poëtas exilio multavit, eò quod insigniter mentirentur) nihilominus lib. 2. de re-

pub. dicit: selectas fabulas matres ac nutrices pueris narrare hortabimur, quasi dicat, instilla infantibus mendacia. Et ut breviter dicam verbis circiter 18000. Rhetorica quid aliud est, quam ars mentiendi.

Charitativa quanam est?

Responde, tu qui tantum cerebri habes quantum pulicum in podice canis, qui repletus sapientia à culo usque ad gurgulionem. Hæreo: dicam ergo: charitativa est, quæ libenter hospitio excipit cœcos.

Quodnam est maximè necessarium & speculativum in domo?

R. Dicam aperte, ut surdi audiant; monoculi & cœci videant, in odori odorem illius participant; est *latrina*. Ea enim omnes uti coguntur de necessitate naturæ, unde excretio opus naturæ, dicitur. 2. Latrina est admodum speculativa; nam nos omni scientia instruit. Si quis desiderat esse *Mathematicus*, *Philosophus* aut *Astrologus*, adeat latrinam, ibi percipiet, quando cœlum pluet, ibi videbit eclipses cum lunares, tum solares, ibi intelligit rotunditatem orbicularem cum suis influentiis, cognoscet ventum Australem flantem ex loco proprio, ibi intuebitur patinam (hem planetam dicere volui) Veneris, inspiciet horologium, in quo horæ ad amussim indicantur. Si quis discere velit *artem militarem* admoveat nasum suum latrinæ, percipiet sonum bombardarum, tormentorum, &c. Si quis desiderat scire

Muscam, adeat latrinam, audiet varios sonos, discantum, tenorem, altum, bassum. Si quis vult esse *mercator*, & facere lucrum, ingens, adeat latrinam, petat mille libras, non denegabitur, semper janua patens erit. Si quis vult esse *coquus* adeat latrinam, ibi videbit omnes generis cibos præparatos, tartas, sarcimina &c.

Cur Helvetii in braccis suis gerunt vaginas, in quibus enses recondunt: Hollandi vero, Galli, alique Germani non item?

R. Quia Helvetiorum filix simplicissimæ sunt, ideoque ejusmodi signis indigent: contra filix Gallicanæ, Hollandicæ, &c. longe sunt astutiores ideoque signum certius sibi eligerunt, optime enim callent hunc versiculum:

Ad formam nasi cognoscitur ad te levavi.

Recita verba riduli cujusdam oratoris.

R. Quidam dum peroraret inter cætera sic dicebat, ubi incipiam, auditores, nescio. Nam quantum ad Theologiam attinet, nihil intelligo, quantum ad Mathematicam valde parum, quantum ad Philosophiam sum alter ignorans, & quantum ad reliquas omnes scientias, nihil scio. Deo sit laus & gratia. Nam quantum ad Jurisprudentiam aliâs rectum *das recht*, ei rei fœminæ vestræ melius studuerunt quam ego, & vos docebunt quidem aliquid. Itaque nihil habeo, auditores reverendi, quod vobis proponam, nisi meam stultitiam, & si non vultis me audire perorantem

de hac insigni materia, vos omnes inanes dimittam, sed quia video aures vestras apertas instar crumenæ Advocati vel erectas instar asinorum, dicam vobis verbum unum atque alterum. Dicite mihi bona fide, existimatisne vos me sapientia antecellere? si putetis, jam stulto stultiores estis. Nam primus gradus stultitiæ est; sese aliis anteponere. Nonne legistis apud probatos authores stultorum numerum esse infinitum? An ego vos stultitia supero, dum ridicularia vobis narro; an vos me eadem superatis, qui ridicularia auditis? Certe plures sunt stulti, quam sunt syllabæ in Calepino; dicam apperte ut Surdi quoque audiant, *Die Welt ist der Narren voll*. Vultis probationem? Nonne proverbium est? *Oportet stultescere, vel in juventute, vel in senectute*. Itaque stultitia regnat vel in hoc, vel illo tempore.

Quibus non licet curare cuticulam?

R. Quibus panis, vinum & dentes defunt.

Quare fœmina non sunt caudata?

R. Quia caudam à viris aut à vicinis suis mutuo accipiunt.

Porci in quibus homines superant?

R. In vestibus & cibo. Nam vestes habent naturales, setas scil. & cibus eorum est delicatior nostro, quia est exactè masticatus, ita ut nihil aliud restet, quam ut deglutiatur.

Quinam sunt infortunati?

R. Qui habet memoriam cuniculi, qui currendo se perditum it. 2. Qui è lecto surgentes

gentes podicem elevant antequam nasum elevaverint.

Quenam non saturantur?

R. Oculus visu, auris auditu, &c. & fœmina nunquam fastidit virum.

Quid est hypocrita?

R. Qui incedit capite reflexo intra duas scapulas, qui habet brachia sua intra manicas, togam supra coxendicem gestat, & podicem intra femoralia abscondit.

Quinam sunt ejusdem farina homines?

R. Dominus Be-fa-be-mi, id est, musicus. Dominus palpator pullorum an ova parere velint vulgo *Hennentester*. Rogier bon temps, id est, comestator & Bacchi filius vulgo *Schmerborst*.

PROBLEMATATA LUDICRA

& *Historiolæ ridiculae*

A N I M I

Relaxandi

CAUSA EXCOGITATA.

Quanam sunt raro contingentia & fere contra naturæ cursum?

R E S P.

PUella adolescens sine amore : nundinae sine furibus, antiquus Judæus sine divitiis ; antiquum horreum sine muribus : antiqua vestis pellicea sine pediculis : antiquus

quus caper sine barba, antiqua monialis sine religione.

Quis vulgo dicitur Calcearius Dei?

R. Qui corium furatur & calceos propter Deum dat.

Quis præfertur nobilibus sine servis incedentibus?

R. Asini molitoris: illi enim servo comite ingrediuntur.

Cur mendici numerosam habent prolem?

R. Quidam, quia levibus utuntur stragulis seu tegumentis ideoque arcte coeunt: hinc Liberorum multitudo: quidam aliter; quia tuto solent coire, exploratum habentes non se sed nos eorum pueros esse educaturos; ipsi enim faciunt, nos autem cogimur educare.

Ridicula cujusdam egroti responsio.

Ægrotabat quidam, & cum de ejus vita desperatum esset, cæpit parochus hominem admonere suæ migrationis, & inter alia verba consolatoria ita dixit, præpara te ad summam felicitatem, hodie enim portaberis ab Angelis in sinum Abrahami: ad quod ægrotus: Hoc mihi profecto gratissimum est: nam si longa est via non possum ire pedibus, adeo defessus sum & infirmus.

Focus nauta in ebrium.

Ebrius quidam cum aliis multis se lacum Acronium trajecit, ac in prora paulum obdormiscens, in lacum est præcipitatus: Socii autem illius cum clamarent ut navem fisteret nauta, quoniam ebrius in lacum decidisset:

Ille

Ille dissimulavit aliquandiu, surdisque auribus lacum sulcavit: Tumultuantibus vero tandem omnibus ut sisteret, sineretque educi ebrium: Respondit ridicule: Quam fatui estis, creditis hunc hominem aquâ suffocari? Acclamantibus illis, jam fere actum de vita ejus, nisi subveniret confestim. Stultis, inquit, stultiores estis: vino suffocatus aquam in nullam corporis partem admittit.

De Nasuto Adolescente.

Erant studiosi literarum Adolēscētes, qui una iter faciebant; & cum essent cauponam ingressi procax mulier unum ex illis Nasutum cepit irridere. At ille, Deus, inquit, uno eodemque tempore meum & tuum nasum creavit, mihiq; optionem fecit, aut tuum eligendi, aut meum: Itaque cum tuus mihi displiceret, ita apud me cogitabam, elige tibi longiorem, & caca in hunc breviorē.

Quinam sunt omnium Latissimi?

R. Sacerdotes, qui etiam in funere, & juxta mortuos canunt, & monachi qui die nocteque psallunt.

Quisnam Cauponem egregie decepit?

R. Bavarus quidam qui comedit in ovo integrum pullum gallinaceum, & non solvit.

Quinam sunt omnium liberrimi?

R. Medici, & carnifices: quibus solis licet hominem impune occidere, & cum homicidium aliis capitale sit, illis etiam mercedem affert.

Quanam utilitates nasi?

R. Nasus discernit omnis generis odores, muscum, zibetum, crocum, quæ nasi beneficio in magno habentur pretio. Imo ipsi cæci per nasum sentiunt Ventum flantem ex provinciis inferioribus.

Quæ res periculo non vacat?

R. De magnatibus majorumve gentium diis dicere; veritas enim odium parit, periculosum est iis aliquid scribere, qui possunt proferre. Italorum proverbium est,

Scherza con infanti, Et lascia star i Santi?

Id est, cum pueris jocare & sanctos finito stare.

Quem universus mundus vocat nepotem?

R. Qui pulchram habet uxorem.

Mira descriptio hominis pygmai.

Narrabo quid ridiculi, unde auris vestra sinistra titillabit. Vos qui libenter saltatis ab equis ad asinos, imo qui estis asini ipfissimi arrigite aures; hæc enim faciunt ad palatum vestrum. Pygmæus ille est homunculus rufus cum barba nigra, ipsius pileus factus erat in modum syringis apothecarii, globuli ex cæpis constabant, collare ex corio Hispanico, vulgariter Corduano, periscelides ipsius compositi erant ex farciminibus; veniebat è regione, in qua nullæ erant personæ, flumina & homines excipias, optime callebat artem auferendi Lendes è manibus & natibus: sciebat quoque arrodere ungues, despumare lebetem, & quod mirabile dictu est vorabat sicuti Lupus,

pus, bibebat sicuti vacca, erat bene versatus in probatis autoribus, in Calepino duorum foliorum & in multis aliis Libris, nam quantum conjectura assequi possum ponderabat circiter Libras 28 casei Hollandici, excepto pileo illius nocturno seu cucupha, quam pignoris loco hospiti reliquerat: memini me illum aliquando vidisse Parisiis in balneo, sed tunc erat purgator caminorum; stylus ipsius erat satis amplus & nitidus & splendebat sicuti matula. Legerat multos commentatores per exiguum foramen oculi sui, sed ipsi non arridebant, itaque ablegavit illos ad mille Diabolos, sicuti globulos in Ludo pyramidulorum. Nam prædicti autores erant ita obscuri, sicuti tenebræ Ægyptiorum. nihil poterat comprehendere, & nescio an vos quoque poteritis ruminare, unus dicebat Bran, lingua Rouana esse merdam, alter diserebat, non omnes rusticos quadratos esse in terra Montenſi, quia etiam multi reperiuntur inter crassos Batavos, tertius affirmabat febrem quartanam esse pulcrum ollare pro Angelis in præmium illorum gulositatis, quartus diserebat, sed in magno cætu, ubi solus erat, ut culinæ civis decupediis acriter ad sanguinem usque disputasset & vidisse ibi hominem, existentem in prætorio, qui merdaverat in granarium quo magnificum sibi nomen præ rattis & muribus compararet.

*Familia omnium inutilissima & tristissima
qua prædicatur?*

R. Gallina sine ovis, porca sine Suculis,
B 6 vacca

vacca sine Lacte, filia quæ noctu extra domum divagatur, filius lusor, uxor furtim bona viri absumens & famula prægnans.

Recita latitia gradus?

R. Si vis gaudere per unum diem radas barbam, si per septimanam, vade ad nuptias, si per mensem eme pulchrum equum, si per semestrem, eme pulchram domum, si per annum ducas pulchram uxorem, si per bienium fias sacerdos, si semper vis esse lætus & gaudens, sis sobrius.

Quinam sunt insignes fatui?

R. Fidelis amator puellarum, probus Lusor & misericors miles.

Quomodo quidam vicinum suum ad prandium invitavit?

R. Hoc modo: ô bone vicine, veni hodie in domum meam & mecum prande: si enim edulia tecum apportaveris, non nisi ad vini solutionem te compellam.

Quinam sunt omnium probissimi?

R. Homines rufi scilicet, quia Christus solus rufi Judæ Iscariotis (quem rufum pingunt) osculo tangi dignatus est.

Cur pulices plus mulieres quam viros infestent?

R. Quoniam postquam cibo sunt exsaturati, etiam flumen & aquas apud illas habent quibus & sitim extinguere possunt.

Recita cuiusdam ridiculum testimonium?

Quidam Tubingensis in testem adductus tale testimonium dedit: Ego jacui & dormivi,

atta,

attamen vidi & audivi, quod actoris caput ligone percuteret, nescio tamen an tetigerit eum.

De Paulo Wüß.

Paulus Wüß, id est impurus ex inconditis salibus & scommatibus cognominatus, cum Eberhardus princeps noster barbatus rogasset eum, ut suus familiaris esset, Respondit, Pater meus procreavit sibi proprium fatuum, tu item, si vis unum habere, facias tibi ipsi, sicut pater meus fecit.

De Nobili amplexatore.

Rotenburgi ad Nicrum quidam Nobilis in Caupona amplexaturus puellam: Quid inquit præmii acceptura es & passura, ut mea manu inguen tuum attrectem, nam si clamaverit, ut Catus, farcimen ei statim à me dabitur? Puella subridens, quid tu, inquit, à me vis auferre mercedis & anum meum inflare: Nam si vocem emisit anus, qualem edit cornu venaticum, continuo leporem ego tibi capiam.

Fatui cur mulieribus grati?

R. Quoniam omne simile appetit sibi simile, vel quoniam pares cum paribus facillime congregantur.

Amor quare api comparatur?

R. Quia in ore mel, in cauda aculeum habet. Flos veneris rosa est, sed sub ejus purpura multæ latent spinæ.

Principium dulce est, at finis amoris amarus.

Lata venire venus, tristis abire solet.

Obsequium amicos, veritas odium parit.

Pistor quidam cum in spectaculo quodam

Christum crucifixum præsentaret, Judæi illum probrosis dehonestabant verbis, quod cum patienter tulisset, nec iis commoveretur, dixit unus ego hominem exagitabo, clamavitque ad eum sæpius *fur Farina*, Tum pistor, tace, aut ego te cruce in terram proster-nam.

Facetum rustica puella dictum.

Quidam Nobiles cis Necharum Sueviæ nostræ flumen præteribant quasdam lotrices rusticas, quarum ob nimium frigus pedes rubebant: unde unus illorum, cur tam rubent (inquit pedes vestri? Respondit una rusticarum, quia ignem habemus in calcibus. Iterum ille: Rogo ergo ut accendas mihi hanc meam virgulam, educendo virilia. Cui Rustica rejectis post terga vestibus, clunes ostendens, dixit: Age, mi Domine, descende & suffla mihi in culinam meam pro excitando igne, qui mihi jam extinctus est.

Quinam nasi pretiosissimi?

R. Rubicundi quique habent carbunculos. Nam iste color pluris constat, quam color vestis scarlatæ.

Scientia suntne inutiles?

R. Ita probatur. I. Rhetorica est ars mentiendi, ex albo facit nigrum, hominem candidæ vitæ atramento & meris carbonibus denigrat. Theologia superat captum nostrum. Medicina boletos venenatos & artem intoxicandi nos docuit; Ars coquinaria gulositatem inducit. Imo Historiographus quidam tradit, nescio in quo libro, coquos in causa fuisse

ut

ut dives ille helluo Evangelicus ad inferos descenderit. Nisi enim cibos opipare conditos illi apposuissent non ita genio indulisset; summa summarum scientia multa incommoda procreat, inducit vigilias, parit catharros, &c. Qualis autem effectus, talis causa. Ergo conferamus nos omnes ad Abbatem fratrum ignorantiae, missos faciamus alchymistas cum suo auro imaginario, Philosophos cum ente rationis, &c. Arrigite aures auditores sicuti lepores; hoc enim scriptum inveni in vocabulo Reformatorum, quam pravam imaginationem tum perversis quibusdam hominibus ademeris, cum crepitum ex asino mortuo extruseris.

Recita testamentum porci.

R. M. Grunnius Corocotta porcellus tale testamentum fecit. Ego infrascriptus de visceribus meis dabo futoribus fetas, rixatoribus capitinas, furdis auriculas, caussidicis & verbosis linguam, bubulariis intestina, eficiariis femora, mulieribus lumbulos, pueris vesicam, pullis caudam, cynædis musculos, cursoribus & venatoribus talos, latronibus ungulas, musicis chordas, epulonibus rostrum, rusticis merdam, sueculis mammas nec nominando coquo, do, lego, pistillum, quæ mecum detuleram à querceto usque ad haram. Liget sibi collum de reſte. Optimi amatores mei vel consimiles vitæ, rogo vos ut corpori meo satisfaciatis, bene condiatis de bonis condimentis, nucleis piperis ac mellis ut nomen meum in sempiternum nominetur.

*Practica vera in multos annos duratura
aliena ab omni mendacio.*

De Dominis hujus anni.

Plures & varii futuri sunt præsentis anni Domini; quilibet supra alium se extollere studebit, scabella super scamna ascendere conabuntur, ancilla super servos, vir super foeminam, in Magistrum dominabitur scholasticus, felis super murem præceps ruet.

De anni qualitate?

Aureus numerus hoc anno parvus erit & modicus, apud pauperes multæ futuræ sunt hoc anno tenebræ, mediæ noctis præsertim tempestate; scarificare & sanguinem minuire bonum est & utile, quoties hominem necessitas ad hoc impulerit, vitanda tamen maxime sanguinis minutio, quæ fit à rusticis circa festa Bacchanalia, dum illis farciminibus repleti sunt. In Martio aliisque temporibus utilia sunt scabiosis balnea & unguenta; frictio quoque illis non erit ingrata. In Julio ex frigidioribus cellis allata sitientibus sunt jucundissima. In Decembri autem tunicæ jumentorum pellibus subductæ stomacho & toti ventri sunt opportunæ. Imbres hoc anno erunt humidi propter respectum Aquarii, propter naturalem & consuetum cursum solis dies longiores æstate quam hyeme. In æstate lilia & rosæ in copia provenient, sed timenda tunc tonitrua & fulmina. In autumno folia de arboribus cadent, & flores deflorebunt & marcescent. In vere omnis vis terræ erigitur ad producendos fructus.

De morbis hujus anni.

Corripientur homines diversis infirmitatibus secundum diversas eorum complexiones, ille laborabit podagra, alter febribus, hic dysenteria, ille lumbagine: omnes autem avari laborabunt chiragra: aliqui autem convalescent, alii moriuntur, sani melius habebunt, quam infirmi, pariter divites quam pauperes. Tam principes quam populares hoc anno timere habent mortem; principes præsentī anno sibi caveant à gravibus morbis, tum enim sani & bene validi manebunt. Quod si minus fecerint timendum ubi morbus invaluerit quosdam eorum morituros esse. Communis plebs si multum austeri lactis, pruna & similia comederit, formidandum ne ex ejusmodi esu ventris profluvium patiantur, si aquam biberint ne iis venter intumescat ac grave periculum incidant, præsertim si indoctum medicum curatorem susceperint. Ex cerasorum esu homines calculosi efficientur, per podicem enim innumeros calculos ejicient.

De Frugibus.

Triticum, siligo, avena, hordeum & quicquid aristam habet in rupibus & saxis tenuiter crescent, in stercoretis autem bene cultis copia crescent omnis generis frumentorum. Non tamen semper pari vendentur pretio, sed nunc pluri, nunc minoris. Ita etiam cæteræ res in fortunæ rota modo ascendent postea descendent velut servus & ancilla. In his futuris annis pretiosius futurum est triticum quam

quam milium, & milium acceptius quam lolium. Rapæ, raphani, cæpæ, &c. Ad satietatem in foro reperientur exili pretio. Nemo tamen nimium illis vescatur: tussim enim generant, & crepitum supra & infra, osculumque eorum qui hæc comederint, puellæ exhorrescent.

De Communi plebe.

Calcearii, futores, peltiones opificesque reliqui & propolæ multa mentientur, & hæc lucri causa facturi sunt; pecunia inæqualiter inter homines præsentis anni dividetur. Advocati & Procuratores invigilent bene suis officiis & causis si venari voluerint sine rete & canibus; opifices & plebeji nisi laboraverint patientur penuriam victus.

De mulieribus & virginibus.

Mulieres & virgines debiles erunt & brevis memoriæ, sed prolixiorum crinium; uxores hoc anno communiter viris suis imperitabunt, maritisque multa (quanquam non omnia de Deo) concionabuntur: meretrices vetulæ optimæ erunt amasiorum internunciæ. Conjunctio Veneris cum Jove demonstrat quam plures fœminas prægnantes fore, quæ ante gravidæ non fuerunt & si masculum conceperint parient masculum, si fœmellam, parient fœmellam: quod si magna conjunctio fuerit Martis & Veneris, fient & virgines gravidæ, quoniam sagittarius in corpus earum aget; multæ fœminæ quærent habitus formas novas atque pleræque delectabuntur choreis

choreis , cantibus & instrumentis musicis , nonnullæ nocturnis præliis , omnibus vero gratum erit laudari.

*De cantatoribus , amatoribus , fistulatoribus ;
artificibus & pictoribus.*

Hi omnes magnam erga mulieres habebunt fortunam , in latere , quo locus pendet & inter pocula de magnis rebus gloriabuntur , plagam autem S. Urbani , id est , ebrietatem vix cavere poterunt.

De populi seditionibus.

Post kalendas Februarii magna futura est populi seditio , tunc enim stultorum erit infinitus numerus. In Octobri ingens sanguinis & cruoris erit effusio , plurimi enim boves , sues , capellæ & hædi mortui in sanguine jacebunt.

De quorundam hominum penuria.

Magna erit *sacerdotum* penuria adeo ut quidam tria quatuorvè vel plura habebunt officia ecclesiastica , penuria etiam *Nobilium* , nam & rustici conabuntur esse nobiles. Erit præterea penuria in Judæis , quia Christiani usuram & fœnus exercere studebunt.

De vino & cerevisia.

Vites plurimis in locis vini copiam dabunt. Multis autem vinum erroneam vitam faciet , fæcesque , & supra & infra egeret. Magnas item discordias & seditiones Bacchus excitabit , præterea vinum magnum calorem intus , sed intensum frigus extra causabitur dum vacuum crumenam & vestes malas &

de-

detritas calvasque faciet, maxime si tessera-
rum concursu utatur. Vinum Cretense (quod
malvaticum vocant) carius erit quam vinum
vernaculum, erit etiam melioris saporis, ho-
ebriosis testabuntur, nisi eorum palatum fla-
bile infectum fuerit. Ingentes quoque in se
continebit virtutes; nam mane stomachum
confortabit, meridie refrigerabit corpus, ve-
speri sitim exstinguet, per totum vero annum
refrigerabit, non secus Hebræorum sichar, si
uva non bene maturuerit, erit vinum acer-
bum. Cerevisia erit optima, si nimium aqua
infusum non fuerit.

De mulierum infirmitate.

Mense Majo cum sanguis in homine reno-
vatur, quasdam mulieres pruriginibus vexa-
bit, pro remedio viri illas scarificare debent
quod si non profuerit, unguendæ sunt circa
lumbos unguento confecto ex cinere incom-
busto.

De rebus quibusdam nocivis.

Res quædam hoc anno, hominibus noci-
væ futuræ sunt ut serpentes, viperæ, vesper-
tiliones, ova putrida. Ne hinc ergo detri-
mentum accipias, non comedes ulla ova rusti-
corum abstinebisque diligenter ab ovis zephy-
ris *wind eyer*, vulgo *eyer ohne schalen*.

De ventis.

Venti hoc anno instar chamæleonis mu-
tabuntur, modo enim flabit ab aquilone, mo-
do ab austro, omnes autem venti dirigentur
secundum rostrum galli gallinacei super pina-
culum templi stantis.

De quibusdam futuris effectibus hujus anni.

Dies quibusdam plus æquo breviores videntur, ut nox longa, quibus mentitur amica. Mercenarios sæpe hoc anno capiet laboris tædium; utilius erit pecuniam accipere, quamolare qui vinum cerevisiamque non spernet. Conjuges tamdiu inter se pacem habebunt donec litigare inceperint. Nigræ vaccæ lac album præbebunt.

Brevissima concio cujusdam parochi.

Parochus rogatus ab Episcopo, ut coram rusticis rurisfacram haberet concionem, annuit: at mulici, quorum animus in patinis erat, clam insusurrabant in aurem parochi, ne pateretur in longum produci sermonem, qui benè præsens quadraret, sicuti longa farcimina tosta ad ignem, juxta illud vulgare, *Kurtzen netten lange bratt Wurst*. Recte, ait parochus, monetis, ego potissimum studebo intervenire tempori. Et exorsus dicere: cum muliculi, ait, me rogarunt, ut brevibus complecterer sermonem: accipite igitur vos mulici, hunc sermonem Christi Servatoris, quo ait, se reprobis dicturum, *Ite maledicti*, Quid potest dici brevius; & si quoque vultis in ignem longa tosta farcimina, quando quidem & illa nobis sunt in promptu, non negabimus; comprehenduntur autem in verbis proxime sequentibus videlicet, *in ignem æternum*. Præterea si quis coquos desideret, qui piper aspergant, & illi ad manus sunt *Diaboli & Angeli* ejus.

Quare in piscibus sunt ova rotunda in volatilibus oblonga figura?

R. Quia calor movet à centro, & maxime ad figuram pyramidalem, quod patet in flammula ignis, quæ tendit in conum, etsi lata sit in basi, & ideo quia calor fortior est in volatilibus, quam in piscibus, ova volatilis sunt oblonga, piscis rotunda, quia calor debilis dispergitur in gyrum.

Principum quam prerogativa?

R. Principes dum sunt ebrii, vocantur familiaribus læti, dum sunt nigri dicuntur fusci, dum sunt stulti dicuntur probi, simplices & innocentes; dum tyranni, vocantur just.

In Germania cur tanta copia mendicorum vagatur?

R. Quia mendicus mendicum procreat. Non enim parentibus curæ est, ut liberi eorum honesta aliqua arte sese sustentent, sed in eo toti sunt, ut eorum vestigia sequantur, ostiatimque mendicent.

Recita ridiculum cujusdam Parochi factum.

Quidam parochus cum in facie Ecclesiæ matrimonium contractum confirmare vellet, maritum interrogavit *Chonrade quod est tibi nomen?* Chonradus cum maximo astantium risu, dicis (inquit) vocor, Nomen enim meum tu ipse pronuntiasti.

De Unoculo.

Quidam unoculus, cum duxisset puellam de-

evirginatam, quam ipse virginem credebat, cerrime ei exprobrabat læsam pudicitiam. Ad quod illa: Cur tibi integra esse deberem tuum tu sis luscus careasque altero oculo? Hoc damnum, inquit vir, ab hostibus atque inimicis accepi: At ego meum ab amicis respondit puella.

Versus leoninus de amore.

*Post visum risum post risum venit in usum
Post usum tactum, post tactum venit in actum,
Post actum factum post factum poenitet actum.*

Cur in mundo monstra monstrosiora inveniuntur, Theologus ebrius, vel avarus, Jurisperitus injustus, Medicus valetudinarius, qui seipsum curare non potest?

R. Quia eorum professioni vita omnino non quadrat.

Puella interrogata utrum vellet in anserem mutari an in gallinam, quid dixit?

R. In Gallinam, quia hæ anseribus sunt feliciores, quæ quotidianum Venerem nuntiant, anseres vero vernam duntaxat.

Quanam est differentia inter fures privatos & publicos?

R. Fures privatorum furtorum in nervis atque in compedibus vitam agunt, fures autem publici in auro atque in purpura. Scite Diogenes, videns magistratus quendam, qui ex ærario phialam furatus fuisset, comprehensum ducentes, *magni (inquit) fures parvum ducunt.*

Pulchra etymologia nominis Philippi.
Phi, nota fatoris, lippus malus omnibus oris..
Phi malus & lippus, totus malus ergo Philippus
 Recita historiam ridiculam cujusdam
 Itali morituri?

Italius quidam è vita migraturus cum corpus Domini à sacerdote manducandum acciperet, adactus solenni Centurionis dicto; *Domine non sum dignus ut intres*, verba hæc non gravatim reddebat. At cum ventum esset in eum locum, *sub tectum meum*, quod Italice suggerebant his verbis *à casa mia*: Ille vehementer reclamabat, *Non à casa mia*: atque id cum semel atque iterum fecisset, astantibus multum ægre ferentibus, causam rogatus. *Ego inquit, quoad vixi semper in conductâ domo habitavi*. Quod verbum omnibus ridendi materiam præbuit.

Mors Mordet, Omnia Rostro suo ad Viatorem.
Disce mori quicumque legis mea scripta viator.
Omnes aqua manent funera, disce mori.
Disce mori frater, discat cum præfule clerus,
Cum juniore senex, cum patiente rudis.

Quanam est interpretatio harum Literarum S. P. Q. R.?

R. Quot capitolia tot sensus dicebat ille.
Romani sic exposuerunt *Senatus Populusque Romanus*; alii sic, *salutem Populi quare Romani*. Sibyllæ de Deo sic, *Serva populum quem Redemisti*.
 Beda ut derideret Gothos; *stultus populus quarit Romanam*.

alli, *Si peu que rien.*

ali, *famosi Poltruni, questi Romani.*

Germaniæ protestantes, *Sublato Papa quies-*
um regnum.

Catholici, *Salus Papa, quies regni.*

Quare fatui flent splendente sole, & rident
quando pluit?

R. Quia post splendorem solis sequitur
livia, post pluviam autem splendor.

Focus Ciceronis.

Cicero cum à quodam coena exceptus esset,
atis parca & quotidiana, nam pene se nulli
negabat, valedicens hospiti, tacite ei in au-
em susurrabat, *Non putabam me tibi tam*
familiarem.

Milites cui sunt similes?

R. Parochus quidam videns aliquot tem-
plum intrantes, abrupto concionis filo sic
illos aggressus est: vos milites, inquit, simi-
es estis Christo: sicut Christus toti mundo
exosus fuit, ita etiam vos hominibus exosi cri-
is: sicuti Christo multæ fuerunt tensæ insi-
diæ; sic & vobis insidiæ tendentur. Chri-
tus fuit captus, vos etiam capiimini. Chri-
tus fuit condemnatus ad mortem, vos
etiam condemnabimini. Christus fuit mor-
uus in cruce, vos etiam moriemini sub
patibulo. Christus rogatu cujusdam fuit
sepultus, vos etiam si qua gratia restat, se-
peliimini. Christus resurrexit à mortuis: vos
etiam à mortuis resurgetis. Christus ascen-
dit ad cœlos, at vos descendetis ad 100. mille
Diabolorum.

Synonyma quanam sunt ?

Unus Nobilis	—	Duo Nequam.
Unus Magnus	—	Duo parvi.
Unus albus	—	Duo nigri.
Unus Carolus	—	Duo Joannes.
Unus Astutus	—	Duo simplices.
Unus Sobrius	—	Duo ebriosi.
Unus Leo	—	Duo Leonardi.
Unus audax	—	Duo formidulosi.

Pæri cujusdam lepidum dictum.

Cum optio quibusdam hominibus data esset, hic se Pontificem maximum, alter optimum Canonicum, alter quippiam aliud sibi velle esse asseverabat. Tum puer loquaculus qui aderat: Ego, inquit, pepo esse vellem. Rogatus quam ob causam, quoniam omnes mihi hunc culum olfacerent, est enim mos frequens ut melones empturi, posteriorem olfaciant partem.

Quot sunt genera stultorum?

R. Quatuor, 1. Quod tantum minatur quod à nullo timetur, 2. Quod tantum jurat, quod ei nihil creditur, 3. Quod tantum dat, quod nihil retentum, 4. Quod cum non habeat servitorem, sibi servire recusat.

Narra lepidam historiam de duobus sacrificulis.

Sacrificus quidam collectam ex Missa pecuniam in angulo altaris deposuit cum hac inscriptione, *Ecce locum ubi posuerunt eum*. Alius sacrificus forte fortuna scedulam invenit, surrepta.

reptaque pecunia chartam illam inanem & complicatam relinquit cum hac inscriptione,
Surrexit non est hic.

De impari Conjugio.

Sponsam juvenculam, quæ seni marito nupsit, quidam in Nuptiis, ut mæstiores solaretur, ita consolatus: Bono animo, inquit, esto: nam vetulus eques tam longum iter potest conficere quam juvenis. *Es trabt ein Schimmel so weit, als ein Hengst.* Huic illa, ductis eximo pectore suspiriis, & manibus ventrem demulcens, respondet: At non in hac semita.

Insulsum dictum Rustici cujusdam.

Cum cuidam rustico in montibus Helvetiorum uxor omnesque liberi peste obiissent, rusticus indignabundus: Ego semper audivi, inquit, quicquid homini charum sit, aufert ei diabolus.

Duo versus retrogradi.

Posco mihi dones sadai cali sator alta.

Alta sator cali sadai dones mihi posco.

Triste mihi tollas sadai præbens rogo leta.

In mendicum qui se pro medico gesserat.

Tu te fers medicum, nos te plus esse fatemur.

Una tibi plus est litera quam medicus.

Utrum qui consuevit multos cibos accipere, plus sustineat jejunium, quam solitus parum comedere?

R. Multum comedere solitus melius sustinet jejunium, quia propter præcedentem repletionem habet paululum caloris, & ideo potest

test plus jejunium sustinere: in alio accidit è converso.

Focus Ciceronis in Vannium, qui paucis diebus consulatum gesserat.

Magnum ostentum (inquit) anno Vannii est, quod illo consule, nec hyems, nec ver, nec æstas, nec autumnus fuisset.

Quare avidius vorantes citius satiantur?

R. Quia avide vorantes multum aëris cum cibo inferunt per hiatum ructus, vel crebritatem respirandi, igitur ubi aer vias compleverit; fastidium cibi fit.

De tribus studiosis Theologia historia lepida.

Obsonium delicatum tribus theologiæ tyronibus appositum, sed ita pusillum ut una vice devorari potuerit. Pacti sunt igitur inter se, ut qui aliquid huic rei congruum, ex evangelicis literis protulerit, toto vesceretur solus. Primus dixit: *Desiderio desideravi hoc obsonium manducare.* Alter ait: *Domum quampiam ingressi, comedite, quæ apponuntur vobis.* Tertius direpto obsonio & una vice devorato, in toto Evangelio, inquit, non occurrit huic rei aptius verbum, quam extremum illud, quo usus est Dominus, videlicet, *Consummatum est.*

Raphani marini vires.

R. Raphanus marinus stomachum calefacit, cruditates absumit, calculum pellit, omnis generis obstructions aperit, oculorum vero aciem lædit; & hebetat; ut recte Ovidius,

Nil prodest, quod non ledere possit idem.

An senes possint rejuvenescere.

Tradunt de aquila naturalium rerum scriptores,

res, eam quolibet decennio juventutem renovare, serpentes vero etiam quolibet anno. Sed pennarum ista acuta, non corporis mutatio. Aquila enim cum alis ad volatum haud amplius aptis se impedire sentit, concitato cursu in sublime fertur, ideoque ad frigidissimas aquas conversa, ter iis immergitur, posteaquam in nidum evolans, alis pullorum tecta, in sudorem resolvitur veteribusque plumis exutis novas recipit, unde senectutem ipsam exuere creditur, nihil interim minus, quam mutationem in corpore passa: Serpentes vero cum calorem habeant admodum debilem, & cutem hyberno tempore constrictam ac fuliginibus exhalare cupientibus exitum intercludentem, ideo quicquid fuliginosi humoris hyeme est congestum in ipsam cutem colligitur, quam siccioremque redditam à subjecta pelle, nullo corporis malo detrahunt, ut mobiliiores evadant. Quod si est rejuvenescere, quid obstat, quomodo & Homini cui excisi sunt dentes renascuntur, & post scabiem exficcatam nova cutis efflorescit, juvenescere dici possit.

Lepidum dictum Augusti Caesaris.

Augustus Cæsar cum audiret inter pueros, quos Herodes rex infra biennium iussit interfici, filium quoque ejus occisum, ait *melius est Herodis porcum esse quam ejus filium.*

Vivere nostrum quid?

Ita comparatum est, ut tum primum nos mori arbitramur, cum extremum ducimus

spiritum, quod si animadvertamus, nos singulis diebus & horis ac momentis mori comperiamus, mortem seu inusitatum quid animo concipimus, cum nihil æque familiare nobis circumferamus. Haud aliud est vita nostra quam mors continua, tantundem vitæ decedit, quantum accedit. Qui triens ætatis suæ transegit, tantundem sui parte mortuus est: qui semissem, semi-mortuus: præteriti nostri temporis portio mortua est, præsens vivit simulque moritur, futura similiter morti mancipabitur. Nemo est qui non est morti propinquior post annum, quam ante annum fuit, & cras quam hodie, hodie quam heri, quicquid temporis vivitur de spatio vivendi demitur.

Jocus Ciceronis.

Cicero cum venisset ad Pompejum dicentibus aliis tarde eum venisse, *non inquit sero veni, quia nihil paratum invenio.*

Nigredo Æthiopum unde?

Multis persuasum est, Æthiopes propterea esse nigros quia calidissimam regionem inhabitant. Sed obstat 1. Quod filii Æthiopum etiam in frigidissimis regionibus nascantur nigri etiam si calorem patriæ nunquam sint experti. 2. Quod in calidissimis regionibus, etiam sint homines non nigri, sed vel Europæorum instar candidi aut fusci. 3. Quod Hispani in Æthiopia degentes, non gignerent Liberos alterius coloris, quam in Europa. Causa igitur duplex esse videtur. 1. à regionis æstu. 2. occulta seminis proprietate, qua

qua fit ut è nigris nigri, è candidis candidi generentur.

Jucunda historia de Rege Francia.

Rex Franciæ Philippus clericos quosdam pauperes ad cœnam invitaverat, at unus illorum in fine mensæ caponem abstulit. Illum Rex animi gratiâ semotis arbitris interrogat quam scientiam profiteretur, Theologiam inquit, tum rex: Nonne legisti in S. I. Nolite esse solliciti de cibo. Imo respondit & ego volui deponere omnem sollicitudinem & certus esse, ideo caponem mecum sumere volui.

Crepitus ventris excusatus.

Emiserat quidam ingentem ventris crepitum in densa hominum turba; Objurgatus ob hanc rem ab amico, per Jovem, inquit, meus podex jam dudum loqui desiderat, sed nihil illi deest, præter linguam tuam.

De Puella delicata Straubingensi.

Erat Puella delicata & præpetulans Straubingensi Cauponi cuiquam: hanc lascivus Sacerdos amabat. Fortè miles ex Ungaria rediens apud Cauponem divertebatur qui & ipse Cauponis filiam perditè amare incipiebat, sed ab ea repulsus aliquoties, cepit tandem observare, quem amaret: viditque colloquentem in templo cum Sacerdote. Quadam nocte, cum hospites cœnam diutius protraherent, & puella sæpius ad ingressum domus descenderet, miles subsecutus sese occultavit sub gradibus. Intromissus ibi Sacerdos & à puella in balneolum deductus atque ibi moras trahe-

re jussus fuit , dum hospites irent cubitum. Pollicetur meretricula se mox rediturum , atque inde in suum cubile secum abducturum. Miles his auditis ; ut primum ascendit in superiorem domum puella, statim magno cum impetu in balneolum irrumpit, Patrem se filiae esse simulat , verberibus mulctat Sacerdotem eique vestem detrahit , & extra domum proturbat: se verò in balneolum confert, & desertam à Sacerdote stationem occupat. Jam ubi hospites cubitum ivissent , celeriter redit virgo, & apprehensum toga sacerdotali militem pro Sacerdote secum in lectulum suum per tenebras abducit. Nocte intempesta ad ostium revertitur exturbatus Sacerdos, & fenestram cubiculi , in quo meretricula cum milite cubabat , longurio pulsat. Illa rata militem esse istum pulsatorem , monet suum amatorem ut hominem lotio perfundat : Hic inquit , miles est qui has nobis facit molestias. Quæso te mi Domine , hac urinâ madefactum ab ostio remove. Paret miles & sacerdotem undique conspergit. Ille tristis recedit , & iratus meretriculæ. At miles antelucano tempore à meretricula discedit , quasi ad preces matutinas in templum iturus. Progreffus à caupona, ubi sacerdotale pallium reliquerat , abit in templum , sequitur paulò post meretrix , ut Sacerdotem quæreretur , & de causa derelictæ vestis eum rogaret. Verum ubi Sacerdos illam conspexit , iratus exprobrat illi suam exclusionem , & acceptam nocte contumeliam. Dolo militis cognito , veniam puella impetrat , Sacerdos

cerdos noctu recipitur, miles auro corrumpitur, ut rem istam alto silentio teneat.

Diogenes Cynicus domum epulonis cujusdam videns inscriptum, pretio venalem, quid dixit?

R. Sciebam aliquando fore, ut diuturna crapula Dominum evomeres.

Cur sternutantes salutantur?

R. Romæ aliquando pestis inguinaria fuit tam sæva, ut homines in via, in mensa, in ludis, in colloquiis subito morerentur. Itaque cum quis sternutabat sæpe cum sternutatione spiritum exhalabat, unde, cum aliquem sternutantem quis audiebat; statim accurrens, Deuste adjuvet, acclamabat. Et abhinc adhuc consuetudo servatur, ut cum aliquem sternutantem audimus, Deuste adjuvet, acclamemus.

Senes cur suspiciosi?

R. Quia increduli, increduli quia experti, hoc est, quia compertum habent, quanta sit hominum perversitas non facile credunt, sed suspicantur.

Cibus Rusticorum qualis?

R. Panis ater, caseus, pisa, lentes, olera, carnes bubulæ & vaccinæ, vetustissima cæpa & allium.

Ebrietas varia.

Ebrietas est varia, pro ejus natura qui bibit, & pro vini conditione in facultate, colore, consistentia & sapore: si quis enim cute perspirabili, uatur tenui vino, quod non aspi-

rando est nervis molestum, is non facile ebrius fiet, aut si fiat, facile evanescet ebrietas: Si quis vero non sit perspirabilis cute, ut mulier, se liberalius vino invitat, ut non facile ebria fiat, diutissime tamen durat illa ebrietas: cerebrum enim in his frigidum, & humidum una cum ventriculo: hinc inopia caloris nativi, unde non facile dissipantur vapores à vino elati.

Homo qua re maxime indiget?

R. Eâ, quam medici recusando accipiunt, & recusant accipiendo: quia dicendo *nolo* accipiunt pecunias, ita auferunt apostemata vestrorum marsupiorum, eorumque interea plane examinant & purgant. Jocosè & eleganter Belgæ, *Rapen is een soo goede kruyt, alle man is om rapen uyt.*

Quando Lupus fuit mansuetus?

Respondit quidam studiosus macilentus quadragesimalis ex Hungaria oriundus: *Lupus fuit mansuetus dum esset in arca Noe.* Tunc enim se captum videns vix obliquis oculis ovem intueri audebat. Rectè aliquando etiam olitor est opportuna loquutus.

Quinam sunt stulti stultiores?

R. Aucupes & venatores: hi enim mane surgunt, nulla tempestatis habita ratione, per æstus, per frigora, incertæ exiguæ prædæ spe sub dio vagantur hyberno maxime tempore, quando feris anatibus insidiæ struuntur. Jam canes secum ducunt, jam accipitrem manu ferunt, jam retibus, amitibus, aliisque

deci-

decipulis ad ficedulas, perdices, coturnices, alaudas, &c. capiendas accommodatis, onusti incedunt; tum retia operose explicant, falconis vel accipitris volatum observant, redeuntem anxie expectant, ac sæpe media hyeme, per flumina per nives totum diem sequuntur, non sine valetudinis discidio: completo die vix unam, aut alteram aviculam, domum reportant. Quod si ineat rationem ejus quod in falcones, canes, retia aliaque instrumenta impenderit videbit sine perspicillis se cum ratione insanire.

Anhelitus felium veneficum.

Pravus est anhelitus felium, rovi enim quosdam, qui cum noctu in lectis feles secum habuissent, & in lectum ab eis aërem inspirassent, hectica febris tandem consumpti perierunt. Nec ita pridem in monasterio quodam, ubi permulti catti familiariter nutriebantur & in cœnaculis cubilibusque, & lectis frequenter erant, adeo plerique infecti sunt, ut intra breve tempus, nec Missa nec Vespera eo in monasterio decantarent. Ex his intelligere est, quam minime fabulosum sit, quod vulgus dictitat, feles infantibus esse exitiales: ipsorum enim ori toto corpore incumbentes, fuliginis exitum; & thoracis motum intercipiunt, ac pestifera, quando se demittunt, aura, & exhalatione tenellorum infantium spiritus inficiunt & præfocant.

Cum mulieribus infœcundis quid agendum?

R. Mitte illas ad Thermas Badenses & res

erit in vado : de his enim thermis ita Poggius Florentinus Leonardo Aretino scribit : Nulla (inquit) in orbe terrarum balnea ad fecunditatem mulierum magis accommodata esse : innumerabilem multitudinem nobilium & ignobilium ducenta millia passuum eo venire non tam valetudinis quam voluptatis causa. Omnes amatores, omnes procos, quibus in deliciis vita est posita, eo concurrere ut fruantur rebus concupitis, multas foeminas corporum simulare ægritudines cum animo laborent, omnibus unam mentem esse tristitiam fugare, quærere hilaritatem, Non de communi dividundo agere : sed de communicando divisa. Has ipsas thermas: *August. Busbeq. epist. 3. fol, 138.* conciliatrices amorum vocat, quod si sinistro quodam fato balnea ista nihil proderunt, uxores ad Academias mitti possunt, ubi omnium facultatum studiosi facile rimabuntur sterilitatis causas : norunt enim plerunque morbos mulierum, præsertim studiosi medicinæ, quibus pro viva Anatomia esse possunt, faciliq; labore sterilitatem abigent, foecunditatemque provocabunt.

Prescribe mihi aureum dogma.

R. Quæ supra nos nihil ad nos. Itaque auriga loquatur de curru, sutor de crepidis, nauta de ventis, faber lignarius de securi, coquus de jure, carne assa, elixa, frixa, de brassica & de omnibus ad culinam pertinentibus.

Ubi visuntur quam plurimi cornuti.

R. Nullibi magis quam in Italia & in primis

nis Venetiis: ubi enim mercatores ultra an-
num peregre profecti, inferiorem corporis
partem, instrumento quodam ex ferro & cha-
lybe confecto, & gossypio artificiose refeito
circumdant & obseratam relinquunt, sed
quam vanum hoc sit, palam est.

Mus miser est antro, qui saltem clauditur uno.

Sie wissen mehr löcher als eines. Invitam nam-
que, custodire æque difficile est, quam in
ferventi sole gregem observasse. Et licet
eas custodiretis, non secus ac pater Acrisius
suam Danaen.

*Quam turris ahenea Robusta
Quæ fores, & vigilium canum
Excubia muniebant. Horat.
lib. 2. od. 6.*

Imo Wann jhr sie an die seiten henget, *Wie
ein Fuhrmans tasch*, consilium tamen inve-
nient, quo vos eludent, certius namque, si
nullis repagulis clauderentur, fortassis fidelio-
res essent, sed si Argum apponas, aut Atlan-
tem custodem constituas, erumpet tamen &
evadet, maneat potius quilibet domi, ne longæ
ipsius expectationes pertæscæ, tu Clytemne-
stra cum servis, qui tenentur operas Domi-
ni præstare, se commisceat, *Dan wen jhnen
dasz fleisch hebt an zu jücken, nehmen sie was
da ist*, & secundum Bechmannum,

*Non herbis hic fit rigidis quos educat hortus
Carne opus est illis si saturare velis.*

Hinc etiam Dianira anxie conqueritur
quod ob crebram mariti absentiam, ea vo-

luptate destinatur, qua aliæ mulieres sole-
rent oblectari, qua ratione & viduam se no-
minat.

*Vir mihi semper abest, & conjuge notior hospes,
Monstraque terribiles persequiturque feras.
Ipsa domo vidua, votis operosa pudicis.*

Torqueor, infesto ne vir ab hoste cadat.

Certè, quo sæpius mariti proficiscuntur,
eo sæpius uxores eorum obliviscuntur, unde
Helena Menelai uxor de marito absente con-
queritur, — prorsus ne sola jaceret.

Hospitis est tepido nocte retenta sinu,

Scitum Demadis dictum.

Cum Athenienses vellent Alexandro divi-
nos honores impendere, dixit Demades, *Vi-
dete (inquit) ne dum cælum custoditis, terram
amittatis.*

Est ne ducenda Aulica?

R. Nullo modo, caveat sibi quilibet ne
ducat talem, *Den sie pflegen gemeiniglich mit
zerbrochen geschirren zu jubiliren.* Moneo ha-
rum sectatores, ne semper amabiles sperent
nescii auræ fallacis, nec nimium illis fidant,
sed mucronem alio vertant.

Nam aulicæ ancillæ thermis & balneis in-
servientes, meretrices & nutrices sub eodem
militant vexillo, juxta illud.

*Hoff Magd, Bad Magd, huren und Ammen,
Gehören zusammen in einem stammen.*

Tot enim & tam multi Equites, & Domi-
celli virginum claustris & thesauris latronum
more

nore insidiantur, *Wie jederman an ihnen zu Ritter worden*, partem Lenociniis verborum, amorem extorquent, & cum puellulis istis (*Non sit, pulonas molliat apta manus.*)

His saltem de rebus colloquuntur quæ ad amorem faciunt tantos obscænos sermones proferunt, quibus ipsum Plutonium ex infernis producere possent, *Da sparet mon beyderseyts der Ehren, und behilfft sich alleweil des scandirens.* Ibi prudens & ætate confecta Gynæcei magistra (à Jove principium) à quot olim procis sit adamata narrat, quibus muneribus dignata, quibus blanditiis ambita. Hæ enarrat, quot gemmas, quot monilia, quot catenulas extorserit, quot strophiola, quot basia illa reddiderit. Alia commemorat singulari quodam dicendi lepore, quoties nuper cum hoc vel illo collocuta fuerit, ô inquit quæ dixit eorum recordabor quoad victurus sim! Tanta pietate præditus est, adeo si cum eo dormiam, nihil incommodi mihi illaturus est; altera illius sermonem interrumpit & de Comædiis tragædiisque incipit, quisque melius suam personam exprefferit, facere dijudicat. Tandem discessa gynæcei magistra Pamphilus adest, qui glycerium suum bene absolvit: Hisce sermonibus tempus terunt, & quæcunque dicunt, secum aliarum admiratione dicere putant, si recte considerabis internum non externum Aulicarum habitum, invenietis sub formosis istis pellibus turpissima monstra latitare: memores enim aulicarum deliciarum earum non obliviscuntur, &

qua,

qua, ut verum fateamur, fidelitate & integritate maritis puram virginitatem afferunt, notum est, ubi sperant se in Angliam profecturos in Hollandiam pelluntur. O quanto dolore miser maritus afficitur; quoties cogitur legere *Mathiam de Afflictis*, dum illa legit *Joannem in extravagantibus*; ferenda omnia, dissimulandæ hanc reitantes, & patienti factus. Quod si maritus extravagationes prohibere velit incipit illa stomachari & rixari *Wirft mit Schelmen und Dieben umb sich, sonderlich wenn sie Margaretha heist, derer sieben den Teuffel die höllen zu eng machen. Margari-des septem spoliassse feruntur Avernum*. Interdum, cum amatoribus paciscuntur, ut maritum bene contusum & communibus impensis delumbatum remittant, quod injuriam sibi factam ulciscantur & vindicent, eos ad amata accipiunt, quos antea nihil pendebant.

Unde Ovid. lib. 2. de arte amandi non immerito de ira foeminarum ait,

Sed neque Salvus Aper media tam savus in ira est.

Fulmineo rapidus dum rotat ore canes.]

Femina quam. &c.

Cur canes sublato altero pede posteriori mingunt?

R. Ne sibi urina calceamenta contaminent.

Historia jucunda de quodam Italo.

Italus quidam opulentus, cum stipem optimam mendico erogaret, mendicus illi gratias

ias egit, multaquæ fausta homini precabatur, atque inter cætera optabat, ut angeli animam ejus in paradisum veherent: dives averfatus hoc votum, respondit *piu sero che puo esser.* id est, serius quam fieri potest: divitias suas cognitas, cœlestibus ignotis & adhuc sperantibus præferens.

An alterius uxoris custodiendi absente marito causa nos solum de die sed etiam de nocte adesse cogitur?

R. Negat id Nov. 134. cap 9. Verum nos contrarium asserimus, valde enim periculum solum dormire præsertim sexui fœmineo, propter lemures, spectra nocturna, incubos à quibus valde infestantur, qui timidium muliercularum animum facile consternare possunt: sic ex nimia solitudine oritur melancholia, quæ difficulter curari potest, ergo eam ut proprium corpus defendere teneatur. Multæ fœminæ inveniuntur, quibus talis consuetudo innata est, ut ne unam noctem solæ dormire possint, nec illud ullo modo evelli & eradicari potest, qui vero id fiat nos latet, siquidem non omnium rerum ratio reddi potest, præter quod dicimus, tantam consuetudinem iis esse alteram naturam, & propterea.

Natura sequitur fœmina quisque sua.

Circa hoc tamen estote providi ut han rei-
 zetis in occulto, ne habeatis mercedem ve-
 tram in propatulo, vitam enim qui in amo-
 ribus habet, os habeat obseratum oportet.

Gu. Horol. prin. l. 2. c. 12. Mann muß ſchweigen wenn einem Barmhertzigheit widerfahren iſt. Facile enim contingere poſſet, ut te repudiato alter admittatur.

Focus de quodam Helvetio.

Helvetius quidam in alpiſus paſcendi pecorum curâ detentus, quod rariffime in templa Deorum veniret, ſemel inſtigatus à vicinis ſuis in hebdomada magna, quam & ſanctam vocant, matutinis interfuit. Et cum ſolito more exſtinctis luminibus tumultus fingeretur, quem Judæi concitaſſe creduntur iu captione Chriſti, ille extracto gladio, in angulo ſaniſtetit ſummo timore percūſus: cumque lumina rurfus accenderentur, vicinum ſuum acclamans, quæſivit anne vulneratus eſſet? Et interea vidit Sacerdotes imaginem crucifixi portantes; & quoniam non novit imaginem, dixit, Ego benè cogitavi tantum tumultum non finitum iri ſine homicidio.

Hiſtoria de Rege Philippo.

Regi ſummo Philippo obviam factus mendicus petit largam eleemoſynam quia frater ejus eſſet, quæſivit rex ex qua parte, de Adam inquit: rex juffit ei dare numulum. Et cum diceret, hoc non eſt donum regis fratris, reſpondit rex: ſi omnibus fratribus tantum darem, nihil penitus retinerem.

Queritur, an quis cum ſpenſa nondum ad maritum deduſta hanreitatem committere dicatur?

R. Quidam negant: Nos affirmamus arg. l. 13. 83. ff. ad l. Jul. de Adulte. & verbum; plecti-

lectitur, ut facit l. 1. *de v. 5.* Concedimus quidem: quod uxor Domini non sit ut est extus l. 12 ff. *de ritu Nupt.* uxor tantum esse intelligitur in his, quæ ad ejus honestatem pertinent, & non nuptiæ duntaxat, verum etiam spes nuptiarum violari non debet, & quamvis carnaliter non cognoverit, *Ist noch nicht mit dem ledern seil drüber gewesen*, tamen ipsius uxor est sponsus æque ac maritus subiectum patiens & bonus vir dicetur. Et quis ignoret cingendum haberi pro cincto, moriundum pro mortuo, condemmandum pro condemnato, sponsam copulandam pro copulata, repudiandam pro repudiata, *Gad de v. 5 ad 5. 12. nu. 15.* Alii distinguunt inter sponsalia de futuro & de præsentī, ut faciunt canonistæ in *c. pen. x. de spons.* quam tamen distinctionem usus fori hodierni non observat, ut notat. *Treut. de nupt. l. 1.*

Focus Diogenis in Aristhenem.

Diogenes ita in Aristhenem magistrum iocabatur: ipse me pauperem fecit ex divite, & pro ampla domo fecit in dolio habitare.

Pœna Hanreitis quanam?

R. Licet apud multas gentes gravis pœna constituta erat Hanrificis, tamen Germanos ullam pœnam illis constituisse nullibi invenio. Apud Ægyptios illis virilia exsecabantur, alibi naribus amputabantur, *Diodor. Sicul. lib. 2. hibl. cap. 3. Epigr.* Apud alios pilorum evulsione puniebantur, pœna quidem ridiculosa, sed tamen ignominiosa. Apud antiquos

quos germanos mos fuit, ut rebellionis se
conspirationis in Imperatorem Rom. rei, ca-
nem imperii, ignominiose in dorso gestarent
Span. in Chron. Intereffet Reipub. ut singu-
lis diebus festis spectante universo populo
duo Cornua cervina capite gestaret Cornutus

*Mulieres & virgines qui illibatas conserva-
re velint quid faciendum?*

R. Diligenter sibi caveant ab illis, quos
vulgus vocat studiosos sive studentes, adeo
enim rapax est hoc genus hominum, & ita
saluti mulierum pariter ac virginum insi-
diantur, ut fidem omnem exsuperet, circum-
eunt eas ut rugientes leones, occasionemque
quærent qua mulieribus & virginibus impune
possint imponere, tam humaniter tam amice
se gerunt, ut putares esse parvos Angélos,
cum revera sint meri Diaboli; in pellibus
ovinis ad vos veniant, intrinsecus vero sunt
lupi rapaces; *Sie zerbrechen den hafen, und las-
sen euch die Scherben ausz lecken.* Sæpe ad tem-
pla non quidem orandi gratia veniunt sed ut
uxores vestras filiasque, quæ in uno tertio
cum illis conveniant, spectent & videant,
nutibusque vel gesticationibus amorem
suum illis patefaciant. Et si caveæ illas inclu-
seris, ut Tamerlanus rex Scytharum Bajazetem
regem Turcarum. *Munst. fol. l. 4.* vix ab ha-
rum harpyarum incursu essent securæ. Quili-
bet igitur hunc versum in frontispicium do-
mus suæ scribat:

*Wer sein hausz wil halten keusch und rein,
Lass kein Studenten und Huhren hinein.*

Didi-

Didicerunt enim ex Terentio studiosi, quod
non sit vitium adolescentem scortari. Quan-
 to ergo ex accidenti videtis illos domum ve-
 ram introeuntes, scitote quod non orent Pa-
 ter noster. *Bald. in l. natal. ff. de probat.* Nam
 teneri studiosos esse deditos ex eo patet,
 etiam si in domum conductam meretricem
 ucant, non tamen possint inde pelli, cum
 locator debuisset prius considerare, quod
 studiosus non viveret castus *Bald. in l. eamem c.*
cat. Deinde cane pejus & angue fugiatis
 populatrices, vel conciliatrices *Koplerinnen.*
 quod si videatis ejusmodi sinistrae famae mu-
 eres domos vestras intrantes; cogitate quod
 his instet, & quod de nostro corio jam lu-
 tur, solent enim esse juvenum Mercurii
Postbotten, Postillion, vestrae famae insidia-
 ces, & quantum possunt, alias reddere
 ei similes fatagunt. Interdum etiam citan-
 tur à propriis sororibus & ancillis ad exercen-
 dam erga bonos maritos infidelitatem. expel-
 lite itaque illas, vobisque & uxoribus vestris
 consulite, ne post hac cum Euripide dicere
 cogamini: *malarum faeminarum introitus me
 perdiderunt, quae mihi loquentes hos persua-
 runt sermones.*

Abstrahite etiam uxores filiasque vestras
 à illis hominibus qui inversi spurci, *Die
 andieren, oder mit der Säwen zu Marckt gehen,*
 corrumpunt enim bonos mores colloquia
 traxa. unde Romulus legibus cavit, ut qui-
 anque, in praesentia mulierum usus fuisset
 sermone lascivo, non secus ac homicida pu-
 nire-

niretur, & etiamnum die iudice nostro L. 15. S. 16. 17. 18 25 ff. *de injur.* Hinc refer quoque cantiones obscœnas. Item picturas, quid illæ efficere possint. Terentianus ille Cherea satis innuit T. *dr. Eunuch. Act. 3. Sce. 5. Et Propert. 2. Eleg.* Hanreitis originem obscœnis picturis attribuit, quandoque has intuentes in libidinis cogitationes ruant.

*Quæ manus obscœnas depinxit prima tabellas,
Et posuit castra turpia visa domo:
Illa puellarum ingenuos corripit ocellos.
Nequitiaque sua noluit esse rudes.*

Hinc merito Aristoteles publicam pœnam, stabilivit pictoribus, qui talia proponunt quibus libido inflammatur, & Hanreitas propagatur.

Convivia quoque, & spectacula publica, qualia sunt: *Abentdantz, hochzeiten, Comedien*, &c. Quodam modo Hanreitatem dilatare solent, *arg, l. 2. c. de Repub.* Hoc cum suo dedecore expertus Imperator Aurelius, cujus uxor Faustina invito marito spectaculis quotidie intererat, teste *Guevara Horol. princ.* Hanc ne Imperator offenderet Amasios ipsius ad summa officia, promovit. Huc respexit Ovidius Veneris ille triumvir:

—— *Ludi quoque semina præbent
Nequitia.*

Sublatis namque spectaculis choreæ incipiuntur, *Da musz der pücklichte harssen peter auffseijn.* Hic cum illis libere loqui licet, palpitare, oscula basia & suavia figere, mordicus detractis caligis & nudato capite delambere,
hic

hic divaricatis tibiis artificiose bibitur *Arsh-kerebenhter* ex bona charitate in fraternitatem & sororitatem. Hic incertarum esse solemus manuum, *Hir gibts blinde griff*, interdum etiam *ein züchtigen Ehrengriff*, easque sursum versum in omnes angulos inserere & immittere in more habemus, & frequenter tanquam oves erramus, præsertim si lumina intercitant ad latebras, ubi liberiuscule omnia sine periculo peragi possunt confugimus, ubi ut *Virgil. lib. I Æneid.*

— *Cythara crinitus Jopas.*

Personat humana, docuit quæ maximus Atlas.

Quod si non saltatur vel bibitur etiam præsentente marito sicca & inani tussicula *Ehum Ehum*, oculorum nictu, sculpturitione pedum, compressione & tactu manuum, quæ solet esse fallax, propinatione poculi, furtiva oculorum luxuriantium mollitie, vel aliis indiciis affectum suum declarant (videatur hic, *Eleg. 4. amor. lib. 1.* ad quem omnes amando utpote hisce temporibus admodum utilem & necessariam.) Interdum maritus ab Amatore inebriatur ut neque oculus neque pes suo officio fungi possit, domum deducitur, quem uxor ne forsitan cadat, comitari vult, attamen precibus emollita manet, benedictionemque expectat, quæ si commode ob præsentiana aliorum impertiri non potest, ad ædes lotricum & nutricum (*Bey denen die Ehre gemeiniglich auffhöltseren Steltsem gehet*) se conferunt, ubi actio de communi dividendo intenditur per quam corporaliter fit rerum divino

no L. 2. b. 1. Cui adhæret actio de in rem verso. Nonnunquam tubicinibus præeuntibus, uxor ab Amatore domum ducitur, vix crapulam concoxit, surgit de lecto maritus, & uxorem excipit, affert bellaria, poma, pyra, nuces,

Castanea molles & pressi copia lactis.

Ficus, mala punica, persica, cerasa, sacratum panem S. Marci contactum, seu, ut ille vocat, defectum (quæ tantum differunt ut causa & effectus) omnis generis Caseum, & si illibenter uxor videat; quia.

Abbreviat socium quem diligit illa.

Tamen ne amorem suum prodat, clanculum ipsius esum ipsi desuadet, vel etiam aperte, quod nimium officiat valetudini, propter difficilem concoctionem, *sey zu nacht unge-
und*. Euge bone cornute, ita sunt excipiendi hospites, ita tui rivales; affer vinum, infunde, salta, & talem te gere, qualem volunt.

Tandem cum tempus discedendi videtur hospes hospitem ad posticum comitatur, ut maneat rogat, satis adhuc superesse temporis. Ille se excusat, alio tempore reversurum se ait. Hoc facto illius domus arctius obsidetur quam olim Carthago à Scipionibus, tum circum ambulant rivales, unius ejusdemque rei consortes, fenestras inspectant, parietes transcendunt, ad fores excubant, per transfennam sollicitant, tegulas dejiciunt, angulos obsident, dicteria scribunt, conficiunt cantiones amatorias, cithara pulsan *heckerling und haberstroh*, cantio-

cantionem Gratiani, & alias innumeras astutias excogitant, quæ omnia in pulchritudinem tuæ uxoris tanquam scopum diriguntur, ad tui vero redundant opprobrium & dedecus. quod si parum majestatem tueri conatur maritus, *Fahrt sie auff als ein furtz im bad*, quam me putas, ego credo te me meretricem esse existimare, amicis & cognatis meis ista dicam, si aliquid in animo haberem te revera spectatorem non apponerem, &c. Quid vero ille, seipsum & horam nativitatis incusat, hospiti nuper suo uxori que omnia dira precata, interim tamen nutrit murem in pera, serpente in gremio & ignem in sinu.

De puella quadam.

Quidam minatus est puellæ, se ad eam noctu clam venturum, illa sub interminatione mortis prohibuit: qua cultrum sub lecto se collocaturum, quo eum interimat, testatur. Ille verò noctu veniens, invenit eam jacentem, quæ altum somnium finxerat: unde calide se simulaverat exiturum. Cui exeunti, puella evigilanti similis, dixit; Mane: quia non habeo cultellum.

Factum cujusdam Francigenæ.

Quidam Francigena (ut est genus hominum fallax & versutum) in civitate Ticino à quodam cive centum aureos mutuo accepit, oppignorando ei aureum torquem: atque illius uxorem accedens, dixit: Hoc accipe, centum atque unam noctem voluntati meæ obsequaris. Mulier prædæ dulcedine capta cum sit

nummus optimum expugnandæ pudicitiae instrumentum) consensit. Francus postridie expleta libidine virum accessit, suum torquem exegit, quoniam aureos omnes uxori illius reddiderit, quæ conventa non potuit negare, frustra que Franco fuit obsequiosa.

De eo qui uxorem in flumine peremptam quarebat.

Alter uxorem, quæ in flumine perierat, quærens, adversus aquam proficiscebatur. Tum quidam admiratus, cum deorsum secundum aquæ cursum illam quæri admone- ret, nequaquam hoc modo reperiretur, in- quit: Ita enim dum vixit difficilis ac morosa fuit, reliquorumque moribus contraria, ut numquam nisi contrario & adverso flumine, etiam post mortem ambulet.

*Medicina ad tollendos foetores anhelitus pro-
venientes à cibis quibusdam.*

Sectile ne tetros porrum tibi spiret odores.

Protinus à porro fac mihi cape vores.

Denuo factorem si vis depellere cape

Hoc facile efficient allia mansa tibi.

Spiritus at sit post etiam gravis allia restat

Aut nihil, aut tantum pellere merda potest.

Quinam sunt nimium audaces?

Qui lupum in Januario non timent, rusti- cum in carnis privio & sacerdotem in jejunio quando confitendum est.

Vir bonus à quibus libris uxorem arcere debet?

R. A Læctione Amadisæi, Ovidii de arte amandi, Euryali & Lucretiæ, à Darten societa-
tis,

tis, equitis Ponti, Galini, Baptista de campo fragoso, præsertim vero fugiant Joannis Bocatii librum, quem Cento Novellarum inscripsit. Hic enim magno interstitio cæteris post se relictis æternum nomen sibi comparavit: hoc enim lecto & Theoriæ fundamentis feliciter jactis, quam felicissime praxin exercere possunt: nihil enim aliud sunt quam calidissima Hanrificorum stratagemata & strophæ, & nulla unquam fœmina fuit, quæ non ejusmodi lectionibus, & historiis ad furorem adacta fuerit, quia in illis miscetur utile dulci.

*Cur posteriora hominis tam turpem habent
factorem?*

Respondent quidam, quia obstetrix neglexit eam partem, nec satis abluit. Alii autem huic sententiæ plurimum refragantur: nam aer illius regionis ita pestilens & fœtidus est, qui eum locum occupavit, & ventus qui perflat, non locus ipse.

Cujusdam terribile factum.

Quidam faber æhenarius Basileæ suspensus erat, & alius nescius rei cum ad forum Basiliense, intempesta nocte maturaret, & nimiam festinatione clausas adhuc portas suspicaretur, cepit sub arbore, non procul à patibulo, quietem: non autem multo post tempore venerunt alii, & ipsi ad forum properantes: qui patibulum intuentes atque suspensum cognoscentes, illum inclamaverunt, si vellet, ut secum ad forum iret. Quibus verbis ille excitatus (quem dixi, primum quietem cepisse sub

arbore) acclamabat, exspectate; ô boni focii; ego veniam. Unde illi mortuum loqui existimantes, adeò extimuerunt, ut celerrimâ fugâ penè exanimarentur. Ille verò semper sequutus; Manete, inquit, rogo, ego vobiscum ibo, & quanto plus clamavit sequutusque est, tantò magis illi festinârunt: adeò ut semianimes tandem ante portas urbis reperirentur, atque non nisi longo demum tempore sanitatem pristinam ex longa consternatione receperunt.

De quodam suspenso, qui ante mortem tumulum sibi construxerat.

Hunc sibi Belnensis tumulum quem cernis inanem.

Struxerat, invidit cui loquens tumulum.

Debuerat certe fors si foret omnibus aqua.

Tardius hic fieri, vel prius ille mori.

An possit uxorem repudiare maritus si forsam Amatorem cum ea Ludentem invenit? quem & sum interpretantur manuum in sinum immisionem (handschuh machen nostrates vocant) aut ad pectus ejus vel ad alium locum unde turpe esse possit?

R. Affirmant quidem Borch. cap. 8. de feud. num. 28. Rosenthal. cap. 10. conclus. 54. & Thomas Cant. Oscula quintam viam ad amorem vocat. Nos vero illis contradicimus, omnesque prædictos refutamus: requiritur enim ut in ipso actu & in rebus veneris & in ipso facto deprehendantur, seu ut Plautus ait, corpus corpori incubarit. *Act. 4. sce. 4. in Amphit. velut Lucian in Eun. cum reperire habet membra*

in membris. verum apage illos cum rigido iudicio, ablegentur ad Garamantas, Indos, & Æthiopicos fratres, quibus in ferendis carbonibus, usui esse possunt.

Quinam optime Viros fallunt?

R. Uxores hospitum, *Gastgeberin*: Hæ enim ex tam variis peregrinantibus unum atque alterum admittunt; habent enim neminem quem timeant, quia in uno loco diu moratur.

Quæritur num id facere conveniat?

R. Rationem dubitandi movent Politici quia peregrini officium nihil præter quod sui muneris est agere, nihil de alio inquirere, minimeque in alterius messem falcem immittere. Est enim pacis publicæ turbatio, cuius pœna est Bannum. Alii aliter suam sententiam probare nituntur exemplo Marii, qui ob stupratam vi hospitam diro mortis genere duos milites affecit, ut Capitolinus refert. Nos distinguimus inter id quod fit licite, & inter id quod fit coacte: Hospita enim si ad concubitum nos invitat, omnino illi obtemperandum; suscipit enim nos, fovet, cibatur, & omnia præstat, quæ potest. Nos igitur decebit ut favorem favore compensemus, & duplicemus, fortunamque quæ sese offert non omnino despiciamus. Tale diversorium fuit olim Antverpiæ *zu Tausendt mittlen*, in quo nihil, quod ad voluptatem tum corporis, tum animi fecit, defuit, *und da der wirt ein hanrei ist, ziehen die Gäste gerne ein*. Deinde si aliquid supererit, si triorches eris, potes paululum ancillæ communicare, ut illa etiam habeat, quo tui re-

miniscatur. Fontes enim tui deriventur foras.

De eo, qui multas cunas emerat.

Quidam in Francia Orientali, cui uxor, quam ante quatuor hebdomadas duxerat, cum peperisset filium, mox properavit ad quoddam forum, ubi tot cunas emit, ut quadrigas impleret: atque domum rediens, cum interrogarerur quid sibi vellent tot cunæ, dixit: Opus habeo, si enim uxor mea tam fœcunda est futura, ut in brevi tempore sit semper paritura, vix hæ sufficient.

De quodam Heluone.

Heluo quidam pupillis à magistratu datus tutor: cum patrimonium illorum universum absumpsisset, & jussus tutelæ gestæ rationem reddere, nihil superest, inquit, hanc rationem accipite, aliam nescio: verum magistratu urgente, ut libellos offerret, qui acceptum continerent & expensum, ille os primò ostendit, deinde podicem, illic recepta esse subindicans omnia, hic exposita.

Ebrii cujusdam dictum jocosum.

Quidam homo facetus, cum diversis vini generibus se ingurgitasset, ita ut diutius continere non posset: dixit astantibus sodalibus ad vina bibita: Inite inter vos concordiam, aut ego vos è fenestra præcipitabo.

De caupone & Viatore.

Divertebat apud Cauponem Viator, atque dum pro cœna mensa non esset laute, atque pro Cauponis voluntate instructa, dejecit ipse Caupo ex fenestris orbem unum, quem nō discum

discum vocamus. Hoc viator conspiciatus, pocula omnia, vasaque vinaria, & quicquid in mensa erat, dejecit, Caupo stomachosus, cur hæc faceret interrogabat? Putabam, inquit Viator, nos inferius cænatueros.

*Hanreium faciens, quo nomine est indig-
tandus?*

R. Quidam eum vocant Domesticum in-
quilinum *hansehan*, *verwalter*, *hausz genos-
sen*, quod frequenter domum tuam adeat. Alii
eum vocant Amicum, sed is qui clam & in-
vitus alterius ejus occupat, amicus non est,
diverso tamen respectu esse potest. Nonnulli
hostem, sed perperam. Hostis enim is est,
qui nobis, aut nos illi bellum decrevimus.
Privati verò sibi bellum denunciare nequeunt:
regale enim est, & summo principi ex natura
majestatis in se considerata soli competit. Ali-
qui Cucurbitam vocant, sed male, siquidem id
de vasallo uxorem domini hanreizante dici-
tur. Vocabuli hujus derivationem *vide apud
Cala. & Hort. feud. in verbo Cucurbita*: mi-
ramur valde quod veneranda antiquitas in per-
scrutando hoc vocabulo non fuerit curiosior.
Latinissimo vocabulo nos vocamus Capella-
num, vicarium, seu ut Munstero libet matri-
monii coadjutorem, *Ehe helffer*, *unbesoldete*
substituit, qui cessante marito onera matri-
monii supplent.

*Scorta cur alicubi per convivium pulmones
appellantur?*

R. Quia vilia sunt aut vento quodam tur-
gida, & vere vana. Cum matrona quædam

puellam lascivientem hoc verbo criminata maledicentiæ poenas dedisset, gravi insuper adjecta mulcta, si denuò verbo mulierem læcesseret: verum non ita multo post cum ex-candesceret, quo poenam effugeret, periphra-si quadam usa ejusdem convitii. Et quid in-quit, ego te nominabo? Caro es, quæ egre-ditur ollas, constat enim id genus intestini in decoctione tumescere, & sic plerumque le-betes transcendere, ut vi sua erumpat, ac dejiciat etiam opercula.

*Uxores hanreizantes quomodo debent ap-
pellari?*

R. Hanrifici certant, & adhuc sub judice lis est.

Meretricis nomen (quod genus hominum sine præfatione honoris nominari nequit) illis non competit. Nam hæc à merendo dicta est. Ulpiano dicuntur practicæ seu quæstuariæ *Er-nehren sich mit der hand, da sie auff sitzen*, pecunia suam exercent militiam, multorum libidini servit, & est vidua, ut pote, quæ 23000 virorum absorbit ictus. Hæc nulla accepta pecunia, sed amoris, qui est furoris species, & benevolentiae causa hanreizat: E contra mere-trix se prostituit in silvis, ut propter Noriber-gam, *im Newen wald*, quem locum sæpius in viso. Lipsiæ *auff dem Rubeht, da sie das grasz mit den hintern abmaijen*. Unde vocantur Nymphæ silvestres, pecora campi *wald Got-tinnen*. Antverpiæ *in die Lepelstraet*, ubi die nocteque meretricum cochleationes visuntur. Francofurti in foro piscario, &c. Hæc vero est in-

inviolatæ existimationis , quia amoris vincuncta solis amantibus sui copiam facit. Errat igitur hic *Connanus lib. 8. cap. 13.* Quæ illam meretricis nomine indigitat. Rectissime ab Ovidio & aliis vocatur *Amica*, cum quibus consentimus & facimus.

Hanreitas quid est ?

R. Est vocabulum mere Germanicum , sed in latinitatem jam olim degeneravit, ex antiquissimo vocabulo *Han* qui est Gallus, & voce, *Rein*, quod chorea, sive *dantz*, quasi dicas, Galli choreus, nostrates vocant *hanreingeschlossenegesellen*. Montecuculos vocat item Cornutos; cornua enim gerunt satis manifesta & conspicua, extra pileum sæpe protuberantia, & ne omnibus appareant, pileum non detrahunt etiam si aliquem prætereant, & hoc est verum Hanreicæ gravitatis signum. Conveniunt in hoc cum Gallis, quia licet gallus proprias uxores habeat, quæ tamen etiam ab aliis visitantur; ita & hi licet proprias uxores alant, ab iis etiam alii admittuntur viri. De cornua ferre, multi multa scripserunt. *Niceph. lib. 2. de imper. Andr. Constanti.* sic inquit: *Longe alia fuit Andronici luxu & libidine præditi intentio, qui cornua cervorum, quos venatus erat, insignia & rari aliquid habentia in porticibus fori suspendebat specie quadam ostentanda magnitudinis ferarum quas cepisset, cum revera civitatis mores & itiorum, quas ipse corrumpebat lasciviam notaret.* Atque ad multas gentes (opinor) promanavit, ut qui malitia vel injuria suis conjuges adulterari sinerent, probroso fane convitia

cornua ferre dicerentur. Germani injuriam rei verbo leniori mitigantes vocant. *Einen frommen einfältigen mann, der seiner frau nicht genug thun kann.*

Cur foemina amant brassicas?

R. Propter earum acrimoniam. Nam mistæ cum farina lolii provocant earum annos, dies & menses, modo iis utantur per modum suppositorii. Hæc est vera *Androgyna* composita ex duobus culis, & quatuor natibus, Messiores per postam in corbe huc veni, ut hæc nova vobis annuntiarem. Credite vera dicenti, veritas nulli cedit. Caput capiti opponam sicuti cerevisiarii exportantes vasa, putatisne me vel fugere? nullo modo, apponam potius frontem fronti imo barbam barbæ sicuti duo podices, qui bellum gerunt: ô quam libenter surdus talia audiret!

An non omnis mutatio bona?

R. Mutatio bona est quæ vergit in meum commodum. Si mea bursa inanis esset, vestra plena pistolettis, ego essem asinus, vos docti, per me fiat mutatio stante pede, & ero plane novus homo. Item si tu haberes foeminam pulcro vultu, ego vero Hecubam aut ali-quod remedium amoris, vellesne mutare?

Quid est vetula?

R. Est antiqua dementia, Harpya, Diabolus in veste foeminea, & ut omnia uno verbo complectar, est concionatrix loquacula, quæ non Evangelium, sed convitiis plaustra evomit.

Quid

Quid est pedagogus?

R. Est advocatus Lutosus, collegii pestis, cujus supellex est bibliotheca, qui coenat mane ne de nocte permerdet lectum, qui totius collegii anitergia colligit ut pulvem avaritiam calefaciat & pugillum unum carbonum lucrifaciat, est alter Euclio. Est miles animosus, qui statim hosti calcanea suorum sandaliorum vertit & se salvat in gymnasio, qui jurat per tabulam rasam Aristotelis, per Bucolica Virgilii, per Veneris nates, per testiculos Saturni, per pecus Melibæi, breviter per omnes autores tam Latinos quam Græcos, rem ita sese habere.

Quid est Advocatus?

R. Advocatus est, qui amat ducatos, eosque pluris facit ipso sacco mendicorum, etiam si confectus esset ex finissima tela Hollandica. Advocati raro visuntur in hospitibus sed sæpe sunt in domibus suis & alibi consultando, libenter audiunt cantilenam Domini. Hic dator illis adhæret in matrice animi ab æterno. Natura advocatos fecit ex argilla tam pulchre madefacta ut nunquam habeant manus fridas & ideo idonei sunt conficiendæ glaciei tam in æstate quam in hyeme. Advocati viderunt quoque titulum Veneris sed tribus perspicillis.

De quodam Advocato.

Quidam advocatus, post multas causas, in quibus victor evasit, Monachus factus est; & cum in negotiis monasterii præpositus, mul-

tis in causis succubuiſſent , interrogatus eſt ab Abbate. Cur omnino in cauſis agendis mutatus eſſet? Reſpondit ille : Non audeo mentiri ut ante ; ideo amitto cauſas.

Muſca culinaria quanam?

R. Eſt Dominus *paraſitus* , Germanice *Tellerlecker* , qui cibum ē flamma petit , qui conſtringitur non funibus , ſed farciminibus , cujus uxor pro uno ovo cum matre ſua , burſam naturalem ſeu vulvam venalem habet. Jam incitavi ad riſum aſinos clamore magno , uti vos eſtis teſtes.

Hiſtoria jucunda de quodam ſacerdote.

Quidam ſacerdos ſuis ruſticis concionaturus dixit ; *ſalutat vos Lucas medicus* , ut habent ſacræ literæ : ſed poſtea præ pudore ita obſtupuit ut ne unum quidem verbum ulterius enarrare nequiret , illud ipſum ſubinde repetens : tum ex ſenioribus unus aſurgens , dixit , habeat gratias , atque ſi quando ad eum reditis , dicito & illi noſtro omnium nomine plurimam ſalutem.

Pueri quomodo ſapientes efficiendi?

R. Podicis cappa illis detrahenda ipſeque podex virgis cædendus : ita enim ſapientia ē podice ad caput evolabit.

Supellex pedagogi quanam?

R. Eſt ferula ſub axilla cum bibliotheca , quæ conſtat ex Deſpauterio impreſſo tempore Laurentii Vallæ , ſed ſiſte gradum lector alteratiſſime , (hem literatiſſime volebam dicere) Bonum mane , Bonum mane , bonum ſerum hoc eſt ſaluto per totum diem.

Vir-

Virgines cur libenter nubunt Iuris peritis ?

R. Ut juris Mystes jus fas rectumque ministrat.

Virgo sic rectum semper amare solet.

Quonam in loco plaris venditur aqua ?

R. Ubi caupones vino exotico aquam admiscent, sic enim aqua vini etiam cari pretium potest contingere.

Cerevisia unde dicitur ?

R. Aliqui dicunt, cerevisia quasi ceteris vinum. Alia sic:

Unde sibi ducat quaris cerevisia nomen,

Quod cerebrum invisat saepe Sabelle tuum.

De Potatione.

Ad primum morsum, si non pota vero mort sum.

Gaudia sunt nobis maxima dum bibo bis

Ad trimum potum latus sum, dum bibo totum

Latificat quartus cor, caput, atque latus,

In quinto potu, vasto potamus hiatu.

Dulcis & ipse tibus dum bibo sex vicibus,

Potu septeno latus sum corpore pleno,

O nos felices octo bibendi vices.

Nona cherubinum pingit potatio nasum,

Si decies bibero cornua fronte gero.

Undenaque vice tibi prabibo dulcis amice.

Et his post decies est mihi tota quies.

Postea dico satis sed cum pota vero gratis.

Tantillum digitum latus eo cubitum.

De scorto.

*Corpus, opes, animam, consortia, fœdera,
famam,*

Debilitat, perdit, necat, odit, destruit, aufert:

Dies macilenti quinam?

R. Sunt dies jejunii in quibus saturamur pane cælesti, cibo spirituali eoque levi; qui non generat per se in stomacho cruditates sed tantum per accidens.

Hymnus in quo omnes notæ musicales comprehenduntur.

Ut queant laxis Resonare fibris Mira gestorum Famuli tuorum, Solve pollutum Labus reatum, Sancte Joannes.

Igniaria & sulphurata quibus odio sunt?

R. Amatotibus & furibus. Amatoribus, quia laxato fræno opus suum peragunt sine tympano, candela & candelabro: furibus, quia clandestina eorum furta illuminant & in lucem proferunt.

Hercules in quo peccavit?

R. In eo quod occiderit scelestum *Cacum* qui plane imberbis erat, primogenitus ac quasi recens exclusus *Wie ein jung hun das erst ausz den Eyer Schalen komt.*

Historia jucunda de paracho.

Milem puerulum è baptismatis fonte, suscepturum, parochus interrogavit, Domine miles tune idoneus es huic muneri sustinendo? ad quod miles, puto quod sic, tum parochus, nostine præcepta Dei? ad quod miles, quidni: tum parochus, quodnam est primum præceptum? respondit miles, non vorabis, *Du solst nicht fressen*, erras perverse miles, inquit parochus, primum enim præceptum

ceptum est, *Non habebis Deos alienos in conspectu meo*: Imo regerit miles, Dominatio vestra fallitur; Nonne enim Deus statim à creatione præcepit: *de Ligno scientiæ boni & mali ne comedas* Gen.2. Tum parochus, ô miles magna est fides tua, superas me eruditione vel potius astutia.

De quibusdam simplicibus Rusticis.

Prope patriam meam est vicus agrestis, nomine Mundingia; istic dicuntur inprimis esse simplices Rustici: illorum unus semel ad forum Ehingense profectus, cum domum rediret audivit in confinibus duos cuculos sibi invicem suo cantu respondentes. Erat autem in sylva Mundingensi unus, alter in sylva finitimæ villæ; Et cum cuculus alterius sylvæ suum clamore superare videretur, ille demisso equo cui infidebat, ascendit arborem, atque suum cuculum stridore illo incomposito adjuvabat. Interim lupo equum illius devoravit. Quare Rusticus repetens domum suis compagnis conquestus est; quomodo propter Reipub. honorem & communis emolumentum gratiâ, quod suum cuculum juvisset, accepisset hinc non mediocrem damnum. Unde illi consensu communi & impensis, damnum illius sublevaverunt: indignum judicantes, ut qui pro salute & honore publica laborasset, inde jacturam pateretur.

De Nobili & monacho.

Nobilis quidam patribus nostris notissimus, atque bellator egregius, cum publicus esset

esset cujusdam Imperialis civitatis hostis; atque Monachum quendam civitatem intrare volentem apprehendisset, portantem pannos pro vestiendis confratribus suis, ille partem panni Monacho abstulit, ut & se vestiret: Monachus indignanter abiens, minatus est in extremo judicio illum pannos redditurum. Quod nobilis audiens, dicens: Quum talem mihi dilationem & tam diuturnum terminum solvendi concedis, ego si possem, tibi etiam monasterium auferrem.

Christiani & Judæi disputatio.

Matthias quidam Ulmensis, parum prudens, in libris tamen Bibliorum multum exercitatus, disputabat cum Judæo de fide ejus & Christianorum, utra melior vel verior esset. Tandem dicebat: Vos Judæi non signati baptisate, in extremo judicio, sicuti canes à carnifice in urbibus non signati, à dominis cædimini: Nos autem signati, impunes erimus. Tum Judæus interrogavit, Ubi estis signati? Matthias respondit, Caractere baptismatis (ut loquuntur Theologi) qui est impressus animabus nostris. Ad hæc Judæus dixit: Cum in extremo judicio aderitis cum corpore: nemo poterit videre hoc signum animæ, nos verò Judæi sumus circumcissione & præputio signati. Cui Matthias, O impudentissimum Judæum, inquit, velles tu in cœtu summi Judicis atque tot millium hominum ostendere virilia, & pudenda educere? Vade ad patibulum cum tua impudentia. Itaque victor se judice abiit.

De Martino.

*Martinus chlamydem pro paupere dimidiavit.
Ut faceremus idem nobis exemplificavit.*

Secreta quinam aperiunt ?

*R. Si secretarum seriem vis noscere rerum,
Ebrius, insipiens, pueri dicent tibi verum.*

Epitaphium insigne.

*Hic in propriâ recubat villâ
Pater Aristulphus cum ancillâ :
Cui à dextrâ forte Mamillâ
Dat Pater oscula, deficit illa.
Sed per spatia ævi pauxilla
Post hæc funera vivit in villâ :
Nam dum sapit huic admodum squilla
Cum bene sapidâ cocta anguillâ,
Dum dat famulo cellæ sigilla,
Ut depromat vina Cyprilla.
Vivere desinit Pater in villa,
Sitis urgebat quippe pusilla.*

Incerti autoris.

*Ex minimis, vitium, cælum modulamina,
castra,
Venit, alit, penetrat, mitigat, exsuperat.
Seditio, requies, oratio, cæna, favilla.
Maxima, longa, brevis, semibrevis, minima,
Quare multi ad magnos honores mundanos
perveniunt ?*

*R. Hoc sæpe fit ob commodatam domino
uxorem. Hinc hic fit Secretarius, ille Sena-
tor,*

tor, hic comes, & iisdem artibus à magnatibus multi præpinguia venantur officia, uxores quæ ob id non immerito superbiunt, quarum radiis maritus fulgeat. Item se illas esse, quarum amore princeps gaudeat, dicunt, nullam, ex Domini hanreizatione fieri impudicam, earumque maritos, qui ineptis Hirci videri possent, ita excellere aureis cornibus, ut dignitate cunctos anteeant. *Paulus Jovius in vita Galeacii Sfortia*, & à prudentibus nulla alia compendiosior via ad honores adipiscendos, quam hæc ipsa habetur. Exemplo luculentissimo nobis erit historia Euryali ab Ænea Silvio conscripta. videatur hic ulterius. *Nevez. lib. 4. num. 82.*

De quodam Consule Ulmenfi.

Quidam Consul Ulmenfis, quum venisset in legatione ad Dominam Mechthildam Ducissam Austriæ: atque inter orandum crepitum ventris edidisset, nihil commotus est, sed processit in sermone. Quod cum domina audivisset ac dissimulasset, virgines autem ejus ac pedissequæ se invicem aspicientes, occulte riderent, pepedit & una ex illis. Quod Consul ille audiens, atque ab instituto sermone digrediens: Procedit, inquit, ex ordine, & postquam me ordo rursus tetigerit, ego redincipiam. Unde omnes sunt in risum effusissimè commotæ, dominaque facetâ ejus responsione permota, magnifice eum tractavit.

Possuntne mulieres peregrinari illa sa pudicitia?

R. Vix quidem: quia viæ teruntur ab omnibus

nis

nis generis hominibus, qui pretio illecebrisque, nec non vi Hanreitatem expetunt? Sic Dina; *Genes.* 34. & Angla illa, de qua Sylvepist. peregrinationis fructus uberrimos protulerunt, & Comicis frequenter peregrinatrices sinistrae sunt famae: nam bene sciunt, absente fele saltare mures; Imo in peregrinationibus adeo fiunt applicabiles, subiectibiles, & tractabiles, ut Theologiae studiosis pro cathedra quam conscendant: Juristis pro pulpito, cui corpus imponant, & Medicis pro vivae Anatomiae subiecto, ac denique nemini non inserviant.

Carmina in quibus omnes prima litera incipiunt ab F.

*Famellas furtim facies formosa fefellit
Fortuito faciens ferventi furta furore.
Fur foritas fertur fatuens flagroque feritur.*

Carmen jucundum.

*Hircum cum pueris, puer unus, sponsa: maritus
Cultello, lympa: fune, dolore cadit.*

De anu per crepitum animam exhalante.

Uno animam crepitu Jana pepedit anus.

Gallice sic.

Vous qui passez, priez pour cette Dame.

Qui en petant par le cul rendit l'ame.

Comparatio mulieris & canis.

Comparantur à nostris canes & mulieres, illi dum volunt, mingunt, hæ dum volunt flent, ut *Juven. Saty. 6.* & *Ovid.* Ut flerent oculos erudiere suos.

De rixosa Muliere.

Habebat quidam jurgiosam imprimis Mulierem;

lierem: adeo ut, siue caupona rediret, siue laboraret, aut comederet, maledictis ab ea impeteretur: quicquid tentavit, semper ei Mulier maledixit, atque quanto eam frequentius verberaverat, tanto contumeliosior reddebatur, magis iurgabatur. Quod cum verbera nihil profecissent, alia via aggrediendum putavit, atque quotiescunque ipsa ei maledicebat nihil movebatur, sed continuo tibia, cuculus erat indoctissimus, canebat. Quod cum fecisset, ipsa acrius maledicere cœpit. Ille vero persistente proposito, ipsa præ ira saltare cœpit: quo pergente, ipsa ex manibus ejus tibiam excussit, qui cum nihilominus resumpta tibia sine commotione caneret, mulier indignatissima domum exivit, asserens se posthac non perpeſsuram nequitiam viri, & temulentiam illam intolerabilem. Et cum postero die cum solita maledictione rediret, vir ad solitum tantum reversus est. Quare mulier se victam ostendens, imprecationibus abstinuit, benevolentissimamque se futuram viro pollicita est, modo tibiam seponeret. Memorabile exemplum, pertinaciam muliebrem variis artibus frangendam esse.

F I N I S.

T H E S E S
D E
H A S I O N E
E T

HASIBILI QUALITATE,

De quibus sub præsidio

FABII STENGLECI LEPORINI,

Respondente

LEPIDO CAPITONE PRO GRADU
in eadem Facultate Assumendo.

Disputabitur

Horis Pomeridianis, vespertinis &
nocturnis in magna frequentia om-
nium ejusdem facultatis studiofo-
rum ad Calendas ædiles, ludiles, bi-
biles in Auditorio majori Phantasta-
rum.

*Quis vetat Hasoni ridendo di-
cere Verum.*

*Socratico & leporem fatuum
condire lepore.*

T H E S I S I.

I Naturam hominis, prout nunc est, moresque & conservationes humanas penitus inspexerimus, videmus occurrere adhuc novam aliquam facultatem, quæ ad nullam quatuor specierum referri possit. Unde prædicamentum illud non satis ab Aristotele explicatum esse manifestum est, sed addendum novum aliquod ens, quod est HASIO & HASIBILIS qualitas.

2. Erit ergo hæc nova & quinta species, ac illi homines, qui hac qualitate ornati sunt, ex quinta essentia constant, quos ob id neque homines, nec per omnia lepores, sed mixtum quid quasi *anthropodasypus* seu homini lepores, sive lepori homines, aut homines hasios dicere possumus.

3 Nec pueriliter putandum hanc speciem idem esse quod passio & passibilis qualitas. Nam licet plerumque in conviviiis Hasiones sint in passibili qualitate, tamen sæpe numero sunt in agibili, nempe tunc cum currunt, ut inferius patebit.

4. Est autem Hasibilis qualitas morbus ortus ex superfluitate & Privatione intelligentiæ albæ in cerebro, in quo spiritus turbati, humores vitiiati, & elementis gravitatis & levitatis immixti, confusionem temperamenti faciunt in cerebro, ventremque gravidum faciunt iisdem vitiositatibus, & pedes manusque crebris

crebris gesticulationibus. Hoc morbo laborantes hasiones aut lepores vocantur.

5. Ex qua autem terra & regione hic morbus epidemicus primò ortus sit, variæ sunt sententiæ. Quidam enim ex Cæphali, quidam ex Turpeti, quidam ex Franconali, quidam ex Italica regione ad Germanos traductum esse volunt. Cum autem sub iudice lis pendeat, animadvertendum, ex qua regione contrerranei plurimi hoc morbo laborare videantur. Nam similis simili gaudet.

6. Ex definitione verò supra posita facile intelligi potest non esse tantum simplicem huius morbi speciem, sed multiplicem. Quædam enim hasibilitas consistit in spiritibus, quædam in humoribus, quædam in elementis, non secus ac febris quædam.

7 Nam hasibilitas in spiritibus consistens omnium maxime conspicua est in viris magnis, spectabilibus & doctis, aut etiam in iis, qui cum tales non sint, tales esse volunt: hi enim habent altos & elatos spiritus, qui omnes inferiores præ se contemnunt, sua laudant & prædicant, etiam si aliquando graviter mentiantur, & nihil nisi sententias & versus proferunt, aut jubent à se carmina conscribi, ut fiant candelabra patriæ, & variis linguis loquuntur.

8. Ut exempli gratia, cum quis in conviviis bonorum virorum solus totum colloquium vult habere, & ordinare omnia in mensa pro suo arbitrio: omnia solus dirigere, qui gloriatur de sua doctrina, & tamen stultus

tus est : qui semper vult disputare , qui vult canere , qui vult strenuè bibere , & tamen nihil horum potest , qui multa dicit de opibus suis , semper in ore habet centum mille , millena millia , & tamen pauper socius est : qui gloriatur de virgine sua , cum vix ac ne vix quidem locum habet apud ancillam , & tandem qui profitetur omnes facultates & semper nova dogmata , novas artes Methodicas invenit : & reliqua omnia vult refutare

9. Ejusdem farinae sunt qui in platea ansati atque ansati incedunt , caput jactitant , pedes ad æquilibrium movent , nasum erigunt , ac si velint in cœlum conscendere , ac observant diligenter ubi quam plurimi homines convenerint , ut illos prætereant , quod digito monstrentur , ac qui nobilem se jactat cum rusticus sit , & pedissequum habet , qui ipse nunquam fuerat factus Dominus : quique aureos annulos gestant cum adhuc non deceat. Omnes enim hæ & similes species , ex elatione spirituum , qui sunt in summo gradu , oriuntur.

10. Hasibilitas ex humoribus est quæ in sobriis nunquam est , sed crescit tunc cum cerebrum aut gula , vino , aut cerevisia immaudit , ut sunt omnes , qui , cum sunt sobrii , optimè se quidem gerere possunt , sed quam primum conjuncti sunt ; ibi pessimè hunc morbum contrahunt. Et hæ species iterum variant secundum quatuor humores , sanguinem , bilem atram , bilem flavam & phlegma.

11. Ex humore sanguinis oritur hasibilitas

E

quæ

quæ in risum exit , quo seipsum quis facit ridiculum , seque aliis sponte deridendum exponit , aut cum vexatur & se ab aliis vexari omnino non intelligit , se alios vexare putat & quidvis patitur sibi persuaderi.

12. Bilis atræ hasibilitas est , cum quis in conviviis exhilarationis gratia institutis sedet ut Mopsus aut Corydon , morosus , nihil loquens aut ridens , sed ac si omnes vellet devorare : quod ideo facit , ut convivæ dicere debeant , eum in profunda melancholia sedere , doctum esse , & rebus gravissimis intentum , vel speculari in divinis.

13. Hasibilitas ex flava bile in illo est , qui audito inter jocos vel unico verbo sinistro statim arma corripit , & vult homines omnes trucidare , & vivos mortuosque mactare , præ nimia virilitate ut caper : quod ideo facit , ut homines dicant eum equestrem hominem esse , nec devorare orbem casei.

14. Phlegmatica hasibilitas est orta ex nimia bibendi fidelitate , quæ fideliā nimis sæpe elevans cogitur vel in mensa , vel in lecto , vel in mediis choreis infimo vel supremo ore vomitum edere & realia verba proloqui. Hic humor , illo exonerato & fideliter deposito , desinit statim esse hasio (cum reliqui etiam post factum nomen retineant) (& propterea non Hasio & Grobianus & Rulcius dicitur , & cadit sub exemplum gravitatis.

15. Restat hasibilitas quæ est in elemento sita : Sunt autem duo genera elementarium corporum ; grave & leve. Unde secundum hanc

hanc *dichotomiam* hasibilem ; dicuntur alii hasiones gravitatis seu probitatis ; alii levitatis seu subtilitatis.

16. In hac autem specie multi superiorum concidunt , quod mirum non est , cum omnes sint ex una stirpe orti , & sub uno omnium genere contineantur. Gravitatis autem hasibilitas se maxime exserit in moribus : quo facile videri poterit , an quis etiam suam civilitatem morum studuerit : qui secus fecerit , ad hanc classem referri debet.

17. Ut qui virginibus inservit & vel bonum *enposticum* , vel bombum prolocutus fuerit ; vel alias caput iusto tempore non aperuerit , & expectaverit donec prius salutetur : Et alium salutans per digitos transpiciat , num etiam resalutetur. Summa qui Grobianum egregie callent , Hasiones gravitatis vocantur.

18. Hasibilitas levitatis ultima est , sed omnium frequentissima & omnium latissime patens. Huc enim spectat varietas vestium , gesticulatio , manuum osculatio , pedum varia vibratio in choreis vel cum virginibus , vel cum adolescentibus.

19. Ut exempli gratia , qui nunquam ex patria exierunt , vel brevi tempore à maternis mammis abfuerunt , & redeuntes gladium , plumas , varias formas vestium , magnum ventrem , (in quo gestari pulli dicuntur hasionum) amplissimum pileum , magna collaria , acutas caligas ad formam , Y literæ Pythagoricæ (unde hæ caligæ vocantur Pythagoricæ vel ypsilonicæ) duplices crepidas &

similia gerunt: Qui item manus osculantur frequenter nutant, pedibus verrunt terras & innumeris utuntur eminentiis, reverentis que.

10. His cognati sunt qui vestes partim Gallicas, partim Germanicas gestant, & vestes habent variorum colorum rubri, flavi, virides, albi, ex quorum numero niger excipitur.

21. Nec tantum levitatis hasiones in vestibus sunt, sed etiam in choreis & aliis actionibus in quibus saltant, circumcursitant, jam Italicam, jam Polonicam, jam Anglicam, jam Germanicam choream affectant, & se omnibus modis familiare reddere student apud virgines, quo evenit, ut hi hasiones simul amatorii & Venerei hasiones dicantur: & sæpissime viam in gratiam hujus vel istius puella iterant, & se omnibus modis applicabiles puellis reddere student.

22. Symptomata harum hasibilitatum sunt omnes his affines qualitates, Cornelius, Ciglius, Eulenspiegelus, Paul cave tibi, Papa de calve monte, Claus stultus, omnis ignorantia, superbia, amor, cochleatio, helluatio, scurrilitas, impudentia, beatitas in alter plus, in altero minus. Summa totus cursus cum arundine longa.

24. Signa sunt risus, cachinnus, vociferatio, circumcurbitatio, gesticulatio, saltatio, oculorum gyratio; capilli longi & muliebris figuræ, vestes, incessus. Quibus addere plura, qui conversationem hanc arte con-

considerat, & seipsum in sua cute examinat; facile potest juxta illud: Stultorum plena sunt omnia. Ergo nullibi dantur vacua, & per consequens veteres male dixerunt vacuum esse in rerum natura.

C O R O N I D E S.

1. **A**N hasibilitas contingat masculis & feminis? affirmatur.
2. An hasio sit generis communis secundum regulam: Quæ conveniunt, &c. affirmatur.
3. An aliquis tangendo proprium nasum, apprehendat hasiones secundum qualitatem & quantitatem? utrumque affirmatur.
4. An due vel plures Species hasionum possint esse in uno subjecto? affirmatur.
5. An virgines cochleando hasificent vel hasificentur, vexent vel vexentur: & an etiam verum sit de adolescentibus cochleantibus? utrumque affirmatur.

DISPUTATIONIS DE HASIBILITATE

Cursus Secundus.

THESIS I.

Absoluta superiore disputatione , quæ partim Logica , partim Physica fuit , de Natura , & proprietate Hasionis ; Reliquum nunc est , de ipsa Hasibilitate seorsum agere ; quatenus in considerationem Medici venit , juxta illud Aristotelis : Ubi Physicus desinit , ibi incipit Medicus.

2. Neque vero supervacaneum est , de hac materia tam prolixè agere , quia veteres dixerunt : Nosce te ipsum. Et cum omnibus hoc seculo nihil magis volupe sit quam disputare ; habet hic unusquisque semper quod agat *sicuti scabiosus*.

3. Breviter igitur rem comprehensuri , à Definitione exordiemur , quæ cum superius prolixè tradita sit , brevioribus eam hic verbis repetemus , pro intentione nostra : Nam quod pulchrum est , bis terve repeti non est absurdum.

4. Est autem Hasibilitas , sive morbus , sive depravatio intelligentiæ in cerebro , dependens

dens ex superfluitate spirituum , aut Humorum.

5. Hæc definitio perfecta est, omnibus enim suis partibus constat.

6. Genus seu formam diximus esse morbum: manifeste enim actiones lædit, S E D SINE DOLORE: & est hæc Lues magnæ ACTIVITATIS, quia ad SIMILITUDINEM AGIT TRAHIT-QUE maxime secundum Formam.

7. Ut autem uniuscujusque morbi magna est latitudo, ita & Hasibilitas alia magna est, siue vehemens; alia parva, siue remissa: alia diuturna, alia brevis: alia recens, alia inveterata.

8. Subjectum universale est Cerebrum, statuerunt enim veteres, & sapientiæ & stultitiæ sedem esse cerebrum. Pro varia igitur ejus læsione, variæ emergunt differentiæ: vel enim totum laborat, & tunc febrientibus, aut etiam furentibus interdum similes fiunt HASiones: vel pars tantum affecta est, & sic mediocriter currunt. Præterea pro illius varia constitutione naturali, variæ etiam actiones oriuntur, mediante tamen causa, de qua mox.

9. Causa efficiens est superfluitas spirituum, aut Humorum. Hinc alia hasibilitas humorosa est, alia flatulenta.

10. Si enim ex spiritibus est, aut extrinsecus originem traxit, aut intrinsecus. Extrinsecus quidem, ex conversatione aliorum, qui infecti sunt, quorum contagium facile quis-

que contrahit. Vel saltem ex re aliqua lepida, quam sive videt, sive audit, Intrinsecus vero ex parentum hereditate, ex morbo, ex mala educatione, innata libidine, licentia, luxuria: Inde enim fit, ut paulatim Spiritus ex depravatis visceribus ascendentes, capitis domicilium occupent, & hinc inde accrescentes, multis modis id molestant, ut laborantes ad quidvis persuaderi, aut converti possint. Unde tot generum ineptiæ, nugæ & culpæ de quibus supra.

11. Quod si ex Humoribus hic affectus sit, pro varietate intemperiei, variæ erunt differentiæ. Hinc alia Haëibilitas sanguinea est, alia pituitosa, alia cholericæ, alia Melancholica. Et cum hæ causæ cum subjecti constitutione, & *crasi* magnam affinitatem habeant, ejusmodi humores ingluvie nati, ab anni tempore, ætate, regione, & natione adjuti, cerebri substantiæ conjuncti, prout sunt, alia atque alia Symptomata proferrunt.

12. In his autem & Quantitas consideranda: si enim exigua copia fuerit, non agit quidem hæc lues, ut quamvis in corpore hæc ipsa sit, non tamen manifesta sit ejus actio, & licet non agat, lædat tamen actiones, sed clanculum, ut homines non animadvertant. Imo experientia sæpe testatur, quod cum per annos aliquot hoc malum latuisset, tandem magis magisque actum, sese ut forex prodiderit suo indicio. Sed sunt nonnulli, qui etsi hunc nequam in sinu habeant, tamen aut
ver-

verborum subtilitate, & lepore, aut alias Dominatione, & auctoritate sua præcellenti tegere possunt: & tamen infecti sunt, si verum dicere velimus.

13. Modus etiam causæ considerandus: nam quædam materia tempestive movetur, quædam tarde, quædam medio modo se habet. Unde actio & Critica & Symptomatica emergit. Et hoc est, quod in conviviiis passim videmus, quod quidam valde cito currunt, alii tanquam balistæ sequuntur, & alii dimidio vento, navigant, juxta versiculum.

CURRITE FELICI SIDERE
VOS LEPORES.

14. Qui etiam si vehemens erit motus materiæ, vehemens etiam actio. Si continuus, talis quoque actio. Si interpolatus, interpolata actio.

SIGNA DIFFERENTIARUM.

15. His ita examinatis, ad differentiarum signa accedendum.

16. Et quantum ad Formalis causæ signa, ea quidem medenti innotescunt ex relatione astantium, nequaquam vero ægrotantis: nemo enim vult HASIO videri, cum maxime sit.

17. A subjecto sunt: Raro dolor capitis & is quidem per *Sympathiam* ventriculi ex bibitione: Præterea ea omnia, quæ constitutionem Sanguineam. Phlegmaticam, Cholericam, Melancholicam sequi dicta sunt disputatione superiori.

18. A causa efficiente quæ sumuntur, cum

cum jam nominatis conjungentur, & similiter ante disputatum est: nunc ea denuo recensere, supersedemus. Hoc saltem in genere hic annotamus, magnam esse Dyscrasie humoralis analogiam ad Nationem, ætatem, anni tempus, ærem, & cæteras nonnaturales. Siquidem enim hæ omnes in uno eodemque gradu simul convenient, habebis utique signa talia, quæ absolutissimo Hæsiōni debentur.

19. Objectum verò spirituosum, seu vaporosum, denotat status non fixus; sed errans & quidem sensitivus, sine pulsatione, & gravitate, subtilis interdum, interdum crassior, nonnunquam ructos aut crepitus edens: & hæc omnia cum magna latitudine.

20. Qualitatis verò vel magnæ, vel parvæ signa sunt, antecedens vitæ ratio, sive in convivio sive alibi, & vel liberalior, vel parcior tractatio, & quæ incitamenta solent accedere: habitans item corpori, prout is est.

21. Criticam actionem arguunt Crisim futuram monstrantia, ut sunt motiones animi, oculorum, capitis, pectoris, expectorationes, exspuitiones, pedum strepitus, gesticulatio, vertigines, rubedines, multi & magniloquia, &c.

22. Symptomaticam vero, si ab aliquo objecto extrinseco, affectu interno alio oboriatur, Reliqua ex astantibus petuntur: Quia ex ægroto per vehementiam morbi tunc non licet.

INDICATIONES.

23. Post hæc signa, dicendum de indicationi-

tionibus, quæ ab definitione petendæ. Forma & causa, vendicant sibi locum rerum præter naturam, ideoque sui ablationem indicant. Subjectum occupat locum rei secundum naturam, & sui conservationem denotat.

24. Quantum ad subjectum conservans, vel alimentum administratur, vel respectu virtutis totius, prout debilis est, vel fortis: vel partis respectu affectæ. Specialis autem constitutio specialem tractationem cupit. Hinc aliter Hasiones sanguinei quam cholericici tractandi, &c. Semper autem indicans prohibentibus cedit. Et notandum præceptum Hippocratis, Impura corpora, quo plus nutries, eò magis lædes. Et hoc esset idem, ac si stulto baculum porrigeres.

25. Forma quidem ratione vehementiæ anodyna, & narcotica indicat, ut fit in crassioribus.

26. Causa etiam indicat contraria. Flatuosa designat discutientia Objectum immateriale. alterum Materiale, Evacuans & penitus eradicans. Quantitas ejusdem postulat remedium majus, vel minus. Motus vero Revulsionem, si vehemens sit, aut derivationem, si lenis. Causæ autem nos omnes externæ si adhuc adsint, removeri postulant.

PROGNOSTICA.

27. Post has indicationes, colligendum ex Methodo prognosticandi. In genere quidem prognosticare licet, affectum non esse negligendum, quia nobile membrum

laborat. Ex adverso vero: curationem esse difficilem, & tardæ operationis: quia est morbus contumax. In specie sic licet: à forma, si vehementia adsit, & vigiliæ multæ, & potationes accedant, &c. metuendum ne æger delirio, aut Melancholia corripiatur. Si cum tempore, loco, & quiete ad se redire potest, is non ita est in periculo, quamvis venatione non careat.

28. Porro inveteratus affectus, recenti deterior. Et ratione subjecti, præscimus, si per sympathiam saltem laboret, facile terminari & ratione efficientis, immateriale diutius durare, quam compositum, curatuque esse difficilius: quia spiritus sunt instabiles. Et hoc fit contra communem Regulam.

PRÆSIDIORUM MATERIÆ.

29. Postremo de materiis præsidiorum agendum est, quæ si in vulgaribus rei Herbariæ scriptoribus non inveniuntur, nemini mirum esse debet: peculiaribus enim & noxiis morbis, peculiaribus & nova inveniendæ sunt remedia: satis est, intentionem nostram, à communi scopo, non abhorrere, & nos eum assequi.

30. Discutientia igitur, & alterantia erunt, hæc leviora: frequentes cachinni, derisiones, punctiones: & hæc fortiora: jocus cibisque ferius, vexatio, tribulatio, explosio, Cornelizatio. Quæ omnia exacerbanda, vel minuenda pro magnitudine morbi.

31. Purgantia sunt: Vellicatio, Tornatio, verberatio, dispositio, sumicubatio, mul-
catio

catio ; syncopizatio , Mycterismus , nasi suspendium , ciconisatio , condylismi , apococismis & omnis generis ludibria , pœnæ atque mulctæ. Tum , si grossities materiæ ita exigat , aliquot Hellebori , aut Antimonii libræ intrinsecus , & extrinsecus unguentum ex cineribus incombustis , cum magno & frequenti ictu & frictione. Trahantur etiam nares & pili , & digiti fortissima ligatura duplicati stringantur , in extremitatibus sine omni misericordia , (nam hoc faciendum sæpe , ne in syncopen deveniant) & sues habeantur cum porcellis coram facie ejus quotidie in loco secretiori qui cogantur clamare fortiter , ut stypticitas solvatur. Interdum probatur baculatio ad sanguinem loco phlebotomiæ. Sed hæc posteriora Grobianis propriè conveniunt , & Beanis , quorum nominetenus paucissimi sunt , re ipsa vero innumerabiles juxta illud : *Narraverunt patres nostri*. Et hic notandum non posse semper observari præceptum Hippocratis ubi docet : jucunde esse curandum. Sufficit hanc jucunditatem in memento esse.

32. In corroborantibus numeramus extreme tenuem victus rationem , juxta illum Hipp. aph. 8. 10. 11. lib. 1. Imo ipsam à victu abstinentiam , donec hanc cruditatem concoquat , & ad frugem redeat æger , alias enim facilè in recidivam incidet , In medicamento-
sis habemus Objurgationem ; admonitionum , laborum , & negotiorum variorum ana , aliquot quotidie uncias , ad libitum.

33. Atque hæc de curatione breviter & rudi Minerva, difficile enim est scriptis hæc auxilia complecti. Multo & facilius, & gratius est, hæc practicare, & ad oculum demonstrare. Est enim Medicus sensatus artifex. Quod qui experiri cupit, in seipso exemplum statui jubeat.

P R O B L E M A T A.

1. *Hoc Primum quaritur, an locus Cicer. 2. de Oratore: Ineptus est, qui ante tempus quid postulet, non videt, aut plura loquitur, aut se ostentat, aut eorum, quibuscum est, vel dignitatis, vel commodi rationem non habet, aut denique in aliquo genere aut inconcinnus, aut stultus est, &c. ipsam Hasibilitatem sufficienter explicet? Aff. quod sic.*

2. *Hinc etiam quaritur, cum Cicero loco citato, nationem Græcam eruditissimam, hoc tamen vitio cumulatam dicat, an non multo magis id de aliis nationibus sit predicandum? Creditur quod ita.*

3. *Sic etiam non incommode quaritur, An qui curationem Hasibilitatis suscipiunt; ipsi sint Hasiones: Resp. Secundum quid, non simpliciter.*

4. *Præterea etiam; an Hasiones in Paroxysmo habeant sensum communem? Negatur.*

Omnia probate, quod bonum est, tenete.

F I N I S.

F L O I A

CORTUM VERSICALE

D E

FLOIS SWARTIBUS,

Illis Deiriculis, quæ omnes fere Min-
fshos Mannos, Weibras, Jungfras &c.
behüppere & fpiezibus Schnaflis stec-
kere & bitere solent.

Autore

GRIPHOLDO KNICKKNAKIO

ex Floilandia.

Cortum Versicale de Flois.

A Ngla flöosque, canam, qui wassunt pul-
vere swarto.

Ex Wateroque simul fleitenti, & blasfide
dicko,

Multipedes deiri, qui possunt huppere longè
Non aliter, quam si floglos natura dedisset,
Illis sunt equidem, sunt, inquam corpora kleina.
Sed mille erregunt menschis martrasq, plagasque
Cum steckunt snaflum in livum, blautumque rü-
bentem

Exsugunt: Homines sic, sic vexeirere possunt,
Et quæ tandem illis pro tanta lonia restant,
Vexeritate, & quem nemant per vulnera, dodum
Sunt varia plage, quibus ob sua Sünda, suamq;
Ob mutwillitiam strafit Menrosque Frauasque
Ipse Deus, coelum & sternas, qui fecit & Erdam.

Hanc

Hunc steckit slangus , lopit Dulhundus in illum ,
 Et bitit in livum , ut cogatur fundere Geistum ,
 Ast alium Wolffius fretit berusque toritit ,
 Hic heffit multos lufos , & tempore nullo
 Fredam heffit , lopunt per Kleidros , valdeque
 bitunt.

Ast reliquos inter deiros non bosior ulla est ,
 Nec magis anfechtit minschos , illisque molestat
 Erregit plagas , quam swartia turba floorum
 Non illis satis est sinistri sub tempore nachti.
 Steckère , & seuto meudos upweckere slapo :
 Sed quoque sub dago perkrupunt undique klei-
 dros ,

Nunc huc nunc illuc huppentes scarpibus atque
 Bitentes schnafis , sic ut de lifide blautus
 Sape fluat , pleckique rubri cernantur in huto ,
 Glosite queso mihi , mihi glosite queso sodales ,
 Sapius expertus credo hoc , cum Wolkibus altis
 Deleuchtunt Sterne , schinit Mane undique
 lechte ,

Et vadent slapum volbringere tempora finstra ,
 Solum verhindrunt tardum suvara agmina
 slapum ,

Nunc heffunt lustum per Wickum springere Bed-
 dum.

Nunc vero upstigunt Beinos , Beinisque relictis
 In medio sittunt liro propè nablia runda ,
 Nunc quoque per Bordum kripunt , dant custia
 mundo ,

Custia quæ smertant , ogos nasosque bekickunt
 Deinde juvat rursus w armum sub krupere Bed-
 dum.

Et schuldros , armosque handosque invisere ,
 quicquid. Sape.

Sape etiam wandrunt infra , ruckumque besew-
kunt ,

Et rundos lendos driventes undique lustum ?

Sicut quando etiam wandrit Mordorus in Holte ;
Non tantum wandrit longum verdriveretem-
pus ,

Sed schlagit steckit , warpit , donditque subinde ,
Si qui begegunt Ludi , qui Beutlia plena

Geldo hoffant , Kleidrosque bonos in corpore
dragunt

Sic quod nigrorum damnanda caterua floorum ;
Non tantum in Beddo krupit , Kleidrosque be-
kickit ,

Ob longam quoniam , sed quando cernit in esse
Kleideribus blautum , & schonum quoque merc-
kita thurum

Esse nec ob dictum veluti morderus adhuppit ,
Uthsteckit schnaflum , sub quo sunt anglia scarpa

Anglia sanguinem deipe qua stickit in hutum ,

Ut sugit blautum , nescitque uphorere , donec

Livum cum blaso swartum bene fulluit intra ,

Nec sugit tantum , verwundit & undique livum ,

Ut schlangus steckit , furiosus bittit ut hundus.

Est post se multos plectos , mahlosque relinquit

Rotigenos , Sclapens bec quando feulit , in hogum ,

Cum livuo sese Werpit , Weg stotit & handis

Deckbeddum , scurit neglis , schadumque beseudit ,

Sed quando mortram gledro vertrifit ab uno ,

Mox flous ex stundo bhendus weghuppet , & al-
tum (est ,)

Dat wundum , si nec fleddo quoque tutus in illo

Rursum alio springit , proque una vulnere steckit

Plurima , ut ille semel qui schlapo upwakuit alto ,

Non

Non iterum possit mendos thöschlutere ocellos,
 Se Waltrit misere ruckit, flankitque, Kifitque,
 Insequiturque floos, soletque in corpore, verum
 Gripere cum tentat, blotum sibi gripit in hutum,
 Sape igitur totos sine schlapo ducere nachtos
 Cogitur, & multas lidit martrasque Plagasque
 Nec saltem hæc sunt beddo cum ligimus alto,
 Sed quoque cum lesumus, cum scrivimus, & imo,
 Bedere cum volumus bene plagitur undique cor-
 pus.

Præcipue beinos intra, tenerisque sub armis
 Summis in kragiis hic, hic sunt regna floorum,
 Hic kreslunt, steckunt, bitunt, kitzluntque
 subinde, ut

Patere non possis, cum schuras negligibus hutum,
 Et quod verwundrunt omnes, non ullus in Erda,
 Lebit deiriculus, nonnullus in aëre schwebit,
 Qui tam magnanimus, tam sit quoque kenus,
 ut unus

Exiguusque floos non furchtitat ille potentes
 Kerlos: non Pabstikrona verschricket ab ipsa,
 Bokum perkrupit sanctum lopitque hekende:
 Donec beroret blotum cum schnaslide livum,
 Cogit ut huic Pabstus slotos crutzumque sacra-
 tum

Werpere de manibus, deirumque fugare biten-
 tem.

Non furchtit Keyfros, non Reges, non Patriar-
 chas

Non Cardinales, heudos qui margine breido
 Dragunt in Koppis, verum nihil achtit hic heu-
 dos

Nec stasos goldo decoratos, steckit in hutum

Haudus ut ex koppo , fallatque ex bandile stasus ,
 Nec flous an Doctor sit fragit sitve Magister ,
 Ille vel ad backum vel se bene settit ad halsum
 Adque anglum scarpum , per dunnum druci-
 tat hutum ,

Ut sedrum dextra leva smitatque papyrum
 Ipse Ego dum schribo bac , possum non heffere
 fredam.

Pumphosios nunc upmako & sento undique floos ,
 Nunc hosenbendros uploso , & nadia circum
 Kiko , & non findo , mox quando rursus ad ipsos
 Me seddo beutros , proh quam tunc plagere pri-
 mum

Incipiunt : saepe upspringo , propterque dolores
 In stuba circumdantzo , tifoque sed illi
 (O bösi deiri) nihil hac scheltwordia curant ,
 Sed quia libendum est aliquid , libo illa sed absque
 Murmure non lido , nec eos wegspringere lato ,
 Cum krigo , mestum nemo wegschnidoque Koppum
 Anne flôo quisquam est in toto audacior orbe ,
 Non lopit quando drosceri steglide Kornum
 Uthschlagunt , plagunt , ut vix arbeitere possint.
 O kleinum deirum , tu non armensia spornis ,
 Agmina , Schweinherdos , Scapios , Wechtros-
 que tudentes.

Betlerosque armos misere per strata schreientes
 Visere non dubitas , Schelmos Deifosque besokis ,
 Cumque illis vitam latis cruce , ac sarlicte rado
 O te felicem floe si vortelia nosses ,
 Inque rauchis beltzis tantum stoltisque woneres
 Kleidris , in warmis hosis , sic tutior esses ,
 Quam si bedleros miseros miserasque besokis.
 Nunc ut ad Wisfras veniam Jungfrasque he-
 bendas.

Qua-

Quadam bereuramt quando non omnia possum.
Flogia turba hominum generi non syndior ulla
est

Quam Wifris : Wifra stridunt noctesque diesque,
Deiros cum swartis , teinunt in krigia dira
Ut saepe blauto sittant : schrekibile visu ,
Sed multa reliquas vincunt schelmstuckibus argis
Amplius & didicere olim quam fretere brotum ,
Hac quando ex doro lepunt sub tempore fasti ,
Atque coxantes peddenu horunt ex fontibus
istzos. (dextra,)

Quos non audivere prius , tunc se , se Crutzere
Incipiunt , swartosque floos beschwerere mortis
Ut nito lopere , springere trupere turba nigella
Cogatur Stubis Kamris Bedisque salisque.

Qui tantum wortis vinci potuere sed ita ,
Dum sunt Deflo Dustus wegtrifit , & omnem ,
Ex huso pulicem. Sunt deinde ex jungfride turba
Qua bittrum kakunt drancum de flore lupini
Perque omnes Kamra wincklos non spargere
cessant ,

Donec mane flous pereat qui liggit in Erda
Ast reliquilopunt per agros , haluntque viren-
tem

Herbam , qua pulicem cepit pulicaria nomen.
Quam quando Sonus nondum de wolckibus altis
Schinit , per Kamras spargunt , tunc nigra ca-
terva

Insittit gruno solio , atque exugit acerbum
Saffum , ut non valeat rursus verlatere blatum.
Tunc nemit besmum virgo wegkerit & herbam
Atque floum simul uthkerit , dreckoque bedeckit.
Quid memorem? Cordus doctissimus ille poëta

Nos

Nos exorcizare docet nigra agmina versu?
 Hic etenim schrifit septeno carmina libro:
 Nec te nocturni pulicesque fatigent,
 Hunc exorcismum candide lector habe:
 Mansula, corrios budiogosma tarantula calpe;
 Rhymula dinari galba caduna trepunt
 Hos novies lectum scansurus concine versus
 Tresque mori calices ebibo quaque vice.
 Quis dubitet verum nobis cecinisse Poëtam?
 O vos felices Wifras si talia vobis
 Nota essent cunctis, non vel flous unus in Huso
 Bliferet: wordis, aut drancko, aut frutice bittro
 Schwartes deiriculos stundo doderetis in uno.
 Sed quid de rickis dicam, splendente potentes
 Auro, saepe floum vidi sibi krustere grotum
 Et seu captivum helben si in schludere goldo,
 Ut tantum upgesat tenebroso in carcere geistum
 Quid vero Wifra quæ non didicere volantes
 Arte floos kleidris, ipsisque uthdrifere beddis,
 Ha saepe erregunt cum deiris, krigia grota,
 Nunc kragitum uplosunt, & evehunt titia cir-
 cum
 Nunc angunt magis & wisunt sua ruckia blo-
 ta
 Ut fengant schlagantque floos, nunc scurere
 lendos
 Incipiunt, handos subfleētunt scortisque bei-
 nisque,
 Quid seggam? saepe & soccos detrectere sutis
 Vidi illas rokumque updeckere & undique soccos
 Nunc huc nunc illuc besckere, strickere seutos,
 Namque sciunt Wifra, quod gerne in focine
 wonant

Nec quando in Wullam semel incescere rugosam
 Hinc possunt facili rursus wegspringere, jam cum
 Affertur foccus, Deus ò bone quanta floorum
 Agmina mitbrensit, veluti si semine swarto
 Esset conspersus totus. Tunc bella videres,
 Tunc angustum magnum drisit captiva floorum
 Turba, atque ardet toto cum corpore, snafum,
 Utrekit, beinos ad saltos settit adholtit
 Wulla vel eludit, tunc sengunt ordine Wifra
 Nigrantes schelmos, & tollunt hanckio in hardo
 In discumve, hic hi mordunt, handisque tre-
 mendis

Invahiunt settunt niglos in corpora swarta,
 Et gnisk gnack spelunt, ut circum blautus in
 Erda

Fleitat, nec prius uphorunt, nisi tota caterva
 Tradita sit Dodo. Tunc legunt agmina tanta,
 Vitam quilatue re suam, ut Wegrapere posses
 Handis, sed besmo wegkerunt, sepeque fullunt
 Ingentem moldum, schudeluntve & flumine
 mergunt,

Quid memorem jungfras, megdasque, scho-
 nuntne vigillis

Deiriculis? schenkunt vitam? non schenkere
 fas est,

Ajunt, Nam quando debent hæ spinnere Woc-
 kum,

Vel quando Holnadium scarpis uthnehere nadlis
 Sittunt, nulla illis Freda est. sit swartus in huto,
 Huto molliculo flous & se sanguine meke
 Fullit repletus per kleidros springit & huppit,
 Vexeritque adeo, aut Iungfræ seque absque pu-
 dore

Uprapunt sese & Beinos, Bauchumque bekickant,
 Et scurant, donec paulum Wehtagia cedant,
 Sape etiam Cragium upmakunt & Titia runda
 Defendunt, arcentque floos ne snaflide ledant,
 Et blutum uthsugant. Namque hoc embehrere
 multum

Non possunt. Eadem Megda faciunt, & ad unum
 Si fieri posset, vermos ad tartara nigros
 Projicerent. Vidi quasdam, non lego Gasellas,
 Si quando vaccas herdo nachdrifere vellent,
 Solo himbdo induta poterant non heffere fredam.
 Nunc bando in ruckum sulebant nunc sua neglis
 Tittiâ crantzebant, nunc lendos, nunc Kni-
 giosque.

Nec scio quid reliquum schurebant torve tuen-
 tes.

Hac ideo vobis ô fratres scicko fideles
 Sape ut denckatis, gutumque lefhatis amicum,
 Et quoties bitunt vos nigri schnaflide deiri,
 Et quoties handis vestris ingripitis hosos,
 Fengere nempe floos, tales effundite wortos:
 Jam flous, Hamburga quem schickunt urbe po-
 litus

Oldus Bekandus, blodum me steckit in hudum,
 Scilicet ut denckamque sui, denckamque joco-
 rum

Pussorumque simul. Denckam ergo, cedito rursus
 Parvæ floe & nostrum misere quoque plage Be-
 kantum

Frundum; ut sit memor & nullis vergetiat
 annis

Noſtri, ſie durat Frundſchoppia. Num iſ &
 uthe.

Disputatio Physiologistica,
DE
JURE ET NATURA
PENNALIUM,

Per multas quotidianas decisorias conclusiones, cum valentiis & fallentiis, ex generali Universitatum Studenticarum styli observantia collecta.

Ad bonum omnium modernorum practi-
cantium in foro vexatili tam Activè
quam Passivè versantium.

Quam Præsidente.

ONUPARIO PALLÆOTTO,
*Pennalium Cardinalis ordinis Crucigero-
rum & & miserabilium personarum in
curte Regali advocato famosissimo.*

Excutiendam proponit

D. D. LUCAS DE PENNA,
Utriusque Grobianitatis Candidatus,
studens pro tempore in studio juridico
apud Formalistas in Academia Actua-
risensi.

T H E S I S . I.

PRo declaratione rubricellæ facio vobis
notum, quod duplici modo conducat
hæc doctrinalis materia. Uno modo stu-
dioſo, ad quod faciendum obligetur, quia
turpe

turpe est homini studioso jus & naturam pen-
nalianum ignorare cum quibus versatur. Altero
modo pennali ad quod patiendum teneatur.
Quia etiam si illud nesciat, hoc tamen sibi
non esset prospicuum. Nam respondetur ei;
quod hæc est ignorantia juris quæ neminem
excusat: & quod paria sunt, scire & scire de-
bere, hinc allegans propriam turpitudinem
in tali casu non esset audiendus.

2. Ideo decrevi in præsentia quasi in brevi-
culo comprehendere, omnes intrinsecas, &
extrinsecas qualitates & astutias pennalianum,
& ad quid studiosi obligentur: Item actiones
inde competentes tam directas quam contra-
rias, tam civiles quam pennales, quas possi-
tis sequi in fiducia in praticando. Quia ma-
gnus est error circa hos modernorum tam quo
ad excessum, quam defectum.

3. Et quia in omni materia scibili debet in
principio declarari quidditas entitativa ejus
rei, quæ venit in scriptionem; Ideo ponam
vobis ob oculos formalem definitionem pen-
nalis secundum longitudinem, latitudinem &
profunditatem suam.

4. Definitor autem quod sit *animal brutum
habens neque modum neque mensuram rustici-
tatum suarum.*

5. Et dicitur Pennalis ad adjuncto proprio;
qui assuetus est gestare pennas in theca sub cin-
gulo suo ad excipiendum omne verbum, quod
cadit ex ore præceptoris sui.

6. Et notate, quod nomen hoc fuit valde
bonum & honorabile; quia & idem cum Scho-
lari

lari, & nemo dicitur erubescere ob id quod est sui officii, quod est adeò necessarium, ut quod militi est in bello hasta, hoc est clerico in schola penna: Sed hodie propter quosdam magnos Monseuros, qui non sunt multum studentes; sed tantum sunt ambulantes basilicè in stratis cum gladio tanquam ad guerram, & ideo decipiunt scholares qui non sunt sibi similes; Unde factum est id nomen odiosum, nimirum facetum ut pœnè habeatur pro infami. Verùm plus obtinere dicitur in rei veritate quam quod est in opinione.

7. Humanistæ juvenalem vocant, vocabulo leniori tristitiam rei mitigantes, & hoc dupliciter; Uno modo univoce; quia recens venit ab ubere matris suæ, & non est diu, quod depositor dedolavit eum, & labra sua sunt glabra, nimirum ut appareat quasi modo genitus, vulgò Neovistus, *Ein Rapschnabel* Germanicè.

8. Altero modo æquivoce, quia est Juvenis quoad vitam Academicam; licet non quoad vitam scholasticam, quia diu sedit in primo scamno primæ classis, & solitus est proxime ire ante præceptorem, quando deduxerunt funus; Et quia est veteranus gerens barbam tres ulnas longam sicut caper.

9. Sed pro majori intelligentia deducam vobis aliquot pulchra collectaria & apostillas definitionis præmissæ: quia utile est hoc, & facit ad multa singularia.

10. Et primo advertite, quod dico in definitione animal brutum: quia scriptum est:
pen-

pennalis indomitus est veluti lascivus vitulus. Non enim possunt se accommodare ad mores bursaticos, quia de istis subtilitatibus non quilibet gustavit asinus. Et animalis homo non percipit ea quæ sunt studiosorum. Et est ei stultitia, & non potest id in grosso suo cerebro concoquere.

11. Et licet aliqui quoad hoc teneant contrarium dicentes secundum viam Thomisticam & Scholasticam, quod animal in quantum animal possit esse tam bene fundamentum in scientiis, neque tam experimentatum in poëtica, neque tam zelosum in concionando, sicut est Pennalis, tamen eo non obstante dicite, quod hoc non est absurdum in terminis logisticis, quia fictione juris habetur pro bruto, quoad insulsiatatem suam.

12. Qua occasione quæro: an Pennalis possit ire ad virginem, & respondetur, quod multa permittuntur quæ ignorantur, quæ tamen non conceduntur si essent obvia.

13. Igitur quæro; si de facto pennalis se deat apud Virginem, an teneatur surgere, & eam studioso cedere? Videtur quod non, quia qui prior est tempore potior est jure. Sed vos contrarium determinate; Quia Pennalis non habet legitimam personam standi in conspectu studiosorum, & hoc est tutius propter periculum tumultus.

14. Sed si Pennalis peritior est cochleando ita ut virgines malint apud ipsum sedere, quam apud studiosum? Licet præsumptio stat pro Pennali quod ex diuturna actione contra-

xit habitum, tamen nolite hoc virginibus indulgere propter lubricum consilii: Quia præsumuntur laborare contra propria commoda. Tum quia est res mali exempli.

15. Ulterius quæro: An Pennalis possit gestare aureos annulos in digitis suis, aut plumas in vertice, aut gladium ad latus: Quia Pennalis est incapax omnium dignitatum studenticarum, & non habet jus aureorum annulorum, sed debet pro gladio virgas, ut cuique suum tribuatur, & omnia fiant decenter, & ordine in republica.

16. Et licet id facto quidam facere præsumat; tamen hoc non dicitur vobis præbere scandalum; quia tempus degradationis suæ nondum venit. Nam ad extremum cadit omne malum super proprium caput suum, & tunc coguntur deflere, ordinamenta sua in sacco & cinere

17. Ideo dabo vobis bonum consilium, qui estis adhuc in statu innocentiae, ne præsumatis affectare, quod vobis non debetur, aut videri quod non estis. Quia mendaces sunt filii Diaboli: & melius est alienum nomen non assumere quam assumptum cum infamia deponere.

18. Et pro hoc suggeram vobis sententiam definitivam, quæ fuit lata in causa magni cujusdam stutzeri, qui gerebat se publicè pro studioso & ibat per plateas plumatus & gladius & habebat magnum adspicere, & virgines urbis pendebant ab ore ejus: quia postea innotuit, quod adhuc esset *bacchans*,
passus

passus est status quæstionum, & degradatus est, & fuit ruina ejus ingens valde, & traditus est in manus depositoris, donec persolveret extremum quadrantem. Quod tenete mente quia posset adhuc de facto contingere.

19. Sed revertendo ad definitionem dico ulterius; *Habens neque modum neque mensuram rusticitatum suarum*, ut distinguatur à bacchante. Quia hic cogitur habere suas scurrilitates in freno propter ferulam; quia delictum suam habet paratam executionem sine ulla appellatione.

20. In simili debetis annotare, quod dicit quidam antiquus glossator, quod Pennalis est fæx studiosorum, videns sibi multum, pectus gerens stultum, caput sine fronte, mucro sine acie, multos adhuc in crinibus gerens ramos de cornubus. Et hoc bene perpendite, quia est profundum nimis & habet in se multa doctrinalia.

21. Ultimò volo vos advertere, quod Pennalis quoque dicitur monstrum, quia natura quando voluit eum facere studiosum aberravit, & fecit eum pennalem; & ideo dicitur studiosus occasionatus. Sed ob hoc nolite tristari vos juniores, quia natura, nihilominus possunt ad finem suum pervenire, remoto obstaculo; Quia eodem modo dissolvitur, quo quid colligatum est.

22. Nunc ex prædicta lectione vos observate quasdam notas physicas, quibus possitis pennales à studiosis discernere. Quia Reipubl. interest publice tales homines à quolibet

bet agnosci, & hoc non erit vobis admodum difficile, si adferatis attentionem. Quia aures Midæ possunt quidem tegi ad tempus, sed non in totum abscondi in cappa.

23. Pro primo notabilis, quod Pennalis est natura tenax & avarus, in tantum ut citius digitos suos è manu sua amittat, quam unum nummum è bursa. Quia didicit ex sua Grammatica quod est magnum vectigal parsimonia. Et tenete mente: quia est unum necessarium requisitum & proprium in quarto modo.

24. Et pro hoc referam vobis unum pulchrum exemplum de quodam Eremita, cui cum privataret popularis suus superveniens partem farciminis abscidit, ipse ivit ad Rectorem plorabundus postulans ut hoc per tri-duum jejunaret in carcere.

25. Ideo rationabile est statutum quo talis depositori iuramentum præstaret, quod non velit pecuniam ex Academiis secum domum ferre: quia si non hoc esset, ipse fieret unus mercans, aut Judæus fœnoraretur super pecunia sua, & congereret grandes divitias, & ita in totum non intraret in regnum cœlorum.

26. Sed ego audiivi quendam fundamentaliter contra arguere: quod hoc argumentum non est servandum; Quia vi & metu esse extorrem, & esset contra bonos mores, & invitaret juvenes ad profusionem: quod remitto ad Theologos, quia est res spiritualis, quæ concernit animæ salutem.

27. Pro secundo notabitis, quod Pennalis est

est valde attentus ad rem, advertens graviter quæ non sentias: Et ideo abscondit argentum sub stramine culcitæ suæ, & unus obulus est ei totus mundus. Et in symposio numerat omnes haustus canthari, & nemo possunt sibi ad curiam facere: quia filii scholæ sunt prudentiores filiis Academiæ.

28. Et circa hoc volo vos admonitos, ne cum illis eatis in cauponam, aut vobis imputetis, si quid metunt, ubi non seminarunt, & bibunt quod non solvunt. Nam tolerabilior est ejus prudentia & crumena, quam impudentia in cute. Nec enim quicquam faciunt propter naturam suam, quia Pennalis turpiter facit, quia est Pennalis: non verò turpiter gerit, quia est Pennalis.

29. Pro tertio notabitis, quod Pennalis amat occupare primas sessiones in mensa, & non vult videri ultimus: quia est adfuetus disputare propter primum locum ex regulis Syntaxeos, vel syllogismis Dialecticæ, ubi dedecus est & plagabile esse ultimum. Et talis consuetudo est sibi altera natura. Nec possunt facilè ab ea recedere, quia omnis subita mutatio est periculosa, ut dicunt Medici.

30. Ideo vidi quendam, qui postulabat à Magnifico certum sibi locum in Collegio & apud mensam assignari: quia dicebat omne bonum consistit in ordine, & quod est magna confusio, ita doctos inter indoctos sedere sine aliqua prærogativa.

31. Pro quarto notabitis, quod in conviviis solet carpere lautissimos bolos è patinis,

& est valdè discretivus in eligendo cibo , & renes cum adipe sunt ei deliciæ suæ, quia est adhuc delicatus puer , & non est diu quod venit à mammillis matris suæ, & mater sic docuit eum & renes dant sibi vires apud Cortifanas suas.

32. Pro quinto notabitis , quod semper vult haberi primus apud virgines , & puellæ diligunt eum ; nec alius quisquam audet eas comitari ad secretum, & anitergia præbere, & matulam effundere præ illo in tantum ut Heroës suos eligant solos Pennales, quia possunt decenter cochleari, profunde bafiare, & viriliter manum movere, & pulchras galliardas saltare, & sibi facere bonas currasias, cum citharis cantilenis suis.

33. Et declarabo hoc per exemplum, quod meo tempore contigit in Virgine; quæ multos & veteranos studiosos habuerat pro amatis, & postea tamen elegit Pennalem in maritum, quia iste erat vir secundum voluntatem suam, & spiritus singularis erat in eo, & poterat fortia prælia præliari, & studiosus à multis annis non erat ei similis in gratia & virtute.

34. Pro sexto notabitis, quod Pennalis est audaculus & rixosus valdè, & provocat ad campionem unumquemque, & vult se cum omnibus pallistare, & putat quod nemo est fortior se. Est enim benè experimentatus in schola super summo, quia poterat virgam præceptoris sui comprehendere, & caligas è manibus calefactoris subtrahere, asserendo se in libertatem, & nemo audebat dicere: Quid facis?

35. Pro septimo notabitis, quod Pennalis est meticulosum animalculum quoad statum suum. Quia putat quod quilibet scriptas habet in fronte omnes iniquitates, unde Poëta ait.

Pennales animos timor arguit.

Et ideo si fiat mentio status sui, sedet tacitus, & non audet attollere oculos suos, quia est peccator magnus: sed percutit pugno pectus suum, dicens: O Domine, sine hunc annum abire in pace & festinatione.

36. Pro octavo notabitis, quod est bonus latinifator valde doctus & sapiens, & eruditio pendet ei ex naribus & ore sicut vermes, quia per multos annos fuit primanus, & dudum contrivit Grammaticam totam sub calcis suis, & omnes potest Metaphysicos terminos recitare ad unguem, tanquam Pater noster, & scribere commentaria super Euclidem, disputare pro & contra in summa Philosophantium corona, & multa paradoxa statuere contra B. Priscianum & Ælium Donatum. Et nemo est qui possit spiritui suo resistere, & ideo possunt Magistrum sumere quando liber.

37. Nono notabitis, quod Pennalis est valde superbus & insolens, & nemo potest sibi comparari quoad auctoritatem suam; Quia scientia parit cristas & producit grandes Spiritus; ideo compare eum pavoni, quia turgescit quando doctrinam suam adspicit, tristatur cum statum suum recognoscit; Quia res ferox & res submissa est pennalis.

38. Decimo notabitis, quod Pennalis est valde disputax, & in conversando vult ad omnia respondere, interrogatus & non interrogatus, & unumquemque confundere in sermone suo, & nemini cedere, ne quidem Diabolo. Quia pulchrum est digitis monstrari & dici hic est. Et scientiæ non visæ & thesauri absconditi nulla est utilitas. Ideo scriptum est: Luceat ars vestra coram studiosis, ut videant bonum intellectum & manifestetur gloria vestra & nomen vestrum.

39. Ultimo notabitis finaliter, quod Pennalis est homo loquax, dicax, mordax, vorax, bibax, rapax, tenax, scapax, in tantum ut nomina in Ax sint generis Pennalis, qui in scholâ cum TAX, TAX, sonaret in tergo suo inde impressa sunt sibi monstrosa vocabula.

40. Et hoc tenete fideliter menti, quia unum ex his est vobis sufficiens commonstrare quem quæritis, & tunc signate vos sancta cruce & dicite. A tali Pennali libera nos DOMINE.

41. Pro cautione tamen volo vos scire, quod Pennales quidam sunt multo astuti circa hoc ut nævos suos occultent. Quia quilibet præsumitur honori suo consultum velle: Ideo ex circumstantiis multa actori relinquo, sunt enim hæc facti, quæ cum infinita sint, non possent in unam regulam generalem includi.

42. Sed quia inter pennales & ingenia eorum varia est differentia ideo debetis meminisse quod secundum Magistrale distinctionem

nem gl. vulgaris. Pennalis est vel animorum
vel morum, vel temporum & morum simul.
Ex quibus posteriores, omnium deterioris
sunt conditionis, quia ex illorum statu nulla
est redemptio, in tantum ut ad extremum in
eo possint promoveri in porcum. Quia senex
Pennalis bis Pennalis: Et veterana mancipia
non facile est reformare ad meliores mores.

43. Pro his est bonum remedium quod
dicit Scriptura: Indica fratri tuo errores suos,
& reduc eum ad sanitatem ut desinat à malo,
& faciat bonum. Et si tu hoc solus non possis
facere, assume alios ad *TE*, qui sunt for-
tiores te. Qui si nihilominus noluerit vos au-
dire, tunc fustigate eum: Quia sua interest,
ne moriarur in delictis suis.

44. Et tunc cum eo nulla est compassio
habenda: Quia præsumitur potius consuetu-
dine peccare, quam ex imbecillitate labi, im-
mo ipse vobis habebit aliquando multam
gratiam, & dicet, Bonum est, quod humilia-
stis me, quia, postquam vexatus sum, egi pœ-
nitentiam.

45. Nec enim dicitur propter id irasci, quia
amicus ex mente debet perpendere volunta-
tem amici, & nemo præsumitur eum vexare,
ex quo diligit amicum suum, reprehendit
eum.

46. Immo ne cui officium suum sit dam-
nosum, tenetur ei quandoque vocationem
dare, & facere sibi amicos cum Mammoni
injusto, ut se recipiant aliquando in ordi-
nem suum.

47. Et hoc faciam cum bona gratia : Quia hilarem datorem diligit Deus. Et scriptum est, Pennales estote subditi studiosis , & nolite murmurare contra eos , quia modici temporis afflictio transfert vos in diuturnam requiem. Et tunc quod quisque juris in se aliis concessit , idem ab aliis vicissim postulabit.

48. Sed quæro : Si Pennalis nolit hæc pati , an tunc possit se actori opponere ? & concludite quod non : Quia injusta est defensio , ubi justa est offensio. Est enim Pennalis in prædicamento passionis , & ideo patibilis qualitas debet esse in eo , & de eo prædicari multiformiter.

49. Quod si Pennalis est duræ cervicis , & incrassatum est cor ejus , & frons exuit omnem pudorem , ut non intelligat subtiles terminos ? Tunc quia nemo tenetur divinare alterius sermonem debet sibi dici per directum , quod per indirectum non potest capere.

50. Sed quid si multa quidem messis sed pauci operarii ? & dicendum quod nemo debet se ad hoc excusare , quia qui patitur pennalisare pennalisantem , is vires administrat audaciæ , & talis censetur pennalisare cum eo.

51. Immo qui hoc facit , habebit aliquando mercedem suam , quia qui reducit errantem in viam facit opus misericordiæ & charitatis.

52. Sed quæro : Si studiosus fuit olim suus optimus frater , & iverunt simul ad unum amicum , & fuerunt collegæ in una classe ; an tunc possit illum transjuyare ne ve-

xetur

xetur? Quod negate in totum, quia hoc publicam causam continet, & Reipublicæ interest, ne delicta maneant incorrecta. Immo talis fieret prævaricator, & incideret in poenam Icti Turpiliani.

53. Circa hoc tamen suggeram vobis utile consilium, ne acerbe nimis eam potestatem exerceatis, quia modica tantum correctio vobis concessa est, & nimia sævitia culpæ annumeratur.

54. Nam quandoque miseris venit in præcordia virtus, & tunc habes pugnos & malleos, & bajulant ut rustici, neque possunt dare plagas ad mensuram, quia sunt agrestes nimis; & hoc vult vos annotare, ne cum detrimento & post facto sapiatis, sicut id sæpe in fore nostro vidi practicum cum dolore.

55. Prædicta observat etiam quoad secundum genus, quia isti debent ejus naturæ æstimari, quæ magis in eis prævalet.

65. Quoad temporales vero major occurrit dubietas, an debeant immunes esse ab omnibus operibus vexaticis. Quod videtur, quia tempus non est modus inducendi delictum, ideo non dicitur graviolem esse poenam, quam fuit culpa.

57. Sed vos contrarium determinate, quia præscriptionis tempora præcise servanda sunt, nec sufficit unum adimpletum ubi duo conjunctim requiruntur.

58. Unde pro declaratione prædictorum resolvam vobis aliquot pulchra notabilia, &

quæro primum: An quoad hoc vexatio fit justa? Videtur quod non. Quia est injuria verbalis, quæ ejus existimationem apud bonos viros & pulcras puellas gravat. At nemo debet alterius pacto prægravari.

56. Contrarium tamen sequimini: Quia est utilis & dat intellectum, ut habet vulgaris Theoria, & est quasi purgatorium mundanum per quod absterguntur omnes maculæ penænitentiæ, donec completo tempore perveniat ad studiositatem.

60. Præmissa conclusio ampliatur, & extenditur, ut etiam procedat in eo, qui est ultra vulgarem modum doctus in tantum, ut possit unam septimanam magistrare, & post duos menses doctorare, quia doctrina non mutat statum.

61. Immo licet præsumatur talis habere omnes regulas Ramisticas in scrinio pectoris sui, adeo ut de ejus eruditione dubitare sit instar sacrilegii: non tamen præsumitur scire notiones primas & secundas, quia ista sunt Arcana Academiæ, quæ non cadunt in Scholares.

62. Secundo ampliatur & concludit in eo, qui est Nobilista vel Cortisanus, licet enim talis habeat aliquam præeminentiam quoad jus civile, non tamen etiam quoad naturale: quia natura omnes æquales fecit, & communi vitio commune est remedium: immo Nobilista, qui peccat, duplici pœna punire debet propter exemplum.

63. Tertio ampliatur, ut etiam valeat in
eo,

eo, qui est admodum civilis, & possunt facere virginibus pulcras credentias & subtiles basimanus, & nudat caput suum pro omnibus: quia licet sciat ea quæ sunt communis civilitatis ex gesto suo, non tamen etiam ea quæ sunt consuetudinariæ localis: quia quilibet præsumitur ignorare stylum alieni fori.

64. Sed quod si etiam æmulari affectet? dicite quod Jura constituentur ex eo, quod ut plurimum accidit: non ex eo quod raro; & quod semel aut bis accidit, non attendunt actores.

65. Quarto ampliatur & deceditur in eo, qui solet dare vocationes, & vult videri magnificus, & ostendit se præter naturam liberalem: quia nemo in necessitatibus liberalis existit, & talis se potius quam alium respicit: ideo dolus dolo vindicandus est.

66. Sed quid? si fuit Bassista, aut Tenorista, & potuit graviter infimas voces murmurare, velut unus frater cappatus in choro, vel leniter discantum fistulare, ut virgo 10 annorum: vel si in totum fuit præfectus in cantoria, vel carenda? Ad hoc idem dicite, quia tales præsumuntur imperiosi, eo quod multos habuerunt sub baculo, & quando dixerunt uni, cane, cecinit; & alteri solmiza, solmizavit.

67, Sed si sit magnus Signior apud Damascellas ut periculum sit, quod taliter vexatus cadat per corbem, & perdat omnem amabilitatem suam: Tunc mitiorem sententiam amplectimini, & quia talis præsumitur multa sibi ab iis acquisivisse clenodia, non debet

bet

bet multum torqueri, quoad vexationes, sed magis visitari quoad vocationes.

68. Supradicta conclusio limitatur & restringitur, ut melius procedatur cum eo, qui poene tempora sua adimplevit. Quia cingendus habetur pro cincto, & desinit esse miles vitiorum, quia factus est miles virtutum.

69. Adhuc limitatur, ut non procedat quoad extraneos; quia quoad hos pennalis censetur legitimus, ideo contra hos debet honorem suum defendere usque ad cutem & sanguinem, quia vita & fama pari passu ambulant.

70. Unde incidenter quæro: An Pennalis sit honoratior Schmutzone? Omnino dicite quod sit: Quia quod studiosus est inter pennales, hoc est pennalis interpices & amplius,

71. Facit quod pices illi sunt infames quibus non patent portæ dignitatum; quia in malitia sua devorant sanguinem studiosorum, unde dictum est: O quo vadit anima picis! Sed quæstio hæc est minus dubitabilis, ideo supersedeo eam latius declarare.

62. Nunc revertendo ad priores terminos: an Pennalis pro tali vexatione possit studiosum ad guerram vocare? Quod videtur, quis crudelis est, qui famam suam negligit. Sed hoc nolite sequi, quia pennalis præsumitur inhabilis ad pugnandum, & virgas magis quàm arma tractare posse.

73. Et licet videatur habilis de facto propter robustitatem, tamen est inhabilis, & de jure debet gladio privari & virgis onerari:

Quia

Quia qui gladium sumit, peribit cum eo. Et hoc observat totus mundus.

74. Quæro ulterius: an possit agere de injuria verbali, puta quando sibi dictum est Pennalis? Dicite quod non, tum quia est animal, in quod nec jus, nec injuria cadit, tum quia veritas convitii fatis excusat conviciantem.

75. Sed quid si sibi facta est injuria realis, puta, quod est fustigatus in foro, aut bajulatus in plateis, aut inundatus in aqua? Et videtur negativa amplectenda: Quia pennalis est servus, & ideo capite, non minuitur, qui nullum caput habuit.

76. Sed vos amplectimini distinctionem legalem: quia si id fiat in eo loco, in quo ei nullum jus fuit versandi, aut ambulandi, maxime si alter proclamavit, ut abiret, neque ille abivit, sed reclamavit: Tunc damnum quod ipse accersivit, ipse mussitabit, & sibi imputabit.

77. Quid si id fiat in sua domo, ubi dedit vocationem? illud dicendum est, quia cuique domus tutissimum refugium est: Et nemo dicitur duplici damno onerari; nisi forte ibi fuit valde importunus & inutilis, & voluit habere magna verba solus, nec dare Cæsari, quæ sunt Cæsaris.

78. Quæro iterum: An possit se pennalis vocatione liberare à vexatione; Licet de subtilitate juris rigorosi id non videatur concedendum; tamen vos utilitatem æquitatis sequimini: qua ignoscendum est ei, qui sanguinem suum taliter qualiter redemptum voluit,

79. Sed

79. Sed quid si sit valdè obæratuſ; & non habeat multos obulos in burſa? Tunc adhibete cautelam, ne vos decipiant: quia ſunt aſtuti valde in occultando theſauro ſuo, ideo non debet talis excuſatio facile admitti, niſi præſtito juramento paupertatis, quia nemo præſumitur vacuus ad peregrinas regiones migrare; maxime ſi ſit charus filius, vel cecinit in cantoria.

80. Si tamen hoc de factò contingat: tunc quod non habet in ære, luat in corpore; & ſic vexetur bene, quia non perſolvit plenè. Quia licet prædictus puniatur mitius quoad pœnam pecuniariam, quàm alius bene nummatus, debet tamen puniri gravius quoad pœnam corporalem; & ita ſervatur in praxi.

81. Pro cautione tamen notate, quod tales interdum habeant privilegia miſerabilium perſonarum, ſi ſunt valde lamentabiles; quia tunc fatiſ ipſa paupertate premuntur, afflicto non eſt addenda afflictiò.

82. Sed quid ſi ſit valde ſimplex, ut non poſſit unum puerum offendere; & habeat magnam devotionem, & eat precabundus per civitatem? A talibus cavete vobis, quia veniunt ad vos in veſtitu ovium, ſed intus ſunt lupi rapaces, & habent Diabolum ſub cappa ſicut frater aliquis pœnitentiarius.

83. Sed quid ſi Pennaliſ lateat & non faciat ſui copiam? Tunc ſi non poteſt haberi de die, ſolet viſitari de nocte, & interdum cum Muſica instrumentali cantari ſibi unum bonum carnem, ut exeat ſonus in univerſum
Muſeum

Museum; Resonet in laudibus, cum jucundis plausibus.

Vitrum nostrum gloriosum

Per omnia kling klang klangerum.

Et hoc de consuetudine loci, licet jure destituamur.

84. Circa tamen hoc estote providi, ut faciatis cum moderamine, & in occulto ne habeatis mercedem vestram in propatulo; quia posset hic allegari pacis publicæ turbatio, cujus poena est Bannum, quod parit multos & miserabiles Cornelios in cerebello.

85. Nunc ad extremum tradam vobis modos; per quos dissolvitur pennalisimus, quorum primus est: Præscriptio, quia de jure Saxonico, si pennalis vivat in studio Academico per annum & mensem unicum; talis præsumitur didicisse mores civiles & burfaticos, & ideo habetur pro studioso, nisi mores forte contrarium suadeant.

86. Dico utilem, ut supputetis tempora climactericè, ex quo stetit in Academia animo studendi, non vero commorandi tantum: ne alioquin is fiat studiosus, qui per naturam studiosus esse non potest.

87. Item ut intelligatis ad tantum valere in præsentes. Quia quoad absentes non valet præscriptio, etiam si tempus interveniat, cujus initii non exstat memoria.

88. Circa hoc quæro: An Pennalis discedens ante completum spatium ex Academia, postea reversus nihilominus habendus sit pro studioso? Et decidite distincte: Quia si in
con-

continenti, redeat, tunc habet jus post-liminit, & dicitur tempus, quod abfuit suppleri alio tempore ad duplum, ut ita procedat præscriptio.

89. Si verò ex intervallo, tunc quia censetur interrupta præscriptio debet tempus suum de novo inchoare, & ita ad studiositatem pervenire: quia res devenit in eum casum, à quo incipere non poterat.

90. Quod si totum domi remaneat, & fiat ibi Magistellus, aut Baptizans, vel Uxoratus: tum per fictionem Leg. Cornelii censetur nunquam in Universitate fuisse, & ita in statu suo mortuus.

91. Iterum quæro: An Pennalis possit deponere pennalisimum in Patria? Sed hanc quæstionem supersedeo determinare, quia est salebrosa nimis.

92. Secundus modus est emancipatio, puta si Pennalis sit valde acceptabilis apud Virgines, & sciat gravitatem Academicam tenere, potest talis vocationem dare aliis studiosis, ut absolvetur à peccatis suis, & emancipetur à pennalismo.

93. Et ad hanc requiruntur certæ solennitates, quia debet Virgo aliqua primaria, quæ ejus rei scientiam habet, in judicem eligi, & debet præter alia cognitio causæ intervenire, an persona supplicans sit habilis ad hanc dignitatem. Quo examinato debet Pennalis ante virginem super genua procumbere præstando ipsi juramentum, quod velit Pennalem exuere, & induere studiosum. Sed hic modus est
val-

valde periculosus, quia una solemnitate omiſſa totus actus annullatur.

94. Quæro tamen, an talis bullatus ſtudioſus cenſeatur quoque legitimus, quoad alios qui non fuerunt in vocatione & abſolutione; & dicite quod, quia privatorum pactis jus publicum inverti non poteſt.

65. Tertius modus eſt, Legitimation per ſubſequens Magiſterium, puta ſi Pennalis intra annum fiat promotus Magiſter aut Baccalareus, tunc enim habetur pro ſtudioſo; quia cum infamibus portæ dignitatum non pateant, cenſetur per iſtum honorem abolita omnis macula pennalitatis, & per Magiſterium purgata omnia antecedentia.

96. Sed tamen quia talis fecit contra iuramentum ſuum, quod dedit Depositori, ideo debet ſuper eo gratiam facere dando ei vocationem, ut anceps periculum perjurii evitetur.

97. Ultimus modus eſt legitimatio per Reſcriptum principis, puta: ſi princeps aut alius qui famæ habet reſtitutionem, det alicui hoc privilegium, quod non debeat eſſe pennalis, & hoc publico diplomate teſtatum faciat, debet hæc voluntas principis pro lege ſervari; quia videtur reſpexiſſe ad doctrinam & merita perſonæ Et ideo qui vocat eum pennalem, committit crimen læſæ maiestatis.

98. Sed quia tale privilegium non præſumitur violari, ideo debet Bulla ſibi data præſenter inſpici an expreſſe ſcriptum ſit, quod talis non debeat vexari, & tunc tenor ejus circa hoc ſervandus eſt. Si verò hoc non ſcriptum ſit,

fit, sed tantum simpliciter indultum, quod non debeat esse penalis, Tunc possunt nihilominus vexari. Quia censetur Princeps se conformasse ad juris communis dispositionem & non voluisse uti plena potestate.

99. Pro additamento debetis scire, quod hodie per Nov. Constit. omne jus vetus circa penalem abrogatum est, per quas omnes Beani naturalibus restituuntur, ita ut statim à primis depositionis incunabulis una atque simplex studiositas illis competat, id est eadem quam habent studiosi à multis annis.

100. Dura quidem lex est, verum ita scriptum est, non tamen credo, quod practicatur ab omnibus quia stylus curiæ in viridi observantia positus, ipsa lege quandoque potentior est, unde fit ut Novella Leonis hodie in foro non attendatur. Circa prædicta haberem quidem aliquot adhuc pulcra notabilia, sed quia odiosa sunt restringenda, ideo remitto vos ad praxin, ut ista omnia aptius ex ipsis rerum documentis in usu quotidiano cognoscatis.

*Ad Mandatum regium cum
Privilegio.*

Procancellarius manu prop.

Explicit, explicuit, cetera praxis habet.

F I N I S.

DISPU-

DISPUTATIO
DE
CORNELIO,
ET
EJUSDEM NATURA,
AC PROPRIETATE

Cujus Positiones
SUB PRÆSIDIO
Ampliss. Famossiss. Clariss. Spectatiss. & Cele-
berrimi Viri,

Dn. VESPASIANI CURIDEMI
omnium facultatum Doct. in Illustri
Gaudecapensium Academia,
Publicè proponit

ZACHÆUS PERTINAX
Hierosolymitanus.

Habebitur disputatio in Collegio Medio ad fontem
Aretbuse, quoties lubet.

T H E S I S I.

 Uamquam scriptitandi cacoëthes nostri sæculi homines supra modum intoxicavit, adeo ut omnes mercatorum, clericorumque Bibliothecæ voluminibus farciantur, nemo tamen inventus huc usque mortalium est, qui utilissimam de Cornelio materiam in apicum eruerit.

2. Cujus rei causam nos contra Telaugen, qui sterilitatem pro causa adfert, in ejus difficultate sitam defendemus.

3. Est enim nodosa, cerebrosa, & rugosæ frontis materia, ut rectè dixisse videantur Ultramontani, non esse eam bonæ fidei, sed stricti juris.

4. Nos igitur de re litteraria bene mereri operam dantes practicabilem hanc materiam proponemus, ut huic labori addictis fenestram aperiamus penitus introspectiendi & meditandi.

5. Id quod nulla ratione aptius fieri censemus, quam si quis egregie pictus, hoc est ut Zonaras interpretatur, probè fustigatus, variisque coloribus à lictoribus ornatus, secum solus ambulet, in locis, quæ hominum frequentiam non facile admittunt, ibique crumenam suam ære vacuam assidue inspiciat.

6. Quid autem sit Cornelius, & unde dictus, variæ sunt literatorum sententiæ, nulla-
que

que adeo facultas est, quam non strenue Cornelius hic exerceat.

7. Theologi quidem in sacris Bibliis hanc quæstionem non attingi affirmant, nec esse de talibus admodum inquirendum, cum plus satis sit, si rem ipsam habeamus. Qui enim Cornelium habet, non multum sollicitus est de substantia aut nomine ejus, quin retro ad causam ejus ut plurimum oculos flectit.

8. Jurisperitis Cornelius est defectus pecuniæ, qui ei, qui multum debet, facultatem satis faciendi eripit, & eundem subterfugere facit, sicut & fugitivus indidem nuncupatur, in *l. 5. C. de recept. arbit.* Verum hæc definitio cum nimis sit angusta, recte exploditur à *Don Anton. de Crampaignis tract. de sum. & flam. c. 6. n. 194.*

9. Neque vero cum Medicis facimus asserentibus Cornelium esse passionem animi, quæ contraria causa reprimatur: nec enim semper contrario repellitur Cornelius, quod videre est in irato verberato rustico adversarium suum demulcente pugnis, quem certe Cornelium habere nemo ibit inficias: hic si pulsari deberet ab eo quem ille tam castigat, in tantum per hos contrarium Cornelius ejus non tolletur, ut etiam augeretur.

10. Philosophi existimant illi Cornelium esse nomen inane sine re, ortum ex festivitate quapiam: Cum enim in comico loco quidam Corneli nomine, Conscientiæ personam sustinuisset, isque ex scenis prodiens, chorum semper lætum inventum, subinde

digrediens tristem ac mœrore plenum reliquisset, abiisse has affectuum vices in proverbium, ut quoties quis solito mœstior esset, diceretur Cornelium habere. At hæc sententia communiter improbatur, cum aliter in praxi edoceamur.

11. Nos igitur, utpote qui nulli facultati nos mancipamus (simile enim sumus Achilli illi Perseo, qui de omnibus materiis æque feliciter dissertabat) censemus Cornelium nec hominem simpliciter esse, nec spiritum. Omnino enim cum Lactantio statuimus duo Dæmonum genera, cœlestes & terrestres: & putamus Cornelium esse spiritum corporeum ex atræ bilis copia conflatum, qui certis exacerbatus causis hominem inquietat. Unde Germanicum illud ariolâmur esse, quoties Corneliosum quem contuentur, ut dicant, *Er schlägt sich mit dem Teuffel*.

12. Derivato nomine à Græco *coreo*, id est, fatio seu saturo, & *neleos*, id est, im-misericors, seu crudelis, dicaturque Cornelius quasi *coreon neleos*, id est, crudeliter fatians. Testatum enim experientia fecit, eos qui hac peste onerantur, ita inhumaniter excipi, ut per unicum modo diem laborantes jam tum ceperit Cornelii satietas.

13. Causam efficientem si quærimus, non unam reperimus, idque hac in materia mirum esse monet Hyprocras Guidone *de sect. venar.* c. 7. Cum enim alias unus filius uno saltem patre possit gigni, hic tamen unus filius, id est Cornelius, pluribus ex causis: iisque separatis nascitur.

14. Pro varietate autem temporum & locorum, personarum item & circumstantiarum aliam atque aliam matrem agnoscit Cornelius. In his enim est ex defectu pecuniæ: in aliis ex amore, in aliis ex crapula: in aliis ex verberibus, in aliis ex chartis lusoriis: in aliis ex melancholici humoris ebullitione, &c.

Sic nonnullos Cornelius invadit tempore matutino cum surgendum est, quo tempore etiam meditationes suscipi consueverunt de solæcismo pridie per vinum commisso; quosdam vespertino tempore cum caupo se diutius potum daturum renuit: alios post meridiem quando amica in horto relicta ad urbem redeundum: alios media nocte cum ad caveam, seu ut Romani loquuntur, ad carcerem migrandum.

16. Pari ratione quidam in conclavi suo Cornelium sentiunt, dum labores, libros, præceptores, & id genus aliud nugarum inveniunt, nonnullos autem compotores aut confabulantes; quidam in templo, dum concio nimium protrahitur; quidam in area nuptiali, dum amicam abesse suam comperiuntur: quidam in lecto, cum lectus denuo bibit, quæ ipsi sub vespere biberunt: quidam in foro dum amasiam suam præterituram præstolantur, quæ tamen alii juncta patrono ægrotum hunc parum curat, hinc illæ lachrymæ, dolor, fletus & stridor dentium.

17. Quidam juxta alios incedentes, Cornelium inde concipiunt, si alteri superiorem locum relinquere debeant, qui tamen longe

& dignior & honestior est. Hi tam possunt Corneliosi vocari, quam asini & Cnolli, qui sit vel Fabiorum prosapiam vel Solonis sapientiam imaginantur, cum tamen, ut Poëta inquit

Non est in toto corpore mica salis.

18. Præterea has omnes nonnulli passim jugibus Cornelii speculis, tanquam Furiis agitantur, eumque sicut ædes testudo, assidue secum portant, quales sunt ii, quibus fumus est in domo, id est, quibus mala herba, seu ut vulgus ait, mala mulier est. Item, qui ad scientiæ & doctrinarum mercaturam in Academiis ablegati, omissis literis alias sibi merces, ut sunt vinum, meretrices, alea, folles, equi, & id genus aliæ, comparant & postmodo domum revocati à parentibus tabernam suam aperire erubescunt: mercium enim emptarum pudet & nummorum consumptorum tædet, jamque sunt & manent miseri socii, cogunturque vel agriculturam, vel cauponariam, vel cerevisiæ coctionem, vel tale quid arripere, suntque ministri, cum esse domini potuissent, in quos cadit illud Poëtæ:

Consumptis tandem facunda in pocula nummis

Hoc veri invenio: nil scio, nil habeo.

19. His accedunt & illi quos avaritia, omnium malorum radix, obsedit. Hic enim si iudices sunt, partem nullam læta expediunt fronte, nisi sciant:

Quod possit gravis are domum sibi dextra redire.

Si mercatores sunt, nunquam satis nequiter

er aliis imposuisse se credunt, hi scilicet enim aliquando audiverunt, licere se mutuô in em-
 ionibus circumvenire, idque dicunt Juriscon-
 ultos concedere, *l. in causa* 16. §. 4. *ff. de*
minor. Si alterius generis sunt homines, qua-
 es Aristot. 4. ethic. 7. *baucopanurgous* indigi-
 at, quales sunt monachi, & id genus homi-
 nes alii, nihil humanitatis à se faciunt profi-
 tisci, nisi videant brachia Græca & manus
 lativas, summa omnia faciunt gratis sed da-
 tivo casu.

20 Materia Cornelii ex definitione colli-
 gitur: cum enim humidum radicale sit tenue,
 & calor natus imbecillior, oritur spiritus
 quidam siccus & frigidus, ater, tristis, rarò
 subridens, sui impos, qualitercunque con-
 densatus & incorporatus, & breviter tale
 monstrum, cui nec Homericus Polyphemus,
 nec Virgiliana Fama, nec Ovidiani gigantes,
 nec Horatiana pictura, nec ullum vel à Wi-
 goleisa, vel à Seufrido, vel ab Amadiso, vel
 à quopiam necessariorum ejus, debellatum
 portentum comparari queat.

21. Formam Cornelii intuentibus, pro
 diversis subjectis in quibus dominatur, variè
 se instar Protei manifestat. Quidam enim ho-
 minum consortia fugientes ad loca solitaria
 properant: alii versantur quidem cum mor-
 talibus, sed taciturni, cernui, morosi, qui-
 bus dici solet, eos Caledonia componere,
 aut speculari in divinis, aut claves quærere,
 aut Cornelium habere, quorum postremum
 prioribus tribus verius nos existimamus: non-

nulli, præsentibus aliis, ubicunque recursum spatiis deambulant.

Spectantes terram; manibus post terga reiectis.
& succincentes sibi melancholico murmure, cujus harmoniam nec ipsi, nec alii, sed solus qui eos vexat, Cornelius intelligere potest.

22. Finis est, ut agnoscant mortales omnes, verum esse quod scriptura dicit: Omnis stultus est fatuus, & omnis fatuus est stultus.

23. Objectum Cornelii sunt res, actiones & verba. Res ut calcei, vestes, uxor, ligna candelæ, sanitas, morbus, vinum, virgines, cerevisia, compotores, corrivales, pulices, pediculi: quamque primo decuisset loco poni, pecunia, & similes. Actiones, ut si cochleatorem impediatur mariti præsentia, quo minus osculari ex voto possit Venerem suam: si quis concurbitari se norit, quod tamen mutari nequit; si patientiam Socratis addiscere quis tenetur: si quem pulices infestant, ubi capere dedecet: si puella superciliosa, quæ se Dianam aut Junonem esse persuadet, ne nimis demissa, aut humilis videatur, procum suum asperius repudiavit, quem tamen perditæ amat, & reverti iterum ac instare, tacite exoptat: ille vero nihil de ea sollicitus aliam, quod ajunt, quercum excutit, similis cordato illi Canonico Herbipolensi, qui concubinæ suæ electionem dabat, utrum appellari mallet *Ein Ertzhure*, an vero *ein Landhure*. Verba, ut si cochleator amasiæ suæ verba duriuscula extimescit, & reconciliationem redimit annulo, armillis, seriea

serica tunica, molli thorace, aut ejus generis pretioso Xenio, aut si lepus quidam, cui cor in caligis, Thrasonis alicujus minis perterrefactus, pacem & requiem emit aliquot Joachimicis, aut ducatis, aut florenis, in convivium commune exhibitis, memor istius Maronis *Æneid.* 11.

Nulla salus bello, pacem te poscimus omnes.

24. Effectus Cornelii interdum bonus est, interdum tolerabilis, interdum vero pessimus.

25. Bonus est cum resipiscit morio, seque peccasse intelligens, mores abinde corrigit: ut si puer mechanicus aut mercatorius, alaparum impatiens, à magistro, domine suo aufugit, sed postea miseriarum impatientior, revertitur & pati consuevit. Item si adolescens cum loculo turgente ad Academias accedens, inque omnibus conviviis primas obtinere cupiens, magnificus, munificus, pugil, eques, miles, dimicator, venator, aleator, clamator, scortator, potator, viridis, gilvus, ruber, cæruleus, flavus, fulvus, rarus, Italus, Gallus, Iberus, Anglus, nunquam Germanus, nec verbis, nec re, nec veste, & paucis loquendo, *Dollerhundt oder Stutzer*, tandem dilapidatis nummis, absumpto tempore, ætate provec̃ta, deceptis offensisque parentibus, eum vidit se stolide egisse, agnoscens barbam crescere, patrimonium evanescere, pallium vilescere, & caput nihil discere, ad meliorem frugem rediens, vitam emendat, & in virum magnæ dignitatis evadit, id

quod tamen rarius praticari in foro testatur,
Gail. 3. observ. 40. n. 34.

26. Medius effectus est, quod impediatur
 orexin, inducat pallorem, rugas, taciturni-
 tatem, exstinguat sales & omnes delicias, &c.

27. Pessimus est cum invalescentes spiritus
 impuri vires hominem adigunt:

Ut nidum informis lethi trabe nectat ab alta.
 alius, non poetaster, sic effaretur, ut se su-
 spendat. Verum cum hoc Cornelii genere ni-
 hil nobis est negotii, sed Theologis & Juri-
 speritis hoc elaborandum relinquimus, qui id
 existimant, & læsæ conscientiae vulnere pul-
 lulare. & Juvenal. Sat. 1. vocat mentem cri-
 minibus frigidatam, nec medici ullum repe-
 rerunt antidotum præter laqueum stupeum,
 quem adeo dicunt infrigidare, ut hanc frigi-
 ditatem prorsus exstinguat.

28. Nunc in gratiam valetudinariorum hac
 peste corruptorum, pauca subjiciemus contra-
 ria seu remedia, quibus hic semispiritus fugari
 plerunque soleat; quorum in numero primo
 rectè collocamus somnum; qui enim dormit,
 non peccat. Et hanc vera ratio, non ea quam
 adstruit Virg. Æneid. 6. quod sopor sit lethi
 consanguineus. Quanquam minus hoc in Vir-
 gilio miramur, cum sit poëta, id est, nugiven-
 dulus, ut rectè objicitur poëtæ in bello gram-
 maticali. Quod si Corneliosus dormire nequit,
 aptissimum est ut vigilet, sed res non caret dif-
 ficultate, teste Hippocrate Sect. 2. aphorif. 1.

29. Quod si somno non vinceretur, recipe-
 tres congios vini Malvatici, tertio purificati,
 cum

cum pane bis coëto, & misce ut fiat cibus: si parum id juverit, adde sextantem spiritus vini mixti aqua nota: si necdum incalueris, accede ad ignem Terentii calesces plus satis.

30. Nonnulli suadenti recipiendos esse novem sacculos, mediæ magnitudinis Joachimicorum, cum totidem sacculis aureorum, qui misceantur, & fiat permutatio in tabernis cum rebus quibus indiges. Hic modus sanandi tam à Theophrasto, quam à Galeno & Averroë præteritus est, sed nec Dioscorides, nec Vesalius ejus meminerunt, quod mirum est, cum alias viri fuerint doctissimi.

31. Nos verò non tædebit arcanum quippiam communicare, quod à nemine mortalium literis proditum est, & tamen præsentissimum juvamen (cupimus enim de omnibus benè mereri) recipe igitur tonnam electri, auri puri, addito complexu virginis, vividi coloris & succi plenæ (sunt enim & aliæ virginum species & utere quoties lubet, non ultra quinques in singulas 24. horas, ne nimio suo calore laborantem exsiccet & languefaciat.

32. Hæc de medela satis, ne quis nos empiricos aut seplasiarios credat. Nunc dubia quædam de Cornelio subnectemus, à paucis hucusque prodita.

33. Quæstio elegans est, an perpetua morositate laborantes, sicut Arcopagitæ illi, qui in Trophoni antro somniasse videntur, quos vulgus Mopsios appellat, Corneliosi nuncupari queant. Nos à negantium partibus stabimus quia rectius marrosii vocantur.

34. Corneliosum non posse bona conscientia ridere multi adfirmant, quod falsum est, nam conscientia in risu non consistit, sed in corde & animo.

35. Invidum recte dicimus Corneliosum cum omnibus ethicis: toties enim paroxysmus effervescit, quoties cum alio benè agi cernit. Verum qui perpetuo livore turgidus, alios opprimere sedulo conatur, potius virum malum nominari censemus qui una cum Cornelio in Insulam deportetur, ut vocant Jurisconsulti.

36. Qui Cornelio tribulatur, testis esse in iudicio utique non cupit, quia non est mentis compos, ac testes tamen habere potest, nec enim propter Cornelium civis esse desinit.

37. Suspendendus an possit Cornelium habere nonnulli ambigunt: Communiter tamen affirmant, id quod & nos credimus contra Palæmonem.

38. Corneliosum posse bonum virum nuncupari probabimus: idque vel eo solo, quod Cornutus. Id est, ejus uxor est communicativa, possit Cornelium habere, cum tamen ipse bonus vir sit, quia patitur, quod multi non paterentur.

39. Cornelium esse spiritum ex humore natum diximus: sed de sexu quæritur: an Cornelius sit etiam mulier. Nos putamus Cornelium esse generis masculini, sed in fœminis tamen potenter quoque dominari, præsertim in virginibus annosis; in quibus tam alte suas extendit radices, ut etiam in fronte & facie passim promineant.

40. Qui infano amore compulsus matrimonium promittit, uxorem ducit, & postea nihil habet, quo sibi victum quærat, posse cum Cornelio tactum dici, putamus, sed tamen beneficium impune esuriendi non est ipsi denegandum.

41. Quoties Corneliosus inebriatur, pulchrè dubitatur, an ipse Cornelius ebrietatem sentiat, quod omnino asserendum arbitramur. Videmus enim ebrios Cornelio plerumque non vexari, quod utique non contingeret, nisi Cornelius quoque inebriaretur, ille vero vino delectatus, malitiæque suæ oblitus, hominem tunc lætari finit usque in crastinum.

COROLLARIA.

I. Grammaticum.

AN Cornelius possit declinari? Affirmamus, præterquam in genitivo casu, quem non putamus declinabilem.

II. Dialecticum.

An Cornelius in homine habeat respectum subjecti occupantis, an subjecti occupati? posterius affirmamus: nam falsum est, quod vulgo dicitur nos habere Cornelium. Nos enim Cornelium non habemus, sed Cornelius nos habet.

III. Rhetoricum.

Dictum est, suspendendum, posse Corneliosum esse; queritur, quo tropo hoc dicatur, Respondemus

Cornelius per tapinosin seu meiosin, est enim non mediocris extenuatio.

IV. Musicum.

Cornelius licet per omnes declinabiles casus possit cani, suavissimum tamen in ablativo statuimus, ibi namque vim suam exserit Lydius, teste Cassiodoro 2. variar. 40.

V. Arithmeticum.

An cadat numerus in Cornelium? negamus, Continetur enim monade: at monas non est numerus, sed numerorum origo, teste Macrobi. somn. lib. 2. c.

VI. Geometricum.

Potestne Cornelio applicari quod Geometris celebratur bis bina his esse solidum? adfirmamus, quia Cornelius est quadratus, hoc est, rusticus & impudens qui etiam non vocatus & ad invitos venit.

VII. Astronomicum.

Cui signo conveniat Cornelius, in Zodiaco respondemas, Capricorno per omnia.

VIII. Theologicum.

An Cornelius in aëre degat inter alios male conciliatos nebulones, respondemus negative, semper enim cum hominibus versatur.

IX. Juridicum.

An Cornelius possit contra Corneliosum agere interdicto uti possidetis. Negamus, quia Cornelius vi possidet, cui non datur hoc interdictum. l. 1. §. ult. ff.

X. Medicum.

An Corneliosus, quatenus Corneliosus est, possit dici Cacoehymia laborare: atque sic phlebotom-

botomiam utiliter adhiberi Negamus, nisi per accidentiam, si nimirum Cornelius tenacior sit.

XI. Physicum.

Cornelium augmenti & decrementi esse pacem, atque ita subjacere alterationi, arbitramur, contra Arist. de generat. & corrupt. lib. 3. c. 33.

XII. Metaphysicum.

Cornelium esse Ens, putamus, & propterea est in loco, nimirum intra capitis territorium, ubi etiam jax dicit & accipit.

XIII. Philologicum.

Dubitatum meminimus, uter sit natura prior, ipsene Cornelius, an vero Corneliosus. Hunc esse priorem statuimus, tanquam subiectum adjuncto suo.

XIV. Politicum.

An deceat in benè constituta repub. Corneliosos habere, negamus: tunc enim, teste Platone, beata est respub. cum cives sunt beatissimi. At beatus nemo dicitur propriè qui Cornelio afficitur. Ergo, &c. Siqui igitur cives Cornelium habent, id de facto fieri apparet.

XV. Historicum.

An Cajus casar cum acceptis vulneribus veste faciem tegeret jam moriturus, sub illa veste Cornelium habuerit, negamus. Est enim hoc Cornelii genus irregulare rectiusque dicitur egrotus esse, qui vulneribus confectus animam agit.

THEMATA MEDICA,

D E

BEANORUM,

Archibeanorum, Beanulorum &
Cornutorum quorumque affe-
ctibus & curatione.

Ad qua Presidente

ADMODUM PRÆCELLENTI,

*Et Exquisito Cornelio Ceraſto Cornano
Medico & Chirurgo Regio Beanorum,*

Reſpondebit

CARIOLINUS TEVETIO

CRUPENAS.

DEPOSITORIBUS

ET

BEANORUM CHIRURGIS S.

I.

Cum hoc symptoma priscis sæculis ferme ignotum jam in dies magis divulgetur, pluribus etiam adhuc Medicis ignotum male curetur, ita ut ægri sæpe succumbant, aut peiores recidivas patiantur: Operæ præcium duximus, ob publicam utilitatem, eā quæ in praxi jam aliquot annis observavimus, hoc loco proponere, ut tam fœdæ luis accuratione pateat natura & curatio.

2. A nomine ideoque rem auspicabimur: Vocantur hi patientes Latinis, ut Ciceroni & Quintiliano Beani, Beanuli, & Archibeani & è primario symptomate Cornuti, licet distincturi simus in progressu sermonis. Germanis *Bacchanten*, *Pennal*, *Lanip*, *Gehörnte*, *Wilde*, quod vix cicurari possint, *Geschossene geseln*. Græcis *Asen* licet hoc nimis sit generale. Hebreis *cubtacha*. Nos autem Grammaticis vocabula linquentes, ad pugnam tam sævi hostis properamus.

3. Beanismus hic definiri potest quod sit symptoma actionis depravatæ facultatis à parentum semine & mala educatione, vel utriusque

que ortum ducens, & cornibus extra cranium exeuntibus, se prodens.

4. Et licet multiplex sit hoc symptoma & varie dividi possit, optima tamen divisio est, in ARCHIBEANOS, BEANOS, & BEANULOS.

5. Archibeani sunt in quibus malum planè inveteratum, & cornua habent plurima, maxima, foedi coloris, emedullata, tertum odorem exhalantia, inæqualia, ramosa, dura aspera, quadrata, nigricantia, liventia, longa, curva, & dicuntur POLYCORNES.

6. Beani mitiora quodammodo habent accidentia, cornua ut plurimum bina, eaque media inter utrosque liventia aut flaventia, aliquid habentia medullæ, & dicuntur BICORNES.

7. Beanuli cornu unicum saltem habent satis acutum, in medio plerumque frontis, duorum aut trium cubitorum, idque mole, glabrum, rotundum, simplex, recta sursum tendens, subflavi coloris, parum foetens, copiosæ medullæ, &c. & hi appellantur MONOCEROTES.

8. De loco affecto imprimis sollicitos nos esse oportet, nam frustra alias in curatione sudabimus: est autem is cerebrum potissimum, & quidem membrana ipsius dura mater, quæ inde nomen habet, ubi etiam plerumque desinit, licet ad radices oculorum quandoque pertigisse referat Doctiss. D. Cajus Caruarius in sua praxi nondum edita fol. 20. 36. 51. 66. Qui quoque suspicatur corneæ tunicæ inde nomen migrasse.

9. Causæ

9. Causæ hujus affectus multiplices, Aër sylvestris & obscurus qualis est in scholis particularibus, ut sunt Lavingana, Lyncensis &c. Item, Dolpelhusensis, Bubendorfensis, Stockfischhusensis. Pickelhæringensis, aliquibus in locis Bataviæ, Sueviæ, & adhuc Misniæ, Grimæ & Portæ. Item, Halæ, Magdeburgæ, Brunsvigæ, Hildesiæ, Amstelodami, Stetini, Lubecæ, Bremæ, Paderbornæ, Saalfurthi, Stierfurthi, Hasfurthi, Servestæ, Breslaviæ, Ambergæ, Nabburgi, Dusseldorpi, Ultrajecti.

10. Apud varios varii cibi in causa sunt, & quidem ii qui crassum imò crassissimum generant succum, ut carnes animalium cornutorum, asinorum, asellorum marinorum: panis item scholasticus, caseus putridus præsertim der *Hasenkas* den die alten *Weiber verkaufen*, fabæ & legumina reliqua, unde perspectus Pythagoras suos discipulos arcebat à fabis, cerevisia, &c.

II. Motus etiam hic recensendus. Nam videmus eos qui vagantes, cantantes, cursitantes, vociferantes, balantes, bacchantes clamitantes, vorantes, potantes, ingurgitantes, mendicantes, hiantes, boantes, in curta tunica saltantes, nullum angulum intactum relinquunt, hoc malo potissimum detineri, urgeri, torqueri. Sive contra, quia in claustris, carceribus, cellis, ergastulis, angulis, cameris scholasticis tanquam pistrinis, mille repagulis, compedibus, vincti, catenati, ferrati, ligati, servati, ob inopiam aëris purioris in
hunc

hunc affectum prolabuntur, aut prolapsi confirmantur.

12. Somnus & hoc loco aliquid potest. Qui enim ex iis glires agunt, magis divexantur, ut noctu hiantes, ronchantes, sternutantes, furzantes, cachantes, schnarchantes, &c. Hiantibus præsertim magis periculi subest, noctu enim animalcula, ut cimices, pulices, culices, tineæ, vespertiones os intrantes, irreptantes, permerdantes, & mentem perturbantes, divexantes, subtile serum exsiccantes, & mala alia excientes, misellos hosce asellos misellè excruciant, & dilaniant. Idem quoque de vigilia esto iudicium.

13. Excreta & retenta suum quoque in hoc affectu locum habent. Dum enim pulverem scholasticum absorbent, deglutiunt, imbibunt, attrahunt, retinent, coquunt, assimilant, apponunt, magnum cornibus fulcrum addunt: ita etiam bono quoque alimento excluso & excreto fæces sibi reservant, & sui infortunii auctores existunt. Ex pathematis sunt ira be-nina, timor *für den wilden Groß vätren und für den schlüsselfeln* ut & virgis & alapis *des großen Schulfuchses*, qui Archibeanorum omnium est pater, avus, abavus, atavus, proavus, *uhr, uhr, uhr, groß Altvatter und Rabbi*, Khimmel. Pavor, mœstitia, horror, rigor, perturbatio mentis; frustrati amores, quos sequitur Desperatio asinina.

14. Proxima causa est lac maternum, mala educatio: Unde crassi exhalantes fumi mentis sedem occupant, quos dum frustra natura expel-

pellere conatur tandem in duram & corneam substantiam convertens eam extra cerebrum foras protrudit.

15. Signa. Primo prodit se intuitu Beatus, cornua enim gerit satis manifesta & conspicua extra pileum protuberantium, pulsus ipsi magnus, vehemens, celer, durus, plenus, frequens, inæqualis inæqualiter, bis vel sæpius feriens, ferratus, caprisans omnium frequentissimus apparet. Urina crassa, turbida, cruenta, fœculenta instar jumentorum cornutorum plurima, fœtida & grave olens, rubra, imo etiam nigricans, vel viridis, spumans in qua volitant ranæ, cantharides, lacertæ, vespertiliones, scorpiones, subsident spectra, capripedes, capræ saltantes, draco volans, grandines, &c. Inveniuntur etiam ramenta cornuum, capita leporina, flatus retenti sursum tendentes, nolæ quæ pugni magnitudinem ferme æquant, & id genus alia tonitruatorvis tuetur oculis, juxta illud torva tuentibus hircis, frons ipsi simiæ aut asini, capilli recti, rigidi, crassi, *wie ein Pfenning stricke*, impexi, qui findi possunt in 4. 3. 6. 7. & plures partes: caput quadrangulare, nigricans exustum, calidissimum, durissimum, distortum, acutum, os lividum, instar proboscidis elephantis, dentes aprini, prominentes, prælongi, crassi, oculi cyclopici, aures leporinæ, surdæ, collum picis instar niveum, barba aut nulla aut schuſtralis, inculta, squalens, horrentibus aspera dumis, nares curvæ aquilinæ *kumpffig wie die schafnasen*, spirantes avernum, exhalantes

tes Mephytim, facies plane Æsopica, Therfitica, Marcolphica: corpus denique totum, *Monstrum horrendum, informe, ingens, cui lumen ademptum.*

16. Signa alia moralia maxime hic notari debent: incessus ciconialis secundum tabulatutam Belgicam, hinc inde nutans, gradus grallatorius, interdum testudineus vel formicinus, interdum velocissimus. Pallium etiam habent ægri ab uno latere dependens, quando domo exeunt pallium non statim applicant, sed postquam jam aliquot stadia vel jugera fuerunt emensi, de brachio, in quo instar virginis puerum recens natum baptismo deportantis, ante gestarunt, deponunt, & scapulas suas latas, ventrem sesquipede exstantem, abdomen insaturabilem, turgidum, inexplabile tegunt. Palliis se quandoque involvunt, seu subcingunt in primis cum ex Galliis veniunt, vel in nudinis Francofurtensibus Gallum viderunt. Ligulas circa collum pendentes aëri exponunt. Oculos habent Vranoscopi, manus gesticationes histrionicas exercentes *wie andere Fabelhansen und cornuti Vettern*, vociferationibus, coaxationibus, mugitu, rugitu, grunntu, gannitu, boatu, balatu, latratu, ceu rustici temulenti implent omnia templa, plateas, ædes, hospitia, cubicula, popinas, latrinas, fana, fora, quatuor mundi Elementa, imo coelum infernum & purgatorium, Limbum Sanctorum Patrum, summa quasi Jovi & Plutoni insultantes. Canum etiam instar ipso meridie quemvis murum permin-

mingunt, præclari Diogenis Cynici imitatores, O MORES! O RES!

27. Nimis adhuc parum diximus, ipsorum modestia plane est immodesta, gregatim volant ut grues: catervatim discurrunt ut fues: mores ipsorum in mensa horrores aliorum, canini, vola utraque illota (nam certis anni temporibus pro sua devotione & superstitiosa religione lavant) manibus pro cochleari utuntur: os cibis & bollis infractum & gravatum clamitationibus distendunt, quasi essent in balneo, muscas carnibus, caseis panibus & patinis insidentes, veluti Justitiæ cultores singulari dexteritate ipsis solummodo propria Cyclopice, miserabiliter, horribiliter, immaniter jugulant, decollant, excruciant, exenterant, exossant, trucidant, dissecant, discindunt, diffindunt, diffringunt. Utroque cubito tanquam firmis fulcris, aut Herculeanis (plus ultra) columnis innituntur, perforant orbis, quadras, cochlearia, boream naribus spirant, diductis hinc inde labiis resonando vorantes fues Bavaricos & Bohemicos imitantur. Et ad summam, deglutiendo tantam molem adsumunt, ut si nova comparemus antiquis, ipsum Milonem Crotoniatem oporteret manere domi.

28. Doctrina pollent tam excellenti & multiloqua, ut in minimo ne cedant antiquis, veteres Philosophos licet nunquam viderint tam exacte tenent, ut quamvis tyrones cum emeritis tamen pugnare audent. Idem de reliquis esto iudicium. Tot compendia, tot metho-

rhodos, tot denique inveniunt nova, inaudita, inusitata, mirabunda, ut antiquitatem obscurare videantur, Sed interim tamen perpetuas lites agunt cum Prisciano & Ælio, pro
DEUM:

*Non mihi si lingua centum sint oraque centum,
Ferreæ vox, omnes Bacchantum scribere formas Sufficerent.*

19. Amant quin etiam, quod mirum: an amentur, dubitamus satis: Interim tamen acquirunt aut quærent potius amorem variis modis, inter quos:

*Chytara schuustralis, est omni tempore talis;
Qualis Bacchantum, magna cum voce balantum.*

Insuper canunt ad numeros & saltant per plateas, tantummodo cum Beanis conversantur, similis enim gaudet simili secundum verum.

Cornua fer tecum, si vis colludere mecum.

20. Ne cornua omnibus appareant, pileum, tametsi honestum virum prætereant non detrahunt, si ab aliis detrahatur, illi modicè extrema tangunt, cornibus suis parcunt & gravitatis Beanicæ specimina edunt. Imò magis fugiunt honoratum virum quam Diabolus, quod ajunt, crucem, & aquam lustralem, aut annosam vetulam.

21. Cum diutius hæserimus in signis, prognostica breviora facimus. Sciendum itaque Archibeanos esse incurabiles. De Beania rem esse iubricam. Beanulos autem bene curari posse. Incipiunt autem cornua foras exire circa tempus pubertatis & post vigesimum primum vix eradicari possunt.

22. Et

22. Et ne quis ridiculum existimet symptoma hoc incurabile esse, afferamus aliquot historias, quæ exstant apud supra citatum ornatiss. doctiss. & fide dignum Cajum Cornarium Centuria curationum 28. lib. 99, fol. 2. 16 3. 8. 9. 5. 1. 29.

23. Primus patrum nostrorum memoria vixit Lobedæ, ibidem scholæ minister, laborans hoc affectu, qui à Medicis omnibus pro desperato relictus misere obiit, cujus hoc existat Epitahium.

Heus tu qui prateris, gradum

Siste, considera fatum,

Nefandum, miserabile,

Durum, inexorabile

Johannes ins musz, genus

Qui natus est in Hornerlandt

Hic dum vellet deponere

Cornua, pra magno onere.

Propter ingentes mærores,

Et maximos dolores.

Mortuus est, & jacet in pace,

Jam abi domum mox, & Tace.

B. ANNOS. XL. M. II. D. V. V III.
O. ANNO. M. D. C LI. VI. IUL. II.

24. Existat & aliud Lavingæ cujusdam, qui post mille dolores miserè obiit ob putrescentia cornua & vermium in cavitate ipsorum multitudinem enatorum, hoc modo:

Hier ligt begraben Kasz und Brodt,

Den hat ermordt der bitter Todt,

Dieweil er gelitten grosse Noht,

*An seinen Hörneren ohne Spatt,
 Sie seind gewesen gantz Blutroht,
 Und haben gestuncken wie ein Koht,
 Darzu gewogen wol tausendt Loht,
 Den wolt beklagen, er ist Todt,*

25. Hoc nuper cuidam positum est.

BEANE.

QUI PRÆTERIS.

LEGE.

ET. FRATRIS. FACTUM.

DOLE.

ARCHIBEANIS. S.

*Natura quæ donaverat
 Cornua, non volui
 Deponere, sed renui
 Opem juvantis Medici:
 O miser & me perdidit
 Post Putrefactis cornibus
 Et intus natis vermibus
 Summo dolore perii.
 Cave Lector, cave tibi.
 Nunc mortuus hic jaceo
 Exemplum, quamvis taceo
 Rogo, velis deponere.
 Ut releveris onere.*

26. Meminimus quoque nos legisse hoc
 Epitaphium Ceraſti Archibeani, Herbomæ
 in cœmiterio Cornutorum.

*Si non fuiſſem arrogans
 Et Cornuum non peramans
 Non eſſem eſca vermibus
 Et mortuus cum cornibus,
 Quare quicunque præteris*

Si istum hominem sequeris

Ne cornu rogo teneas

Et sicut ego pereas.

27. Hoc præterita septimana mihi missum ab amico, positum est cuidam vere mortuo gymnasio Stetinensi, Bremenfi.

Hic conditur Tremellius

Cum grossiculo nasiculo

Superbus decem cornibus

Quadrato conditorio

Nam qui quadratis cornibus

Quadrata fronte & pedibus

Quadrata lingua & auribus.

Et qui quadrato ore

Et qui quadrata voce

Quadratis adest vermibus.

Abi homo vidisti mirabunda

Si te manes quadrati audiant

Quadratis cornibus te projiciant.

28. Ut igitur his omissis ad curam nos conveniamus, tres hosti phalanges objiciemus, Diætam, Pharmaciam & Chirurgiam.

Aër eligendus purus, subtilis, lucidus, à Beanorum sylvis, collegis, latibulis, antris, casis, turguriis valde remotus. Imprimus laudatur ille qui est Ingolstadii, Helmstädi, Jenæ, Lipsiæ, Marpurgi, Heidelbergæ, Francofurti, Coloniae, Wittebergæ & similibus in locis. Huic aëri, modo consultum sibi velint, aliquot annis assuescant, necessum est.

Cibus sit tenuis, concoctu facilis imprimis medicamentosus ut inferius in Pharmacia dicetur, poterunt etiam singulis diebus ter pro-

pinari ursæ item canes villosi, morosi, rabiosi, ut molossus, Hylax, lycisca, atrocitati ex farina fuliginosa subactò inclusa. *Oder den Eulenspiegel in einem gälben Bruhe.* Potus parcus vinum aquosum, lautum, conventum, rastrum, *Junker, Guckguck, Klappit, Glatzsch*. Notetur hic versiculus Lipsii.

Eijn Topff scherpentum, Zwen rastrum spanque conventum.

Aqua in qua caudæ murinæ, aures leporinæ, podex atque ungues asini sunt decocta. Vino primo anno curæ omnino abstineant, sub finem primi & ineunte secundo confortationis loco in prandio parum concedatur. Tertio mediocriter admittatur. Nam non convenit ipsis antequam corpus à cruditatibus scholasticis sit bene purificatum, Beanos enim :

Vina parant asinos faciuntque hos fustibus aptos.

31. Somnus, vigilia, motus & quies mediocria omnia.

32. In excretis & retentis maxime studeant Retentioni, taceant scilicet, audiant studiosos, silentium Pythagoricum observent, nec quicquam nisi bene noverint, effutiant & excernant.

33. Pathemata animi fugiant supradicta.

Conceduntur ipsis humilitas, humanitas observantia erga Studiosos, dicendi studium, & diligentia, obrectationes & objurgationes aliorum modeste audiant, & secundum haec vitia sua paulatim emendent.

34. Tria proposita nobis habemus, subtractionem humoris morbifici, ablationem

cornuum & denique confortationem cerebri. Quod ut melius assequamur, crassos primum attenuabimus & præparabimus humores ut syr. de axungia rotæ, syr. de specillis, syr. de sagittis, syr. de falce mesloria, syr. de novacula, qui omnes in nostris officinis præparati habentur. Imprimis autem convenit syrupus de multiplici infusione fustium simplex, vel qui melior est compositus, qui aromatisetur claviculis ferreis. q. s. Exhibeantur cum decocto ferularum, Brusci, paliuri. Herbæ post coctionem, vel quod melius, recentes capiti arctissimè applicentur & alligentur, habent enim singularem vim in digerenda materia crassa & emolliendis cornibus. Dosis syruporum pro Medici judicio ad ægri tolerantiam augeri minuive possunt.

35. Purgabitur optime materia præparata pilulis de baccis ovinis, asininis, globis equinis, suillis, quadris vaccinis, de dumis, fustibus, rastris, vomere, bidente, tridente. Pilulæ quæ ore saltem retentæ vehementer & mire purgant ex præseminibus ungularum equinarum, corii, stercore columbino, anserino, felino, canino, &c. Veteramenta & corrigia calceamenti trochiscata. Commendantur præ reliquis pil. de ligno buxi, pinastri, ilicis, abietis, tormentum ad magnitudinem juglandis, deglutiantur singulis mane numero xxxv. plus minùsve. Si æger aversetur, conchyliis involvat, aut visco obducatur, asperso pulvere nostro cordiali, de quo alibi diximus.

36. Generalibus præmissis, speciales succedunt evacuationes, quæ fiant Errhinis, sternutatoriis, nasaliis, Apophlegmatismis, masticatoriis ex ficibus equinis, radice liripipii, radicibus a, b, c, d, cranio equino, aut asinino, caudis murinis, glirinis, bovinis, vaccinis, leporinis, ovinis, felinis, cervinis, caprinis, cancrinis, mustellinis, leoninis, camelinis, elephantinis, talpinis, agninis, aprinis, arietinis, caballinis, hircinis, hædinis, lupinis, vulpinis, porcinis, taurinis, vervecinis, ursinis, vitulinis. Imo & rostris avinis, accipitrinis, aquilinis, anatinis, anserinis, columbinis, corvinis, cuculinis, ficedulinis, gracculinis, grumis, gryphinis, merulinis, milvinis, palumbinis, pardalinis, passerinis, sturninis, vulturinis.

37. Nec parum laudantur gargarismata ex decoctione albi græci, medullæ intestini rectorum animalium ruminantium, ut vaccarum, boum, &c. Decoquantur ad tertias, dulcerentur felle lucii piscis, murenæ, canis marini hippotami Indici.

38. His ita peractis in revulsionibus magna spes posita est, quæ fiunt compedibus, verberibus, virgis, alapis, pene bovis exsiccatæ & subula bene longa condito, *Mit einen Ochsenfüssel*, flagellis, fustibus, laqueis nauticis, clavis Herculeanis, rastris, venabulis & similibus ingeniis, quæ prudenti Medico committimus.

39. Cornua jam antequam eradicantur emollienda erunt, quantum fieri potest, medicamentis emollientibus, quorum quædam
supra

supra recensuimus, præsertim commendatur penis bovinus supradicto modo præparatus, & ante cibum, vel etiam sæpius applicatus summa vi & industria, vicem quoque ejus supplere possunt mallei majores fabrorum, ligna decem pedes longa, quatuor crassa, singula ferro aromatizata, libræ tres quatuorve plumbi filo crasso adpensæ & applicatæ, &c. poterit etiam caput incudi submitti aut prælo includi ad horas 5. aut 6. Pileolum seu cucupham si adhiberi opus sit, fiat ex 90. aut 100. libris plumbi, intus obducatur pelle histricis aut erinacei, applicetur singulis mane per horas 3. aut 4. æger abstineat à somno, laboribus, & domi maneat nec ledens, nec jacens, sed stans potius, vel cubito innitens.

40. Et jam tempus accerrimum aggrediendi hostem. Ægro manibus post terga revinctis ut & pedibus, caput inter binas antennas tam arctè collocetur, ne id movere possit, cui genibus nitenti debita ratione chirurgus serra primo majores ramos, dein dolabra & lima si opus sit, reliquias aufert.

41. Si vero possit, quod melius erit, ablata pelle & nudato cranio forcipe radices funditus extrahat, vel aqua forti absumat, ne quid reliquum maneat, quod vicissim expullulare possit.

32. His peractis ferramento candente, si malum inveteratum sit radices perurat, ne recrescant, salem sapientiæ ori imponat, habet enim hic mirabilem virtutem & prohibet,

ne radices putrescentes cerebro noceant, putrefactas quin etiam fortiter expellit & naturam pristinæ restituit integritati: cui adjungi quoque debet vinum capiti infusum, quod eadem facit.

43. Hoc loco annotandum est, quibusdam etiam maximum dentem, Beaninum dictum, molestum esse, qui easdem habet causas & naturam ut cornua, quem simili modo dexter curabit Chirurgus.

44. Post ablationem in lecto collocetur æger, urtica Romana strato in quo jejunus quiescat per 46. dies, & singulis diebus quater lectus mutetur, pelle asinina diligenter tegatur, capite leporinis exuviis insuto, sudor ipsi provocetur loris, hasta regia, &c. Amuleti vici ad collare nolit refertum maxillæ asini, equi, cameli, Rhinocerotis, *oder ein par Last-stein* appendantur. Hæc enim singulari antipathia hoc symptoma longe propellunt.

45. Cum vero rarò, imo nunquam planè auferri possit, præservativis opus erit ne revertatur affectus. Miris modis prodest theriaca Beanorum, quam descripsimus in nostra practica majori, quæ singulariter pugnat cum affectione, quam hortamur ut omnes pharmacopœi in suis officinis ob maximam necessitatem paratam habeant. Proderit quoque album Græcum trochiscatum, confectiones febrularum & roboris quercini, condita cotis & filicibus, morselli ex aloë, colocynthide, diagridio, assa fætida in tabulis, &c.

46. Conclusionis loco Empiricum hoc
ad-

adjiciemus, quod celeberrimus Rabbi Moises Chaldæus & Caballista, in Asia, Africa, Europa & America in multis hominum millibus probavit, quod medicamentum facit ut nunquam recrecant cornua, quod gratis communicamus misellis hisce Afellis, est autem tale.

R. Saburræ ꝑb 12.

Mercurii Sublimati ꝑb 10.

Squamæ aëris.

Fuliginis Camini ana ꝑb 8.

Balsami Beanorum ꝑb 6.

Scharabeorum,

Locustarum,

Cantharidum,

Cimicum ana ꝑb 4.

Vitri Veneti pulv. ꝑb 2.

Fungorum ꝑb 1.

Diagridii Z. ii. & G. ii.

Opii.

Cicutæ ana ꝑb. 1.

Gypsi,

Auripigmenti ana C. 1. f.

Comminutis comminuendis.

Recip. Foeturæ Ranarum.

Axungiae rotæ.

Visci ana q. f.

Misce F. Electuarium.

Signetur *Bachanten Latzwerg.*

Dosis cochl. 27.

Singulis mane ventriculo jejuno decem horis ante pastum sumatur.

COROLLARIA.

I.

AN hic affectus etiam cadat in sexum fœmininum? *A* licet rarius eveniat, teste Hipp. Aph. 26. sec. 1. Cal. 15. Meth. c. 2. Taliacotio lib. 6 quæst. Chirurg. quæst. 17. Ratio in promptu est, quia cum hic sexus sit habitus mollioris, & calorem habeat mitiorem, materia non potest in tantum indurescere, nec calor eum per durissimum Cranii os expellere: faciliori igitur via onus hoc ad mammas ablegat, & reliquias per menses expellit. De qua re latius in praxi nostra egimus, quo lectorem ablegamus.

II.

An in hoc malo sit vena tundenda. N. ob summam cacochymiam. Si tamen adsit plethora in phlebotomia locum succedent, hirudinum more, Basilisci, vipera, scorpii, colubri, hydra, lacerata, dracones, bufones, cecilia, salamandra, & similia applicata. fiant autem hæc † existente in Sphæra octava ad præsepe aselli cum oppositione aut quadrato Martis.

III.

An cornua resecta usum habeant. A. Primo in Medicina. Preparata enim ad modum Cranii humani, pulverisata, & Beanis paroxysmi tempore ad † bj administrata, sudores egregie promovere. In Archibeanis, ubi res est desperata singuli mane sumpta cura palliativa vicem gerunt: Beannulis condimenti instar præscribuntur: Si quoque mater tempore gestationis & lactationis frequenter hisce cornibus utatur, fæ-

tuum

tum ab hisce plane immunem enitetur? ut enim scorpis sua plagæ est remedium, ita etiam singulari antipathia cum affectibus Cornutis pugnare hæc creduntur, teste Alberto magno in secretis. Deinde habent alium quoque usum, sunt ex hisce, dentium, aurium, & linguarum scalpella, manubria, cultraria, amuleta, pocula, annuli, arcus, siphones, globuli, lagena, inductoria. Tintenfaller, Pinal, Standbüxen, &c. Omnia Beanorum utilitati accommodatissima, quæ iudicio industrii artificis relinquenda ducimus.

IV.

An definitio hæc sit perfecta, Barnus est Animal Nesciens Vitam Studiosorum? Aff.

V.

In quo prædicamento reperiatur Beanus? R. in omnibus, quia est super omnia & transcendens.

VI.

Cornua Beqni, & alia cornua Animalis an differant specie? N. Coll. Conimb. c. 6. quæst. 7. art. 8. §. Beanus.

VII.

Possuntne etiam homines dici? Respondetur posse, sed improprie & late sumpta significatione, eodem modo quo phrenetici & stulti, homines, dicuntur, in quibus tamen ratio, qua homo à bruto differt, planè occulta imò sepulta delitescit.

VIII.

Utrum debeant admitti ad conversationes studiosorum, & hic utiliter quaritur. Resp. distinguendo: Qui enim curabiles sunt, & jam sub

*Chirurgi fuerit manu: cur non admittantur?
Imo cum magna ipsorum fiet hoc utilitate; Incu-
rabiles autem ablegentur ultra Garamantas &
Indos aut Æthnaeos fratres: quibus inferendis
carbonibus usui esse possunt. Nihil etiam in his
tentandum auxilii, nec præsidia diffamentur,
quæ multis fuere saluti.*

TANDEM. VOS. QUI. FELICI.
MANV. HVMANO. CONSVLI-
TIS. GENERI.

ET. PRÆCLARA. METAMOR-
PHOSI. EX. VRSO. APRO. TI-
GRIDE. LEONE. ASINO.

IMO. QVAVIS. FERA.
HOMINEM. EFFORMATIS. IM-
PENSIS. ROGAMVS.

VT. CANICULARES. HOSCE.
SALES. BENIGNE. ACCIPIATIS.
BEANVM. TE. AVTEM. HORTA-
MVR. QVI. HÆC. LEGIS.

VT. E. IOCIS. SERIA. ADDI-
SCENS. MENDAS, EMEN-
DES. VITÆ.

ET. BEANINIS. DEPOSITIS. EXV-
VIIS. STUDIOSO. INDVARIS.
SIC. TIBI. DEMUM. NOSTRA.
HÆC. VERE. PLACEBVNT.

SIN. MAVIS.
TVO. PERICVLO. BEANVS.
SENECAS. LICET.

ET. AD. GRÆCORVM. ACTÆON,
ABEAS.

Zum Sawrbrunnen.

V A L E.

THESES INAUGURALES,
QUAS,
EX SENATUS

PARTHENICI, SOCIETATISQUE
Amasiorum Maximæ Decreto in Al-
ma Halecophagorum universitate,

Auspice

CANDELA ET CANDELABRO,

P R O P U G N A B A T

*Ingenua & erudita D. Cornelia Carnivora,
dicta Inquieta, Philosophiæ naturalis
Baccalaurea.*

SUB PRÆSIDIO,

*Clarissimi, Nobilissimi, Expertissimi, Con-
sultissimique D. D. Kuckelbrionis, Mo-
rolog. Doctoris, Medicinæ Licentiati, &
Pandectarum Decretaliumque in F. Jur.
Professoris publici, Poëtæ Laur. Caesar.
Comitis Palatini, Equitis & civis Ro-
mani. & adhuc sexagenarum rerum si
vellet.*

TRACTATUS PRIMUS, DE VIRGINIBUS. QUÆSTIO PRIMA.

Quid sit virgo?

STATIUS *Speckschwardus* ait ; virgo est nomen mirabile deduciturque à viro quia viro apta est , quia gamma per incuriam interjectum est ; *contra Paulus Faniculus* , nomen barbarum esse dicit , virgo *est ein verheiter Nam* , derivatur. Sed omīssa Etymologia sit.

CONCLUS. 1. Virgo est prævaricatio sive error naturæ , qui nonnisi subsidio viri tollitur. Partem priorem defendit Aristoteles , & Galenus. Posteriores sic concludo : Imperfectum aut vitium naturale non possunt corrigi , nisi à perfecto (quoniam cæcus cæcum absque ruina ducere non potest.) Sed vir est perfectum quid , & virgo imperfectum. Ergo manus manum fricet *Eins musz dem andern bey-springen , und nicht im stich lassen.*

CONCLUS. 2. Virgo est ens refartibile ; omnia non integra sunt refartibilia ; Sed tale quid est virgo , Ergo *musz man das beste bey ihr thun.* Major verissima est , minor potius demonstrationis eget , quam syllogisticæ conclusionis.

clusionis: experto crede Roberto, quod in quibusdam summo opere perfectio necessaria sit, aut Conveniens refartibilitas.

Q U Æ S T I O II

Quid sit officium virginis.

OFFICIUM est actio, qua vel aliquid exsequimur, aut aliquid nobis faciendum ferimus, ex quo elucet officium duplex esse, activum & passivum.

CONCLUS. 1. Officium Virginis est exsequi, aut sibi permittere fieri. Ad utrumque parati sumus, *wie es jetzt schmeckt, seind wir darzu ghestreckt.* Probatur prior pars, quia Domino intranti ostium aperire, vestem pelliceam applicare, sed tamen prius eam purgare debet, *Wann der Herr ins Hausz wil, so musz sie ihme den Peltz anlegen, doch zu vorn ausz stauben*: quod aliqui putaverunt, specificè convenire ancillis, sit ut sit, nos præsupponimus, ancillas esse virgines, & virgines per terminum convertibilem ancillas, ut deinde ostendamus. Posterior pars probatur; Quod per se fieri nequit, hoc, si debeat, aliena vi fiet. Sed quædam sunt, quæ virgo ipsa facere nequit, ut calceamenta consuere, tibialia consarcire, *Schube flicken, hosen stricken*, ergo necessaria sibi fieri permittet. Similiter si virgo ad alteram Rheni ripam trajicere averet, id per se fieri nequit: experto igitur naturæ eam provinciam demandare debet.

CONCLUS. 2. Virginis officium est se subjicere *das ist unterthänig machen*: & præsertim respectu virorum. Probatur quod non potest *quin*, hujus officium est se subjicere, sed virgo non potest *quin*. Ergo: Et quoniam hoc luce meridiana clarius est, non indiget probatione.

Dices primò: Nulla materia sive causa secunda, est altera causa nobilior, in suo sexu. Ergo cum virgo æquè sit causa secunda quam vir, aliud alio non erit nobilius, & sic sequeretur, quod virginis officium non sit se supponere, vel subjicere, Respon. Antecedens est falsum, & consequentia *Kahlg nug*, id est, utrumque negatur. Quia qui in agendo sunt fortes, illi sunt etiam magis mobiles, quia nusquam in Annalibus legimus mulieres Capitolia celsa Quirini exstruxisse, aut palmam ante Pragam in Bohemia retulisse.

Dices 2. Quod non potest quin illum terminum te intelligere non posse, Ergo probationem præmissæ conclusionis non esse ratam. Negamus consequentiam, quia etiam nescis qualem barbam Lutherus nutriverit, quando America ædificata sit, qualis caseus ibi conficiatur. Ergo quod mentiris, ejusmodi non sunt scilicet ex tuo captu, Reverendus Doctor Martinus non habuit barbam.

COROLLARIUM: Cum dicimus, non potest quin, subaudi se subjiciat. Et quæ debent se subjicere, earum eatenus est objectum & officium. Præterea à largifluo *natura* instinctu humiliter incedere, se submittere, quædam creata oportet: Ergo, &c.

QUÆSTIO III.

Virgo cujus sit generis.

NOTA quæstionem hic non desiderare genus Logicum, quod prædicetur in Quid, sed Grammaticum, quod vim verbi enunciet.

CONCLUS. Virgo est generis dubii, aliqui tamen volunt, quod sit communis, & est regula eorum:

Est commune duûm, sexum quod claudit utrumque.

Sed ridiculum videtur, quod Virgo virginem incluserit, de viro tamen intelleximus. si vero urgeant actum generativum, concedimus. Quia *olim virgo* (*ein gewesene Jungfrau*) masculum & fœmellam edere potest. Nostram verò conclusionem rejiciendam non censeo, quia certò dicere non possumus propter repugnantiam, illa talis & talis, & sic revocatur objectum in dubium.

Adverte, quod sub nomine virginis intelligamus non vitiatam solum, sed etiam defloratam, hem, intactam dicere volui.

QUÆSTIO IV.

Virginem amabat, quis pes?

PEs hic non sonat pedem quo nitimur, sed quo in construendis meretricibus utimur, inquam artibus metricis.

CON-

CONCL. *Virginem amabat*, dactylus & Ipondeus.

Prob. Dactylus, ut in Profodia patet, constat syllaba longa & duabus brevibus, Choræus, longa & brevi. Sed *Virginem amabat* taliter se habet. Ergo, quia est Adonicum carmen. Sic rem acu tetigimus.

Q U Æ S T I O V.

Virgo in quo prædicamento ponatur?

RESPON. In passionis prædicamento Virgo recte ponitur. Quia passio est, a qua forma quippiam dicitur pati. Ergo; Quia miseræ virgunculæ omni fortunæ se exponere coguntur, miseret me vicem illarum; unusquisque eas pro ephippio usurpat. Non est equus, sed est amabile pignus amoris. Sunt qui virginem esse cotem (*Schleiffstein*) garriunt, quod hodierno tempore & apud fugaces Posthommos, revera sic se habet. Sed bono animo estote virgines, omnium rerum vicissitudo est, vester luctus tandem convertetur in gaudium. Nam sicuti in Talmud legitur: Vestri persecutores tandem turpiter se dabunt animoque deficient. *Si werden sehen als weren sie im Wasser, wie ein Katz gewalckert, so seyt ihr noch frisch in sempiterna sæcula, Amen.*

Q U Æ S T I O VI

Num virgo distinguatur à Studio?

ANNIS abhinc aliquot, quibus philosophiam, tam completam tractare incipimus, clare cognovimus, nullam aut exiguam differentiam esse inter studiosum & virginem. Quandoquidem studiosorum manipulus mallet decem lectiones in consistorio neglectui habere quam levissima cum virguncula conversationem, alio vultum vertunt, abeunt & me in suggestu blaterare parietibus relinquunt. Nec est pusionum pugio tam exiguas, stupidus, ignavus, qui non (ut Coloniae moris est) filiam incucullatam, dum spatiantur, à dextris (ecce honorem adhuc deferunt) currentem, & affabiliter jocantem, subridentem & garrientem habeat. Non curant meam inspectoris animadversionem, *Sie achten mich nicht ein Heller*, & si illis aliquid dixerò, ad superfluum produnt mihi narrum.

Quos ego, si sophicum cupiant penetrare lycaum,

Discrimenque minus, nec verbera dura verentur,

*Ante fores occultus, habent à tergoe virgas
Et baculos magnos crassa de stipite quercus,
Taliter excipiam, ut Divos miserescat in astris.
Quod si vero meis se non submittere flagris.*

Instituant aliqui, hos ego delumbabo severe.

Cavete vobis, ex capite laboro, ich hab
Quin-

Quintem. Sed illud quoque Moguntiae usu venire comperi, nimirum quod studiosorum & virginum ibidem sit tam mixtus ordo, indigestaque moles, ut nostri ad eorum similitudinem accedere frustra laborent. Convenitur in *Paradiso*, in *templo Johannis*, in *summo templo*, ad *Rhenum in monte Jacobi*, praeterea in sacris concionibus, horis indulgentiarum, ubi virgines & puellae, non à concionatoris vultu & habitu, sed ab amantis intuitu circum altaria D. Virginis defixae instar porcorum jacent. Et hoc hisce diebus aliquis juramento affirmavit, quod idem *Herbornae*, *Siggenae*, *Marpurgi*, *Francofurti*, *Argentorati*, *Basileae*, *Lugduni Batavorum* contingit. Eam ob causam vela contrahere & connivere minutim convenit.

CONCLUSIO. Virgo & studiosus non distinguuntur, nisi sexu. Prob. Quæ quærent identitatem (id est interprete Ovidio, mutuum sodalitium) ea non distinguuntur, sed hoc inter studiosos accidit & puellas. Ergo. Major est Aristotelis: Minor edocta sufficienter.

QUÆSTIO VII.

Quæ puella sit maxime amabilis, num rubicunda an pallida.

NULLA est quæstio difficilior in tota philosophia, videlicet an pallida, num fusca puella amabilior sit? idcirco auxilium à
Medi

Medicis petendum plerique existimant. D. Varandæus dicit pallorem in quibusdam mulieribus & virginibus esse fallibilem: Quoniam Hippocrates *chlorosin* (luteum colorem) speciem cachexiæ esse putavit. Alii pallidos colores icterum album, *das weisse Fieber* febrem amatoriam, *die buhlerische Sucht*, & morbum virgineum appellarunt. Unde & nos morbum illum ex mala opinione profectum, & mala libidinis cupiditate exortum censemus. Adde, quod virgines & uxores juvenulæ se fuco imbuere solent, quo pulchriores appareant. Quandoque malus ille & pallidus color internum morbum denotat, pulmonis, splenis, &c.

Deinde puellæ quæ rubræ complexionis sunt in his sanguis abundat, & vocatur sanguinea temperies. Quocirca quæ per se sunt rubedini obnoxia, eadem sunt maxime veneræ, & consequenter amabiles. Interdum tamen aliquæ etiam sunt rufulæ ex phlegmone, ex initio febricationis, quod cor non usque duret, minus periculosum esse auguror. Quid igitur faciendum, ne alicui injuria fiat: ne inficiatur una; ab utriusque stabimus: sed tamen callide.

CONCLUSIO. 1, *Puellulæ pallidæ sunt amabiles, ut sex.* Prob. Quia cum essent amabiles ut quatuor, ulteriorem amabilitatem, ne superentur, arte quadam & industria sibi conciliaverunt, amabiles ideo quis esse negabit?

CONCLUS. 2. Puellæ rubicundæ adeo dulcescunt, ut nihil supra, nisi illa rubedo ex affecto

affectō sanguine proveniat. Prob. Omnia venerea sunt amabilia, sed rubedo vaginalis est Venerea. Ergo.

NOTA. Mallem puellam fuscā modicæ proportionis quam pallidā. Nam etsi in utrisque color ex destructo supposito oriatur, tamen minus periculi in fuscis est.

NOTA. 2. Mulieres pallidæ potius sunt Hermaphroditi, quam fuscæ. Quia calor utrique sexui subvenire volens, propter exiguitatem, nihil efficit; & hæc est ratio pallores adæquata. Exempli gratia: Bonus quidam vir Rhenum ingressus fuerat ab urbe Moguntina, talemque virgunculam in Hollandiam navi transportare volebat, paratis omnibus ad navigationem, foramen in fundo ad erigendum malum non inveniebat. Quid consilii? frustra iter susceperat, ejusmodi damnum in tali virgine fecerat.

*Si non credis, ego tibi non jurabo, quod illud
Non vidi, ast usu posse venire scio.*

QUÆSTIO VIII.

Utrum uno nixu perdatur virginitas.

TO T sunt sententia, quot capitolia inquit Flitnerus. Nam quidam asleverant, virginitatem non perdi, quidam contrarium tuentur ita ut quis excoquendo verum, sapientia exuatur. Negantium hæc est ratio potissima: Perdere est contento privari. Sed virgines virginitate non privantur. Ergo non perdunt. Minor

rem

rem probant sic: Si privarentur, illa privatio esset quid reale: sed nullibi auditum est virginem membro aliquo mutilatam aut corruptam intrinsece aut extrinsece fuisse, sed experientiam docere, quod post nixum, ante nixum, tam bene virgines sint, quam in cubilibus primis, etiam mulieres vetulas eodem privilegio gaudere. Imo virgines, quibus non mens recta sed diminutiva placet (*die auff dem Hundtsruck gewesen da man mit Schwebelspen umb sich wirfft*) pulchriores, amabiliore & teneriores evadunt. Et sic concludunt; Ergo virginitas nixu non labefactatur, sed fortificatur, purificatur, consolidatur, & in vigorem restituitur amplissimum. Quod argumentum maximi momenti est, neque solutu facile. Quid ergo consilii? quo nos præsidio muniamur? dicemus mulieres non amplius esse virgines?

*Nobis continuo tunc ligna in vertice stabunt,
Laniger aque colus, fœmina & aque manus.*
Si dicamus, mulieres & vetulas esse virgines, cum puellæ in majori pretio habeantur, licent.

*Cum sunt puellularum
Et matrimonitata
Obscuriores uni
Flores; adusque quare
Libentius decorum
Laceffitis puella
Vos limen atriorum
Quam conjugis vetusta?
Tunc sane actum est de nobis,*

*Dan haben
wir*

wir erst ein lange Nas bekommen, tunc philosophia nostra, quanta, quanta est, merda consignabitur. Verum ita jejuni in determinatione non sumus: faciemus periculum.

CONCLUS. Non deperdentē perditur virginitas, cum deperdentia subiecti. Prob. Quod perditur sic, ut non perdatur, hoc non deperdenter deperditur, sed taliter perditur virginitas. Ergo, &c. Sine hisce terminis leviter & nugatoriē ad propositam quæstionem respondissemus, *wir weren kahl dar von gekommen*. Nam præcise sumendo nihil certi hac de re statui potest. Speramus tamen hanc nostram conclusionem Virginibus & vetulis gratam fore.

TRACTATUS

SECUNDUS.

DE STUDIOSIS

QUÆSTIO PRIMA.

Quid sit studiosus?

DUBITAVÉRUNT hac de re Academici Westerwaldenses, hi sunt rustici *Westerwaldt*, ut etiam Hercinii *das seind die Hertzwalder*. Hi esse vitulorum marinum habentem cornua tria in fronte, illud monstrum peculiare, & effectum à recta hominum dispositione degenerantem putaverunt.

unt, itaque Westerwaldenses quendam miserunt Coloniam, quæsitum qui & quales essent studiosi. Is summo mane stetit ante Bursam Laurentii, avide expectans studiosos; tandem Juristæ gladiati inceserunt in auditorium, ait ille, hicene studiosi, de quibus fama usque ad nos pervenit? talis quisque nostrum foret, si pallia (scilicet) & gladiolos circum tera gereremus. Sed,

Non faciunt spadi studiosum aut longa, Ribalde Pallia, non alte glomerans vestigia fastus.

Sed virtus studique vigor cum Palladis arte.

CONCLUS. Studiosus est homo mirabilis à natura, cujus finis est rixari. Prob. Aut enim finis est Theologia, aut Medicina, aut Jurisprudencia; Sed hæ facultates non sunt sine rixis. Ergo. &c. Quod verò sit mirabilis patebit. Nam ille est mirabilis, cui aliquid ex instituto non succedit, atque hoc sæpe accidit studiosis, cum plurimi desiderent fieri *doctores*, & fiant *agasones*; *Schulteri*, fiunt stulti: *Decani* & gaudent haberi *campanatores*, *editui*. Deinde propter admirabilitatem & subtilitatem ingenii merito mirabiles dicuntur, cum pene decies aliquid legant antequam intelligant, & quædam scribant, quæ ipsi legere nequeant sunt ergo mirabiles.

QUÆSTIO II.

Opusne sit studiosis?

AD hoc Everhardus lignifaber respondet; tam opus esse studiosis quam ferre novæ
tuas

Etuas Athenas , Es seye den studenten so nötig ; als dem Wagen das fünffte Radt , bona verba , charissime , lupus est in fabula : si studiosos , redundantes & superfluentes insimulaveris , male audies.

CONCLUS. Opus est studiosis, sed non necessario. Digna res est, ubi nervos intendas tunc, quia ultima primis, tanquam ex diametro respondent. Et si studiosus hac de re interrogetur, hac ratione ei respondere potest,

---

Q U Æ S T I O III.

In quo prædicamento ponantur studiosi ?

DICTUM est superius virgines commode poni in prædicamento passionis, superest denique, ut studiosi, qui nullam cum puellis discrepantiam habent prædicamentum seu seriem terminorum magis & minus communium adscribamus. Secundum Stoicos habent relationis prædicamentum, cui referuntur mediante institutione ad præceptores suos, alii qualitatem, alii alia adscribunt.

CONCLUSIO 1. Non everforiè studiosus comprehenditur sub actione : Prob. Actio est quæ aliquid agit, aut rectius, qua aliquid agitur. Sed studiosi plurimum agunt, aut mediantibus studiosis multa fiunt ? Ergo. Major est Aristotelis. Minorem deplorant multi hospites cum eorum fructus seu debita sustinere cogantur, & cum hospita mensam & scamna purgare vult, & reperit fermentum

vetus,

vetus , quod debet succinctorio (*mit dem Schurtz*) coacervare. Et centena reliqua.

CONCLUS. 2. Passionem studiosis assignamus. Probatur ille qui terribilia quoque patitur , & infracto animo subit , illi apta est passionis series. Sed tales sunt studiosi. Ergo. Prob. minor , quia nulla vita sub sole calamitosior est vita studiosorum. Ab infima usque ad Philosophiam sunt scabiosi , & nescio quibus commilitonibus stipati deambulant ; simulac ad Logicam pervenerint , è patria misam pecuniam dilapidant , hospiti servandam tradunt , cauponibus mendicantibus *und Betlern* , *die für dem Zapffen stehen* , ac postea lupinam famem patiuntur , donec mittatur iterum quippiam. Immensa pecunia sine refectioe fruuntur , omnibus ludibrio sunt qui contrariam sententiam tueantur , dicuntque nullam vitam vita studiosorum esse meliorem & minus laboriosam. Sed ô quam bene quicquid dentibus comedunt !

QUÆSTIO IV.

Quare studioso licet ferre gladium ?

POLITIANUS , Quod si bella forent , quid ad aspera promptius arma ? Præterea in aperto hoste aperta sunt arma ferenda. Neque aliquem fugere reor , quæ insidiæ clam & aperte parentur studiosis ab indoctis sylvarum uncis , & Satyrorum fratribus. Notum est studiosus parumper in plateis grassatus fuerit ,

rit, quomodo excipiat, (*wie mann einem solchen die Haub rucket die Gerf wassert*) tunc necessaria se defendere debet, & hæc est moralis ratio. Deinde generalis est, quia dignitate cæteros antecedunt propter ipsorum jura privilegia & dignitates. Particularis ratio est *Jurista*, scilicet gerunt; gladios, degos plantos, & pugiones, ut quod legum demonstratione convincere, rabulosa garrulitate inflectere, codicillorum aperitione, Decretalium expositione non possunt superare, sanguine etiam fuso victoriam obtinere non expaveſcant.

Medici gladiati viſuntur ut cum patientem accedunt, ſuiſque maſſecatoriis & ſternutatoriis nihil efficiant, morbus qualicumque ſi à tam armato hoſte (*von einem armirten Cavalier*) ſibi magnopere timeat.

Loco vero gladiatorum *conviciantur Theologi*, libros edunt, alioſque fædiſſime perſtrungunt, in concionibus quorundam ſepulchrum apertum.

Q U Æ S T I O V.

Cur ſtudioſorum cohors majorem gratiam apud puellas invenit quam Ribaldorum, Cordonum & Menalcarum?

ADVERTE, ad intelligentiam, illi ſtudioſi, duo. Primo eſt ſtudioſus omnis; qui ſtudiis operam navat. Secundo, de quibus poſterius loquimur, ſtudioſi perfecti ſunt quibus per deſignationem grobianitas excuſatur et

est, quam beneficentiam priores nondum gustaverunt.

Sit similis, sensumque trahat, dignoscat & anceps,

Hoc petit in socio Virgo venusta viro.

Ait Poëta: Ex quo educimus, non unumquemque Knebulorum illi cælesti muneri propter defectum præesse posse. Præsertim cum temperamentum peculiare inesse foeminis Varandæus insinuet propter quod paratiores sunt vel ad hunc vel ad illum actum suscipiendum concurrentibus causis aptis, similibus, re ipsaque ex desiderio natis. Quod bipedes bubulci corticesque sylvestres prostare nequeunt, propter grossitatem & insitam ligneitatem indolatam, ut philosophicè loquamur. Si quis autem affectus puellarum est, non ob identitatem humorum, ab istis ribaldis restringi potest. Medemur ergo contrariis receptis in unoquoque morbo: exempli gratia, in calido, damus frigida, & è contrario. Proinde quis refutabit commune Medicorum axioma: Mulierum esse naturam humidam & frigidam. Quapropter eam curare volens, alterare diætam, ad sicca & calida quantum sufficit, debet. Sed tales sunt studiosi depositi sensuales, illi sunt sicci & calidi, adeo ut vel minimum humidi nisi nativi, ex ipsis extorqueri possit: & hoc adepti sunt per depositionem. Quis nescit saltus, cursus, verbera, quæ humidi & frigidi copiam in ficcum & calidum transferunt? nam cum fustibus male mulctantur statim sudant, etiam si in media hyeme

foret, sicut de leporibus scribitur, qui (u-
credibile est) antequam vexatione agitentur
sunt calidi & humidi, sed capti à canibus &
mordicitus apprehensi, confestim luce clari-
mutantur, adeo ut propter siccitatem adeptan-
non comedantur, nisi adipis vel pinguedini
quid admistum sit. Hinc infero quod studio-
sus talis commodè in medicinam laboranti
puellæ propter vim contrarie agentem adhi-
beri possit. Contra *aselli* (*Stockfisch*) *knebelio-
nes*, aut potius *Cornipedes Fauni*, qui adhuc à
primis unguiculis istam crassitudinem præ se
ferunt, gratiæ nihil aut summopere parum à
virginibus ineunt. Siquidem retro pecora, in
caulis, stabulis pernoctarunt, & nativi humid-
& frigiditatis Grobianicæ nondum experte-
sunt. Atqui ut gravissime docuimus, eodem
nihil fit; id est, quod ejusdem temperiei est.
Ergo pecora pascant, aggregenturque in
numerus caprorum, caprarum, capellarum
& hircorum. Certe Poëtæ verba, *sensumque
trahat dignoscat & anceps*, in solos studiosos
quadrat: cum ille sensum trahere, sentire non
possit qui cum per depositionem nondum af-
secutus est. Sed tales sunt Hengstii campestres,
palustres, cum mihi facile persuadeatur, quod
caput decies trabi allidant, quam eandem sen-
tiant. Ergo exoptato accidunt studiosi præ
cæteris puellis, virginibus & reliquis matro-
nis, quibus exvadavit natura, & non nisi op-
posito repelli valet.

Q U Æ S T I O VI.

An sit opus deponere studiosam?

NO T A. Nomine studiosæ inrelligimus virgunculas, quæ ob munificentiam ingenii in studium artium incumbere, & parim cum studiosis conversari consueverunt, nam pares cum paribus facile congregantur *Dierweil es ein Ey ist, ist's auch ein Küchen.*

Restat nunc quæstio, an eam, quæ nominatur studiosa, ex jure studiosorum deponere, & verberibus depositoriis, *das seind gutte Kropßlösz*, affligere conveniat; aliqui negant, ut sunt Conimbricenses, Suarez tamen concedere dicit, sed in confuso: Quidam Cujacium, Bortholum & alios Jurisconsultos explicantes dicunt, qui admittitur in hæreditatem, admittitur in privilegia & similiter in onera, debita, æs alienum. Uti qui renunciatur comes, jam habet parili ratione jus comitum &c.

Nec per vulgarem substitutionem exstinguitur *leg. 4. de vul. subst. Coras. lib. 4. miscell. Donell. 6. comm. Fachin. lib. 4. controuv. Vas. quius libr. de success. creat.*

Suarez putat non insulse & rustice tractandas, *man sol sie nicht zu grob handeln*, item Hartedo & Toletus *disp. 4. lib. 11. phys.* quæ opinio non quidem mala, attamen non satis solida est. Pinell. & Wesenbec. *in Paratit. Apro heredum. nu. 2.* dicunt, habendam esse rationem pudoris. Catharina Ignifera *lib. 3. de de-*

pos. fœminali ait quod mihi factum est, etiam aliis fiet, quoniam ex eo mortua non sum. Adstipulatur Elsa de Kamber, Tractat. de suppositione Logica & Physica, qui libri lectu digni sunt; inter cætera sic ait, semel deposita sum, & si semper tam benigne mecum ageretur, singulis diebus me submitterem, sed in quibusdam locis habent depositores tam ingentes causas & baculos ut primo intuitu quis terrefiat, & fœminalis imago non perhorresceret.

Concludo. Si studiosorum privilegiis, bullis & annexis uti puella velit, debet se submittere depositioni, pro qualitate personæ, Prob. Jura sibi mancipans sibi debita, sed studiosorum jura sibi mancipans puella, si qua inveniatur, etiam obibit in partem debitorum; qui una vult furari, una quoque debet pendere, attamen, inquit Suarez, clementer tractandæ sunt, ne animi deliquium patiantur.

Cautela. Ubi studiosa deponenda, honestatis ergo secedendum à publico, ne rubore afficiatur, & præsertim vesperi cum exiguus concursus. In inferiore parte eam tamen plus flagellent, quam in superiori, quia teneritudo capitis id non potest quod crassitudo vestimentorum sustinet.

QUÆSTIO VII.

*Utrum abrogari conversatio inter studiosos
& puellas possit de jure, nec ne?*

ANTE tres annos, ut memini, eadem in publicis thesibus mota est quæstio, sed nihil præcise determinatum. Quidam doctores hic nimis rigidi sunt, dicuntque conversationem cum studiosis puellis periculosam esse, quia *auguis latet in herbis*, & quia *proximus ardet Ucalegon*, & sic adolescentibus & puellis aqua & igni interdictum volunt.

*Quid juvenes fecere mali, cultroque puella?
Tanta sævitia, tantaque tyrannide pessum
Ut deceat mores, & cognita fœdera longo
Ufu, & fraterne magnalia sternere dotis?*

Turca non ita sævit in sanguinem juvenculum ut illum fame perire patiatur, & nos quibus cœlica illa clementia inculcata esse debet in plantulas juventutis tenerrimas sæviemus? Apage: Nos studiosi iis contenti non sumus, & procul dubio taliter virgines loquuntur, cum audiunt tam sinistram in se legem ab Eunuchis doctoribus & cæcutientibus magistris esse latam. Scriptura longe aliter judicat & facit cum *confratribus*, *sie helt ihnen die stang.*

CONCLUSIO Abrogari usus conversationis & cohabitationis inter studiosos & studiosas nequaquam potest.

Probat. Quia ubi est thesaurus tuus, ibi est cor tuum, imò debet esse. Sed majorem studiosus

diſus acquirere theſaurum non valet, quam pulchram & ornatam puellam : unde apud Germanos dicitur, meum corculum, meus theſaurus, *mein Hertz, mein Schatz*. Ergo non poteſt nec debet.

Major eſt Theologorum, quam ſi quis oppugnare velit, ſtatim hæreticæ pravitatis, & novæ ſectæ arguetur : propter id cavete vobis Zoili, antiquam obtinemus, religioſe ſecundum receptam religionem vivimus, Vetus & recens teſtamentum legimus, nec eſt ſententia, quæ non à nobis magna cruce † notata ſit.

Exin expertum eſt, quod in ſegregatione duorum continuatorum utrumque pereat, quia non venimus per accidens, ſed vere & ſubſtantialiter. Nihil etiam eſt tam triſte ſub cœlo, quod quis aliquem nimis accurate obſervet. Cum filia domo egreditur, fortasſe ad repetitionem jam adeſt ancilla, jam mater, mox ſoror & frater ſicut mihi & amariæ meæ accidit, cum illam ante ædes opperirer, egrediebatur, nos autem citato curſu progrediebamur, ac ſi quis ſtimulis nos pungeret, *als wenn es hinder uns brent*, ad hæc Mater.

Quò; quo ſceleſti raitis, aut cur corbula

Aptata ſub ligaculo eſt?

Id eſt, quo curritis homines nequam, & tu cur corbem abſcondis, forſitan de Diabolo ſomniavit, quod filia ſcilicet, haberet cantharum in corbe plenum vino.

Q U Æ S T I O VIII.

Quæ summa quisve finis studiosi & studiosæ?

NON mediocris disceptatio, sub hac quæstione occultata est, & multi doctores Theologi & Juristæ venerunt in controversiam haud vulgarem. Illi enim dicunt finem esse, ut Deus & proximus sincere diligantur: cujus rei symbolum fuit in duas tabulas ab uno calamo facta distinctio. Hi asserunt studioforum finem esse studere & disputare. Elsa vero de Camber ait, studiosus & puella ideo conveniunt, ut aliquid discant non speculative sed practice, quæ opinio improbanda non est si quis eam rite examinare velit.

CONCLUSIO. Finis proximus studiosi & studiosæ est, librum generationis & corruptionis, causæ efficientis, an Idea causet efficienter, enucleare. Probat. Finis est quod dat influentiam, & primam propositionem concludendi; sed propterea simul literis operam navant ut sciant; an verum sit, quod veteres de generatione docuerint utrum definitiones conveniant definito. Ergo finis est, &c.

CONCLUSIO 2. Finis secundario est; ut alter alteri, ubi difficultas fuerit, explicet textum.

PROBAT. Quia plurima in libris occurrunt, quæ quis primo intuitu comprehendere non potest, & sine ipsis res sustinere non potest: Ergo. Exempli gratia, puella in Aristotele legit, quod quinque in agente &

patiente requirantur, *exsistentia*, id est quod
 uterque debeat exsistere, *inequalitas*, hoc est
 personæ debent esse inæquales, vir & fœmina:
similitudo, hoc est, uterque debet esse homo,
vicinitas, hoc est, non debent distare, *apti-
 tudo*, hoc est, pro ratione temporis, ætatis
 & personæ convenire debent. Jam verò stu-
 diosa hos terminos intelligere nequit, acce-
 dit aliquem condiscipulorum, inquires, Do-
 mine, quid hoc sensus, expone: mox ille
 exponit, donec satis est. Itaque secundarius
 finis est terminos explicare, qui etiam si ali-
 quo modo duri & asperi sunt, cavendum ta-
 men ne omnino iisdem intricemur, confu-
 sionis gratia, etsi detur regressus, qui si ne-
 garetur, nemo hanc telam ordiretur; ipse non
 tentarem, neque tantum modestiæ subirem,
 ne mihi diceretur, *Medice cura te ipsum*.

QUÆSTIO IX.

Licetne studiosum incarcerare?

RESPONDEMUS, quod non. **P R O -
 B A T.** à Decoro, qui tam nobilem sa-
 pientiæ gemmam, perlucidam margaritam
 in foedissimas custodias includere vellet? non
 sumus fragmenta ollarum.

P R O B A T. ab impossibili, Continens de-
 bet majus esse contento. Sed talis carcer non
 datur. Ergo, &c. Minor Prob. Nam com-
 muniter loquendo studiosus ubivis est, Ro-
 mæ, Neapoli, Bruxellis, Coloniae, &c. par-
 ticulariter, tamen interdum periclitatur. Sed

illi

illi maxima fit injuria, si ibidem essent non paterer: non enim porci sunt ut includantur stabulis *Wir seind kein Sew, sondern das aller edleste Blut, als je war, und wierdt sein.*

Nisi aliquis similitudine Moschi diceretur: nam dicitur, si quis Moschum qui odor bonus defecit, includat labrino, quod confessim propter fætoris duellum, antiquum odorem recipiat. Sed non est cura de perduto vigore nobis.

QUÆSTIO X.

Beanusne in depositum agere potest?

CONCLUSIO Minime gentium; sit cujuscunque professionis velit, Doctor, Magister, Baccalaureus, Ecclesiasticus, secularis. Nam quid Sus cum Minerva? quid Beanus interrogaret, cum ipse nihil sciat, injuriam illi faceret, quia sensuum expers est, & quid loquatur, nescit, quod videt, cæcè videt; quod audit, surde audit: quod olfacit non sentit; quod tangit, tanquam de querno robore frustum saxo allisum non advertit, uno verbo sunt *Rustici quadrati, Es seindt rechte Flegel, Bengel, und Klöppel*: Et si quis talium aliquem Dominum deponendo pileum salutaverit ejusdem farinæ esse apparet, eo honore digni non sunt, in *Canis ades* eos abdere oportet, *zum Hundstall*, & postquam mortui fuerint, asininis crepitibus sepeliendi.

— quippe Beani
 Fossorum similes, Caprimulgorumque ferorum
 Sensibus humanis expertia pectora vivunt.

TRACTATUS

TERTIUS.

DE HOSPITIIS.

QUESTIO PRIMA.

Quid sit hospitium?

HIC sedulo investigandum censeo, quid auctores antiqui & recentes, de hospitio senserint. Cicero diversorium appellat, hospitalitatem alii, sed hoc est valde quadragesimale definitum. Nam studiosi libenter apud omnis generis homines habitant, peculiari cellula gaudent, praesertim antea vermibus obnoxii fuerunt, & se ad recentiorum cumulum dimittent. Non facit in palatium nostrum, juxta hoc non satis conditum est.

CONCLUS. Hospitium est oeconomicum receptaculum constans ex hospite, uxore, & ancillis meliusculis, ubi advenis studiosis necessaria corporis pro pecunia non iniqua administrantur. Hoc quoniam satis notum, non indiget probatione. Hospitium vero, quod prioribus requisitis caret, hospitium vocare non ausim, hoc ideo dico, ne quis pecuniam suam consumat in fordido loco, *in einem garstigen Winckel*, ubi scilicet hospes solus ad
 men-

mensam à poculis est, hospita in culina sola
 in cibis coquendis versatur. Ornatior vero
 ordo est, cum curstant militæ puellis puellæ
 observantes, an in mensa quid desit. E contra
 posito ubi tales observantes non sunt, ibi recta
 methodo non proceditur, nam raptis à pran-
 tio patellis infunditur cœna, ita ut dubites,
 utrum scutellæ lotæ sint nec ne. His scopis
 purgationis gratia opus foret. Hospitia opti-
 ma sunt Moguntiaë in speculo, Coloniaë in
 sydere, aureo porcello, cygno, Francofurti
 in Corona, sub signo Aquilæ, Poppardiaë
 sub Ense, Lugduni Batavorum in aureo cor-
 nu. Pessima subinde ob tædium ne quoque
 confundantur, non significabo.

Q U Æ S T I O II.

An jure hospitii liceat uti studioso?

IUS gentium & civile inhibet, quod qui
 venit in locum, venit etiam in jus, & qui
 venit in loco, veniat è jure ut *Concl. lib. 3.*
Pancrat. ff. 6. lib. 8. Cornel. tract. 10. ff. §. &
unicuique ibi vis prostat sua patria pro pecu-
nia, nec ulli denegatur jus.

CONCLUS. Jure hospitii licet uti stu-
 diofo. **PROB.** superiori axioma Juridico.
 Deinde ratione: ususfructus est jus aliena
 re utendi, fruendi, salva rei substantia, sed
 tale quid hic sit, cum divertuntur studiosi
 apud hospites: Ergo, &c. Nam neminem
 occidere volunt, propterea non venerunt il-

luc, sunt pauperes Diaboli incarnati subsidium quærent: non semper sub gelido Jove tutum est dormire, at ut eis clarius intelligentiam præbeamus, hac inductione probabo. Quare emis pomum, nunquid ut eo fruaris: quare intras templum, nunquid ut in ec omnia Christiana exercitia usurpes? Quare iter facis Romam, nunquid videndi Papæ gratia? Quare à Judæo accipimus vestes mutuas pro reservato debito, nunquid ut eis utemur. Ergo studiosi non intrant popinas jocandi gratia, sed ut semel cum necessariis jure utantur. Hæc est egregia probatio quæ nititur grallis *sie gehet auff steltzen*. Nam manifestum est, neminem ingredi tabernam diversoriam, ut pila ludat. Ambigis adhuc; Nunquid si vicinæ ædes incendio absumerentur, si hospitium peteres, eatenus quatenus tale sustentaculum est, tu te ipsum ab incendio salvars si vero te salvas in alieno, Ergo alieno jure uteris.

Fibula Scias, quod quicquid sit in hospitio pertineat ad jus ipsius, ut sunt *servi, ancilla, Domina, filia*, & cæt. quibus aliquando in necessitate uti potes. Servi scilicet equum curare debent: Ancillarum est, lectum tuum sternere. Uxor pro stomacho tuo, quando placuerit, ex præcedenti potatione, Julepum conficere debet, quo paulatim recreëris, circa cor & umbilicum: Filia, dum is cubitum lucerna tibi præire potest & similia.

Nota, cum hospes nimis suspiciosus est: non est bonum ibi manere, egredere & excu-

e pulverem è calceis tuis. Non enim bonum est vesp̄ri suspicari cum juvenes Studiosi cubitum se conferunt, tunc enim aliquando lucerna exstinguitur & fit maximus tumultus.

QUÆSTIO III.

Cur rara inter hospites & uxores presentibus studiosis est concordia?

QUIDAM dicunt quod de nocte, dum studiosi aridas & siccas fauces habent hospes cogatur surgere, & siccis fratribus promere, sed interim hospita lectum circumvolvitur, ut hospes cum redierit, in sponda dormire teneatur, quod illum male urit. Si gravetur ipse surgere mittatque uxorem suam allatum vinum, tunc ipsa honestatis ergo, proficiat dicere debet, & ultra necessitatem bibere *Sie muß eins über Nacht annehmen*. Quod si redeat ad hospitem, anima ipsius tam graviter fætet, ut sustinere non possit: Quia jejuno stomacho facta concoctione graveolentia vix perferre possumus. *Galenus Aphor.* Alii ferunt, quod studiosi optimo vesci petunt, quod negante hospite uxor illis largissime propinat.

CONCLUS. Hospites raro intelligunt latine, meliuscule uxores.

PROB. Nascitur zelotypia, cum id, quod ignoramus, ab inferioribus fieri cernimus, sed hospes cum non intelligit latine, uxor statim ad nutum attendit, Ergo. Majorem præsup-

supponimus certam. Minorem experientia probo. Nuper Argentorati cum quibusdam magistris doctoribusque Basiliensibus divertimus ad insigne galeæ *im Helm*, è prostibulo salutabat nos hospes & hospita tanquam honoratos viros. Cui ego: Hospes dignetur nobis accipere amphoram Rhenensis, ut lassitudinem corporis paulisper reficiamus, hospes me aspiciebat nesciebatque quid vellem: mulier intelligens profiliebat: nescis mi hospes, quid hi boni viri desiderant, vinum Rhenense, *das ist, Rheinischer Wein*, corpus significat ventrem, *der Bauch*. Itaque volunt corpus reficere, ad nutum animadvertendam vinum album beneficio *Albis*. Succensus Hospes, Mulier, mulier, inquit, quem exitum? ait illa, ut introitum. Noli mihi hospes istud in malam partem interpretari, sæpe oportuit me humiliare ante studiosos antequam tantum dicerim, sæpe illis humillima officia præstiti. Heus si vesperi studiosis quoque calceos detraheres, sic etiam aliquid disceres. Nos autem credimus eam, antequam nuberet hospiti, fuisse studiosam.

Q U Æ S T I O IV.

Si hospita riferit cum studioso culpabiturne?

RESPONDEMUS nullo modo, *Hony soit, qui mal y pense*. Nam omnis homo est risibilis, & potest fieri, ut Studiosus aliquid novi afferat aut fabulam aliquam narret, quam

nam hospita nunquam audivit aut vidit, ex
 quo probabiliter sequitur eam ad risum conci-
 dari. Deinde me æque bene excipit quispiam
 isu, quam torvo vultu quum ex eodem pro-
 cernat subjecto. Quid vobis videtur? aliquan-
 do res præter opinionem accidit, *unter weilen*
viert de Kart verfälscht, imprimis cum stu-
 diosus sciat *Hispanicum Pater noster*, quod
 milites ante triennium in Palatinatu confece-
 rant. Sed quoniam inde nihil dependenter co-
 noscitur: Ergo, non culpabitur.

Q U Æ S T I O V.

*Detrahaturne auctoritati studiosi, si hospitis
 prolem juniorem scilicet, ulnis in hospitio
 gestat & deosculetur.*

TOLETUS dicit quod detrahat, dicitque
 studiosum invigilare debere libris. Ne-
 gat Petrus Molina, Vasquius & nonnulli alii,
 dicuntque esse signum humanitatis.

CONCLUS. Non detrahit auctoritati
 studiosi gestare puerum juniorem natu hospi-
 tis & deosculari.

PROBAT. Lex naturalis dicitur, quod
 frater fratri servire debeat in decentioribus.
 Sed studiosi sunt fratres, & incertum, cujus
 opere puellus (respectu hospitis) editus sit.
 Ergo, licet & nihil detrahit. Nam nullus
 hospes dicere potest, hic est meus puer, non
 minus ac Paterfamilias qui Gallum unum &
 gallinas tres alit, interim Gallinæ aliò vagan-
 tur,

tur, ubi alterius ordinis galli sunt, quibus se gallinæ propter novitatem subjiciunt, cum crebritas ejusdem odium gignat, & sic pater familias non potest dicere, hæc gallina hoc ovum peperit mediante meo gallo. Ergo, quod volebamus.

Q U Æ S T I O VI.

Quod si hospes nimis importunus sit, licet ne verbera admiscere?

RESPONDEMUS. Licet: non ad eum quidem modum, quo jubentur milites in campis congregari & se ad sanguinem usque verberare, tamquam hostes, inimici, & raptores bonorum omnium: at longe inferiori gradu nimirum veluti obmurmurantes inspectores hospites verberamus. Non licet ex suspicione judicare, & si quis ei adversum aliquid fecerit, statim habet pœnas. Nam studiosos nemo potest cogere, ipsum Diabolum parvi faciunt: quocirca si bene tecum actum velis, noli cum illis rem habere, ita omnia salva erunt, juxta illud.

Non frenos, non vincla subit studiosus, aeffrons.

*Ira petit, liberque agili jactatur habena,
Altior ingreditur, cui si commoveris iras,
Va tibi! non impune feres, memor iste suarum
Virium, in ærumnas te precipitabit atroces.*

Modum vero omnia mala vitandi hospes præscripto intelligunt: nimirum hospes i
mer.

mensa monebit, & quicquid in mensa appo-
 tum erit, boni consulat, uxor vero & filia
 in culina relinquantur.

Q U Æ S T I O VII.

Segregabitne hospes merito filias a studiosis?

CERTUM est, quod ex conversatione
 duorum oppositorum nihil boni profici-
 catur; quo circa separare tutissimum erit.
 Secundo si pater familias habet pueros infan-
 tes illis exhibeant: certe Studiosi eo modo
 non illos à consortio studiosorum excludere
 potest, ne vagiendo & fœtendo molestias
 lelectantur. Eatenus igitur Paterfamilias pue-
 ros à studiosis abscondat, ne forsan aliqui sint,
 qui illos virgis acriter cædant.

CONCLUS. In filiabus debitam ætatem
 decimum sextum, 17. 18. 19. 20. & cet.)
 attingentibus, propter augmentum pruden-
 tiæ non est rara segregatio. **PROBAT.** Illud
 ratum non est quod studiosorum confidentiæ
 oppugnat: sed segregare virginem puberem à
 studioso oppugnat confidentiæ studiosorum:
 Ergo non est ratum. Major est certissima: Mi-
 norem probo. Nam si quis leporem assatum
 à conspectu meo eripit, illi mihi amplius non
 fidit, alias relinqueretur, si perinde foret. Ex
 hoc stultescere apparet, & parum sapere talis
 videtur, dum duo fallibilia insulse sibi præsu-
 mit, in fidelitatem nempe studiosorum & im-
 pru-

prudentiam virginum. Nam metuit infidias à studiosis : quasi officium eorum esset insidiari, putat præterea studiosos non esse fideles, timetque ne obsignatum cubile refringant. Atqui hoc absurdum est, imo inauditum, studiosum ut sic futurum fecisse. Ergo. Secundo præsupponit filiam ipsius non satis sapere. Stulte tuam ipsius familiam ignominia afficies? cum annis provenit sapientia: Ergo, quod petimus, non segregabis filias tuas à studiosis, à quibus multa bona omniæque decentia discere possunt; siquidem arbor bona malum affectum præstare nequit.

OBJICIENS. Filias meas nere, & texere telas faciam, sed hoc à studiosis discere non possunt: Ergo. Minorem probo, quia ipsi tanquam muliebrium artium experti circa libros versantur.

RESPONDEO. Data majore; Negamus minorem. Nam novi quosdam studiosos, qui tam bene nere & texere possunt *flicken und placken*, ac si per decennium didicissent, non quadrat. Noli ergo segregare filias.

TRACTATUS

QUARTUS.

DE POTATIONE.

QUESTIO PRIMA.

Quid est Potatio?

DUPLICEM esse potationem patet; unam civium opificum & rusticorum; alteram studiosorum studio-
arumque, & ambæ tamen inter se distin-
guuntur realiter. Prima est, copiosa vini in-
temperata fine modo per guttur ad nauseam
sque infusio, ex hac ut plurimum sequitur
comitus *ein Kalb*. Posterior est humida trium,
quatuor, vel quinque confectio, quibus vinum
coloram gerit: & hi angelis, hem Angils dice-
re volui, non impares feruntur, omnia ridi-
cularia hic agitantur: disputationes jucundæ,
laudæ, concinnæ, amabiles, hinc inde oriun-
tur: Cur Venus pingatur nuda & cæca? quid
significent tela Veneris, & similia egregia pro-
verbia. Ibi quoque aliquando differitur de
constitutione Microcosmi, generatione &
corruptione, de materia, forma secundum
physicam Aristotelis.

*Hic modus aridet nobis, hac gaudia tantum,
Appetimus, non hinc retrahet nos atra No-
verca,*

(est,
*Mancipium corvi Cacodæmonis, unica mens
Vivere cum tali, cum tali occumbere turba.*

QUÆ

Q U Æ S T I O II.

Utrum ultra Raufferum, ut vocant, bibere liceat?

HÆc quæstio plurimos traxit in controversiam, attamen dicant quidquid velint Medici corporis naturalis, tutores averfantur nihil faciunt, nominantque plenitudinem ac vasa, cum quis ita madet, corpus illius pluri vini capax non sit; deinde plenitudinem ad vires dicunt, cum quis ita ebrius fuerit, ut corpus plus vini perferret.

CONCLUS. Ultra Raufferum bibere non licet. **PROBAT.** ea quæ sua malitia si gratiam gratis datam excludant, ut neque in hoc sæculo, nisi ægrè admodum, neque in futuro remittentur per se vehementer abominandæ sunt, & non licet. Sed talis est potatio ultra Raufferum: Ergo, non licet. Major est Theologorum: Minorem probo. Quæ humanæ, fraternæ charitatis jura violant: ipso facto gratiam excludunt: Ergo. Et hoc experimur in nuptiis, conviviiis, nundiniis, encæniis & aliis congregationibus, ubi homines mira metamorphosi transformantur in bestias, asinos, porcos, tigres, ex iis quoque actibus, oriuntur homicidia, stupra, &c.

Q U Æ S T I O III.

An liceat in potatione adhibere alveolum aleæ cum tesseris & orbiculis?

RESP. Sunt qui affirmant, adducti haud ratione; quia animi nostri ludo aleato

io recreantur, & ingenia stupida exacuuntur. Sunt, quorum cerebrum ad mentionem tabulæ aleatoriae finditur, & quorum cor gutta-
im tabescit, quasi in aquam indideris salein.

CONCLUS. 1. Animi causa alea uti licet. Hoc totus mundus fatetur.

CONCLUS. 2. Pro lucrandis pecuniis abula aleatoria ludere non licet.

PROBAT. Quodcunque hominem ad summam paupertatem redigit, eo ludere non licet. Sed tale quid efficit ludus aleatorius. Ergo. Majorem nemo sanus negabit. Minorem probo. Exemplo Sidonii, cujus res hac via ad restim redierat.

Verba Sindonii sunt.

Ludus aleatorius (dum adolescens eram) exuit me miserum in quadam cauponula primo omnibus nummis meis præsentariis, tum mutuatitiis, deinde villis, agris & possessiunculis, ut ne hara quidem suilla mihi superesset, aut tantillum loci ubi catellus cubitare posset. Postremò verò omnibus tunicis cum amiculo & crepidulis: ut ne intima quidem tunica superesset, ut te non homunculum denudatum, sed cuculum hybernum deplumatum spectare putasses, verum est quod commemoro. Imo Diogene illo cynico longe pauperior eram, nam illi reliquum erat dolium versatile quod ad faciem solis diurni (instar solstitialis herbæ obversabatur, mihi vero præ nimia paupertate, ne cavea quidem viminea, sub quam gallina cum pullis suis succubare posset) erat; erat illi tunica inter-

rula,

rula, palliolum, quod supernè circumjecerat,
 mendicorum suppellex baculus & pera pan-
 ria, mihi vero, proh dolor, nihil horum
 erat, non modo videbar Diogene, ve-
 rum & quovis mendico circumforaneo pau-
 perior. Quod cum (licet fero) animadver-
 tissem, nec ullum verbum ac ne tacitum qui-
 dem gemitum quivi emitte, post aliquan-
 tulum temporis occepi meam fortunam meos-
 que casus graviter ingemiscere, & vacuas
 manus sæpiusculè complodere, pedesque in-
 certis alternationibus commovere, modo
 hanc modo illam capitis partem (quæ mihi
 non pruriebat) adscalpere & ore semiclauso
 balbutiens nescio quas querimonias effutire.
 Tandem dolore ingravescente subitò velut
 lymphaticus incepti victorem meum imo her-
 culè, exspoliatorem omnibus maledictis (quæ
 quivi comminiscier) onerare, compellans eum
 trifurem, latrunculum, sicarium, veneficum,
 patriæ proditorem, parricidam, sacrilegum,
 perjurum, legirupam, perniciem adolescen-
 tum, & cum dictum libratum pugnæ in ora
 ejus impegi, ut gingivas ejus edentarem. Ipse
 vero extemplo mihi caput correpto de men-
 sa alveolo excerebrasset, nisi unus ex collu-
 soribus nostris Mysargyrus nomine (qui assi-
 debat) altrinsecus intercedisset, & rixas no-
 stras intercessu diremisset. In ipso ferme tem-
 poris puncto accurrit minister cauponis, qui
 me miserum affatim plagis castigatum forin-
 secus adjecit, & tres canes villaticos feras at-
 que immanes è cavea sua (in qua per tempus
 diure

diurnum concatenati cubant) emisit, & in exitium meum inhortatos inimisit: qui signo solito ministri cauponis incensi furiosaque rabie conciti & allatratibus horrendi eunt in miserum. Quod cum vidissem illico filicem quendam de via tremundus corripui, correptum in caput propinquioris canis accurrens magno nisu contorfi, sed impetu casto per extremum dorsum transcurrens lapis contra opinionem meam deciderat in terram innocuus: quo lapidis jactu canis alioquin exasperatus, furiosus me miserum rabido rictu aggreditur, aggressum terræ guttur applofit, applosum ipse (cæteris canibus coadjutoribus) membratim discerpere tentavit. Sed in eodem pene momento, accurrerunt viri rustici (qui meum miserabilem ululatum cognoverunt) allaturi suppetias, hi cum fustibus, isti cum furcis bicornibus, illi vero cum verticis quibus segetes demessæ in area flagellantur: qui ubi appropinquavere non modo armis suis rusticis, verum etiam sublati cloribus canes abs me abegerunt. Abactis igitur canibus, me miserum humi stratum in pedes statuerunt, & corpore meo sanguinem aciniis & quibuslibet aliis panniculis deterfo, igitur sanguinis profluvio: accessit quidam ex amicis meis, cui nomen erat Eleus, qui me miserum apprehensum, ad ædes fratris maioris natu perduxit, qui ubi cognovit me à canibus adinorsum & variis vulneribus distractum, statim medicum vulnerarium cum pyxidiculis unguentariis acciri flagitavit.

tavit. Hic fuit infelix eventus istius Sidonii.

Felix quem faciunt aliena pericula cautum.
Ergo habemus intentum.

TRACTATUS

Q U I N T U S.

DE MECOENATE.

Q U Æ S T I O U N I C A.

Quid sit Mecœnas?

NON diu hærebimus in hoc tractatu, si modo nucleus ad quem tendimus, subito proftet. In hac autem quæstione solummodo dicendum erit, quid sit Mecœnas, hoc est, amator studiosorum: communis est sententia, quod inter viros nulli aut pauci reperiantur. Quo permota *Veronica Spierlitzna in tract. de mec. & stud. cap. 10. dict. 3.* aperte dicit: *Horatium & Virgilium* non fuisse amatos propter doctrinam à Romano quodam nobili, qui fuit intimus Augusti Imperatoris, sed à diversis virginibus, quas propter benevolentiam Mecœnates appellant. Et si quis Georgica Virgilii cum Eclogis diligenter inspexerit, facile animadvertet: quod sub masculino semper fœmineum putaverit, & amores sub obscuri nomine prodiderit. Ejusmodi Mecœnatem quoque Naso habuit, ob quam potius, quam ob scripta de arte amandi

mandi relegatus fuit. Etiam ratio dicitur vi-
os non esse Mecœnates studiosorum, nam
ut sunt docti aut indocti; ipso facto contra
lorem suum agerent, quia docti ne separen-
ur, oderunt doctos, indocti susque deque
abent doctos, quare ergo amarent?

CONCLUS. Mecœnas est homo habens
asum, oris superficiem, mentum, propter
m unam à viris distinctus, qui singulariter
t propensus erga studiosos. Ex quo patescit
te foeminam: quia inter foeminas, ut erudi-
um est plures reperiuntur, quæ in studiosos
ene animatæ sunt, ob rationem physicam.

TRACTATUS

SEXTUS. DE OPIFICIBUS.

QUESTIO PRIMA.

Quid sit opifex?

OPIFEX non planè à doctis rejicitur;
quia vix eo carere possumus: nunc
ad definitionem. Quidam putaverunt
opificem esse cuiusvis servum. Sed hi nimis
objecte de illis loquuntur; alii dicunt opificem
se hominem laboriosum, cuius finis est,
unquam ditescere. Sed hæc definitio nimis
ingusta est; sit rationalis.

CONCLUS. Opifex est lucrator pa-
K 2 nis

nis sudore faciei, re aliqua, quam aut usus aut necessitas postulat.

PROBAT. Finis est, quod rei ita consequenter esse statuit, aut quod rei influxum suppeditat, sed tale est opificium, cum nimirum propterea extrema & fortissima quævis exantlet, ut panem & æs conflare possit. Ergo, Rectius in terminis. Nam nemo S. Sepulchrum custodit gratis, quilibet suum petit. Ex quo intelligitur nos minus posse carere opificibus quam doctis.

Q U Æ S T I O II.

Quodnam sit sordidissimum opificium?

SUDOR mihi præ anxietate erumpit, tot enim sunt sordida opificia, ut quo me veritam nesciam, quædam versantur circa materiam puram, quædam puram materiam impuram reddunt. Nulli laudem suam detraho: hoc unum dico alutarios intrinsece foetere. Prætereo jam Piscatores, sartores, laniones, peliones, carbonarios, latrinarum purgatores, quorum sordes & odores si quis non sentiat, *is homo obese naris* merito dicendus est.

CONCLUS. In sordibus opificium limarii prærogativam obtinet. PROB. Illud est sordidissimum opificium, quod nusquam sordibus caret. Sed tale quid habent limarii *die Leimentretter*. Ergo, Major est vera, Minorem probo, nam simulac limarii dixerint, quod felix faustumque sit, manus eorum permerdatae sunt, *soo haben sie schon ihr Hemdt beschissen und besudlet*.

TRA

FRACTATUS

SEPTIMUS.

DE MEDICINIS
ET MEDICINA.

QUESTIO PRIMA.

Quid sit Medicus?

ANTE aliquot annos medicina tam vilis fuit, ut homines indocti & agrestes; (*die schlimme ungelehrte Flohhirten*) medicos urinæ inspectores nominaverint, quasi urina objectum eorum foret, unde quidam illos cum juristis hoc versu risit:

*Stercus & urina Medicorum fercula prima,
Sunt medicis signa, Juristis fercula digna.*

Ex quo factum est, ut agyrtæ circulatores, viri sylvestres, (*Walthansen*) Rottorum captores, radicum efflores in majori precio habitui fuerint quam Medici. Dixerunt illi quicquid in buccam venerit: Nulla scientia, meo nimo, tam excellens est quo auctoritati medicorum aliquid detrahat, quia revera sunt nobilissimi corporis humani inspectores.

CONCLUS. Medicina est scientia practica & speculativa, versans circa corpus fababile inclusive.

PROBAT. Quia medicus, dum ægrotum accedit, perscrutari debet quo morbo laboret, quatenus est speculativa. Deinde per an-

te cognitam curandi regulam eundem curare. Ergo, est practica & speculativa scientia. Inclusive vero, cur annexerimus, ex sequentibus videre licet.

QUÆSTIO II.

Quare hæc disputatio in antepenultimo loco posita, cum nobilissima sit?

RESPOND. Quia medicus est tanquam pædagogus corporis humani. Sed pædagogi clientes suos præcedere sinunt, præterea honestum est ut servi præcedant. Dominus autem sequatur, *Hysteron proteron wie bätgen mit den Schollen.* Etiam si hic mos apud Germanos exolevit: (Nam Domini equitant, eunt præ, servi autem sequuntur) attamen nos ab Italorum partibus stamus, qui optimi medici sunt, & quia alii omnem suam scientiam ex illis hauserint, eorum quoque mores imitari debent. Ergo.

QUÆSTIO III.

Utrum medicus juvenis salva conscientia puellam denudatam videre possit?

DIFFICILIS fane quæstio, sed ar-
respondeat arbitrio paucis docebimus.
Quidam dicunt esse impuritatem & curiositatem, ex hoc non leve peccatum provenire posset. Et hæc est sententia communis doctorum. alii innuunt quod ex aspectu nudæ puellæ rigor febrilis & alia gravissima symptomata oriantur.

CON-

CONCLUS. Propter anatomiam medicus
 salva conscientia potest puellam denudatam
 videre. PROB. Quæ medico adeo necessaria
 sunt, ut sine eis medicina sua sit irrita & falli-
 bilis, ea salva conscientia perlustrare potest.
 Sed puella ratione anatomiae talis est. Ergo.
 Nam nemo unquam somniavit, quomodo
 viscera sese habeant, quo in loco sita sint, nisi
 ipsemet aspexerit; verbi causa. Puella quæ-
 dam laboret stranguria, si medicus nescit ejus
 constitutionem, potius exhibebit styptica
 quam electiva, quæ urinam magis remoran-
 tur, quam prolestant, vel puella laboret febre
 quæ qualitate sua est calida & sicca, si jam pa-
 rentes tam morosi essent, ut medico ejus vi-
 dendi copiam non facerent, sed illum adirent
 peterentque ab eo medicamentum pro tali
 morbo: interim medicus non potest dicere quæ
 morbi species, an febris sit tertiana vel quarta-
 na. Si dicant esse tertianam, nescit, an sit ter-
 tiana spuria an pura, si pura, quæ egeret hu-
 mido & frigido medicamine, dat ei pro dige-
 stione R. Syrup. acetos. unc. i. Mellis rolati
 collati unc. i. Buglos. unc. i. quod tamen ter-
 tianæ spuriae. Ergo, Medicus de puellæ cog-
 nitione diligenter inquirere debet.

NOTA. Medicus necesse habet puellam
 (de patiente loquor) diligenter inspicere: im-
 primis in purgatione noscere debet substantiam
 subjecti quid perferre possit, an sit masculosa
 & enervationem nondum experta. Nam si il-
 lud nescitur in materia purgante, facile incide-
 remus in *Hypercatharsin*, de quo multa di-
 cenda forent.

NOTA. Si virgini Syrupum præscribere velis, utere sequenti, R. Radicem phys. calam. an. 111. Rosar. circa natalitia Christi natarum. lib. 111. Julep. rosar. mellis violat. an. 3. 1. misceantur donec fatis sit: ita puellam ægram facile in pristinum sanitatis gradum restitues: quia impense dulcibus gaudent. Aliqua traduntur Hemistilionis man. 1. Dactyl. datnez Kern. lib. 11. Aquæ vivæ seu Elixir an. 3. 1. Si qui probatoria sint, quæ vix puto, secure probare poteris; sed meum probatum est.

Q U Æ S T I O I V.

Quid sit medicina Culinaris?

N IHIL certi hæc de re statui potest, quia *trahit sua quemque voluptas*, ut ait Poëta: tamen generalem modum culinariter cibandi cum suo ornatu præscribemus, qui famelico stomacho satisfacit, ex quo de cæteris conjecturam facere poteris. Primo mensam mappa consterne, deinde mappulas manuaras per extremam oram ejus circumducens superimponere, quibus stanneos orbiculos per certa intervalla injice: & ne quid ad mensæ apparatus deesse videatur, ducs circulos æreos, (quibus paropsides sustentantur) in mediam mensam conjice: salinum non negligere, mox panibus ex canistro depromptis mensam per certa intervalla onerare stude. In eodem temporis puncto, affer amphoram cerevisiæ communis & pocula fictilia, quæ juxta panes in mensa rite collocato. Tum i allatum edulia.

edulia (loquor de iis quæ æstivis duntaxat diebus sunt salubria) & appone ex una parte edulium confusaneum ex crudis herbulis, lactuca scilicet & nasturtio acetosaque confectum, aceto perfusum, & olivo inunctum: ex alia parte sorbitiunculam ex ovis gallinaceis vinoque & pulvere aromatico confectam. Tum patinam cum reliquiis herbarum tolle, & aliud edulium appone, ex una parte; patinam cum ovis longa elixatione duratis, testa exutis, bipertitis, ac petroselino minutatim conscisso respersis, & in acri aceto natantibus; ex altera parte patellam cum binis ovis testa adhuc inclusis, & in calido cinere ad ignem leviter versatis ac percoctis. Jam ito in cellam vinariam allatum cantharum vini vetuli, & deinde in discubitorium allatum duos vitreos calices mulinodos, vinoque impleto. Iterum tolle patinas & pone ex una parte mensæ pulmentarium ex bubulis carnibus tessellatim concisis & uvarum passerarum acinis interjectis confectum, ac pulvere aromatico affatim conditum: ex altera parte appone pisces fluviatiles (quos lucios vocant) aromatico liquore innatantes & suavi sapore percoctos. Rursus illas dapes amove & ante hospites bulimiâ laborantes appone ex una parte capos illacardatos & ad ignem crebro volumine versatos ac percoctos, cui adjice stannea quædam patella cum olivis ex vase condimentario recenter depromptis: ex altera parte pone opiparum ferculum ex sturione assum & piperis

gingiberisque polline & saccharo affatim conditum. Tum interjecto tempore paropsides tolle & lancem cum butyro flamenti, nec non & canistrum cum caseis bubulis & ovillis mensæ superimponito; Interim calices mero impleto. Tandem bellaria apponito videlicet duas patinas cum pomis quarum altera semiplena sit cerasis aqua perlutis, & altera plena flavis & lividis prunis, itemque calathum cum malis acidis amiculi & præcocibus hornis.

Hæc est medicina culinaria, quæ optime latranti stomacho medetur, qua qui non sanatur is incurabilis.

QUÆSTIO V.

De Diæta.

Qua ratione quis vitam quam longissimè prorogare potest?

RESPOND. Observando sequentes regulas salutare.

1. Regul. Sanitatis studium est, non fatiari cibis, impigrum esse ad Labores.

2. Motus, cibus, potus, somnus, venus, omnia mediocria.

3. Cibus novus ne unquam sumatur, nisi priore probe concocto.

4. Mensæ ne sint æquales, sed semper cœna levior.

5. Prioris mensæ error, sequentis parsimonia corrigatur.

6. Cibus ne prius ingeratur, quam in ore fuerit exacte masticatus.

7. Potus

7. Potus ne unquam superet alimenta sicca.

8. Potus ne sumatur priusquam bona cibi portio sit ingesta.

9. Varietas ciborum in eadem mensa ne adhibeatur.

10. Semel in septimana mensa omittatur cum scilicet corpus minus videbitur alimento indigere.

11. Semel in die corpus ita exerceatur, ut naturalis calor excitetur, utendum autem exercitio temperato ante cibum; cujus utilitates sic descripsit Fulgentius: Exercitium est humanæ vitæ conservatio, dominantis naturæ superfluitatum consumptio, virtutum roboratio, temporis lucrum; otio inimicum, juventutis debitum, senectutis gaudium. Nam exercitium solvit & evacuat per poros superfluitates: contra quies maxima nocumenta affert: hinc Poëta.

*Otia nullus amet, nisi sunt conjuncta labori,
Nam nimia requie mortificatur homo.*

12. Is ordo in cibus ingerendis servetur, ut liquida ac mollia solidis ac siccis præmittantur.

13. Inter unam & alteram mensam, ne quid cibi aut potus ingeratur.

14. Alvus quotidie sit mollis aut natura, sicut arte.

15. Extreme calida in cibo, potu ac aëre vitentur, itidem frigida.

16. Somnus nec brevior sit sex horis, nec octo prolixior.

17. A cibo statim, ac pleno ventriculo, legere, scribere, ac gravioribus cogitationibus, operam dare perniciosum est.

18.

18. Violentus motus à cibo statim omnino fugiendus.

19. Mane refoto corpore membra omnia fortiter extendantur.

20. Nunquam potus assumendus jejuno ventriculo, quoniam talis potus valde nocivus est, & habet potentiam percutiendi nervos & eis nocendi. Galenus secundo Aphorif.

21. dixit: *si quis famelicus ante cibum vinum acceperit, cito in spasmodum & mentis alienationem incidit*: Neque post cibum vinum assumendum est, quoniam digerit velociter & penetrat, & penetrare facit cibum, qui nondum sit digestus, & facit hæreditare oppilationes, & putrefactionem.

21. A notabili quantitate vini abstinendum est, & quantum potest fieri ab omni, quia nocumentum adfert cerebro: & ex ipso, nemo debile cerebrum habens, nisi parum & admixtum bibat, & Serapio dixit: Vinum replet caput vaporibus multis.

22. Panis sit optimus ac mollis, cum paucosale mixtus.

23. Caseus ac lacticia omnia vitanda: lac integrum utile est in æstate cum sacharo: Aqua lactis vel serum lactis semper utile est.

24. Piscium rarus sit usus, soli froibiles admittantur adhibito aceto atque aromatibus atque falsamentis.

25. Conchyliæ ostrea ac testacea omnia, quod frigidum, lentum ac hærens alimentum gignant, declinanda.

P R O P H E T I A

M I R A B I L I S

A D

A N N U M D O M I N I

Millesimum Sexcentelinum 34. futurum.

A *Lmanachius artium Magister Parisiensis*, diligens lustrator universi hæc infra scripta cunctis notificat, diligenti indagine, antiquissimo codice, in bibliotheca communi, totius regni Franciæ reperta, quod anno Domini 34. in mense Januario & sequentibus; *Consurgent ossa mortuorum* (A) quæ quidem plena erunt oculis, sed non videbunt, virtutem tamen habebunt cæcos illuminandi, quæ per plana discurrunt vestitos quidem nudabunt, habentes spoliabunt, non habentibus dabunt, & inter homines discordiam concitabunt, furore dominante.

Insurget enim gens bellicosissima, non utens bombardis aut tormentis ferreis vel æneis (hoc enim vulgatum est) sed *sagittis peste infectis* (B) tam venenatis, ut si unum ex militibus tetigerint non solum ipse, sed & totus exercitus quantus quantus est, moriatur.

E contrario erit miles admodum benignus, (cui militiæ nomen dant non solum rustici sed & cives, nobiles, *principes*, imo *Reges* (C) qui multos quidem prosterne, jacentes quasi semimortuos: sed tamen iterum reviviscent: in hoc bello qui primus aufugerit, præmium auferet, qui constanter in finem usque pugna-

verit & permanferit, non folum rifu fed etiam
pœna *pecunia prefentaria mulctabitur*. (D)

Interea ex regibus *confurgent quatuor* (E)
cum fuis exercitibus mirabilibus & monftrifis,
qui pedes habent fed non ambulant, aures nec
tamen audiunt, oculos nec vident, vosque
fimiles illis, & in medio exercitus erit *Heros*
quidam Diabolo. Tunc confurgens contra gen-
tem, & pugnabit frater contra fratrem, fer-
vus contra Dominum, & erit admiratio uni-
verfis: nam minor fuperabit majorem, mul-
titude cedit paucitati, & quod terribilius eft
contra nequiffimum *Belial*, non erit victoria
in hoc prælio, nec contra illum Heroa nifi
unicæ non quidem magno, fed parvo &
modico pygmæo pannofo. Et erit finaliter
talis perfecutio, qualis ab initio non fuit, &
beatus, qui illæfus in tali pugna fuerit.

Præterea fupervenient alia laryata, quæ
potius monftra vocabuntur, fed nondum
ftatim finis, & nifi abbreviati fuerint dies:
omnes depauperabuntur: fitiunt enim fangui-
nem iuftorum, & de fudoribus pauperum vive-
re concupifcunt: Reges namque 4. cum uxori-
bus (F) feniorebus & militibus, ac aliis equiti-
bus fuis venientibus quatuor mundi plagis a-
nimi relaxandi caufa exeuntes in campum pla-
num variis colorum floribus diftinctum atque
adornatum, incipient alter alterum provoca-
re & in iram concitare, dicentes vincat qui po-
teft, *vive le Roy*, fortuna nobifcum; hæc audien-
tes qui aftant, incipient admirari, non fine parva
exfpectatione eventuum futurorum; Exitus
enim

enim acta probabit & in fine videbitur cuius toni. Commisso bello, quod plerumque in seram usque noctem protenditur, omnes tacite in unum se recipiunt locum, neque amplius sunt loquelæ aut sermones, quum priora transierunt. His peractis sequitur pœnitentia multorum, qui converterint ad cor, præ angustia spiritus gementes, & insaniam suam agnoscentes, in qua quidem pœnitentia, stabit contritio, sine confessione & iachrimis & erit gaudium universis super uno peccatore pœnitentiam agente.

Prodibunt quoque *magnates quatuor*, (G) cum suis domiciliis, & servis, initur pugna certamine dubio, ille tamen qui primus 31. ceperit & abduxerit non solum ipsos captivos sed & pecuniæ tantum *quantum illis alendis sufficit* (H) *auferet*.

Sphæra insuper lignea imo hemisphæra à peccatoribus super viventibus remote torque-
tur in novem ligneos jambos seu digitulos (I) quam potius fortunæ globum seu rotam dices. Et quicumque inimicorum eorundem, plures ex his prostraverit in terram, quanto præconio quantisque donis muneretur, hi scient, quorum interest hæc scire: Nam nullus eorum, qui viriliter dimicaverit, immunis abibit: non curando aspectus torvos atque oppositos suorum sodalium contorquentium. Nam inde capiet, quo novos sibi comparare possit amicos, juxta illud: *Tot amici, quod nummi*. Heu quam inique comparatum est, ut hi qui minus habent, addant ut plurimum aliquid
divi-

divitioribus, sed hoc ibi fit, ubi non rectè vivitur.

Exortis densis tenebris, præ festitudine exsurgunt semivivi (K) & dant se requiei, tunc consurget quoddam animal admirabile, habens os de cornu & barbam carneam (L) clamans super semi-vivo, surgite mortui, venite ad iudicium. Tunc consurgent semi-vivi, accipientes pelles mortuorum (M) vertentes & revertentes, postea consumunt patrem suum, cuius locus factus est in pace.

Demum facta pace fit cantus celebris, & plurimi ex illis in Synagoga reperiuntur, ubi spoliis & oneribus alleviantur, deponentes quæ apportaverant, eaque alienis custodibus committunt, ut & ipsi cantent simul cum illis, non lamentationes Hieremiæ, sed gaudeamus omnes, quoniam filius perditionis inventus est, tanquam ovis, quæ perierat: sit gaudium miseris quorum luctus vertitur in gaudium. Sed domi ibi erit fletus & stridor dentium; non habentes, quod manducent, quoniam captivi (N) sui educti sunt in tenebras exteriores, & quis scit, quando revertentur, dies cum illa dies iræ, dies calamitatis & miseriæ, dies magna & amara valde, lugebunt super se omnes tribus terræ, à qua nos liberet, qui sic vivit & regnat, *Amen.*

Concertatio muliebris.

Orta rixa inter Mulieres, cum altera alteri objiceret mendacium, & convitia agitarent: Mentiris, inquit una, ut meretrix, ut fur, ut
venc-

venefica. Huic altera: At tu, inquit, mentiris ut calendarii opifex, qui toto anno, & singulis diebus mentitur. Putabat nullum mendacius hominum genus excogitari posse, cui adversariam conferret, quam Astrologos & tempestatum conjectores.

De Modestia civili liſtoris.

Comes Zollerensis, cùm in pago quodam vicino Tubingæ divertisset, & forte illic præfectus Tubingensis negotia istius loci componeret: innox unà prandere cœperunt. Erat forte unus ex mensæ administris & pocillatoribus liſtor oppidanus, homo pro popularium suorum more admodum civilis. Hic cùm discum Comiti apponeret, & aliquâ immunditiâ sordidatum adverteret, celeriter ad se reductum prius femorali ad nates abstersit, & deinde Comiti apposuit. Putabat enim hac ratione multò mundiorẽ jam factum esse discum, & comitis ore longe digniorẽ.

Cujusdam Judaica mulieris facetum dictum.

Fui olim in oppidulo Hechinga nomine, quod est in ditione Comitum Zollerensium, illuc reperi unam Judæam, quæ cùm esset conspicua forma, fuit & perfaceta: cui ego cum persuadere conatus essem fidem Christianam, nihil ineptum respondebat. Tandem circumcisionem credidit tantum valere, quantum baptismum, quæsitque à mē, quanti nos Christiani baptismum faceremus: Respondebam, multi; & sine eo claudi portas regni cœlorum: ipsa verò subjunxit: At nos judaicæ mulieres parum tenemus de circumcissione.

Quod

Quod cum causam inquisivissem, dixit: Quoniam mallemus addi virorum nostram virilibus portionem, quam adimi. Unde cunctis adstantibus maximum risum commovit.

De quodam Rustico.

Ego nosco rusticum, qui cum esset factus Prætor pagi sui, venit non longo post tempore ad balneum in Minsingense oppidulum. Cumque ibi invenisset quendam, quo cum olim equos pavisset, dixit inter cæterea (cùm ille gratulatus esset ei de Prætura adepta) quis æstimasset unquam, bone amice, dum eramus Hipponomi, quod ego indignus Prætor factus aliquando essem? Credens se tam grandi in Magistratu collocatum, ut singulari etiam augurio & fortuna opus fuerit, quum tamen ultra novem rusticos non haberet sibi subditos.

De Studente lepidum dictum.

Ego habui ante aliquot annos conterraneum Schlecklingensem in studio nostro Tubingensi, qui cum aliquoties ad gradum Baccalaureatus (ut vocant) aspirasset, nec unquam obtinere potuerat, tandem spe omni ablata dixit: Non est necesse ut fiam Baccalaureus: nam & Christus habuit duodecim discipulos, & tamen nullus eorum fuit Baccalaureus.

De quodam Nobili.

Jacuit nuper mecum quidam nobilis Scholasticus, quem cum sæpe adhortatus essem, ut in honorem tantæ festivitatis (erat enim natiuitas beatæ virginis) maturius surgeret, atque in
fanum

fanum properaret. Quæsiuit ille ignarus qualis dies esset) an festum circumfisionis beatæ Virginis celebraretur. Quod tantam præbuit omnibus audientibus ridendi materiam, ut pene in proverbium verteretur.

EXPLICATIO

Hujus Prophetiæ.

- A. Ossa mortuorum*) id est, tessera, cubus
Würffel, dobbelstein.
- B. Peste infectis*) lusus, vulgo dictus *Tic-Tack*, in quo si una rotula tangatur, totus ludus amittitur.
- C. Principes imo reges*) ludus aleatorius vulgo *Verkehren*, hic ludus quoniam admodum delectabilis est ingeniumque volatile requirit magnatibus quoque allubescit.
- D. Pecunia præsentaria mulctabitur*) recte, nam hic ludus non patitur dilationem debiti, cum sit molestissimus creditor.
- E. Ex regibus consurgent quatuor*) Ludus chartarum, vulgo *coram nobis Karneffel Spiel*.
- F. Reges quoque duo cum uxoribus*) Ludus turriculæ vulgo dictus *Schacht Spiel*, in quo etiam si appareant species humanæ non tamen homines, sed potius nomina hominum sunt.
- G. Magnates quatuor*) Ludus chartarum, vulgo *Triumphus* dictus *Trouff*.

H. *Quantum illis alendis sufficit*) Nam sicuti oculos habent & non vident, ita os & non comedunt,

I. *Jambos seu digitulos*) Ludus globi dictus *Kegelen*.

K. *Semivivi* id est, somnolenti.

L. *Animal habens os de cornu*) id est, Gallus gallinaceus, *hahn*.

M. *Pelles mortuorum*) id est, libros orationum.

N. *Captivi* sunt nummi in burfis, id est, tenebris.

De Rustico.

Novi rusticum, pinguefacere cupiens porcum, tantum illi in die cibum bis porrexit: & cum semper macer maneret, indignatus ille conquestus est vicino. A quo cum correptus esset, quod non bis, sed ter vel amplius deberet pastum porrigere. Respondit rusticus, ter vel amplius, nullo modo: quoniam ego homo cum maximis laboribus, contentus sum bis comedere in die. Credens hominem laboriosum plus debere esse, quam porcum.

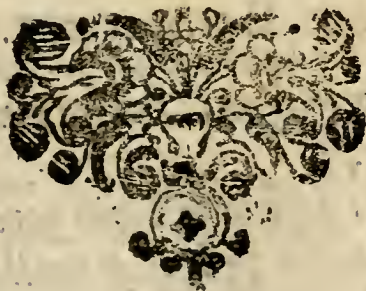
Fatui cujusdam facetum dictum.

Dicitur mihi de aliquo stupido homine & fatuo, qui cum funus maternum prosequeretur, cantabat alta voce. Quem cum pater castigaret, dixit: Haud esse te sanum credo pater: cum precio conducas Sacerdotes, qui canerent, ego vero gratis concinam.

P U G N A
P O R C O R U M
P E R
P. P O R C I U M,
P O E T A M.

Paraclesis pro Potore.

Perlege porcorum pulcherrima prælia, Potor;
Potando poteris placidam proferre poësin.

NIVERSTADII,
Apud CASPARUM MYRRHEUM
MELCHIOREM THUREUM,

&

BALTHASARUM AUREUM;
1720.

AD LECTOREM

JODOCUS HELMONTANUS.

POrciolus Porcos, cecinisti parva
croacum,
Sic condigna refert præmia, Homere
tibi.

AD EUNDEM.

Mæonides ranas cecinit, sed Porcius
ille

Posterior porcos, plaudite utrique
precor.

AD EUNDEM.

Potando pugnas Porcorum perlege
potor,

Petendis posuit præmia porciolus.

Porcorumque procul propellant præ-
lia planctus,

Persuadent propter poemata perci-
nere.

Perdocuit paucis porcorum pulchra
Poëta.

Prælia, perlecto plaudite porciolo.

Po-

Potentissimo

P A T R O N O

PORCIANORUM.

P. P O R C I U S.

Poëta

Prosperitatem precatur plurimam.

POSTQUAM publice porci putamur ;
præstantissime patrone, placuit porcorum
pugnam poëmate pangere, potissime propo-
nendo pericula pinguium prælatorum : pu-
gnant pigriter pusillanimes prælati propter
pinguedinis pondus, porro potentius porcelli
pauca proceritate perpoliti : propterea placeat
precor puerile poëma perlegere porcorum
porcellorumque pugnam propositionibus pi-
tam paribus, peripræpostere.

Proditur patronus porcianorum,

Primordialibus punctis.

Res Inamoëna Caret Affectu. Læta Decorem
Omnimodè Aspirat Bellula Habe Ergo
Rata :

Proditur Poëta.

lura Latent Animo Cœlata, Et non Teme-
randa

In diciis Ullis, Scilicet hoc Volui.

Præ-

Pracelsis proavis pulchre, prognate patrone,
 Pectore prudenti pietateque pradite priscâ,
 Prater progeniem, prater praclara parentum
 Prælia pro patria, pro præsulibusque peracta,
 Pleraque pro propulo proprio perfecta potenter
 Pellucens probitate, potentique prosperitate,
 Proposito præsentē petens plerumque peritos,
 Proptereaque probas philomusos, persequerisque
 Parnasso potos, precio precibusque poëtas:
 Postquam percepi puerile placere poema
 Præcipue propter præscripta præemia pugna
 Porcorum, placuit parvam præfigere pugna
 Pagellam, porci prodentem proprietates
 Plausibiles, pinguem patronum promeruisse
 Pectore pinguiculo, pol promeruisse poëtam
 Pingui porcorum pingendo poëmata pugnam:

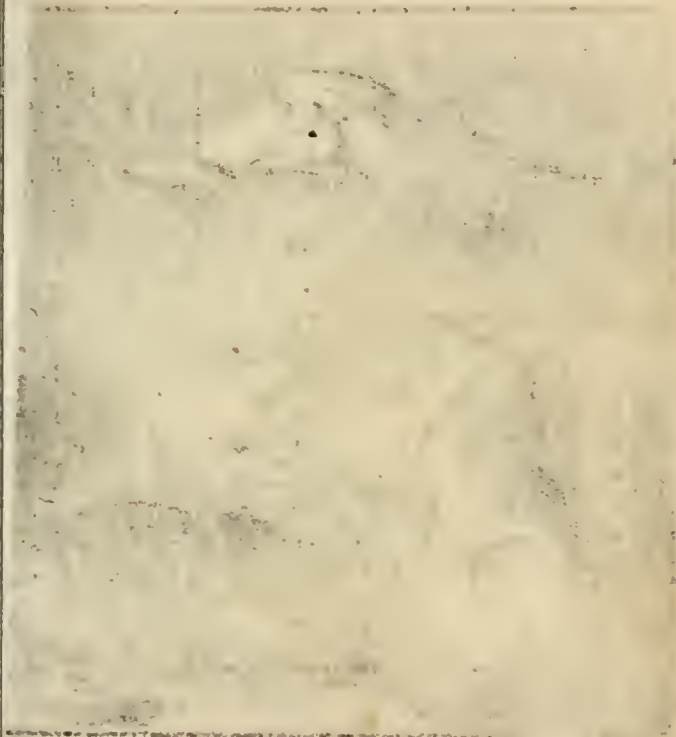
Propositiones pugnae.

Porcos pistorum pergunt prosternere pugna
 Porcelli, pasti planti per pervia prata.

1854 JUL 15

FOR

AT

THE
LIBRARY OF THE
MUSEUM OF COMPARATIVE ZOOLOGY
AT HARVARD UNIVERSITY
CAMBRIDGE, MASS.

PUBLIUS
PORCIUS
POETA.

Perlege porcorum pulcherrima, prœlia, potos
Potando poteris placidam proferre poësin.

PUGNA PORCORUM

P U G N A P O R C O R U M

P E R

P. P O R C I U M

Poëtam.

1) Laudite porcelli porcorum pi-
gra propago.
Progreditur, plures porci pin-
guedine pleni.

ugnantes purgent, pecudum pars prodigiosa,
erturbat pede petrosas plerumque plateas,
ars portentosa populorum prata profanat.
ars pungit populando potens, pars plurima
plagis.

ætendit punire pares, prostertere parvos.

imo porcorum præfecti pectore plano.

storum porci prostant pinguedine pulchri.

ugnantes prohibent porcellos, ponere pœnas
æsumunt pravis: porro plebs pessima pergit
otervire prius, post profligare potentes.

2) Proconsul pastus pomorum pulte perorat

ælia pro pecude prava prodesse, proinde

otervire parum patres persæpe probasse

porcorum populo pacem pridem placuisse.

perpetuam, pacis promptæ præconia passim

o præcone pie pacis per pondera plura

L

Pro-

1) Processus porcorum ponitur.

2) Propositio proconsulis.

Proponente preces , prudens pro plebe patronus

Porcus prægrandis profert placidissima pacta
(b) pacisci placeat porcis , per prælia profum

Plurima priscorum perierunt pascua patrum
præstat porcellis potiori pace potiri ,

Præstat prælatis primam præbere palæstram.
porro proclivis pugnae plebeia potestas

(c) prælia portendit , per privilegia prisca

Proponens pugnae porcos potuisse patenti

Prostravisse pares , per plebiscita probari.

Porcum pugnacem pecudem , præclara potestas.

Pendet per porcos pugnaces , pergite passim

Perdere præfectos , porci properare pusilli

(d) perdere pinguiculos , præfectos præcipitare ,

prigritia pollent prælati perpetuati ,

postquam plebs pertæsa potentatus penetravit

præcipiti pede , porcelli petiére pusilli.

pugnando properare prius , pessundare patre

præstituunt personatos præcurrere porcos

propugiles , porro plenum pinguedine putri

præclarum porcum pistrino pinsere panem

præcipiunt , per posticam , per pervia portas

(e) propterea properans proconsul populi
prono ,

pre

b Placidatorum pacta proponuntur.

c Prælia portendit.

d Propterea porcellarum penetratio.

e Preces proconsulis pro prælatis.

præcipitem plebem pro patrum pace poposcit.
 perusta paulisper, pubes præciosa, precamur.
 pensa profectum parvum pugnae peragendæ
 plures plorabunt postquam præcelsa premetur
 prælatura patrum, porcelli pecutientur
 passim, posteaquam pingues porci periere.
 propterea petimus, præsentem ponite pugnam
 per pia porcorum perimus penetralia, posthac
 prælati poterint patrata piacula parce
 perpetrare, procul postponite prælia parva,
 præ prælatorum pœnis patientia præstat.
 f) plebs porcellorum parte præcone parato
 porcis prælatis proponit particulares
 facis particulas: pateant præsentia pacta
 porcorum populo, porcorum posteritati.
 principio petimus prælatos perpetuatos
 postponi, propter pia privilegia patrum,
 porcellos patuit pariformi pondere pastos
 porcis perfimiles, porcos præstare pusillos
 propter pulmonem propter penetrale palati,
 pars parvi porci prunis plerumque perusta
 principibus primis portatur, porro putrescens
 porcorum pectus putri pinguedine plenum
 projicitur passim, partim pro peste putatur,
 propterea porcis prælatio præripiatur.
 ergite porcelli præfectos præcipitare.
 g) pro prælatura porci pugnare parati
 consiliunt, pars prata petit pars prona paludes
 odit præcipuo proterva potentia plausu,
 porro porcelli pulchrè per prata perurgent

L 2

pin-

f Propositiones porcellorum particulares.

g Posteriorum pugna.

pinguiculos properare procul, penetrare parati

per portas patulas, porcos perfodere pergunt
Prosternunt, pinguedo potens prohibet properare.

(h) propterea pacem proponunt; parcite porcis,

porcelli posthac potimur pace perenni:
propterea pulcher porcellus præco politus
prospiciens patres pronos peccata profari
prospiciens positos prædâ, positosque periculo
propositum pandit; pacem perferre potestis
parcite prælati, procerum pondus puerile,
perdurare parum propter plerosque putatur,
perfringunt pacem penitus post pacta peracta

(i) ponite pro pacto pignus, proferre potestis.

pro pacis praxi, potiora pericula pensant
porcelli, portent pignus, pax pacta placebit
princeps porcorum propria pro plebe pedestris

procumbens, poene perplexus prælia propter
(k) pestifera populi, promittit præmia pulchra.

pultum pomorum, propinam pulvere pisti
pastilli, partem placentæ posterioris,
pocula profundæ perquam preciosa paludes.
porcum prægrandem placido pro pignori præbet

pre

h Porci pacisci petunt.

i Praconis propositio.

k Proferitur pignus pro pactione;

promulgas planâ porcellos proprietate.
 præfecturarum posthac pertingere palmam,
 porro porcelli pinxere procœmia pacis
 particulis paribus, pareat pax posteritati.
 2) porci prælati placido pacto pepigerunt
 perpetuam pacem, posthac præcedere parvos
 porcellos porcos, putri pinguedine plenos,
 has posthac porcis passim pugnare pusillis
 pro pomis putridis, pro parte posterioris
 proventus pingui, poterint purgare plateas.
 prolixè poterint pomaria, participare,
 partiri prædas, patulas peragrarè paludes,
 proclamaturi porcelli pectore pleno,
 postquam præripitur porcellis per peregrinos
 postquam percipiunt pede preendi posteriori.
 3) plaudite porcelli, plebs preciosa perenni,
 tanta pace parate procul præludia pulchra,
 pompas præcipuas, proscœnia publica palmæ,
 purpureos pannos, picturas pendite pulchras
 progeniem priscam porcellorum perhibentes,
 riventur platani, priventur pondere pinus,
 porcellis passim pomaria prostituantur,
 almarum prorsus plantatio præripiatur
 mendula, pro pacta portentur pace parati
 almarum pilei, procedat pulchra propago
 pacificatorum porcellorum, penetrando
 laniciem, patriæ passim peragrandò plateas,
 plantæ pro pedibus plateatim projiciatur.

L 3

por-

1 Particula pacta pacis.

m Pompea porcellorum post pacem peractam

portetur præcipuos præco peramoënus,
 pacis perfector promat præconia pacis
 publicitus, prono procumbant poplite porci,
 porcellos patriæ patronos profiteantur.

(n) porro præcedat potu pincerna, paludis
 pocula propinans plenissima: pabula præbens
 pulmenti putris pro proprietate palati,
 pro præcone potens paleæ pistura paretur,
 proluvies pepli polluti, portio pinguis
 pleni potoris prominentis particulatim
 pocula præsumpta, præguſtatos patinarum
 pullos, perdices, pavos, porcos piperatos.
 prætereas patriæ per prima palatia perget
 persuadens populo porcellorum pietatem,
 plaudant porcelli, portent per plaustra pero-
 nem

per patriam patulo progressu perspiciantur:
 pistorum porci prope pistrinum patiantur
 perpetuas pœnas, præservati prope pestes:

(n) perturbent pueri porcos prope percutien-
 do,

propellant porcos pulchræ per pensa puellæ,
 pertractent parvos porcellos, poplite prono
 procumbent, pilos patientur pectine pecti.
 plaudite porcelli, pistorum plangite porci.
 pistores pascant porcos pastu palarum,
 percusos partim pedibus; per plurima probra
 partim projectos petris pugnisque pedeque,

(p) pastores pascant porcellos prosperitate

præ-

n Pincerna præcedit præconem poculo plenissimo,

o Porcelli puellarum pollice perfrecti procumbant.

p Porcorum præsaga pensiculatio pro profecto pa-
 sanda.

præcipua, peragrantes prata patentia passim.
 postridie postquam porcelli pace potiti,
 præsumpsere patres protervè pungere passim
 prælia prædictæ pugnæ populis perhibemus;
 lurima porcorum pensans præsaga potestas.
 proposuit primo palmæ præscribere pondus
 bestiferæ plebi porcellorum pedetentim
 proposuit pedites precio pro posse parare,
 porcos prædones per pagos perque paludes.
 q) pungentes pecudes promuscide, phama-
 que passim
 perfertur, properatque pecus proclive, pro-
 inde
 perficitur pennæ procurator peracutus:
 ponens pugnaces porcos pecudesque papyro.
 promittunt posito pede præfectis præferare
 præscripto pugillum pugnam properare parati.
 r) præcipuum, prout præcipient princeps
 pugileque.
 porro proventus precii plerisque parantur,
 præcurrent procures precii plus percipientes
 placant pollicitis, proh! propellios peregrinos
 perfidiam patrant proprioque penu potiores
 præstituunt prædas, proponunt postea plebi
 persolvendarum propinarum paraclesin
 pugnaque protrahitur, porro porcus philo-
 mus
 pædōtriba pusillorum per parisienses
 promotus, pagi pastor, parochusque paludis
 paulum perdoctus pariter producere petrum

L 4

per-

q Phama pralii

r Perfidia præfectorum precium præcipientium pu-
gnantibus.

pertrectabatur, proh! perdita pectora pleni
perfidiae: pudeat perceptae praemia praedae
plebi praeripere peccato pernicioso

peccat, profusa pecunia, prodet,
prodet praedones; postquam pensent peregrini
praemia pro pugna patrata, proque periclis.

(s) personuit parochus, pergens proponere
plures

perfidiae partes: porro princeps pugilesque
pestiferum parochum proclamabant peri-
mendum

pseudo-euangelicumque probabant praecip-
tandum

ponto, praeterea plus provenisse pericli
persuasum parochi, plus ponderibus pavimenti
portae praecelsae, plus ponderibus platearum.

protestabantur poenis plectendum poste pa-
tente, (illis)

ponendum prope prunas, particulisque peru-
profundo puteo profundè praecipitandum,

(t) publicitus pugiles praedicta piacula patrant:
plebsque putat pulchrum philomusum perde-
re porcum,

proinde preces princeps proponit plebsque
parata

promittit parere piis precibus, pugilesque.

(u) partiri pergunt propinam: perficiuntque
perfidiam, pauci prohibent peccata patrari
pro placito pugilum, plecti plerique putantur
propter perfidiam propalatam peregrine.

post-

* Propatulatio perfidia per Philomusum.

† Poena philomusi.

‡ Porcellorum percipientum persolutioni: perfidiam.

postquam porcelli præceperunt peregrinos
 privari precio, prolixè pensiculando
 (w) publicitus propere procurant præmia pu-
 gnæ,

proponi porcis paganis persoluturus,
 prostat præco potens plures præcurrere porci
 prætendunt, prohibetque pedo plus perci-
 pientes.

postquam pellekti precio porci peregrini.
 (x) præsidium pugna præbebant, præcipitare
 pugnam pergebant porci, porro properabant
 partim pinguculi, partim putredine pleni
 provekti plaustris, partim peditis properabant.
 porro porcelli præceperunt peregrinis
 plaustra penetrando porcos prosternere pin-
 gues

producique palam pendendos poste patente.

(y) propterea peditis prudenter progredientes.
 perturbaverunt, projeceruntque potenter.

plaustrum porcorum, prædaque potente po-
 titi,

præcipuos porcos protraxerunt plateatim.

porro, porcorum prospecto principe primo:
 præco potens populo propinavit perimen-
 dum,

plectendum pœnis pendendum poste patente.

porro pauca petit princeps proferre, prius-
 quam

versiciat placitum prætonis plebs pileata,

L 5

per-

w Ponitur persolutio prasentissima.

x Pingues porci provehuntur plaustris.

y Prædatio porcellerum.

permittuntque parum proponere proinde profatur;

(z) parcite porcelli, proavorum prisca putamur

progenies, prisci potuerunt plura parentes
prælia pro patria patrare, pericula plura
pro populo perferre pio, pro plebe parati
pœnas pauperiemque pati, possunt pietatem
publica phana parentum pyramidesque probare,

promeriti pulchrè per præmia picta probantur.

propterea pensate, precor, pensate periculum,
parcite perdendo, pietatem perficientes.
postquam perfecit princeps prædicta, paruinper.

plorant, percutiensque palam pectus peramœnum,

profert parcendum ploranti præco politus
propter progeniem, propter præciosa potentum

patrum privilegia, prognatamque profatur

(a) progenie propria princeps præcoque proinde

pergunt pacifici populo prope prospiciente,
prælatos pariter, prælatis participari,
partiri prædas: porro promiscua plebes
propterea præfert, pateat prælatio prava.

(b) postquam parturiunt præclara penari prædas

per-

z *Precatio principis porcorum.*

a *Paciscuntur princeps.*

b *Populi propositio potissima.*

perficiant pacem patitur populusque
 posteaquam patuit prærepta pecunia plebi.
 plangunt privatim procerum præcordia pa-
 cem.

plectunt perjuro perjuria plura patrantes.
 propterea porci, porcelli plebs populusque.
 posthac principibus prohibent producere pu-
 gnam.

Personavit Placentius post pocula.

*Potentissimo, pientissimo pru-
 dentissimoque Principi.*

PATRI PURPURATO,

præsenti Pontifici,

P L A C E N T I U S

plurimum precatur prosperitatis.

PErge pater patriæ patriarum perfice pa-
 cem.

promereare palam palmam placidissime prin-
 ceps.

possessæ pacis primam perhibe pietatem
 priscorum patrum per prudentissima pacta.
 posteritas perget præconia promere passim
 pontifici preciosa pio, plebecula, pûbes,
 primores patriæ proclamabunt peramæno
 piausu paltorem pacis, pia pectora plaudent.
 phama paragrabit, peragrabit phama polorum
 per penetralia: præterea populosa propago

Progenies patriæ , patres , puerique pufilli.
 Proteftabuntur prifcis patribus potiozem.
 Pontificem pileo pretiofo prædominantem ,
 Phama penetrabit penetrabit phama paludes.
 Perfaram , poterit phœnix profere perennes
 Pacis particulas , per pontificale paratas
 Præfidium , poft hac penetrabit pax paradifum
 Plebs peregrinorum profpectâ pace perenni
 Pacati populi pactum pariforme probabit.
 Publica patronum pacis , privata patenter
 Pectora perpetuo plaufu pariter perhibebunt.
 Prudens pontificis pectus , per plura probetur
 Plectra poëtarum , plerique poëmata promant
 præcipuam plerique parentelæ probitatem
 pertractent profa , præftante poëmate prorfus
 præcellat princeps pacis , princeps pietatis.

Postremo pronunciavit.

penfa pauperiem , princeps præclare , poëtæ ,

F I N I S.

Præcatiuncula.

P. P O R C I I

Poëtæ.

PArce precor pingui pagellæ, parce pru-
 dente
 pugnantium parœmiæ
 parce parum pulchræ picturatæque pœsi,
 præsentē pietæ poculo.
 Phœbo postposito placuit profundere plura,
 præceps poëmaque promere.
 Postquam potaram, perlegi paucula puncta
 pingens, proindeque potinans.
 Perplacuit potō plusquam puerile poëma,
 plerisque persuadentibus.
 Produxique palam perscrutandum paradigma
 pleno probandum poculo.
 Percussio pluteo puduit puduitque papyri
 partique pudet poëmatis.
 Porro potores partim prodire perurgent,
 partim precantur protinus:
 Præsertimque potest patronus præcipiendo
 parvâ precatus paginâ,
 Porcorum populus, porcellorumque precatur
 promiscue plebecula,
 Perfectam pugnam perfectō ponere prælo
 propediem placentium.

*Charus Centurio curavit comere chartas
 Censorem, cura commisit Chalcographorum.*

Testamentum Ludicrum

GRUNNII PORCELLI,

Cujus
D. HIERONYMUS,

Ad

EUSTOCHIUM,

meminit.

M. GRUNNIUS COROCOTTA
PORCELLUS Testamentum feci, quod
 quoniam manu mea scribere non potui, scriben-
 dum dictavi. **MAGIRUS** Cocus dixit: Veni huc,
 everfor domi, soliverfor fugitive **PORCELLE**.
 Ego hodie tibi vitam adimo, Corocotta Porcel-
 lus dixit: si qua feci, si qua peccavi, si qua vas-
 cula pedibus meis confregi, rogo domino Coce;
 veniam peto, roganti concede. Magirus cocus di-
 xit: Transi puer, adfer mihi de culinâ cultrum.
 Porcellus comprehenditur à famulis: ductus sub
 die XVI. Calend. Lucerninas: ubi abundant
 Cyma, Clybanato & Piperato Coss. Et ut
 vidit se moriturum esse, hora spacium petit:
 Cocum rogavit, ut Testamentum facere posset,
 inclamavit ad se suos parentes, ut de cibariis
 suis aliquid dimittetet eis. Qui ait: Patri meo
 Terrino Lardino DO, LEGO DARI glandis
 modios XXX. Et matri meæ Veturrinæ Scrophæ
 DO, LEGO DARI Laconicæ siliginis modios
 XL. Et sorori meæ Quirinæ, in cuius votum in-
 teresse non potui, DO, LEGO DARI hordei
 modios XXX. Et de meis visceribus dabo donabo

Su-

*Sutoribus fetas , Rixatoribus capitinas ; Sur-
dis auriculas : Caussidicis & verbosis linguam :
Bubulariis intestina : Esiciariis femora : Mu-
lieribus lumbulos : Pueris vesicam : Puellis cau-
dam : Cynadis musculos : cursoribus & venato-
ribus talos : Latronibus ungulas : & nec nomi-
nando coco DO , LEGO ac dimitto popam &
pistillum , qua mecum detuleram à querceto us-
que ad haram : liget sibi collum de resie , volo
mihi fieri monumentum ex litteris aureis scri-
ptum : M. GRUNNIUS COROCOTTA
PORCELLUS , VIXIT ANNOS
DCCCCXG IXS. Quod SI SEMIS VIX-
ISSET , MILLE ANNOS IMPLESSET.
Optimi amatores mei vel consules vita , rogo vos
ut corpori meo benefaciatis , bene condiatis de
bonis condimentis nuclei , piperis & mellis : ut no-
men meum in sempiternum nominetur. Mei do-
mini , & consobrini mei , qui huic meo Testa-
mento interfuistis , jubete signari.*

LUCANICUS
TERGILIUS
NUPTIALICUS
CELSANUS
LARDIO
OTFELLICUS
GYMATUS

signavit.
sign.
sign.
sign.
sign.
sign.
sign.

Crepundia Poëtica dimidio aucta.

HISTORIA
DE
GALLLO
GALLINACEO,
INQUA

*Singuli versus Elegiaci, continent litteras
Alphabeti.*

G Allinis propriis gallus satur, hisce re-
lictis,

Liber ad externas fertur amore novo.

Comiter excipitur, fruiturque libidine: las-
sum

Fortè domum regredi serior hora monet.

Sed proprie gallum redeuntem nunc undique
rostris

Excipiunt, turbant, cumque furore necant.
Gallum etenim fidum stabilemque in amore
petebant:

Non ex instabili hunc, qui vagus igne furit.
Ergone adulterii hunc pœnas pro labe dedisse,
Sicque vel exceptum forsàn obisse putas?

Galle igitur, ductor quicumque futurus ea-
rum es,

Hujus ab exemplo disce manere domi.

De

De Ebrio quodam.

INtrarat lectum somnoque meroque sepul-
tus,

Micturus matulam quærit utraque manu.

Muscipulam matulæ vice dum capit ebrius,
ejus

Pars muscipulæ capta pudenda dolo.

Proverbia Leonina de Ebrietate.

EBrietas prodit, quod amat cor, sive quod
odit.

Bacchus & argentum mutant mores sapien-
tum

Qui multum bibit, is miser ac Idiota redibit.

Vivere vis lætus, vel sana mente quietus,

Dæmonis ut linum, sic mordax effuge vinum.

Ebrie quid faris? vivis vel morte gravaris?

Quid facias nescis, truncus sine mente quiescis

Nec differt multum, te inter fatoque sepultum

Sicut sobrietas facit, ut sit longior ætas

Sic facit ebrietas vitæ breviare diætas

Ebibe vas totum, si vis cognoscere potum.

Mortales lætos vinum facit atque facetos.

Post vinum verba, & post imbrem nascitur
herba.

Quando venit potus, cessat sermo quasi totus.

Si non ægrotat, bene mingit, qui bene potat.

Ebrii cujusdam Epitaphium, prope Erfurdiam.

Hic jacet, qui fuit unus inter mille,
Semper mane & sero, cum sua plenissima
pera,

In *Pinterslehen* natus, *Hans Raumtasch* fuit
vocatus.

Omnibus fuit gratus, qui bipsit in charitatis;

Postea

Postea pauper factus, est ad paribulum tractus.
 Hoc facit mihi valde vae, quia nullum dedit
 mihi Vale,

Nec mihi hoc dixit sua mater quando morixit.
 Quicumque transit apud, memento flectere
 caput

Dicentes humiliter, tria lignea Pater noster.

De Vino modice sumpto.

Vina parant animos, faciuntque coloribus
 aptos,

Cura fugit, multo diluiturque mero.

Tunc veniunt risus, tunc pauper cornua sumit,

Tunc dolor & curæ, ragaque frontis abit

Tunc aperit mentes ævo rarissimo nostro

Simplicitas artes, excutiente Deo,

Illic sæpe animos juvenum rapuere puellæ,

Et Venus in Vinis, ignis in igne fuit.

De non sumpto Vino.

Nulla placere diu, nec vivere Carmina
 possunt,

Quæ scribuntur aquæ potoribus, ut male sanos

Adscripsit liber Satyris, Faunisque Poëtas.

Vina fere dulces oluerunt mane camœnæ.

Laudibus arguitur vini vinosus Homerus:

Ennius ipse pater nunquam nisi potus ad arma

Profiluit dicenda; forum puteosque Libonis

Mandabo ficcis, adimam cantare severis.

Hoc simul edixit, non cessavere Poëtæ

Nocturno certare mero, potuere diurno.

Veteres ad numerum literarum nominum eorum, quos amabant, biberunt.

Nævia sex cyathis, septem Justina bibatur,
 Quinque Lydas, Lyde quatuor, Ida
 tribus. Omnis

Omnis ab infuso numeretur amica Phalerno ,
 Et quia nulla venit, tu mihi somne veni.
Ad numerum Musarum novem scyphos propina-
bant Veteres,

TEr bihe, vel toties ternos, sic mystica lex est.
 Vel tria potanti, vel ter tria multiplicanti:
In Germanorum luxum & gulam.

NOs miseri extremos pipere introceavi-
 mus ungues

Jam me si videas, psittacon esse putes.
 Et Solem Lunæ longa conjungere mensa ,
 Et nocte ad cœnam continuare diem.

Quid de Patricio sentis? qua nare madentes
 Inter Germanos vivere posse putas,
De Septentrionalibus Germanis, qui Cerevisia
maximè utantur.

ESt mos Arctoo quo se Germania claudit
 Æquore, quo rigidum temperat aræ gelu,
 Sub terra effossis facimus convivia cellis,
 Quis lardum-crudum, farsaque cruda da-
 mus :

Cum strumulo cæso, butyroque in pixide falso,
 Et Bacchum, & Cereris pocula aquosa da-
 mus.

Phœbus Rogidas globus ut se condit in undas,
 Noxque suos oculos protulit ignivomos:
 Cumque processerunt stellata sydera mundi,
 Effulsitque suo jam Cynosura polo,
 Mox noctem ludis, Baccho Cererisque liquore,
 Ducimus æquali & pocula lance volant.

—Item de iisdem.

Tamque fuit ventum sub subterranea castra,
 Quæ Ceres & Bacchus, Cypris & alma te-
 nent Eli-

Elysiis positum campis me forte putabam,
 Atque locis quibus in turba sepulta sedet:
 Tam varios video lusus, & ludicra verba,
 Oscula & amplexus quicquid & audet
 amans.

Jamque ego non noctes tenebras ita putabam,

Sed qui vernali videt in axe dies.

Gaudet amor tenebris, volat sub nocte Cupido,
 Noxque placet Veneri Bacchoque blande
 tibi.

*Rhythmus Cordi Urcei, die divi Martini
 pronunciatus.*

Jo Jo Jo Jo.

GAudeamus Jo Jo.
 Dulces Homeriaci.

Jo Jo.

Noster vates hic Homerus
 Dithyrambi dux sincerus
 Pergræcatur hodie.

Jo Jo.

Hæc est illa bona dies
 Et vocata læta quies
 Vina sitientibus,

Jo Jo.

Nullus metus nec labores,
 Nulla cura nec dolores,
 Sint in hoc symposio,

Jo Jo.

Vultis mecum jam potare
 Ex Lyæum exaltare
 Dulces Homeriaci,

Jo

Jo Jo.

Qui potare cupit mecum,
Licet verum portet secum
Vina plenis utribus

Jo Jo.

Ecce tibi Tribunali,
Apportamus & Albani;
Centum plenos urceos,

Jo Jo.

Sed quis nobis ministrabit
Et quis præsto vinum dabit
Dulce sitientibus?

Jo Jo.

Hic habemus Thomasinum,
Cognoscentem bonum vinum,
Primo visu subito,

Jo Jo.

Hic ridendo propinabit,
Et bibendo propinabit
Omnes Homeriacos,

Jo Jo.

Audi bone Thomasine
Græce bibens & Latine,
Tuum fac officium,

Jo Jo.

Est jam tempus ut potemus
Et post potum sic oremus,
Desectamus genua,

Jo Jo.

Si potastis, jam levate,
Et crateras coronate,
Ut bibatis iterum

Jo Jo.

Fœlix est ter, fœlix quater,
Cui dat potum Bacchus Pater
De spumanti cantharo.

Jo Jo.

Ne lucernæ exstinguantur,
Et potantes moriantur,
Date nobis oleum.

Jo Jo.

Vos Germani, vos Hispani,
Vos Insubres, vos Britanni,
Bibite pro viribus,

Jo Jo.

Sed vos rogo dum potatis,
Ter quaterque videatis,
Ne frangatis urceum,

Jo Jo.

Omnes fortes sunt vinosi
Et potantes animosi
Dicit Aristoteles,

Jo Jo.

Omnis Doctor, omnis Rector
Bacchi Patris sit protector,
In æterna sæcula,

Jo Jo.

Dulces dulci misceatis,
Ex hoc in hoc faciatis,
Ut potetis dulcius

Jo Jo.

Bacche vatum fortis Pater
Et qui solus es bimeter,
Et formosus diceris

Jo Jo.

Qui delphinos amatores.

Puerorum & potores
Feris misces lyncibus,

Jo Jo.

Tecum civem Lamfacenum
Rogo ducas & Silenum,
Bacchasque Thyrsigeras,

Jo Jo.

Et te prope sit Potina,
Quæ dat potum in culina,
Prima cunctis pueris

Jo Jo.

Tentat Bacchus Ityphallus
Malus caper, malus gallus,
Aha nimis turpiter

Jo Jo.

Bibe quantum vis Priape,
Sed honestam partem cape,
Ne perturbes gaudia,

Jo Jo.

Bibe, bibe, bibe, bibe,
Tu qui sapis bibe, bibe,
Dum Lyæus imperat,

Jo Jo.

Sed jam potrix turba tace
Et tu Codre talos jace,
Sub bibendi arbitrio

Jo Jo.

Quod jecisti canes ternos,
Bibe, bibe, bibe ternos
Jam Falerni calices,

Jo Jo.

Codre caput tibi fumat
Ne quis ignis te consumat,

Stingue

Stingue mero citius,

Jo Jo.

Et vos mei combennones

Elevate bactriones,

Ut possitis dicere

Jo Jo.

Jo jo jo jo.

Gaudeamus jo jo.

Dulces Homeriaci,

JO JO

De duobus Conjugibus captis, Focus.

QUam mirabiliter capiuntur fœmina vir-
que:

Utentes licitis tactibus, atque jocis.

Cistæ ludentes innitebantur apertæ.

Cum simul in cistam, & clauditur illa, cadunt.

De Virgine jam nuptura moriente.

QUæ matura viro est virgo, immatura-
que morti

Mors rapit hanc, nuptam nec finit esse velo.

Si quis eam rapuisset vir, potuisset eidem

Nubere: mors rapuit, nupta cui esse nequit.

In puellas falsis crinibus, superbientes.

QUæ geritis fictos alieno è vertice crines

Dicite, sub dulci melle venena latent.

In puellam semper faciem tegentem.

Mitte operire nigro posthac velamine
vultum,

Nuda Venus nudi nam decus oris amat.

Vidua & Eccho.

V. Nunc ego sola meos hic nullo teste
dolores

Solabor tristi tristis & ipsa loco?

Hic

Hic à parte juvat sylvarum obscurior umbra ,
Muscoso inde placent antra referta situ :

Hinc etiam fontes è quorum murmure leni
Exiguos lapides ingemuisse puto

Atque inter tantos si fas gaudere dolores ,
Hunc equidem lætor me reperisse locum.

Nullus adest? *Ec.* est. V. hic loquitur quis ju-
stius æquo?

Ec. Echo. V. respondes tu , rogo si Dea?

Ec. ea.

V. Qui ne agitant fluctus? *Ec.* luctus. V. sem-
perne manebit.

Aut dolor assidue me superabit? *Ec.* abit.

V. Non abit , at contra Cadmei militis instar
Nascitur , & lætam me fore reris? *Ec.* eris.

V. Absit ut hoc credas , prohibent fata aspera.
Ec. spera.

V. Quid sperem accepto vulnere , quæso
refer?

Ec. Fer. V. Fero quod possum , verum mors
conjugis inter

Præclaros primi sic mea corda movet.

Ec. Amovet. V. ab illo facile abstinuisse pu-
tabis ,

In quo magno Deûm munera erant sita?

Ec. ita.

V. Naturæ suadet vis. *E.* vis. V. tum cætera
disce.

Ec. Disce: V. omnes dotes opta referre.

Ec. fere.

V. Si quidquam omittam. *Ec.* haud mittam.
V. excusatio talis.

Sufficit , en dico principio. *Ec.* incipio.

M

V.

V. Artibus excultus. *Ec.* cultus. V. fuit atque disertus.

Ec. Certus. V. tum leges excoluit. *Ec.* coluit

V. Quod si fortunam spectes, fuit omne decorum.

Ec. Aurum. V. est quod pluris tu facies?
Ec. facies.

V. Pulchra quidem facies perfecta ætate virili,
Illum qui cernit numina sperat. *Ec.* erat.

V. Plura sciat fecisse illum hæc quisquis legit
Ec. egit.

V. Iam dolor haud patitur dicere plura tibi.
Ec. i.

Contra Fœminas.

Fœmina corpus, opes, animam, vim,
lumina, vocem

Polluit, annihilat, necat, eripit, orbat,
acerbat.

*Adam, Samsonem, Loth, Davidem, &
Salomonem.*

Fœmina decepit, quis modo tutus erit?

Mentiri: nere, & lacrymari, nilque tacere,

Decidere hæ veræ sunt dotes in muliere.

Ut corpus teneris, sic mens infirma puellis.

Nil non perimit mulier, sibi, turpe putat nil,

Cum virides gemmas collo circumdedit, &
cum

Auribus extensis magnos commisit elenchos.

Intolerabilius nihil est quam fœmina dives

Malo in consilio fœminæ vincunt viros.

Neve puellarum lacrymis moveare cayeto,

Ut flerent oculos erudiere suos

Fœmineus vere dolor est post facta dolere,
 Ille lavat laterem qui custodit mulierem.
 Male quod mulier incoepit, nisi efficere id per-
 petrat,

Id illi morbo, id illi senio est : ea illi mi-
 seræ miseria est,
 Si bene facere incoepit, ejus tam cito odium
 percipit.

Sed vobis facile est verba & componere frau-
 des,

Hoc unum didicit fœmina semper opus!
 Non sic incerto mutantur flamine Syrtes,
 Nec folia hyberno tam tremefacta Noto;
 Quam cito fœminea non constat fœdus in ira,
 Sive ea causa gravis, sive ea causa levis.
 Væ tibi fœmineo quisquis es captus jugo.
 Tu miser es, & eris, si tangat te ars mulieris.
 Sit tibi consultum mulieris spernere vultum?
 Componit vultum : quia vult ut des sibi mul-
 tum.

Attrahit ut fiscus, sed decipit ut Basiliscus.
 Non hodie, ne heri, nec cras credas mulieri.
 Est quasi grande forum vox alta trium mu-
 lierum.

Pro fœminis.

Ruficus est verè qui turpia de muliere
 Dicit, nam verè sumus omnes de mu-
 liere.

Vestes fœmineæ bene tegunt, quia longæ.

DUlcibus & modicis ornatur fœmina ver-
 bis;

Et collaudatur mulier si pauca loquatur
 Quæ dos matronis pulcherrima, vita pudica.

In medio uxores, & pisces sunt meliores.

*De muliere quæ viginti quatuor maritos
habuit,*

UNa viris mulier viginti quatuor uxor
quæ fuit, hanc viduam non nisi stultus
amet.

Ad expertum Medicinæ Doctorem.

Ægrorum haud minor noscasi tangere
pulsus,

Hoc cum te proles non animata docet.

Nam dicis foetus sentire in conjuge vitam

Ortus bis senis mensibus ante diem.

Conjugis ast ventrem cave dum clystere rela-
xes.

Ne medium foetus mordeat hic digitum.

Medici ficti.

Fingunt se Medicos omnes; Idiota, Sacer-
dos:

Judæus, Monachus, Histrio, Lusor, anus

Miles, mercator, cerdo, nutrix, & arator.

Salarium Medici.

Maximus in morbis Medico permittitur
orbis:

Sed fugit ex mente medicus morbo rece-
dente.

De furto, Problema, ad Juristas.

Qui domino invito rem contrectaverit ef-
fur;

Quid, si hoc invita non faciat domina;

In jurisconsultum ad amasiam properantem.

Turidicum, peragens vocat accelerare Pa-
tronus,

Lucatos nummos cernat amica cupit.

Juristæ

Juris praeceptum.

Quod tibi vis fieri, mihi fac; quod non
tibi, noli,

Sic potes in terris vivere jure poli;

Baldus, Plato, Aristoteles.

Ecce it Baldus eques gemmis oneratus &
auro,

Plato secum peditem trahit Aristotelem.

Ad Romulum, Lupa alumnum.

Excipe, magne puer, lactantibus ubera
labris,

Quæ lupa facundo præbet amica sinu.

Est lupa, sed genium ponit cum lacte lupi-
num,

Tu cave, ne mores, quos vomit illa, bibas

Quam vereor, subito lac illud acescat; nec

Quod tibi dat vitam, pluribus eripiat.

Roma amoris nomen.

Roma quod inverso delectaretur amore,
Nomen ab inverso nomine cepit amor.

Ad amatorem.

Ad dominam intrepido vis tendere carmi-
na cursu.

Scire operæ pretium est, quo pede versus
eat,

Nimirum pedibus metrorum ex omnibus præ-
unum,

Reliquis mulier dactylon omnis amat.

De amore proverbialia.

Lli poena datur, qui semper amat, nec
amatur.

Cæcat amor mentes, ac non raro sapientes.

Curis jactatur, si quis Veneri sociatur.

Est oculo gratum, speculari semper amatum
 Heu dolor est! gratis abscedere rebus amatis
 Illum nullus amat, qui semper, da mihi,
 clamat

Post mortis morsum, vertit dilectio dorsum:
 Quot campo flores, tot sunt in amore dolores
 Stultus quando videt, quod pulchra puellula
 ridet,

Mox fatuus credit se quod amare velit:
 Verus amor miserum nunquam contemnit
 amicum

Dulcis amica vale, mandatum do tibi tale.

In procum pudibundum.

Guttur clamat amo, cum gutture reliqua
 membra

Quid animus tacita voce susurrat, amo.

Omnia si hoc clamant tardas cur adire puellas

Et cur, amo, trepidas, dicere virginibus?

Hoc quamvis clamant, tamen adveniente
 puellâ,

Et lingua, & guttur vociferare negant.

Quæ sit causa rogas, pudor est qui dicere non
 vult;

Cum pueris pudor est, desine amare puer.

In amatorem deformis Puella.

Vestra modo est nostris oculis oblata
 puella,

Tam dulcis, tam pulchra fallax ac candida
 vultu,

Ut tres si offerret tales mihi Iupiter ipse,

Ultro duas diti darem, ut abriperet restantem.

Nihil nisi sub specie pulchri amatur.

Quisquis amat cervam, cervam putat esse
 Minervam

Quis-

Quisquis amat ranam , ranam putat esse Dianam ,

Quamvis fædatur , cuivis placet id , quod amatur.

Opium nimia cupiditas quanta mala proferat.

Propter opes acquirendas mala plurima fiunt.

Et bona deficiunt plurima propter opes ;

Propter opes se mercator dat mille periclis.

Exponitque mari se , sua propter opes.

Propter opes vetulo fit sponsa puella marito ,

Ducit anum juvenis vir quoque propter opes.

Propter opes quandoque volens vir cornua sumit ,

Sæpe dat invito fœmina propter opes

Propter opes tolli patitur sibi virgo pudorem

Floreque fit demto publica propter opes.

Propter opes , quæruntur opes , opulentia crescit ;

Crescit avarities sordida propter opes ,

Propter opes , quæcunque prius promissa , negantur ,

Et data dicuntur non data , propter opes.

Propter opes spes sæpe ruit , vota irrita fiunt ;

Summaque ad ima ruunt omnia , propter opes.

Propter opes Medicus sæpe haud bona pharmaca scribit :

Æger & hæc renuit sumere propter opes.

Propter opes etiam carissima pharmaca fiunt :

Quæ nequeunt inopes sumere propter opes

Propter opes inopes Medicos accedere nolunt ,

Auxiliumque negant hi quoque propter opes.

Propter opes lites injustæ , injustaque dantur
Judicia injusto à Judice propter opes.

Propter opes , ditumque domos , inopumque
pererrant ,

Et capiunt fures omnia propter opes.

Propter opes passim sunt prælia bella , rapinæ

Pacis iniqua etiam fœdera propter opes.

Propter opes quid non patitur miserabile
mundus ?

Proditur arx , urbes , regnaque propter opes.

Propter opes nunquid Christum vendebat ,
Judas.

Et crepuit pendens arbore propter opes ?

Propter opes homines animam cum corpore
perdunt ,

Sic perduntur opes , cunctaque propter
opes.

Tres studendi modi parum utiles.

Non bene fit studium quodcunque fit
ante fenestram ,

Nec valet in lecto , nec valet ante focum.

Flamma nocet libris : studium impedit ante
fenestram ,

Visa Venus : somnum lectus inire monet :

Ergo relinque focum , lectum simul atque
fenestram

Major & è studiis sic tibi messis erit.

Studiosi Characterismus Belgico-Latinus.

Lugduni studuit quidam Psaltista ,

Die zijn vaderlik goed meest al verquist had
Musicus erat atque Citharista

Hy minde een meiken, en leid' er list na,
 Om haer te behagen op alle termine,
 Experientia multa docet sine fine,
 Dat bethoonde hy haer bewijfende,
 Quod amanti nihil sit difficile,
 Als hy een hoentken opkloof vers gebraden,
 En daer toe een stoop wijn in sijn maeg laden,
 Cupidinis instar erat amænus.

In dictis ac factis totus obscænus?
 Nam sine Cerere & Baccho friget Venus.
 Een kaertken te speelen in plaets van studeeren,
 Libros vendere, en't gelt te versmeren,
 Een nachtken te rictacken of verkeeren:

Sou ook een Eesel soo wel niet wat leeren?
 s Avonts op straet te scrappen, tieren, en baren,
 Et alta voce, sta, sta, vociferare;
 Doch te vluchten, soo hem een muys komt tegen
 cirpo armatus In plaets van een deegen;
 Tanta magnanimitas dient ook niet verswogen
 Een, 't is beter gelopen als slagen gekregen.
 'er mille Dæmones swaer den vromen Johan-
 nes (is,

ans Drees ik moet sien wat dit voor een man
 Rammelster en ruyster al watter ontrent is:
 lor meum pejus est quam cor serpentis.
 roeder wat dunkt u of dit geen student is?

Ænigma.

D Ic, quibus hoc animal terræ nascatur
 in oris,

Masculus est mater, cui mulierque pater?

Aliud ad Ponticum

Sfe duos oculos miror tibi Pontice, cujus

Unocula est mater, unoculusque pater.

*Non est corrumpenda substantia propter
accidens.*

Artibus incumbens noli corrumpere sensus:

Quid juvat ars, usus si tibi nullus erit?
Artibus incumbas, ut vita tibi integra duret,
Sic etiam poteris scribere multa senex.
Fac quoque ne nimio mens sit labefacta labore;

Arte quid is faciet, mens cui stulta, boni?
Non corrumpendum est quod substat propter
inhærens,

Fundamento etenim cuncta ruente, ruunt.
Votum Scriptoris.

Qui librum scripsit, cum scutis vivere
posset

Detur pro poena scriptori pulchra puella.

Ad nomen virginis Clara.

L Pereat, nec fit (Græcorum ut lingua mi-
nistrat)

Littera H. Chara est, quæ modo Clara fui
Fallimur & Clara es, clara tua forma relucet
Et mihi Chara, ergo nomen utrumque
refers.

Fabula de Pruna, Faba, & Stramine,

P Runa, Faba, & Stramen rivum transire
laborant,

Seque ideo in ripis Stramen utrimque loca
Sic quasi per pontem Faba transit: Pruna se-
urit

Stramen, & in medias præcipitatur aqua
Hoc cernens nimio risu faba rumpitur imo
Parte sui, hancque quasi tacta pudore tegit

Fabula significatio.

N Oli infelicem casum ridere propinqui
Nec similis fiat, deteriorve tibi.

In terrestrem Calicolam.

A Nte necem cum quis cælorum tecta fre-
quentat,

Talem Luciferum quis fore posse negat?

Ad Gertrudem Carmen Leoninum.

O Pia Gertrudis quam inter bene basia
ludis!

Dum trudo, trudis, bisterve, quaterve re-
trudis.

Nullus solus bene ridet.

N Eride solus nam risus solius oris
Pravus vel stultus reputabitur omnibus
horis.

Lusus delectabilis.

E St pulcher ludus, cum nuda ludere nu-
dus.

Trium breve fastidium.

P Ost triduum mulier fastidit, & hospes, &
imber:

Quod si plus maneat, quatrduanus eat.

Agere & pati fortia Romanum est.

C Um suspendendum mater deplangeret;
ille

Romanum est inquit, fortia posse pati.

Honoris & Divitiarum Comparatio.

D Onat opes homini Deus, & sibi poscit
honorem.

Ergo divitiis anteferendus honor.

Favor.

R Identi domino , nec cælo crede fereno ,
Ex facili causa dominus mutatur & aura.

Dos formosæ.

F Ormosam nudam volo , nudam non
volo formam ;

Quæris cum forma quid volo ? materiam.

An viduo ducenda sit vidua ?

Q Uæritur à viduo viduam cur ducere
nolit ?

Nam simile est similis congrua , parque pari
Respondet viduus: viduam tum duxero quan-
do.

E cruce suspensus vir prior ejus erit.

Ut mihi nupta virum nequeat laudare prio-
rem ,

Est vir enim viduæ semper in ore prior.

Pro nasutis.

D Ic mihi nasutos carpis cur zoile , nasos
Indignos nostin regibus esse breves.

Ad Claram , ne sola maneat.

C Uncta creare Deus voluit ne longius es-
set

Solus , solaque tu Clara manere cupis

Bias.

O Mnia qui dixit mea mecum porto, vide-
tur

Uxorem sapiens non habuisse Bias

Omnis similitudo claudicat.

C Um quis homo nequam Mancum delu-
deret ille

Non mirum est paritas claudicat omnis ait.

In Cothurnatum Gallicum.

Vectari rauco pudor est tibi, Gallico, curru,
Cur ergo rauco non pudor ire pede?

Anagramma uxoris.

Insaturabile par sunt orcus & uxor : ait
Rex,

Unius experiens, alteriusque, sciens.
Quisquis in uxorem cecidit, descendit in
orcum :

Rite inversa sonant *Vesfor* & *Orcus* idem.

Responsio.

Nuncupor *vesfor* ego, non sum quasi
conjugis *orcus*.

Sed quia per totam sedula *curso* domum :
n muliere vir est, ut in orco Belzebub? ergo
nfernum si sit foemina, vir Satan est.

In Anabaptistas de uxorum communitate.

Communes vobis uxores esse feruntur.

Impingi falso censeo tale nefas.

Conjugium est, dum carne duo sociatur in
una;

Et, soboles, certum novit adulta patrem.

Uxores vobis non sunt, dicantur amicæ,

Quis ita communes omnibus esse licet.

sed cum nemo libens aliis concedit amicam.

Ergo Meretricum nomina vera ferant.

gratis at (obicitis) præstant, & nulla me-
retur :

Nomine ne careant, scorta vocare decet.

laud nova res igitur communia scorta te-
neri,

Commune est vobis hoc aliisque nefas.

In eosdem.

OMnia sunt vobis communia sicut amicis
 Laudo quod exposite participantur opes
 Uxores vero dum prostituuntur & ipsæ,
 Hoccine amicitia est? non puto: Luxuria
 est, est.

In uxorem.

Qui capit uxorem capit absque quiete la-
 borem,
 Longum languorem, Lacrymas, cum lite
 dolorem.

Ad uxorium.

Sæpe quiescit ager, non semper arandus at
 uxor.

Est ager, assiduo vult tamen illa coli.

De Helena ad nuptias Paridis transeunte.

Id quod Naso jubet, Menelai noverat uxor:
Si qua velis apte nubere, nube Pari

Tristis ob id Menelaus erat: quia vertice nata
 Cornua se numero sensit habere pari. (co.)

De equo bipede noto, ac proinde homine Platoni.

Omne animal bipes impiumque est homo,
 quando Platoni
 Creditur: ergo Equus, qui bipes ortus, ho-
 mo est.

Ad Amatorem,

Fles, rides, gaudes, mœres, requiescis,
 oberras:

Non mirum, vita est talis amantis; amas.

Cornix & Meretrix.

BAlnea Cornici non profunt, nec Mere-
 trici;

Nec Meretrix munda, & nec Cornix alba
 fit unda.

Scor-

Scortatorum infelicitas.

Fertur in amplexu quendam exspirasse puellæ ;

Quæstio fit : quonam spiritus ejus iit ?

Hoc scio : nam Pauli docet id sat Epistola ;
quod non

Præbeat ad Superos janua talis iter.

De Scortorum fallacia.

FAllite fallentes, ex magna parte prophanum
Sunt genus , in laqueos quos posuere cadant.

Item.

CRede ratem ventis, animum ne crede puellis.

Namque est fœminea tutior unda fide.

Ad Adolescentes nupturos , ne ducant meretrices.

NE placeant turpes pietatis imagine tædæ,
Si bonus es, & vis ducere, duc similem,

Quid faciet meretrix, fallit quæ casta putatur,
Vina placent aliis , fæx ne relicta tibi ?

Item ne ducant etiam virgines filias meretricum

LAc dabit hæc scorti , quæ lac suxit meretricis ?

Quo semel est imbuta recens servabit odorem
Testa diu. Et,

Quod nova testa capit , inveterata sapit.

*Der Hasen schmückt gern nach der ersten Brüh ,
Epitaphium cujusdam Sacerdotis , ad obitum
dilectæ suæ Elsa.*

HOc jacet ingenuæ formæ Elsa sepulchro:
Grata fuit Elsa mane cultello semper.

Quæ dum vixit , in rufa tunica vixit ,

In rufa tunica , Deus habet suam anima.

Qui

Qui orat pro secum debes comedere mecum,
Et si sunt mille, omnes oratis pro ille. *Amend.*

Clericus.

Clericus in fella gaudet veniente puella.
Clerice sis fortis nec des tua munera scortis

Cantiuncula Latino-Germanica.

Pertransibat Clericus,

Durch einen grünen Waldt

Videbat ibi stantem, stantem, stantem,
Ein Magdelein wohlgestalt.

Salva sis puellula,

Godt grüßs dich Mägdelein fein,

Dico: ibi vere, vere, vere,

Du solst mein Beischlaf sein.

Non sic, non sic mi Domine,

Ihr treibet mit mir spott,

Si vultis me supponere, supponere, supponere.

So macht nicht viel der Wordt,

Ceciderunt ambo,

Wohlin das grüne gras,

Extraxit ille dactylum, dactylum, dactylum,

Sie fragt ihn was ist das?

Sublevarunt vestes,

Di beine wahren weiß:

Fecerunt mirabilia, mirabilia, mirabilia,

Nach aller menschen weiß

Und da das spiel vollendet war,

Ambo surrexerunt,

Und ging ein jedes seinen wegh, seinen wegh,
seinen wegh,

Per quam venerunt.

Anno præterlapso,

Da bracht sie ihm ein Kind,

Quem

Quem ille fabricaverat, fabricaverat, fabri-
caverat,

Mit seinen instrument.

Quis est qui nobis cecinit,

Das war ein braver Student,

Qui liberos composuit, composuit, composuit

Bisß aen sein letztes end.

Carmen ad Clerum.

Disce bene, Clerice, virgines amare;

Quia sciunt dulcia oscula præstare,

juventutem floridam tuam conservare,

Pulchram & amabilem prolem procreare

Et ut cognoscas latius

so nimb gar eben war,

Ludimagister fatuus,

Das ist weit offenbar.

Se multum ratus amari,

Von einem Weiblein schon,

Amore volens cremari

Hies sie mit ihm heym gohn.

Replentur vini veteris,

Ind waren guter ding,

locus hic fuit celebris,

Gar schön sie ihn umbsing.

Non inmemor rei suæ,

Der Schantz namen sie in acht,

Gratulando illi suave,

Bald ihn zu eim Narren macht.

Aultos hinc extorquet nummos

Das ist ihr aller arth,

Abiit & quærit alios,

Lag ihm an sicher hart ,
Nec hunc curabit miserum ,
Dieweil sie Pfenning hat.
Nevit post huic linteolum ,
Dar in geschrieben stah :
W. V. H. J. M. G.
Er kundes ausslegen fein ,
Sic speculans Poëtice ,
Das war die Gattung fein
Omne dedisti gaudium ,
Weynen und hertzenleidt
Grave paris cordolium ,
Jammer menglich gespreit
Non fuerat autem ita ,
W. V. H. Wilt und Hert ,
Illi prius non audita ,
I. M. G. Ist mein gefert.
Sonabat, mira dicam ,
Der guth Gesel war ein Gauch ,
Judæo portat tunicam ,
Zwo Deck, den Mantel auch ,
Ut eam possit adire
Mit Säckel wohl beswärt ,
Quo placentur ejus iræ ,
Gar bald er zu ihr färbt.
Ad ipsum ubi venerat ,
Da Wahr es gar noch nacht
Ipsa blandiri non cessat ,
Biss sie das Geld rauff bracht ;
Mox aperit stultus peram
Wolt so geliehen sich ,
Rem refero, vobis veram ,
Si sprach, halt dich an mich ,

In cubiculum ducitur,
 Hoffet ein guten Muth,
 Super lectum absconditur,
 Er meynt es wer als guth.
 Ecce quidam ingrediens,
 Selber er auffthun kundt,
 Manet cum ipsa dormiens,
 Dem wahr sein Hertz verwundt.,
 Sub lecto jacebat spretus,
 Sie hett ein Scherer Knecht
 Summis qui viribus fretus,
 Macht ein gros Gepracht,
 Pauper sub lecto torquetur,
 Durfft reden gantz kein wordt.,
 Et qui non cruciaretur,
 Wo er solch ein Spiel hort?
 Mane surgens hilariter,
 Das Fräwlein war gescheit
 Exeunt domum pariter,
 Wenn er forcht seiner Haut.
 Interim miser trepidus,
 Säumpt sich nicht lang im Hauff.,
 Saltabat prorsus territus,
 Hinden zum laden auff.
 Nec post illam adivit
 Sie hett das Gelt schon ein
 Ubi talia rescivit
 Auch wolt sie nimmer sein.,
 Deinde totum extortum
 Thet ihm gar eben recht
 Fallacissimum hoc scortum
 Verprast der Scheerer Knecht:
 Lusum cernens se fabulam.,

Von dern er wohl getrawt ,
Incepit amare quandam
Auff die er gäntzlich bawt ,
Bonorum cum dispendio ,
Versch empt sein Mutter-Erb .
Erat durans amatio ,
Darnach ward sie ihm herb ,
Repertus it per tegulas ,
Er lief über Die Dach ,
Ammittitque suas scholas ,
Der Teuffel des gelach ,
Se post caminum abscondit ,
Es war ihm gar kein schertz ,
Vota preceſſique ſpopondit ,
Erschrocken war sein Hertz .
Fuga ſibi conſuluit ,
Das war ein Faſſnacht Spiel .
Linquat veſtem oportuit ,
Ein Buler leidt ſich viel .
Amor dicebat abiens ,
Iſt Kartheuſers Orden ,
Heu mihi quam fui amens ,
Innen bin ichs worden .
Quid autem nunc dicam Clara ?
Es weiſſ doch jederman ,
Quam proba ſit avis rara ,
Ach Gauch ich fahr davon .
O Gretula , Kataraque ,
Klein Lieb macht groſes Weh ,
Id ſtultus ſenſit utique ,
Bisher und fürbaſſ meh ,
Ergo ſapienter dixi ,
Ich wiſt gern wie der bies .

Tamen si non ita vixi
Der sich nicht narren lies
 Ejus ego vellem viventis noscere nomen,

Qui non foeminea lusus ab arte foret.

Felix dives & beatus,
Mag wohl Pfaff Keris seyn,
 Meo casu avisatus,
Lass solchs und trinck guten Wein.

Demum sic nunciatur,
Wie ein gestorben ist,
 Quod deflendo lamentatur,
O Todt wie grimm du bist.

Et quia favet Helicon,
Schreit er mit grossem leydt.

Hoc elegans eulogium,
Godt geb ihm ewig Freud.

Eheu terribili grassans mors impia vult V

Lethifera fixit cuspide corda tu A
 morte cadit parili dux & cum rhetore consu L

A stratenens vitæ, præmia digna tu Æ.
 Hic jacet Elisabet, si benefecit habet.

Ein Fürstin schon im Thummen loch,

Ligt leyder todt, und lebet noch,

n meinen Hertzen gantz ohn end,

Seyt sie geschieden is behend,

Alleinig gar verlassen mich,

Betrübt und elend jammerlich,

empfindet jetzt den rechten Lohn,

Trost gibt dem sie hat wohl gethan.

Ita vixit ille Rector,

Er wolts nicht anders han,

Vale semper bone Lector,

Lug du und stos dich dran,
Guth Gefellist Rinckman.

Filia Mœcha qua?

Filia Mœchatur, quæ Mœcha matre cre-
tur.

Meretrix.

Est Meretrix dicta ex hoc, quod dat ve-
bula ficta,

Exterius picta est, verum interius maledicta
Carmen Trochaicum Rythmicum ad Pere-
grinantes.

Qui videre mundi.
Concupis rotundi.
Universitatem,

Atque vanitatem:

Ambula per urbes,

Teque nolo turbes,

Si vagas puellas

Cernis ore bellas.

Virgines fuerunt,

Nunc at exuerunt

Cum metu pudorem,

Cum pudore florem.

Flore destitutæ,

Laude diminutæ,

Ære prostitutæ

Fraude & involutæ;

Non petunt amorem,

Te volunt datorem,

Non amant ocellos.

Sed tuos locellos.

Si cares locellis,

Non places ocellis:

Non manus puellis
Est avara bellis.

Naviga per undas
Æquoris profundas
Piscibusque pisces
Victitares disces.

Hic vides vagantes,
Qui manus parantes
Exhibent carinis,
Mercium rapinis.

Si nemus pererras,
Exterasve terras,
Repperis latrones,
Qui necant barones.

Sive te necabunt
Teve fauciabunt,
Eximent vel ullas
Sacculis medullas.

Mendicare panes,
Sacculos inanes
Qui tenes, & æris
Indigus vereris?

Præstat ergo ad ædes
Patriasve sedes
Denuo redire,
Quam fame perire.

Virgo non vitianda.

St Magnum crimen corrumpere virginis
hymen.

Carmen Rythmicum de Nuce & virgine.

CUm nux rubescit
Et virgo crine pubescit;
Tunc nux vult frangi,

Et

Et virgo stipite tangi.

Signa corruptæ virginis

V Ulvæ dum pollent, gena pallet, & ubera
mollent :

Hæc sunt signa satis corruptæ virginitatis.

De meretrice noctu interfecta.

D Um se fingit anus formosam nocte puel-
lam

Et lupa fucato decipit ore procum ,
Suppositam veluti calchas pro Virgine cer-
vam

Sic procus hanc mactans conficit ense lupam.

Epitaphium Penelopis meretricula

P Enelopes tumulum , fractosque Cupidinis
arcus ,

Exstinctasque faces adspice ; quisquis ades
Et lachryma : lachrymis exstinctæ tristibu
ornant

Et Venus & Charites funera Penelopes.

De puella duobus nupta.

D Um genitor natæ tædas non curat adultæ
Nupsit amatori sponte puella suo ;

Quærenti Veneris furtivæ gaudia , densum
Nunc nemus exhibuit , nunc seges alta tho-
rum

Multi abiire dies , generum pater optat , & ill

Non negat ; in gremio nupta jacetque viri.

At prior , uxorem repetit , pater abnuvit ; illa

Pellitur è patria tunc sine dote domo.

Illa quidem vellet , quod lex vetat , esse duobu

Juncta viris : merito jura priora valent

Posterior repetit sponsæ data dona maritus ;

Primaque promissi pignora conjugii

Accipit. Uxorem retinet prior, augur Apollo.

Dic quis eris proles, quam dabit illa pater?

Faunia meretricula.

F Aunia lascivas inter memoranda puellas,
 Illa ego famosis gloria fornicibus;
 Qua teneros movisse jocoshaud doctior ulla,
 Nec fuerat Veneris fingere mille modos.
 Dum lusu nimium dulci lassata recumbo;
 En subito incautam Mors nigra me rapuit,
 Omnia cum rapiant; non sunt mihi fata do-
 lori:

Sed quod non medium Mors fuit inter opus,

De Perilla mendica meretrice. (læ?)

Q Uid pia subtrahitur mendicæ dona Peril-
 Non minus est, quam quæ stat prope
 digna Crocis

cœnitet hanc actæ, si quid fuit improba vitæ;

Et dolet admissi territa mole stupri.

Audiit esse minus quoniam se mille profanis

Uni quam sacro substituisse viro.

Ille sacris quondam se substituisse fatetur.

Desiit; & peccat jam minus illa, date.

Bellicum facinus.

A Udierat procul arma, bonâ de gente Ba-
 tavus.

Gestit in hostiles fervidus ire globos.

t lateri patrium mater dum subligat enssem,

Hæc, inquit, referas, nate fac arma domum

ix prior steterat pugnx, vestigia pressit,

Mille micant enses, vulnera mille ferunt.

Numquid, ait, ludi est? oculis non parci-
 tur ipsis,

Certe oculis ludus non placet ille meis,

N

Forte

Forte tamen jacuit truncum sine nomine corpus

Irruit: Hispanum nam cutis esse docet.

Sævit atrox, & qua cædendo, qua laniando
Abscevit miles strenuus ense femur.

Facturusque fidem, magni argumenta duelli
Et femur, & ferrum sanguinolenta gerit,
Inde memor moniti, nam pugna cruent
peracta est,

Arma celer properat salva referre domum.
Hoc ait Hispanum mulctavi verberare mater,
Maternoque femur projicit ante pedes.

Horret anus, sed enim potius caput ense tulit
fes

Nate, refert, olim hic forte redibit eque
Non faciet certo ô Mater; sed poscis iniquum
Unde caput vellem tollere? non habuit.

In Hispanum signum crucis in pallio gerentem.

C Ur Hispane crucem geris ob Mavortii
facta?

Aptior est factis crux maledicta tuis.

Ad Claram.

D Ant oculi mortem, dant Clara tua oscu
la vitam,

Sic sæpe ut vivam, sic volo sæpe mori.

Tria mala.

Q Uæ mala sunt hominum rebus tri
maxima, scire

Quæris? habe paucis; foemina
flamma, fretum.

Ad Grammaticos.

D Icite Grammatici, cur mascula nomi
cunnus,

Et cur foemineum mentula nomen habet?
 Sic ego; sic aliquis senior de gente verendâ
 Rettulit, attollens longa supercilia;
 Mentula foeminei gerit usque negotia sexus,
 Unde genus merito vendicat illa sibi.
 Indefessus agit res qui sine fine virorum
 Mascula non temere nomina cunnus habet.

In furem.

E Ripuit vitam sibi fur, vis noscere causam?
 Tortoris nummos maluit esse suos.

In Porphyrium.

F Lesse bis; at nunquam legitur risisse Re-
 demptor,
 Cur hominis proprium risibile ergo vocas!
Militia amoris.

M Illitat omnis amans vincenti laurus ama-
 ta est,
 Victori que parant læta trophæa jugum.

Poësis nova.

Q Uisquis amas Phœbum pariter venerare
 Lyæum,
 Quam tribuit venam Phœbus Jacchus alt;
Johannes pro Anagrammate habet
 S I N E A N O.

[Nfantem vidi (fuit hæc res mira) *sine ano*;
 Nomen Joannes hoc Anagramma dabat.
Metamorphosis.

Q U i fuit ante bipes, si ducta homo conju-
 ge, fiat,
 Hic animal quadrupes, qua specie illud
 erit
 Non asinum nec equum, sed cervum foemi-
 na format,

Aut illum cuculi more volare facit.

Quis felix?

Primus, qui nulli debet; sortem inde secundam,

Judice me, coelebs, tertius orbis habet.
Si tamen uxorem quis habebit, dote recepta.
Recte erit, obtingat si tumulare malum.

Gryphus Ænigmaticus.

Dic quid non vivens vivum fit vertice dempto?

Id lapis est: dempto vertice nam fit apis.
Inque brevem si mutetur, quæ syllaba longa
est

Navis & ablato vertice fiet avis.

Sic paries, aries fit, sanguis & anguis: at hamu

Mus, magnus Agnus, Jaspis & aspis erit.

Et rabies abies sine vertice, simula mula est

Fit locusque oculus, sic oculusque nihil

Imo & quod vivit sine vertice vivit & ivit,

Transit nequam in equam, sicque bove
in oves.

Focius Grammaticus.

Mobile fœmineum fixum fugit omn
virile;

Vaccaque non crassus, crassa sed illa datur.
Dos sacra, non sacer est; cur dicitur ergo sacer
dos

An quia sacra sacrum dos facit esse virum
Non incongruus est igitur mihi sermo futurus

Quando sacerdotem dixerò dote sacrum.

Sed cur Vestalis soror est quoque dicta sacerdos

Nec potius sacra dos, quando virile nihil:

Nam quia dote sacra est, non hinc dicent
sacerdos,

Sed potius sacra dos jure vocando foret.
 fallor? an hæc ideo est forte appellanda sacerdos,
 Quod sacrâ huic animus fit quoque dote
 facer?

De septima Genitura domo, apud Astrologos.
 Conjugii Astrologis domus est si septima,
 quare

Rixarum hæc eadem est, litigiique domus?
 Non quia pacifica est, aut lites sæmina tollit:
 Lis solet uxorem, corpus ut umbra, sequi.
 Hoc probat *Elisabeth.*: medio huic in nomine
 Lis est,

Bellaque fide parans *Isaabella* suo est.

Mulier unde dicta?

Dicta fuit mulier quasi * mollior: est ta-
 men Eva.
 Non de carne sui sumpta, sed osse, viri.

V A T I C I N I U M,

Seu

*Armen Chronographicum de pace, in opposito
 sensu Retrogradum pro anno 1633.*

Opinio loquitur,

VatICInor bona, non beLLans hIC LabI-
 tVr annVs:

a Clfer est VenIens, non MaLa ContrIb VIt

Suspicio respondet.

ContrIbVIt MaLa, non Veniens est pa-
 Clfer annVs,

abItVr hIC beLLans non bona VatiCI-
 nor.

N 3

De

* *Varro de ling. Lat.*

*De frigore in Februario 1635. vaticinium
felis, & Chronicum carmen.*

Felis nostra retro, Conl Vn CtIs renlb U
Ignl,
Sl ChoC OMne geLV VatI Clnata FVIT
1635.

Ebrius commisso homicidio culpat vinum.

E Brius occidens occurrentem obvius ense.
Mox capitur sceleris nescius ipse sui.
Criminis ast dum mane sui quæ causa roga-
tur,

Nescio quæ sit, ait; sit nisi causa merum.
Ignoscenda mero culpa: at frangenda lage-
na est

Prætor ait, ne iterum peccet, ut ante, me-
rum.

Ebrietatis quot sunt species?

B Is sex credatis species sunt ebrietatis:
Est vilis primus; sapiens est alter optimus.
Ternus grande vorat; quartus sua crimina
plorat.

Quintus luxuriat; sextusque per omnia jurat;
Septimus attendit, octavus singula vendit;
Nonus nil celat, quod habet sub corde revelat;
Somnia denu amat; undenus turpia clamat;
Et cum sit plenus, vomitum reddit duodenus

Aliter.

E Brius atque satur, modis his ecce vagatur
Hic canit, hic plorat, sed & hic blasphemus
hic orat,

Hic est Pacificus, sed & hic nullius amicus;
Hic saltat lætus, sed & hic sermone facetus;
Hic qui loqui nescit, hic cespitat, ille pigrescit.

Hic

Hic est clamorosus, sed & hic verbis vitiosus,
 Disputat hic, ille ast currit per compita villæ,
 Hic servit Veneri, somno vult ipse teneri,
 Hic vomit, hicque vorat; sic Bacchi turba
 laborat.

In Ebrium.

Pontice cum sapido Baccho tibi vena tu-
 mescit

Quid clamas; homines mille necare volo?
 Quod magis admirror, quoniam te uxore ju-
 vante

Non tenerum puerum progenerare potes.

Oenopota Germanus ad Populares suos.

Non potasse nefas. Potinna nata benigna,
 Teutona progenies, pulcro conamine
 sueta

Cum poclis vacuare scyphos, magnosque cu-
 llos

Emula Persarum & Græcorum læta superbi:
 Quid, quo jure modoque, ubi cur & quando
 bibendum?

Internumque fiet, Davus fors potet an herus,
 Quodque fiet robur potus? jam rite propinat
 Potorum præses: Tu oculis, ore imbebe &
 aure,

Qua peccare datur potu haut impegeris un-
 quam;

Qua præstare datur potu; haud defeceris un-
 quam.

In Pamphagum, hominem voracissimum.

Pamphagus in patulam tam multa ingres-
 serat alvum

Quam poterant denis plus satis esse viris:

Ecce venit caupo , pretiumque expostulat: ille
 Ebria terribili lumine mota rotans ,
 Evomit in patinam vinumque cibosque re-
 ceptos ,

Atque ait ; En , merces tu tibi habeto tuas.

Famulus Otthonis hominis voracissimi.

C Onditus hac sub humo est gurgēs vastissi-
 mus Ottho ,

Cui nunc officium iusta rependit humus.

Condedit in ventrem terræ tot jugera vivus ;

Hunc sub ventre suo nunc quoque terra te-
 net.

In Astrologum : omnia ex Astris scire volentem.

A Strologo Astra , foris quæ fiunt , omnia
 dicunt :

Uxor cuncta domi quæ facit , Astra silent.

De Clara dotibus.

T Res quondam nudas , vidit Priamejus
 Heros ?

Luce Deas ; video tres quoque luce Deas ;
 Hoc majus ; tres uno in corpore. Claraque
 ridens

Est Venus , incedens Juno , Minerva lo-
 quens.

Idem ad Claram.

T Res uni. Si dona ferunt , Vulcania con-
 jux.

Formam , divitias Juno , Minerva sonum.
Falsam esse sententiam: CASTA EST QUAM
 NEMO ROGAVIT.

F Alsum est plebs quod ait : Casta est quam
 nemo rogavit ;

Casta quasi non sit virgo petita procis.

Nemo.

Nemo petit turpem, quam judicat esse puellam :

At nihilo minus hæc cor meretricis habet;
Uni ex mille procis cupiat si pulchra placere;
Attamen amplexus non nisi nupta dabit.

At cui forma deest, quia spernitur omnibus,
hinc fit.

Ut facile admittat luxuriosa virum.

Pulchra procos refugit, quamvis à mille petatur :

At deformis eos poscit, iisque caret.

Falsum est hoc igitur, Casta est quam nemo rogavit,

Castà procis petitur; quæ caret, illa minus.

De pulice.

Pulchra pulex teneræ penetrat dum membra puellæ,

Clamque subit niveum dente premente femur,

Comprimitur digitis & Nigro Clauditur Orco

Sed dedit hoc illi distichon alma Venus

Mortuus hic jaceo sed non hic mortuus ardens,

Dum premor albenti pollice, vivo pulex.

Ænigma.

IN Cœlo est vox una novem quæ scripta figuris

Tres *fel* habet, cunctas sed *cita felis* habet.

Solutio est, vox felicitas.

Aliud Ænigma.

Per dita huic res est, nec, ubi sit perdita nescit :

Et tamen hæc nullo reperienda loco est.

Invenit tamen huic similem non prorsus eandem:

Plorat, & hanc similem se reperisse dolet

Solutio.

Per dita res est virginitas; ubi perdita scitur.

Hæc tamen in nullo est invenienda loco.

Rem similem invenit prægnans ubi facta puella est:

Nam cum prole fata est huic nova virginitas.

Et quia virginitas nova prodit abisse vetusta,

Plorat, ob idque novam se reperisse dolet.

Aliud Ænigma mulieris conjugata ad procum.

Est quiddam quod pene nefas mihi dicere versu,

Hoc tibi vistotum, Pontiliane, dari.

Syllaba prima meo debetur tota marito:

Sume tibi reliquas, non ero dura, duas.

Solutio est, vox Osculum.

Aliud Ænigma.

O Sine quinque tenet vocales dictio, & unam

Ter liquidam, angelicus quam capit usque polus.

Idem paulo aliter.

O Sine quinque tenet vocales dictio, & unam

Ter liquidam, in templis quam sibi Pascha petit.

Solutio est, dictio Alleluja

Aliud Ænigma.

Quære mihi verbum totum quod regnat in orbe

Sola-

Solaque in Empyreo syllaba prima polo.

Solutio est, verbum Satago.

Aliud Ænigma.

Poma Petrus carpsit, decerpfit & arbore
Paulus;

Pomorum numerus quis sit uterque latet:

Petrus ait Paulo, duo des mihi poma tuorum:

Pomorum numerus tunc mihi duplus erit.

Paulus ait Petro, tria des mihi poma tuorum;

Pomorum numerus tunc mihi triplus erit.

Dic quot poma Petrus, quot Paulus ab arbore carpsit:

Si quid Arithmetica doctus in arte potes.

Solutio.

Æ Qualem numerum pomorum carpsit
uterque:

Sex etenim Petrus, sex quoque Paulus habet.

Aliud Ænigma.

Oscula dat Nymphæ, cum multa foramina, Pastor.

Quæ clamat toties, oscula dat quoties.

Solutio.

Fistula Pastoris cui multa foramina, Nympha est:

Quam quoties inflat, fistula dulce canit.

Aliud Ænigma.

A Christo orandi certa est data formula nobis;

Dic mihi, quot voces formula tota capit?

Dic quæ sit media, & minima, & quæ maxima vocum,

Optima quæ, dein quæ pessima vox sit ibi

Solutio.

QUinquaginta ibi sunt voces si junxeris.
Amen. *

Da vocum in medio est, si modo desit *Amen.*

A vox hîc minima est, sed maxima sanctificetur.

Optima vox *Pater* est, pessima voxque *mala*
Tria, ni feceris, se ipsa facient.

HÆc tria, ni facias, facient se: nempe
tuarum.

Rerum ni, facias, se facit ipse status.

Et podex, nisi, tu tergas, se terget id ipsum,

Filia; ni tu des, se dabit ipsa viro.

Inaures.

O Stultas mentes! aures aliena voluptas
Cur lædit? caput hoc quis neget esse Nu-
Lira. (dæ?)

QUinquaginta abeant è nomine *Lira* sit *ira*:
At *Lira*, cum brevis est syllaba prima
canit.

Bruxella.

URbs *Bruxella*, licet perdat *Rux*, *Bella*
futura est,

R, X, E pereant, nil nisi *Bella* manet.

Epitaphium pro puero Expositio.

Nescio qui fuerint, qui me genuere pa-
rentes

Forte meum ignorat mater & ipsa patrem,

Quod mihi sit nomen, proprium non dixero
verum,

Appellativo nomine dicor homo.

Sive:

* *Amen* poni tunc debet post à malo.

Sive mea est meretrix, seu pauper honestaque
mater,

Hoc tamen officium præstitit illa pium:

Quod me lustratum Baptismate chartula
signet;

Corpus ut intret humum, spiritus astra pe-
tat.

Non pro me Lector, pro patre & matre roga-
bis.

Ut requiem æternam ponet utrique Deus.

Aliud Epitaphium.

Hic situs est Nero, laïcis mors, vipera
clero,

Devius à vero, Cupa repleta mero.

Aliud.

Continet hæc fossa, Bedæ venerabilis ossa.

Aliud.

Hic jacet Erasmus qui quondam bonus
Erat mus:

Rodere qui solitus, roditur à vermibus.

Hoc in disticho nullus quantitatum est respectus:

*nam nos Britones non curamus quantitates
syllabarum.*

Aliud.

Quem lapis iste tegit, salvet qui tartara
fregit.

Aliud.

Hic infra est cineres, quem deslent hæ-
mulieres,

Rusticus Andreas qui vitiabat eas.

Aliud.

Sylvius hic situs est, gratis qui nil dedit.
unquam:

Mortuus at gratis quod legis ista dolet.

Aliud.

Hic sum, post vitam miseramque inopem-
que sepultus.

Nomen ne quæras, Lector, Di te male
perdant.

Aliud.

Talis eris, qui calce teris mea busta pede-
stris;

Qualis ego jaceo, vermiculosus eris.

Sis Cæsar, Macedo, vasti moderator & orbis

Sis Cato sis Cicero, denique talis eris.

Aliud.

Hic dormit Claustri Prior, hic aurigaque
plaustris;

Hicque jacet rite ast rediturus ad ostia vitæ:

Nam sine figmento consurget ab hoc monu-
mento.

O mors quam dura; & quam tristitia sunt tua
jura;

Si mors non esset, quam lætus quilibet esset;

Præterit iste dies, stat mox aurora secundi:

Stat labor aut requies, sic transit gloria Mundi.

Anagramma.

Vox eadem gerere & regere est, omenque
notandum:

Ut regat uxorem vir, gerat illa virum.

De uxore lugente maritum.

Lachrymula ex oculis fluxit, dum foemi-
na luxit:

Hanc lætam ob lethum quis putet esse viri;

Ænigma.

Mus post infernum est, præcedit utrum-
que voluntas.

Dis

Dic quis compositum sic sibi nomen habet?

Solutio est, *Wilhelmus*.

Sara.

QUæ velit ancillam concedere nupta
marito,

Res est hoc nostro tempore rara *Sara*.

Versus Protei seu variables, quorum novem priores singuli, servato sensu,

variant 72 57 60. decimus

vero 399 16 800 modis.

Ad stultum.

COR, vox, dens, frons, ren, splen, pes, lux
sunt tibi, deest mens.

Ad Cæcum.

MENS, cor, vox, dens, frons, ren, splen,
pes sunt tibi, deest lux.

Ad Claudum.

LUX, mens, cor, vox, dens, frons, ren,
splen sunt tibi, deest pes.

Ad tristem.

PES, lux, mens, cor, vox, dens, frons, ren,
sunt tibi, deest splen.

Ad infacundum.

SPLEN, pes, lux, mens, cor, vox, dens, frons
sunt tibi, deest ren.

Ad inverecundum.

REN, splen, pes, lux, mens, cor, vox, dens
sunt tibi, deest frons.

Ad mitem.

FRONS, ren, splen, pes, lux, mens, cor, vox
sunt tibi, deest dens.

Ad mutum seu Taciturnum.

DENS, frons, ren, splen, pes, lux, mens, cor
sunt tibi, deest vox.

Ad

Ad Timidum

Vox, dens, frons, ren, splen, pes, lux,
mens, sunt tibi, deest cor.

De perfectō.

COr, vox, dens, frons, ren, splen, lux, mens
pes, vola, crus huic.

Venus.

CUm tam Venalis quam Bacchus proftet
in urbe.

Cur insigne suum non habet, alma Venus.

Ad Rusticum, Epigramma.

CUr mala fæmineo de sexu Rustice pro-
fers,

Et bona quæ confert, non reticenda, taces?
Fœmineum est servile genus, crudele, su-
perbum?

Nobilis, & clemens virgo humilisque da-
ta est.

Lege, modo; ratione caret, rectum abjicit,
inquis?

At placet huic rectum, lex ratio, atque
modus.

Extremis ea gaudet, ais mediocria vitat?

Hæc extrema fugit, sed mediocre tenet.

Decepit Judæa virum, prolemque Rebecca?

Concepit alma virum Virgo, paritque
Deum.

Eva genus nostrum felicibus expulit arvis?

In meliora facit, nos ut eamus A V E.

Cur bona fæmineo de sexu, Rustice celas?

Et mala si qua facit, non referenda, refers?

De Podagra.

NAscitur ex Venere & Baccho, solventi-
bus artus,

Fili

Filiaque solvit membra, Podagra, virum.

Item.

M Embrifragus Bacchus cum membrifraga Cytherea

Progeniunt gnatam, membrifragam Podagram.

Item.

N Ec Veneris nec tu vini capiâris amore;
Uno namque modo vina Venusque nocent,

Ut Venus enervat vires, sic copia Bacchi,
Et tentat gressus, debilitatque pedes.

Symbolum cuiusdam Podagrosi.

SALUS ET SPES MEA DEUS.

E Mergit duplex sensus sub voce SALUTIS.
Namque SOLI una salus, altera sola POLI.

Indulgent illam mortali semine creti;

Creti æst hanc tantum de genitore DEO.

In trullis (mirum!) fœcundis nascitur illa,

Turpibus & mediis ista paranda venit.

Hinc in magnatum tot pocula pota salutem.

In gyrum ductus Bachi us ordo probat,

Hujus amore simul deducunt labra frequentes.

Absorbent poti flumina magna meri.

Æst hanc ætherea tantum de sede fluentem

Non ficta gignit cum pietate, fides.

Illa facit fragiles, agiles hæc, illa scelestos,

Cœlestes isthæc, perpetuoque beat.

Hæc salus hominum, DOMINUS mea spes
que salusque,

Hanc peto, non illam sic bene salvus ero.

V. O. S.

VOS PODAGROSI

omnes , omnes

HUC, HUC, HUC,

huc , inquam ,

Relictis omnibus ,

celeri gradu , pro more vestro , accurrite.

ATTULIT ENIM PRÆGRANDIS

& capitoooooooooofus Doctor vobis re-
medium salubre & approbatum.*Lamentes , schnappentes , hinckentes , leiseuntes ,
& pelliceos pedes cornu duriores reddens.**Videte ut curam vestri habeatis.*

EXPERIMENTATUM APPROBATUM,

justum , bonum , excellens & salubre
hoc medicamentum est tale.

℞. **F** Ures, Mures, Lemures, Vacca, Bracca;
Caca, Ede, Minge, Pedes, Quercus, Ster-
cus, Suppellex, misce cum allio, & osculare
ancillam in culo: quæ omnia si tibi non suf-
ficient, sume gentianam & pastrianam, &
admisce sterco vitulinum, tunc pedem ha-
bebis cervinum.

Auff Teutsch so viel:

V Euse, Meuse, Leuse, Niss, Schiff, Friss, Speck,
Leck, Dreck,

Hausrath, Seudreck, Knobloch, leck der Magd
das Arsloch,

Ma-

Hastu nicht genug daeran, so nimb Finziun
und Pastrian,
Vermisch es mit eim Kalberdreck so ist dir wohl
gethan.

In Claram.

V Ir ducatne duas, an nubat virgo duobus
Quæritur: hanc litem solvere Clara
volens

Una viris, inquit, magis apta duobus: in una
Consistent aliter quomod carne duo?

Metamorphosis.

C Arnibus in plenum currum *bo* syllaba
scandat,
Carbones plenus nil nisi currus habet.

Alia.

C Arbones fiunt, abeat *bo* syllaba, *carnes*;
Sed *carnes* fiunt, *r*, pereunte, *canes*.

Alia.

C Arnes carbones medians *bo* syllaba reddit;
At *b* si pereat littera, *carbo* caro est.

Suum cuique pulchrum, Ad H. M.

P Lus tibi vicini conjux, tua plus placet illi;
cuique igitur pulchrum non solet esse
suum.

*De duobus Philosophis, quorum alter ri-
debat res humanas, alter flebat.*

H Ilc pleno, lachrymas effundit lumine, ridet
Alter num risus dignus uterque fuit?
De Pallade, & Venere armata.

A Rmatam vidit Venerem Lacedæmone
Pallas.

Nunc certemus, ait, iudice vel Paride.
Cui Venus armatam tu me, temeraria, temnis
Quæ

Quæ quo te vici tempore, nuda fui.

* *Propria quarto modo.*

MEntitur quisquis communem Thaida dixit.

Thaida semper habet solus & omnis homo.

De Culice.

Non finit ipse culex placidos me capere somnos.

Credo equidem in culicem se modo vertit amor.

Lucifer, Ulcifer.

LUcifer in Cœlo splendebat sideris instar :
Nunc ab eo tenebras, quas ciet, Orcus habet.

Perdedit is lucem, nimium dum luce superbit ;

Luce carente ideo perpetuo igne flagrat.
Litterulas prima inversas det syllaba : verè.

Ulcifer est is, qui Lucifer ante fuit.

Dira ergo igne dabit, non lucem ast ulcera servis :

Ulceræ quæ nullo sunt abitura die.

In Pomponiam.

COrpore cum quæstum faciat Pomponia, punctum.

(Vtile nam dulci miscuit) omne tulit :

Ad Gallam puellam, jam senescentem.

DIcebam tibi : Galla senescimus, effugit ætas.

Uttere rene tuo ; casta puella, anus est.
Sprevisti, obrepfit non intellecta senectus.

Nec revocare potes, qui periire dies.

Nunc.

* *Omni homini, soli & semper.*

Nunc piget, & quereris, quod non aut ista
voluntas

Tunc fuit: aut non est nunc ea forma tibi.

Da tamen amplexus, oblitaque gaudia
junge,

Da, fruar, & si non quod volo, quod volui.

Homerus.

MEntiri cæcum cum nemo miretur Ho-
merum:

Auritus testis: non oculatus erat.

Ad puerum formosum.

DVM dubitat natura, marem faceretne
puellam:

Factus es; O pulcher, pæne puella puer.

De Jove, Junone & Clara.

JUppiter, insani dum sæva Cupidinis arma;
Et nequit accensas pertolerare faces,

Jane biceps, cœli custos, mihi limina pande,
Pande nec hoc unquam sentiat uxor ait.

Sensit ut hoc uxor turbatur, & undique fluctus
Ore vomit: liquida sit magis atra pice.

Irruere in magnum magna cum voce Tonan-
tem,

Audet, & illius detrahit arma manu.

Clavigerum terret Janum; lustratque per
omnes

Terras, an videat quo vir ab igne calet.

Nunc huc, nunc illuc: dum torvo lumine
se fert,

Aspectu patuit candida Clara suo.

Quam simul ut vidit, cæcas exarsit in iras;

Tuque Jovem exclamat, regnaque nostra
trahis?

Dum

Dum rotat, & piceo contorquet ab æthere fum-
men;

Illud in hæc durus pectora flexit amor.

Ad Grammaticos, cur sæpe scribat lasciva.

C Armine cur spargam cunctis lasciva in
bellis,

Quæritis? insulfos arceo Grammaticos,

Fortia magnanimi canerem si Cæsaris arma;

Factave divorum relligioso virum,

Quot miser exciperemque notas, patererve li-
turas!

Quot fierem teneris supplicium pueris?

At nunc una mihi dicent cum basia carmen,

Pruriat & versu mentula multa meo,

Me legat innuptæ juvenis placiturus amicæ,

Et placitura novo blanda puella viro,

Et quemcunque juvat lepidorum de grege va-
tum

Otia festivis ludere deliciis.

Lusibus at lætis procul hinc absistite sævi

Grammatici, injustas & cohibete manus:

Ne puer, ob molles cæsus lachrymansque
lepores,

Duram forte meis ossibus optet humum.

De cornibus Problema.

SI quando sacra jura thori violaverit uxor
Cur gerit immeritus cornua vir? capu
est.

In Erasmus.

C Ur Monachos fratres & claustra relinqui
Erasme!

Non Misera factum hoc ambitione caret.

Namque latens illic velut in serobe vilis

R A S M U S

In lucem ut videas, & videre, falis.

Christus in cruce.

IN medio Christus latronum quando pependit

Aut nunquam; aut Virtus, tunc fuit in medio.

In medio virtus.

AMbulat in medio mulier pomposa virorum:

Virtus jam medium perdidit ergo locum.

Duo ante conjugium divites, post illud pauperes.

ESse, inquit Invenis, terræ sibi jugera mille:

Redditibus ditem se quoque virgo refert.

Atque parem se divitiis censebat uterque:

Ast inopes juncti se reperere thoro.

Cur? quæ narrantur si sint ea vera reperta?

Virgo onera omisit; debita virque sua.

Nec

} *ex malis minimum.*

} *ex bonis maximum.*

Optima sit quamvis, uxorem nolo gigantem

Uxorem Nanam nolo, licet mala sit.

Antithesis inepta.

CUm super imposita est sedi inversa altera sedes,

Neutra tibi ut sedeas apta futura situ est.

Carmen Rythmicum de Dactylo.

Dactylus antiquus

Non est mulieris amicus,

Frangitur ut stramen,

Cum venerit ante foramen.

Eni

Ænigma Arithmeticum

O Va duæ gestant populo vendenda foro
res,

Ast horum numerus quis sit, uterque late
Una ait, Heus adjuuge meis, foror, octo
tuorum :

Sunt numero æqua tuis ova futura mea.

Altera, non, inquit, sed da mihi quinque
tuorum ;

Ovorum numerus tunc mihi triplus erit.

Dic, age quot gerat ova prior ; quot & ova
fororum

Altera Arithmeticâ si quid in arte potes.

Responsio.

O Ctodecim gerat ova prior, tunc cuncta
fororis.

Bis septem atque decem posterioris erunt
Nam si posterior donaverit octo priori,

Sex & viginti cuilibet æqua manent.

At si posterior sumat sibi quinque prioris ;

Hæc retinet tredecim, ter tredecim, illa
tenet.

Testes.

A N quia testamur fixum sic dicimur ; a
quod

Nequitiaæ testes adsumus ambo tuæ,

Detestatio mortis accersita.

Q Uid juvat heu ! ferro fatum properare ve
undis ?

Sponte venit tacitum nec remoratur iter,
Scilicet hæc omnis spatiosum turba per orbem

Victima Plutonis nil miserantis erit.

Vnum omnes exspectat iter : quod Trojus heu
ros,

Quod

Quod Numa, quod Tullus dives, & Ancus sit.

Litteralis Dactyli Metamorphosis,

Surgens facit I,

Intrans facit O,

S. Pede levato.

Focus in Inconstantem.

SE famulum Noipus, modo se cupit esse
Magistrum,

Se modo Cantorem, se modo vult Logi-
cum

Vivere vult Romæ, modo Pisis degere mallet,
Malleret in patria stertere posse domo.

O quot mente urbes peragrat, quot devorat
artes!

Omnibus esse locis, omnia nosse cupit.

Interea Logicus non est, non Musicus ille,

Non famulus, pueros non elementa docet.

Nec Romæ vivit, nec Pisis degere curat,

Et pudet ad patrium scalpere crura focum.

Quid Noipe es, vel ubi es? nihil, omnia,
nusquam & ubique.

O ars digna loco, dignus & arte, locus!

In sententiam Ovidianam.

Omnia sunt hominum tenui pendencia filo,

Et subito casu que valuerunt ruunt.

Carnifices crasso suspendunt corpora filo

Ne subito canibus dilaceranda ruant.

De puero & Sorore.

Porte puer rutilum cum matre resedit ad
ignem,

Et tenuit gremio lactea vasa suo,

um soror oppositâ pueri quæ parte sedebat,

Detegit obscuro, nescia membra loco.

O

Illud

Illud ubi frater jam terque quaterque notasse
 Sollicitat Matrem vocibus hisce suam ;
 Quæso jube nostra cannum occultare puell
 Mater , ut in cineres ecce remissa sedet.
 Mox Priapus dudum mihi qui surrexit in al
 tum ,

Dejicit è gremio lac patinamque meo.

Amicorum Furgium.

O B bis sex obolos lis nascitur inter ami
 cos ;

Vere igitur damnum tollit amicitiam.
 Sed qui tam ob parvas componunt jurgia cau
 fas

Vix bis sex obolis hosce valere puto.

*Duorum Rusticorum querela , Leoninis
 versibus expressa.*

Rust. 1.

O Sors cæca bono semper scelerata colono
 O durum fatum nocte nigrante satum
 Nos inopes victus , viles gestamus amictus
 Æternos fletus cura paritque vetus ,
 Et tu scire potes quas proferat area dotes.
 Qui vix fonte bibis , vix satiare cibus,

Rust. 2.

D Um te cernebam , attonito sermone stu
 pebam ,

Sperabamque bonos aure probare sonos
 Jam tandem scivi primum ut tua tecta subiv
 Qui vaga rura terunt , hi inala multa feru
 O sors haud sentis quis sit status esurientis !
 Paupertate gravor , cor tenet inde pavor

Rust. 1

S ervio nummatis , urbanis vivo beatis.

Ar

Arva aliena regens, ast ego semper egens.

Rust. 2.

Quid texo has telas? Vos Divi audite querelas

Et post mille neces accipite astra preces.

Da Deus hanc lætâ bursam turgere monêtâ.

Unicus hic clamor, unicus hic & amor.

Mirabilis Interrogatio.

Theologorum præceptum iudicium,

Jurisconsultorum langues consilium,

Medicorum tardum remedium,

Philosophorum suave delirium,

Dic mihi quid sit optimum?

Responsio.

REi bonæ abusus haud est bonus

Caupo.

Hospitii rector semper sit lætus ut Hector,

Ut Job sit patiens, utque Sibilla sciens.

Titus Manlius filium plectens.

Filius a pugnâ spoliis veniebat onustus.

Fausta que non iussa sumpserat arma manu

Ultiores patriæ sensit me iudice fasces:

Nempe simul potuit victor & esse nocens

Non pater occidi, nam quisquis iudicis æqui

Personam induerit, exiit ille patris.

C. Junius Brutus.

Ipsæ ego subjeci natorum colla securi.

Utcunque hoc olim postera turba ferat:

Crederet imperio quisquam movisse superbos,

Quando superbiret sanguis in Urbe meus?

Quin potius collapsa domus me lugeat orbem

Dum tibi me possis dicere Roma patrem
Jephthe ex voto inconsulto filiam immolans.

QUod memorat cæcus de rege Poëta Pe-
 lasgo,

Heu utinam de me sola theatra ferant!
 Sed nimium veris gesta est mihi fabula rebus,
 Dum cecidit nostra filia cæsa manu.
 Non satis ut constet, pius, an sceleratus, Jeph-
 tes

Vota recusanti solverit ista Deo.
 Serius infelix moneo, æternumque monebo:
 Irrita vota facit, quisquis iniqua facit.

De quadam puella.

CUm quædam, cur sim barbatus, virgo
 rogaret,

Hoc, dixi, vultu territus hostis abit.
 Tunc illa id falsum tibi vel me teste probabo.
 Quæ glabra tuta fui, facta sed hirta pejor.

Medicus & Lippus

STercus & urina hæc Medicorum fercula
 prima:

Sunt Medicis signa, at sunt Lippis fercu-
 la digna

In fictos amicos.

INtumeant Zephyris si turgida vela secundi
 Et veniant satis omnia læta tuis?

Mille tibi comites, & mille parabis amicos;
 Affinis, Dominus, cunctaque solus eris.
 At postquam, infidum mutans semel asper
 vultum,

Ingruerit velis aura maligna tuis;
 Tum qui jam fueras tot circumseptus amicis:
 Et modo qui dominus, qui modo frater eras.

Hæc

Hæc sola cunctis infelix dicta reportas,
 Quis mihi? quid tecum proximus ipse mihi.
In senem uxorem ambientem.

Cum tua laxa tremit fœdato in corpore
 pellis
 Ambis virgineum captus amore thorum,
 Quæ tamen est ratio, num forsitan extrahet
 annos;
 Et bustum & naulum triste puella dabit.
Senex dives de se.

Pauper eram juvenis, nunc tandem ætate
 senili
 Ditesco; hei misero, tempore utroque
 mihi!

Uti cum poteram, nummorum copia deerat:
 Copia nunc superest larga, sed usus abest:
In avarum sacerdotem, facetia.

Audi quid spectat ad hos, qui bonum vult
 esse sacerdos.
 Alta prece lege, cum vadis per civitate,
 Curre per Ecclesiæ, lachrymare, percutere
 pectus

Et genua flecte, longissima Missa lege.
 Habe pellet rite, si vis implere bursæ.
 Esto Pontifex, Papa, Sacerdos, & omnes
 Expede mille statim fac cito redire.
 Murmure non cure, mitte vade quomodo
 vade,
 Per manice, bursæ, pome coclear, quoque pyre.
 Da puere parve, tunc mater dat tibi magne.

Castitas puella rustica.

Rustica conscendit noctu fœnile puella;
 Hanc sequitur poscens dulcia furta puer.

Ad quem correpto fœni conversa maniplo ,
Te misere feriam , me nisi linquis ait.

De Astrologo & Aratore.

Dixerat Astrologus cœlum sine nube futu-
rum ,

Principe silvarum lustra petente suo.
Dixerat è contra ruiturum nubibus imbrem ,
Vertere consuetus bobus Arator humum.
Vix ingressus erat Princeps nemus illico den-
sum.

Cum subito pluviae præcipitantur aquæ
Laudat Aratorem Princeps, ipsumque docere
Astra , sed Astrologum sumere rastra jubet.

De Thalete Astrologo & Anarustica.

Ardua sorte Thales cœli dum sydera lu-
strat ,

In foveam gressu præcipitante ruit ;
Hunc anus ut quædam delapsum rustica vidit
Quæ vitreo liquidas fonte petebat aquas.
Sic super illudens cum pervenisset ad ipsum ,
Alloquitur quatiens voce tremante caput.
Astra quid inspectas cœli sublimia stulte ,
Nec tibi quæ profint inferiora vides ?
Dumque futura studes aliis prædicere fata ,
Cernere quæ jaceant, non potes ante pedes
In puellam apud focum sepius dormientem.

Quando dat somno sese officiosa puella ,
Tunc ait hoc tacite , carpe pudicitiam
Nam dum somnifera tanguntur tempora vir-
ga ,

Abrepti somno culpa pudoris erit.

In somnolentam.

Post cœnam dormire , inquis , nequeo im-
mediate ;

Mira-

Miraris? lectum prandia adusque premis.

Tutior est sibilus Basilisci quam cantus puella.

T Utius in silvis basiliscum adire fremen-
tem,

Quam molles cantus foemineumque Me-
los.

Ad puellam.

R Es tibi in immensum quam parvo tem-
pore crevit!

O Mega nunc, annos ô Micron ante duos.

In Nanum.

A Ufus formicæ Nanus conscendere ter-
gum,

Credebat domito sese elephante vehi.

At vero ut cursu fertur nimis illa superbo;

Infelix media præcipitatur humo,

Calcatusque miser, quid rides invidе casum

Dixit communem cum Phaëthonte mihi?

In Sartorem.

S Artor cum in fulta residebat fuste fenestra

Esse suum vesti forfice dans & acu,

Bini dura canes inter se bella gerentes

Sartorem ad lapsum fuste cadente trahunt

Vidit ut hoc populus, risit; sed turbidus ille

Plebs iusti ob casum non pia gaudet ait.

In Cerelliam eunucho Gallo nuptam.

N Unc ego Spartanos iterum desidero
mores.

Spondeat ut nudo virgo puella viro.

Nuper enim sterili desponsa Cerilli a Fran-
co,

Crediderat Gallo nubere; nupta Capo est.

Tria mulieris petulantiam cohibent.

Fœmina molle genus, turpes proclivis ad
actus

Ni vir sit custos; ni pudor atque metus

In Medicum quendam.

Dilectum Medicus gnatum ad me misit ut
illum

Grammaticis primis imbuerem studiis.

Ast ubi, *Musa refer furias Pelidis & iram,*

Notat & hoc carmen quod solet inde cani

Multas qui fortes animas sub Tartara misit

Discipulum nostris detinet à foribus;

Meque videns genitor; tibi sum devinctus
amice,

Gnatus at è nobis hæc bene discet, ait:

Namque & ego multas animas sub Tartara
mitto,

Nec mihi Grammatici tunc opus est opera.

In Cinnam Medicum.

Tollere scis morbos: at quomodo; tollis
& ægros,

Quodque facis (Judas ut) cito Cinna facis,

Qui tuus est patiens, ô terque quaterque
beatum!

Ægrotare illum non patiere diu.

Æsculapius Trifrons.

Intrantis Medici facies tres esse videntur
Ægrotanti; hominis, Dæmonis, atque Dei.

Quam primum accessit Medicus dixitque sa-
lutem;

En Deus, aut custos Angelus, æger ait:

Cum morbum Medicina fugaverit, ecce ho-
mo clamat:

Cum

Cum poscit Medicus præmia ; vade Satan.

Antidotum contra pestem.

Viginti foliis Rutæ salis adde pusillum.
Atque duas ficus junge , nucesque duas ;
Antidotum Mithridatis habes contra omne
Venenum.

Aëris & contra pestiferi omne genus.

Auctor de se.

HÆc miser scripsit Poëta
Cui semper deest moneta
Est Valde bonus socius,
Edit & bibit ocius.
Non Curat farvis valorem ,
Emit panem apud pistorem.
Quem non juvant carminibus
Quæ docet de virginibus:
Non est enim affabilis ,
Nec forma delectabilis :
Non habet ergo gratiam ,
Sed semper stat post januam
Semperque locum ultimum
Tenet in domo virginum ;
Sed hoc non nocet admodum ;
Non adfert enim commodum
Non est bonum aucupium ,
Purgat enim Marsupium ,
Et studiis est noxium ,
Perditioque juvenum omnium ;
Ergo colamus Venerem ,
Quæ gradum habet ad inferna celerem ;
Nobilis procedit male ,
Ideo posthac amor vale.

De quodam Sponso.

D Item pauper anum juvenis sibi duxit, &
 ipsa

In focii ut cœpit mutua jura thori.

Omnes in geniale viros conclave vocavit :

Estque gravi exorsus taliter ore loqui :

Vos chari affines, vos quotquot adestis amici ;

Appello testes hac ego nocte meos.

Quod mendax fuerit Conjux, si objecerit
 olim

Hanc nudis natibus me subiisse domum.

Ac simul has picta redimitas sindone partes

Rejectis pronus vestibus exhibuit.

De Fure quodam.

C Onstitit horrendum furti reus ante tribu-
 nal,

Et vinetas tenuit post sua terga manus.

Hunc ubi formosum juvenem paupercula
 virgo.

Cerneret, in socium poscit habere virum.

Ad quam conversus morti modo proximus
 ille,

Argutum nasum pressaque labra videt,

Moxq; assistentem lictorem hortatur & inquit

Ad justam propera, vivere nolo, necem.

Mortuus utilius, quia quum tabesco superstes,

Atque brevem malo, quam sine fine, crucem.

De puella quadam & juvene.

A Spexit juvenem formosa puella super-
 bum,

Illius in vultu lumina fixa tenens.

Hic ait, in terram potius tu dejice ocellos ;

Non oculos habeat casta puella vagos.

Imo

Imo , ait , hæc magis in terra tu lumina figas ;
 Ex terra primum nam tua facta caro est ,
 Nostri principium fuit ortus , costa virilis ;
 Hanc quæro , & jungi me velit illa sibi.

Cur fœmina citius crescant viris ?

UT lolium segetes crescendo vincit , ut alte
 Emicat hortorum carduus inter opes :
 Fœmina sic maribus citius consurgit in auras ,
 Fœmina non ullum ferre parata modum
 Nimirum pravæ crescunt vel ocïus herbæ ,
 Fœmina quas inter connumeranda fuit.

*Erit finis , hæc Medica præscriptio , ut le-
 storibus sit sine fine salus*

R. *id est* , Recipe mamillarum virginalium
 manipulos duos ,

Et comprime , donec fiat resurrectio carnis
 Atque tunc pone rem in re ,
 Donec sudaveris ad uncias quinque , fias
 mixtio.

F I N I S

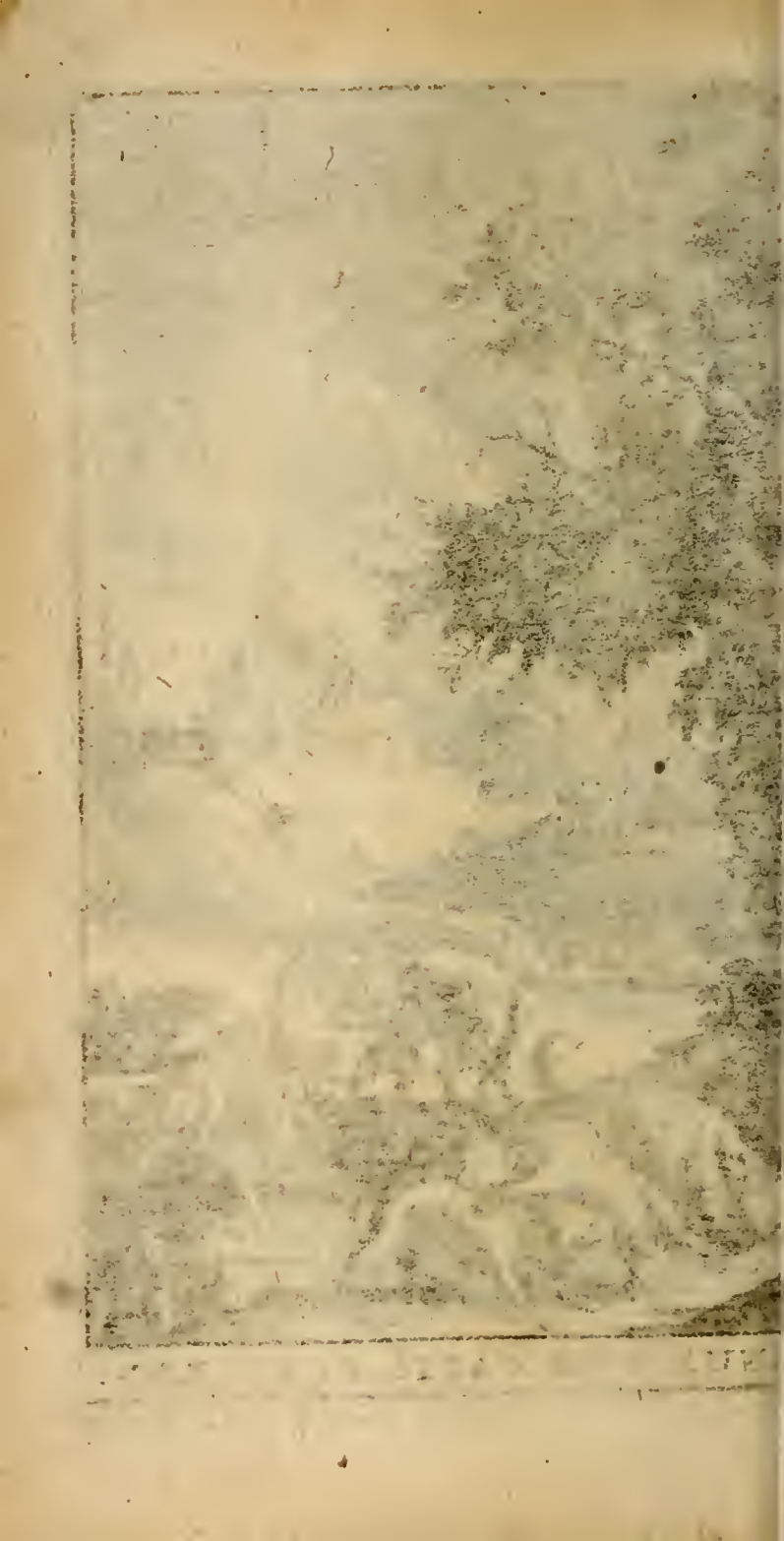
CANUM CUM CATIS
CERTAMEN
CARMINE COMPOSITUM
CURRENTE CALAMO

C. CATULLI CANINII.

Auctor est Henricus Harderus.

NUM CUM CATIS CERTAMEN.

C Attorum caninus certamina clara ca-
 numque
 Calliope concede chelyn; clariæque Camœnæ
 Condite cum cytharis celso condigna cothur-
 no
 Carmina: certantes canibus committite catts;
 Commemorate canum casus casusque cato-
 rum,
 Cum primis causas certamina cuncta creantes.
 Currentem cupide cruda cum carne catellum
 Conspexere cati captique cupidine cœnæ
 Comprehendunt catulum, capiunt coguntque
 carere
 Carne, canis clamor complebat compita,
 cuncti
 Confluxere canes; conamina cruda catorum
 Conqueritur catulus, captas carnesque cibos-
 que
 Commemorat; cunctis cum cognita causa
 catellis,
 Concilium cogunt, canus calvusque culinæ
 Custos Castrutio cathedram conscendere cel-
 sam
 Cœpit, cumque canum confedit concio, causa
 Communis, *clamat*, comites, commune ciebat
 Consilium: coeunt crudelia corpora catti
 Contrectantq; canum carnes complentq;
 culinam.
 Contemnunt catulos; contemnunt? cedere
 cogunt,
 Corpora corripunt, contestaturque cicatrix
 Cæcili catuli conamina cruda catorum
 Conniveat causaque cadat careatque culina
 Clara

Clara caterva canum ? citius contendere cursu
 Cum cervo cancer cupiet citiusque canorus
 Cogetur creperis Cygnus cessisse cicadis
 Cur catuli cur cessamus ? conjungite castra,
 Conveniant campo catti, certamine claro
 Contendant cui conveniat censura culinæ
 Collaudare canes cani cœpere cerebri
 Consilium, Ceneus cum Castilione creatur
 Centurio. Cernunt catti crudele cieri
 Certamen, coeunt catti conflantque cohortes
 Callimedonta caput campi columenque Ca-
 torum

Consilium commune creat, curamque capeffit
 Cumque coëgissent catuli cattique catervas,
 Certamen campestre catis campestre catellis
 Complacuit, currere citi cursuque citato
 Convenere canes, cum conspexere catellos
 Cattorum cuneata cohors, concurrere cœpit.
 Candida canenti cum Castilione Camauce,
 Conculcata cadit clarumque cruore colorem
 Corrumpt. coeunt certamine Casca Colaxque
 Casca colorato, candenti corpore Colax,
 Casca Colaxque cadunt. carus Condoq; Co-
 quoq;

Captaneus claram cupiens convellere Callam
 Conficitur. Catilina cadit, capiturque Cerastu
 Cumque Capo Canaus celebris commilito
 claudi

Cromvelli, cum cœpisset contingere castra
 Crantor corruerat cunctoque cruore carebat
 Confectus cursu. confligit Claudia cæco
 Cum Cephalo. curvata Clebuli Caronia cau-
 dam

Convellit. Cum cattorum coeunte caterva
Colligeret cunctas Canape Chionæa cohortes,
(Clara canis Canape campo Custosque cubilis
Callimachi) cœpitque canum convertere cur-
sus

Corbulo consuetis contritus colla catenis;
Certatur, cæsis colles camposque cruentant
Corporibus. colluctantur caudis cubitisque
Cattorumq; canumq; cohors, celeberrima
Cauce

Cum cedens campo claudo cum crure cucurrit
Cœpissentque canes cattorum cingere cornu;
Currite, clamabat Caronia, currite catti,
Conficimur capimurque, canes cœpere cruenti
Clauso certantes cuneo circumdare catts.

Cernite confrato cumulata cadavera campo,
Cernite calcantes cattorum colla catellos:

Cedamus campum canibus, causaque cadamus
Continuo catti cedunt cursuque citato

Condita conantur celeres contingere castra,
Cum consternari catts, cum corde carere

Conspexere canes, conclamavere citoque
Conglomerata cohors certat contendere cursu

Cum Cattis, capiunt cattorum castra catosque
Complures, captos cœnoso carcere claudunt,

Connexis cruciant caudis cumulantque catenis;
Centeni cecidere cati, cessere cruenti

Centeni, claudit centum custodia captos:
Concinno comitum celebrantes carmine cla-

dem

Complaudunt catulisque canes, canibusq;
catelli;

Constituunt certas captivis conditiones:

Cum

328 *Canum cum Catis Certamen.*

Cum canibus coeat Cattis Concordia : cœhis
Captivi careant catti , cedantque culina (no)
Cum coquitur, cineres captent, caleantq; cami.
Cernere contenti completos carne catellos..
Captivi canibus cito consensere , canesque
Carcere confraeto cum cattis conciliantur.
Colle cavo comitum congesta cadavera con-
dunt

Cattorumq; canumq; cohors curantq; cruentos
Complexi catulos catti cattosque catelli
Civili certant cauda , cubitisque cohærent:
Cantatur, crudam claudunt convivium cædem,
Cunctaque composito cessat certamine clades.

F I N I S.

711

Deacidified using the Bookkeeper process.
Neutralizing agent: Magnesium Oxide
Treatment Date: Nov. 2005

PreservationTechnologies

A WORLD LEADER IN PAPER PRESERVATION

111 Thomson Park Drive
Cranberry Township, PA 16066
(724) 779-2111

